

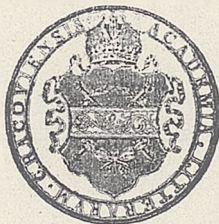
DE GEORGII PISIDAE

APUD THEOPHANEM

ALIOSQUE HISTORICOS RELIQUIIS.

SCRIPSIT

LEO STERNBACH.



CRACOVIAE,

SUMPTIBUS ACADEMIAE LITTERARUM.

APUD BIBLIOPOLAM SOCIETATIS LIBRARIAE POLONICAE.

(SPÓŁKA WYDAWNICZA POLSKA).

1899.

Seorsum impressum ex Tomo XXX Dissertationum philologicarum Academiae
Litterarum Cracoviensis.



DE GEORGII PISIDAE APUD THEOPHANEM ALIOSQUE HISTORICOS RELIQUIIS.

SCRIPSIIT

LEO STERNBACH.



Heraclii res gestas non historice tantum, sed etiam poetice prosecutus est Georgius Pisides; pleniore igitur ore imperatoris laudes celebrantur, praesertim cum Heraclii gratia Pisides floruerit. Sed quamquam verba sua historiae fide non obligarat, historiam tamen illius aetatis ab ipso velut fonte petiisse censendus est praeco, qui in prima expeditione contra Chosroam laudum spectator fuisset, post reditum quodammodo ad latus Sergii patriarchae et Boni magistri stetisset, quibus absente imperatore civitatis gubernatio commissa erat. Itaque non sine iusta causa Pisidae memoria a chronographis Byzantinis recepta est: quin etiam commendationem e sublimi luxurie orationis captabat, quae quidem figuris crebra et distincta magis profecto adrideret, quam ieiuna et arida Chronici Paschalis narratio, ubi sine ullis ornamentis momenta solum temporum, hominum, locorum rerumque gestarum adferuntur.

Sed quamvis complures in Heraclii rebus enarrandis ex Pisidae traditione pendeant, dedita opera poetae vestigia unus Theophanes persequitur; reliquorum vero historicorum concentus tantummodo ad Theophanis auctoritatem referri potest.

Quam quaestionem et movere operae pretium est et disceptare. Ac primum quidem necessitudo, quae inter Theophanem et Pisidam intercedat, exponenda est: in lucro ponemus, si ambiguus quibusdam et chronographi et poetae locis profuerit contentio; Theophanis vero officina perlustrata ulterius progredi licet, siquidem expeditam viam lucramur ad Pisidae fragmenta eruenda, ex opusculo deperdito petita.

Pisidae tria inprimis poemata historica in censum veniunt, ab Immanuele Bekkero in Bonnensi Corpore scriptorum historiae Byzantinae edita (1836): *a*) de expeditione Persica acroases tres (εις τὴν κατὰ Περσῶν ἐκστρατείαν Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως: *P*) p. 3—46; — *b*) bellum Avaricum (εις τὴν γενομένην ἐφοδὸν τῶν βαρβάρων καὶ εἰς τὴν αὐτῶν ἀστοχίαν, ἣτοι ἐκθεσις τοῦ γενομένου πολέμου εἰς τὸ τεῖχος τῆς Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὸ Ἀβάρων καὶ τῶν πολιτῶν: *Av.*) p. 47—68; — *c*) Heracliadis acroases duae (Ἡρακλίας, ἣτοι εἰς τὴν τελείαν πτῶσιν Χοσρόου, βασιλέως Περσῶν: *H*) p. 69—88. — Bekkero praeivit Iosephus Maria Quercius, cuius editione¹⁾ omnia Pisidae opera continentur, scilicet praeter carmina modo laudata: *d*) hymnus acathistus e coniectura nostro poetae vindicatus (ἀκἀθιστος ὕμνος: *Ac.*); — *e*) de Sancta Resurrectione (εις τὴν ἀγίαν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν: *R*); — *f*) Hexaëmeron (ἕξαήμερον ἢ κοσμουργία: *Hex.*); — *g*) de vanitate vitae (εις τὸν μάταιον βίον: *Van.*); — *h*) contra Severum (κατὰ δυναστοῦ Σεβήρου Ἀντιοχείας: *S*); — *i*) vita S. Anastasii (βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀθλήσις τοῦ ἀγίου Ἀναστασίου τοῦ μαρτυρήσαντος ἐν Περσίδι: *An.*) — *k*) Fragmenta (*fr.*). Quercii autem contextum (*Ac.*, *R*, *Hex.*, *Van.*, *S*, *An.*, *fr.*) una cum Bekkeriano (*P*, *Av.*, *H*) ita repetiit I. P. Migne²⁾, ut nonnulla typographorum peccata tacite emendaret, longe plura ipse invelheret.

Quercii fons primarius in carminibus est liber Vaticanus Gr. 1126 (*V*), Bekkero praeter editionem Quercianam collatio codicis Parisini Suppl. Gr. 139 (*p*) praesto erat, a Mauricio Pindero facta. Quorum codicum imago longe adcuratior nobis suppetit, siquidem et Quercius codicem *V* saepenumero prave legit vel lectore non monito perperam mutavit et Bekker minus exactam codicis *p* notitiam profert. Alii quoque libri manuscripti occasione data commemorantur, quorum pretium in nova Pisidae editione constituendum est; ipsius vero materiae supplementa iam pridem duabus commentationibus foras dedi, quibus tituli sunt: Georgii Pisidae carmina inedita (Suppl.)³⁾ et de Georgio Pisida Nonni sectatore (*Van.*)⁴⁾.

Locos e Theophanis Chronographia depromptos secundum recensionem adscribo, quam Carolus de Boor duobus voluminibus compre-

¹⁾ Corporis historiae Byzantinae nova appendix (Romae 1777).

²⁾ Patrologia Graeca, vol. XCH (Lutetiae Parisiorum 1865) p. 1197—1260. — *Hex.* et *Van.* una cum quibusdam fragmentis ante Quercium cura F. Morelli prodierant (Lutetiae 1584), post Quercium Hexaëmeron recognovit R. Hercher in Aeliani appendice vol. II (L. 1866, Teubner) p. 603—662.

³⁾ 'Wiener Studien' vol. XIII (1891) p. 1—62 et XIV (1892) p. 51—68.

⁴⁾ Analecta Graeco-Latina (Cracoviae 1893) p. 33—54.

hendit (L. 1883 — 85), quorum prius textum Graecum, alterum Anastasii Bibliothecarii versionem Latinam (A) adfert; nec tamen editiones antiquiores Goari (Parisiis 1655), Classeni (Bonnae 1839), Tafelii (Vindobonae 1852) ¹⁾ adire neglexi. —

Diserte Pisidam Theophanes p. 298, 16 sqq. memorat: ἦκεν Ἡράκλειος ἀπὸ Ἀφρικῆς φέρων πλοῖα κασελλωμένα, ἔχοντα ἐν τοῖς καταρτίοις κιβώτια καὶ εἰκόνας τῆς Θεομήτορος, καθ' ἃ καὶ ὁ Πισίδιος Γεώργιος λέγει, ubi procul dubio significatur H II 12 sqq.

οὐχ εἶλες αὐτόν ²⁾, ὡς ὁ Περσέως πλάνος ³⁾,
 ἀλλ' ἀντιτάξας τῷ φθορεῖ τῶν παρεθένων
 τὸ φρικτὸν εἶδος τῆς ἀχράντου Παρθένου·
 αὐτῆς γὰρ εἶχεσ τὴν βοηθὸν εἰκόνα,
 ὅτε προσηλθεσ τῇ βορᾷ τοῦ θηρίου.

Itaque pro εἰκόνας Theophani εἰκόνα reddendum est, quam lectionem c ⁴⁾ suppeditat, probante Tafelio p. 58.

¹⁾ Theophanis Chronographia (Probe einer neuen kritisch-exegetischen Ausgabe), Sitzungsberichte d. kais. Akademie d. Wiss., philos.-hist. Cl., vol. IX (1853) p. 58—172, Nimirum editionis exemplum Heraclii aetatem tractat.

²⁾ Vulgatam scripturam αὐτοῦσ correxi, cui inepte patrociniatur Quercius: 'cur αὐτοῦσ, non αὐτόν? num Pisida ostendere voluit Phocam non unius tantum Gorgonis, sed omnium virus habuisse collectum? atque adeo num aliqua honoris significatione mortuum principem, quamvis deterrimum hostem imperii, prosequi voluit, ita ut αὐτοῦσ pro αὐτόν dixerit, loquens de Phoca, ut saepe ὑμᾶσ pro σὲ et ὑμῖν pro σοὶ dicit de Heraclio?' Praecedat Phocae descriptio v. 5 sqq.

ἦδη μὲν οὖν ἔσβεστο τῆς τυραννίδος
 τὸ πῦρ, ὁ Φωκάσ, ἡ καταγίς, ἡ μέθη,
 ὁ τῶν καθ' ἡμᾶσ συμφορῶν πρωτεργάτης,
 ἡ τῶν ἐν ὕπνοις φασμάτων τιμωρία,
 ὁ πάσ καθ' ἡμᾶσ αἱματώδεις ἐγχύσεις
 ἔχεν νομίζων εἰς τριτάθλιον κράτος,
 τῆσ γῆσ τὸ κῆτος, τὸ πρόσωπον Γοργόνος.

Nec scrupulum movet masculinum post neutra τὸ κῆτος et τὸ πρόσωπον (11), quoniam eadem plane ratione v. 17 καθ' εἰλεσ αὐτόν post τοῦ θηρίου (16) habes.

³⁾ Falso vertitur: 'ut de Perseo est fabula' pro: 'sicuti Persei fraus' (scil. εἶλεν). Quo sensu (cf. Schleusner Lexic. in N. T. vol. II p. 558) Pisides alibi ex usu communi (cf. Moeris p. 232 Lips. πλάνος Ἀπτικῶσ, πλάνη Ἑλληνικῶσ ibique Pierson) vocem πλάνη usurpat cf. P I 149. 158. 161, II 240, III 12. 139. 349. 351. 440; R 19, Van. 124. 143. 157, S 38. 42. 53. 64. 78. 190. 219. 361. 643. 675, Suppl. II 9, XIX 2, XXXIV 1, LI 2, XCV 3, An. p. 1684 A, 1685 A, 1701 A, 1705 A, 1717 B (Quercii liber cum difficilior aditu sit, paginarum ratio ad Mignei exemplar adcommodata est).

⁴⁾ Codicum Theophaneorum sigla vol. I p. X explanantur.

Longe plures sunt loci, quibus poetae narrationem auctoris nomine celato in usum suum chronographus convertit. Quod maxime valet de prima expeditione Persica, quam verborum lenociniis Pisides P I—III exornavit, quae quidem a Theophane adrepta sunt p. 302, 32—306, 8.

P. 302, 32—34 τούτω τῷ ἔτει (scil. a. 621, sive potius a. 622)¹⁾ μηνί Ἀπριλίῳ δ', ἰνδικτιῶνος ε', τελέσας ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος ἑορτήν τοῦ Πάσχα εὐθύς τῇ δευτέρᾳ ἑσπέρας ἐκίνησε κατὰ Περσίδος cf. P I 132—136.

ἑορτάσας δὲ τὴν μεγίστην ἡμέραν,
 ἐν ἣ τὸ κοινὸν ἐξάνεστη τοῦ γένους
 εἰς ἐνθεὸν τε καὶ νέαν ἀνάπλασιν,
 εὐθύς μετ' αὐτὴν, εἰκονίζων Μωσέα,
 καταστρατηγεῖς <τοῦ>²⁾ Φαραῶ τοῦ δευτέρου
 τῇ δευτέρᾳ δὲ τῆς ἑορτῆς ἡμέρᾳ
 σεαυτὸν εὐθύς ἐμβολῶν ταῖς ὀλλάξι,

cl. 154 sq.

ubi cavendum, ne ex Theophane ἑσπέρας pro ἡμέρᾳ eliciatur, utpote quae suam memoriam ex v. 172 καὶ νύξ ἀφεγγῆς et 174 sq. σὺ δέ, κράτιστε, τὴν ἄυπνον ἑσπέραν | εἰθισμένως ἔτεμνες hauserit.

P. 302, 34—303, 8 λαβὼν δὲ τὰ τῶν εὐαγῶν οἴκων χρῆματα ἐν δα-
 νεΐῳ, ἀπορία κατεχόμενος ἔλαβε καὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας πολυκάνδηλά τε καὶ
 ἕτερα σκευὴ ὑπουργικά, χαράζας νομίσματά τε καὶ μιλιαρῖαια πάμπολλα· κατέ-
 λιπε δὲ τὸν ἴδιον οἶον σὺν τῷ πατριάρχῃ Σεργίῳ ἐν Κωνσταντινουπόλει διοικεῖν
 τὰ πράγματα σὺν Βωνόσῳ τῷ πατρικίῳ, ἀνδρὶ ἐχέρροισι καὶ τὰ πάντα συνετῶ
 καὶ πεπειραμένῳ· ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς τὸν Χαγάνον τῶν Ἀβάρων παρακλήσεις
 τοῦ ἐπικουρεῖν τὰ τῶν Ῥωμαίων πράγματα, ὡς φιλίῳ σπεισάμενον πρὸς αὐτόν,
 καὶ ἐπίτροπον τοῦ ἐαυτοῦ οἴου τοῦτον ὠνόμασεν. — Quae unde sumpta sint,
 diiudicari nequit. Falso enim Nicephori notitiam Breviar. p. 15, 2 sqq.
 (Boor) κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν (scil. a. 613!) διεπιπράσσαντο τὰ τῶν ἐκκλη-
 σιῶν κειμήλια καὶ εἰς ὑπαγωγὴν φόρων τοῖς βαρβάρους ἐξενεμήθη huc trahit
 Gerlandus l. c. p. 340³⁾; neque Nicephori auctoritas adgnosenda est
 p. 17, 17 sqq. καὶ γὰρ Ἡράκλειος, πρὶν Πέρσας ἐκστρατεῦσαι, δῶρος πρὸς αὐ-
 τοῦς (τοὺς Ἀβάρους) ταύτας (τάς σπονδὰς) ἐβεβαίω, ὑποσχόμενος παρέχειν αὐ-
 τοῖς νομισμάτων μυριάδας εἴκοσιν, ὁμήρους αὐτοῖς δωδωκὸς ἕνα τῶν οἴων Ἰωάν-

¹⁾ Cf. H. Gelzer, Mus. Rhen. vol. XLVIII (1893) p. 165 sq. — Temporum ordines peculiari dissertatione explicat E. Gerlandus, die persischen Feldzüge des Kaisers Herakleios ('Byzantinische Zeitschrift' vol. III - 1894 - p. 330—373).

²⁾ Recte supplavit Hilbergius 'Wiener Studien' vol. IX (1887) p. 211.

³⁾ Melius de p. 22, 23 sqq. cogitari potest, ubi nulla expressa temporis nota comparet: ἐπειδὴ δὲ ἦν ἑλὼν τῆς οὐσίας τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἐκέλευσεν ἐκ τοῦ βασιλικῶ ταμείου αὐτῇ τε καὶ τῷ κατ' αὐτὴν ἀλφειῶ ἐτήσια χρῆματα παρέχεισθαι.

νην τοῦνομα, ὃν δὴ καὶ Ἀταλάριχον ἐκάλεσε, νόθος δὲ ἦν αὐτῷ ἐκ παλλακῆς, καὶ Στέφανον ἀνεψιὸν αὐτοῦ, υἱὸν Μαρίας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ καὶ Εὐτροπίου, ἔτι δὲ καὶ Ἰωάννην ἕτερον, υἱὸν Βῶνου τοῦ πατρικίου, καὶ αὐτὸν ἐκ παλλακῆς αὐτῷ γεγονότα. Quae cum ita sint, etiam narrationis de Sergio et Bonoso alius est fons, quamquam Nicephorus p. 15, 13 sqq. conspirat: προσεκαλεῖτο Σέργιον τε τὸν τῆς πόλεως πρόεδρον, ἔτι τε καὶ ἄρχοντα καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ λαοῦ μέρος, <καὶ> παρατίθεται αὐτοῖς τοὺς παῖδας, καὶ Βῶνον τὸν πατρικίον ἐγγχειρίζει τὰς τῶν πραγμάτων διοικήσεις. Hanc quidem ipse Pisides in carmine de bello Avarico et Suppl. IV prolixius tractat, nisi quod Bonosus Av. 314 versu: καὶ τῷ μεγίστῳ τῶν ἐνόπλων ταγμάτων designatur, Suppl. IV in lemmate Boni ¹⁾ nomen habet. De Chagano tecte Av. 94 sqq. agitur, sed rem enarrat eiusdem fere aetatis ²⁾ homilia apud A. Maium Nov. Patr. Biblioth. vol. VI 2 (1853) p. 425 καὶ τοῦτον δὲ ³⁾ τὸν θῆρα κατ' οἰκονομίαν εὐλογον τιθασσεύειν ὑπέλαβε, δόξα δῆθεν αὐτῷ τὴν πόλιν καὶ παῖδας καταπιστεύειν καὶ τὰ βεβαίειν. Denique ante Theophanem de usurpatis sacri ministerii vasis mentionem fecit Synaxarium in Patr. Gr. vol. XCII p. 1349 A ὁ τοίνυν βασιλεὺς Ἡράκλειος ἐν ἀπορίᾳ καταστάς δημοσίῳν χρημάτων, τὰ ἱερὰ τῶν ἐκκλησιῶν εἰς κέρμα μετασκευασάμενος ἐπὶ ἀποδόσει μείζονι καὶ τελειοτέρᾳ, διὰ τοῦ Εὐζίνου μετὰ πλοίων τοῖς τῆς Περσίας μέρεσιν εἰσβαλὼν ἀφανίζει αὐτήν.

P. 308, 8—10 ἀπάρας δὲ τῆς βασιλευσύσης πόλεως ἐξῆλθε κατὰ τὰς λεγομένας Πύλας πλοῖ τὴν πορείαν ποιησάμενος cf. P II 8—10

οὐ γὰρ παρέσχεος ἐγκοπὴν ταῖς ὁκάσιν,
 ἕως διελθῶν τὴν ὁδὸν τῶν ῥευμάτων
 αὐταῖς ἐπέστης ταῖς καλουμένας Πύλαις.

P. 303, 10—17 ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὰς τῶν θεμάτων χώρας ἀφικόμενος συνέλεγε τὰ στρατόπεδα καὶ προσετίθει αὐτοῖς νέαν στρατείαν· τούτους δὲ γυμνάζειν ἤρξατο καὶ τὰ πολεμικὰ ἔργα ἐξεπλάθεισεν· διχῆ γὰρ διελὼν τὸν στρατὸν παρατάξεις τε καὶ συμβολὰς πρὸς ἀλλήλους ἀνιμωτὶ ποιήσασθαι ἐκέλευσεν, κραυγὴν τε πολεμικὴν καὶ παιᾶνας καὶ ἀλαλαγμὸν καὶ διέγερσιν ἔχειν τούτους ἐδίδασκεν, ἵνα, κἂν ἐν πολέμοις εὐρίσκωνται, μὴ ξενίζωνται, ἀλλὰ θαρρόυντες ὡς εἰς παίγιον κατὰ τῶν ἐχθρῶν χωρήσωσιν cf. P II 20

τίς ἐκδιδάξει ⁴⁾ ταξιορχίαι νόμους;

¹⁾ Cf. quae dixi 'Wiener Studien' vol. XIII p. 39 sq.

²⁾ Non recte igitur 'fabulosam memoriam' (eine legendenhafte Erzählung) Krumbacher, Geschichte der byzantinischen Litteratur ²p. 251 exagitat.

³⁾ Sic scripsi pro δὴ ex cod. Paris. Suppl. Gr. n. 241 (saec. X) f. 36^v.

⁴⁾ L. ἐκδιδάξει. Pisides enim aoristi sigmatici formis in αἰς et αἰ exeuntibus abstinet (cf. Hercher ad Erotic. vol. II p. XLIX), quare etiam Suppl. IV 30 εἰ καὶ τις

et 46—48 θάττον κατρηθοῖς καὶ λόγοις καὶ σχήμασι,
 τυπῶν, δικιωῶν, δεικνύων; ὑπογράφων,
 ὡς παιδαγωγός τῶν ἐνόπλων γραμμῶν
 cl. 106 χωρεῖν κατ' ἐχθρῶν προσκυνούντων πλάσματα.

Uberior vero Theophanis expositio ex P II 120 sqq. manavit, quae plenius expressa sunt p. 304, 3 sqq.; cf. p. 8 sq. commentationis nostrae, quam compendio Stud. designare placet.

Plane similis est ratio in ea quae succedit particula p. 303, 17—21 λαβῶν δὲ ὁ βρασιλεὺς ἐν χερσὶ τὴν θεανδρικὴν μορφὴν, ἣν χεῖρες οὐκ ἔγραψαν, ἀλλ' ὅταν ἐν εἰκόνι ὁ πάντα μορφῶν καὶ διαπλάττων Λόγος ἄνευ γραφῆς μόρφωσιν, ὡς ἄνευ σπορᾶς κύησιν ἤγειμεν, καὶ τούτῳ πεποιδῶς τῷ θεογράφῳ τύπῳ ἀπήρξατο τῶν ἀγώνων, ubi Pisidae verbis P I 139—144 et 150 sq.

λαβῶν δὲ τὴν θείην τε καὶ σεβάσμιον
 μορφὴν ἐκείνην τῆς γραφῆς τῆς ἀγράφου,
 ἣν χεῖρες οὐκ ἔγραψαν, ἀλλ' ἐν εἰκόνι
 ὁ πάντα μορφῶν καὶ διαπλάττων Λόγος,
 ἄνευ γραφῆς μόρφωσιν, ὡς ἄνευ σπορᾶς
 κύησιν αὐτός, ὡς ἐπίσταται, φέρει.....
 τούτῳ πεποιδῶς τῷ θεογράφῳ τύπῳ
 θείην ἀπαρχὴν τῶν ἀγώνων εἰργάσω

Theophanes inductus est ¹⁾, ut brevem poetae narrationem dilataret P II 86 sq.

τὸ φρικτὸν αὐτός τοῦ θεογράφου τύπου
 λαβῶν ἀπεικόνισμα συντόμως ἔφη.

Nimirum ex Heraclii oratione apud Pisidam fluxerunt, quae apud Theophanem subiunguntur p. 303, 21—24 πιστὰ δούς τῷ λαῷ, ὡς σὺν αὐτοῖς

αὐτὸς ἐξανάψαι πυρφόρος codicis M (Paris. Gr. 690 Suppl.) scriptura ἐξανάψει reducenda est cf. v. 65 εἰ καὶ τι δράσει νηπιῶδες τὸ βρέφος. — De fr. 21 βάλαις ἐρυθρὸν Περσικῶν ἐξ αἱμάτων infra disserendi erit occasio. Addé p. 12 infra.

¹⁾ Hinc l. 19 tollenda est vox ὅταν, qua etiam Anastasii versio vol. II p. 187, 9 caret, tum inter Λόγος et ἄνευ comma adiciatur necesse est. — Ceterum non recte ex Pisida conlegisse videtur Theophanes, ipsa imagine non manufacta Heraclium munitum fuisse. Etenim distincte μορφὴν picturae non pictaé (P I 140) et imaginis a Deo factae ἀπεικόνισμα (II 87) poeta commemorat, vidēe verba τῷ θεογράφῳ τύπῳ, (I 150) colore rhetorico (cf. 139) tincta esse adparet. Ipsam imaginem ἀχειροποίητον Avaris Sergius obtendebat (Av. 372 sqq.), quae fuisse videtur Camulianensis, peculiari Pisidae epigrammate (Suppl. LX) celebrata: ὡς τῶν ἀναρχος σὺ προῆλθεν ἐκ τέχνης; | ὡς τῶν ἀφραστος ἀγράφως ποικιλλεται.

μέχρι θανάτου αγωνίσηται και ὡς τέκνοις οικείοις τούτοις συναρμότηται· ἐβού-
λετο γὰρ τὴν ἐξουσίαν οὐ φόβῳ, ὅσον ἐν πόθῳ ἔχειν cf. P II 88—91

ἐμοὶ μὲν ὕμῃς ὡς ἀδελφοὺς ἢ σχέσις
καὶ τῆς βασιλείας ὁ τρόπος συνήρμωσεν·
ἐξουσίαν γὰρ οὐ τοσοῦτον ἐν φόβῳ,
ὅσον προλάμπειν ἐν πόθῳ θεοσπίζομεν.

P. 303, 24—26 εὐρών δὲ τὸν στρατὸν εἰς ῥαθυμίαν πολλὴν καὶ δειλίαν,
ἀταξίαν τε καὶ ἀκοσμίαν ¹⁾, καὶ εἰς πολλὰ τῆς μέρη ἐσπαρμένον συντόμῳ πάν-
τας εἰς ἓν συνήγαγεν cf. P II 44 sq.

στρατὸν γὰρ εὐρών τὸ πρὶν ἐκ ῥαθυμίας
ἀταξίας γέμοντας ἡμελημένης
et 55 sq. ὅπως τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ συναρμώσης
εἰς πολλὰ τῆς γῆς διεσπαρμένον μέρος.

Unde corruptum Pisidae exemplar Theophani observatum esse elucet, quoniam metri ratio v. 56 scripturam διεσπαρμένον redarguit, quam optime in ἐσκεδασμένον ab Hilbergio 'Wiener Studien' vol. IX p. 210 mutata esse H II 154 sq. docet: τὴν συλλογὴν σου τῶν στρατευμάτων γράφειν, | τὴν εἰς ἅπαν γῆς ἐσκεδασμένον μέρος. Contra Theophanis circumlocutio nostrae emendationi (v. 45) ἀταξίας γέμοντας, ἡμελημένους videtur favere, quacum cf. P II 175 οὕτως ἅπαντας τοὺς πρὶν ἡμελημένους | θάττον διδάξας εἶχες ἠτρεπισμένους. Neque quidquam Quercii scriptura γέμοντα obstat, ut quae non ex V, sed ex editoris arbitrio originem ducat, constructionem κατὰ σύνεσιν perhorrescentis, quamvis in eadem voce saepius apud poetam nostram occurrat cf. P III 189 sq. τὴν ἐκλογὴν δὲ τοῦ στρατοῦ συναρμώσας | ἐκρυψεν αὐτοὺς τῶν φαράγγων ἐν μέσῳ, 207 sqq. καὶ δὴ προπέμπεις εὐκρίδητον μέρος | τοῦ σοῦ στρατοῦ, κράτιστε, τούτους ὀπλίσας, 253 sq. ἢ σὴ δὲ πᾶσα τοῦ στρατοῦ συνοικία | βλέποντες εὐφραίνοντο τῇ θεῖα κρίσει, H I 122 sqq. τίς δὲ στρατὸν γέμοντα ²⁾ Περσικοῦ φόβου, | παρ' οἷς τὸ φεύγειν ἦν ἀκίνδυνος μάχη | φύσις τε λοιπὸν ἐξ ἔθους ἐγένετο, | ἔπεισεν ὄπλοις καὶ καθώπλιζεν ³⁾ λόγους, | καὶ τὴν

¹⁾ Etsi praepositionis ἐν vim habet; citra necessitatem igitur Tafelio praeunte (p. 70) Boor καθεστῶτα post ἀκομίαν supplevit propter Anastasii interpretationem (vol. II p. 187, 14 sq.): cumque invenisset exercitum in desidia multa et formidine, inquietudine ac dedecore *constitutum*.

²⁾ Hic locus Quercio interpolandi ansam videtur praeuisse.

³⁾ Editores καθώπλιζε exhibent, unde καθώπλιξεν Hilbergius 'Wiener Studien' vol. IX p. 215 corrigebat; attamen V p in lectione καθώπλιζε consentiunt, cui litteram paragogicam subiunxi.

ἐν αὐτοῖς δειλίαν μεθαρμόσας | εὐτολίαν ἔδειξε τὴν ἀτολίαν, | εἰ μὴ τὸ
σὸν φρόνημα καὶ τὸ σὸν κράτος | ἤγειρεν αὐτοὺς ὡς ἀκινήτους λίθους | τὴν
γῆν βαροῦντας τοῖς ἀκάσποις φορτίοις, S 121 στρατὸς πρὸς ὄπλα πίστεως
συνηγμένοι, — P II 197 sqq. οὕτω τὸ σῶμα τοῦ στρατεύματος
τότε | εὐρῶν κακωθὲν ἐκ φιλοβλαβοῦς νόσου | ἐπέσχεσθε αὐτούς¹⁾.

P. 303, 26—28 καὶ πάντες ὡς ἐκ μιᾶς συμφωνίας ὑμνησαν τὸ κράτος
καὶ τὴν ἀνδρείαν τοῦ βασιλέως· αὐτὸς δὲ τοῖς λόγοις τούτους ἐπιφώνων ἔλε-
γεν cf. P II 76—78 et 87

ἐπεὶ δὲ τοῖς σοῖς προσδραμόντες ἔχνεσιν
ἄπαντες, ὥσπερ ἐκ μιᾶς συμφωνίας,
τὸ σὸν θεοστήρικτον ὑμνησαν κράτος, ...
λαβῶν ἀπεικόνισμα συντόμως ἔφη.

Sequitur Heraclii oratio p. 303, 29—304, 3 ὁρᾶτε, ἀδελφοὶ καὶ
τέκνα, ὡς οἱ ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ κατεπάτησαν ἡμῶν τὴν χώραν καὶ τὰς πόλεις
ἠρήμωσαν καὶ τὰ θυσιαστήρια κατέκλυσαν καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἀναμάρτων
θυσιαῶν αἱμάτων μιαιφόνων ἐπλήρωσαν καὶ τὰς ἀδέκτους τῶν παθῶν ἐκκλησίας
ἐν ἡδοναῖς χραίνουσιν ἐμπαθεστάταις. Quae quidem ex parte cum P II
107—110 congruit:

οἱ τὰς τραπέζας τὰς ἀμάρτων
λύθροις²⁾ ἔμιζαν αἱμάτων μιαιφόνους³⁾,
οἱ τὰς ἀδέκτους⁴⁾ τῶν παθῶν ἐκκλησίας
ἐν ἡδοναῖς χραίνουσιν ἐμπαθεστάταις.

Scilicet conciones libenter Theophanes ad eloquentiae exempla propo-
nenda adripit, ostentandi vero studio abreptus extra cancellos nimiae
imitationis egredi audet. Ceterum ex Heraclii oratione quaedam antea
(p. 303, 21 sqq.; cf. Stud. p. 6 sq.) delibata sunt, quibuscum nostro
loco adlocutio ἀδελφοὶ (cf. P II 88 sq.) componi potest.

P. 304, 3—5 πάλιν⁵⁾ δὲ τὸν λαὸν πρὸς γυμνασίαν πολεμικὴν ὀπλιζέ-
τάξεις δύο ἐνόπλους ποιησάμενος, σάλπιγγές τε καὶ φάλαγγες ἀσπίδων, καὶ
λαὸς τεθωρακισμένος ἵστατο cf. P II 120 sq.

¹⁾ De P III 203 sq cf. infra p. 20.

²⁾ Λύθροις Quercius, sed non V.

³⁾ Theophanes videtur μιαιφόνων legisse.

⁴⁾ Cedit igitur Tafelii coniectura ἀθίκτους (p. 71).

⁵⁾ Nimirum ex eodem Pisidae loco iam p. 303, 10 sqq. flosculos Theophanes
decerpterat cf. p. 5 sq. supra.

καὶ δὴ παρρηθὺς τὴν ὑπέρθεισιν φθάσας
 κοινῶν ¹⁾ ἀπάρχη τοῦ στρατοῦ γυμνασμάτων,
 127 sq. τάζεις γὰρ ἦν ἐνόπλιος ἡκραβωμένη,
 σάλπιγγες ἐνθα καὶ φάλαγγες ἀσπίδων
 et 130 καὶ δεινὸς ἐσκεύαστο θωράκων κλόνος.

P. 304, 5 — 8 ἐπεὶ δὲ ἀσφαλῶς συνέστησαν τὰ τάγματα, συμβαλεῖν
 ἀλλήλοισ ἐκέλευσεν, ὠθισμοὶ τε ²⁾ βίβιοι καὶ συγκρούσματα πρὸς ἀλλήλους ἐγί-
 νοντο καὶ σχηματισμὸς πολέμου ἐδείκνυτο cf. P II 135 sqq.

ἐπεὶ δὲ συνταγέντες ὡς ἐναντίοι
 ἔσφιγξαν αὐτῶν ἀσφαλῶς τὰ πράγματα,
 ὠφθη τὰ τεῖχη τῶν ἐνόπλων κτισμάτων,
 καὶ συρράγέντων τῶν στρατευμάτων ὄλων
 ζήφος μὲν ἀσπίς καὶ ζήφη τὰς ἀσπίδας
 ὠθιουν βιαίως πανταχοῦ συγκρούσασαι
 καὶ μεστὰ ³⁾ πολλῶν αἰμάτων τὰ φάσγανα
 ὁ σχηματισμὸς τῆς τέχνης ἐδείκνυε,

unde confirmatur v. 136 Quercii et Bekkeri coniectura τάγματα (pro
 πράγματα), quam memoriam etiam M distincte offert, tum v. 142 genuina
 lectio μάχης ⁴⁾ pro τέχνης emergit, quae scriptura ex v. 150 inrepsit. Prae-
 terea ipse v. 136 αὐτῶν in αὐτῶν mutandum esse censeo; sane aliter pro-
 nomen conlocatur P III 228 τῶν ἐαυτοῦ ταγμάτων, 264 ταῖς ἐαυτῶν ἐκ-
 δρομαῖς, Av. ⁵⁾ 202 τὴν ἐαυτῶν—ἀπιστίαν, 284 τὰς ἐαυτοῦ φροντίδας, H I 3
 τὴν ἐαυτοῦ πτωσιν, 85 τὴν ἐαυτοῦ καρδίαν, II 40 τὰς ἐαυτοῦ—συγχύσεις,
 201 τοὺς ἐαυτοῦ προστάτας, R 85 τὰς ἐαυτῶν—φρένας, Hex. 84 τῶν ἐαυ-
 τῆς—ποιημάτων, 291 τοὺς ἐαυτῶν δακτύλους, 451 τοὺς ἐαυτοῦ δακτύλους,

¹⁾ L. καιῶν cf. P II 150 ἐκεῖνο καινούργημα τῆς τέχνης γράφειν, ubi καινούργημα
 non ex V, sed ex libidine Quercius edidit. Ipsa vox καινούργημα sine exemplo extat in
 Thesaurο vol. IV p. 814 B.

²⁾ ὠθισμοὶ δὲ melius codices c e m, nec non A vol. II p. 187, 27.

³⁾ Sic optime Quercius pro μετὰ correxit.

⁴⁾ Cf. P II 125 sq. ὅμως δὲ φρικτὴν τῶν ἀγώνων ὁ τρόπος | καὶ τὴν δόκησιν
 εἰζάγων προσήρχετο cl. I 199. — Πολέμου ex Theophrastis usu substituitur, qui quidem
 voci illi saepissime pugnae notionem subiciat cf. p. 299, 6; 305, 1. 9. 18. 20; 309,
 3. 20; 310, 2. 10; 311, 4. 14. 26; 314, 18; 315, 18. 19; 318, 14. 17; 319, 1. 4. 21;
 320, 2 cl. πολεμῆν (= μάχεσθαι) p. 299, 16; 318, 13; 320, 23; 321, 3.

⁵⁾ Ib. 61 καὶ ταῖς ἐαυτοῖς αἵμασιν πεφυμένον ad Suppl. II 80 ('Wiener Studien'
 vol. XIII p. 32) παρ' αὐτῶν reposui; v. 102 ποίαν δὲ γλώσσης ὡς ἐκίνησεν λύραν | ἐκ τῆς
 ἐαυτοῦ μουσικῆς ἡρμοσμένην codicum memoria ἐαυτῶ ex mea quidem sententia non Bek-
 kerii lectionem ἐαυτοῦ, sed ἐν αὐτῶ (sive potius ἐν αὐτῶ) innuit.

693 τὸς ἐαυτῆς ἐργάτας, 1032 τῶν ἐαυτῆς ἀντιπλεύρων ζυσιμάτων, 1059 τὴν ἐαυτῶν πυροφόρον μαιεύτριαν, 1103 τοῖς ἐαυτῶν—ὀστρεοῖς, 1301 τῶν ἐαυτοῦ μνημάτων, 1314 τοῖς ἐαυτῶν—δακτύλοις, 1399 τῶν ἐαυτοῦ τραυματίων, 1883 ταῖς ἐαυτοῦ ψυχολέθροις ἀγκάλαις, Van. 32 τῶν ἐαυτοῦ—τοξοματίων, 175 τοῖς ἐαυτῆς—στροφῶις, S 81 (et Suppl. II 68) τῆς ἐαυτοῦ καρδίαις, 135 τὴν ἐαυτῶν—ζάλην, 196 τῶν ἐαυτῆς—κυρημάτων, 294 ταῖς ἐαυτῶν οὐσίαις, 369 τῶν ἐαυτῆς ἀρπαγέντων συγγόνων, 414 τὴν ἐαυτοῦ—οὐσίαν, Suppl. I 113 τῶν ἐαυτοῦ—κινημάτων, II 80 τοῖς ἐαυτῶν—φόνοις, III 82 ταῖς ἐαυτῶν—καρδίαις, An. p. 1721 A τοῖς ἐαυτοῦ—προστάγμασι, — Av. 82 τοὺς ἀγωγούς τοὺς ἐαυτῆς, — sed eodem modo praeter vulgarem rationem (H II 88 τῶν σεαυτοῦ φροντιδῶν et S 252 τὴν σεαυτοῦ συστροφῆν) occurrit H II 119 τὸν νοῦν σεαυτοῦ. Itaque nihil obstat, quominus αὐτοῦ pro αὐτοῦ hisce locis corrigatur: P II 319 τὴν λύτταν αὐτοῦ, III 35 ἐπήξεν αὐτοῦ σὺν φόβῳ τὰ τάγματα, 231 πρῶτον μὲν αὐτοῦ δυσσεβεῖ τοὺς προστάτας, S 477 καὶ τὴν ὑστέραν | σάρκωσιν αὐτοῦ μὴ θηλοῦντα συγχύσει, 640 πῆ δὲ τοὺς τύπους | τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεικνύων ἠχοιμένους, nec dubitandum, quin P III 324 κυκλωθὲν αὐτοῦ προβλέπων τὸ ποίμιον pristina codicum V p scriptura αὐτοῦ, quam frustra apud Quercium et Bekkerum quaeras, recte in eisdem libris a correctore sublata sit¹⁾.

P. 304, 8—11 καὶ ἦν ἰδεῖν φρικτὸν θέμα φόβου χωρὶς κινδύνων καὶ πρὸς φόνους συννεύσεις αἰμάτων δίχα, καὶ πρὸ τῆς ἀνάγκης <τῆς ἀνάγκης> τοὺς τρόπους, ὅπως ἕκαστος ἐκ τῆς ἀκινδύνου σφαγῆς λαβῶν ἀφορμὰς ἀσφαλέστερος μὲν cf. P II 143 sqq.

καὶ πάντα φρικτὰ καὶ φόβος καὶ σύγχυσις,
καὶ πρὸς φόνους σύννευσις αἰμάτων δίχα
δειξας γὰρ αὐτοῖς ἐμφορόνως ἠπίστασο
πρὸ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀνάγκης τοὺς ὄρους,
ὅπως ἕκαστος τῆς ἀκινδύνου σφαγῆς
λαβῶν ἀφορμὰς ἀσφαλέστερος μὲνοι.

Recte igitur Boor l. 8 φόνου pro φόβου repudiavit²⁾ nec minus recte τῆς ἀνάγκης cum Combefisio (ex A vol. II p. 187, 30) adiecit³⁾, sed praeterea praepositio ἐκ l. 10 tollenda erat, etiam ab Anastasio (p. 187, 31), neglecta; Pisidae autem ex Theophane reddendum videtur

¹⁾ Cf. insuper p. 13 infra.

²⁾ Cf. etiam P II 124 φόβου τε χωρὶς ἱστορήσαι τὸν φόβον.

³⁾ Cf. H II 142 πρὸ τῶν ἀγώνων τοὺς ἀγῶνας συλλέγων, Hex. 1163 ὅπως φυγόντες πρὸ ζάλης τὰ τῆς ζάλης, tum H II 143 καὶ τὴν νίκην ὁρῶν ἐντελῶς πρὸ τῆς μάχης, siquidem νίκην pro μάχην (cf. Hilbergius 'Wiener Studien' vol. IX p. 215) falso ex P II 205 πρὸ τῆς μάχης φέρουσα νικητήρια se insinuavit, cuius loci longe alia est ratio.

τρόπους pro ὄρους v. 146 et μένη pro μένοι v. 148. Tafelius quidem (p. 72) ex contrario ὄρους pro τρόπους Theophani obtrudebat, at cf. P I 190 ἐσχημάτιζε τῆς ἀνάγκης ὁ τρόπος et II 125 ὁμως δὲ φρικτῆν τῶν ἀγώνων ὁ τρόπος¹⁾. — Difficilior de altero loco quaestio exoritur: optativi usus legitimus post tempus historicum codicum memoria probatur P I 214 ὑμῖν δὲ πᾶν τὸ πρᾶχθὲν ἐσπουδάξετο, | ὅπως ὁ πάντων μισθὸς εἰς τὴν αἰτίαν | καὶ τὴν ἀρορμὴν συνδράμοι τοῦ πρᾶγματος, III 28 εἰς δυσβάτους γὰρ προσκατέτρεχεν τόπους, | ὅπως ἀφορμὴν εἰς ὑπέρθεσιν λάβοι, Hex. 83 κρύψας ὁμίχλη καὶ περιστείλας γνόφω, | ὅπως μάθοιμεν, quam rationem etiam metri leges confirmant P II 321 sqq. καὶ ταῦτα ποίεας αὐτὸν ὠθοῦσης βίας (scil. ἐποίησεν); | ὕδωρ ὅπως τέμνοιτο χερσαίω δρόμῳ | καὶ γῆ περιῶτο τῷ θλάκτιφ πόρῳ, | ὅπως γε θῆκτον εὐκολωτέρην τότε | ὁδὸν διελθῶν τοὺς ἐναντίους φθάσει. Attamen longe plura coniunctivi exempla ratio metrica reposcit cf. Av. 8 εἶδε γὰρ αὐτὴν, ὥσπερ ἀσπῶρας τότε, | οὕτως ἀόπλωσ νῦν τεκεῖν σωτηρίαν, | ὅπως δι' ἀμφοῖν εὐρεθῆ καὶ παρθένος, 529 κατὰ σκοτεινῶν ἀντιτάξοι βαρβάρων | δεῖξοι τε Ἴγγριν καὶ τὸν Ἰστριον πόρον, | ὡς πρὶν τὸ Νείλου ρεῖθρον ἤματωμένους, | ὅπως μεθυσθῆ συγγενῶν ἐξ αἰμάτων, Hex. 1770 sqq. ἐκδοὺς δι' ἡμᾶς τοὺς ἀτάκτους οἰκέτας | εἰς λύτρον ἐχθροῖς, σὶδὸν ἠγαπημένον, | ὅπως ἔχοντες ὥσπερ οἱ κελωσμένοι | σκώληκες εἰς γῆν ἐν τάφω τὰς οἰκίας | ... μὴ συγκατασπασθῶμεν ἐν ζόφῳ πάλιν, | ἀλλ' εἰς ἀνάστασιν τε καὶ νέην πλάσιν | ἐλθῶν ἐγείρη τὴν πεσοῦσαν εἰκόνα, | καὶ τὰς ἀράγκας τῶν παθῶν ἀποξέση, | καὶ πάντα τὸν χοῦν ἐκτινάξῃ λεντίφ, ac praeterea formis ἐγείρη—ἀποξέση—ἐκτινάξῃ²⁾ alii eiusdem generis versus adsimulari possunt: P II 55 ὅσας μὲν οὖν μετῆλθες ἐν βραχεῖ χρόνῳ | ἄλλας ἐπ' ἄλλαις φροντίδων τριχυμίας, | πρᾶκτων, μεριμνῶν, εὐτρεπίζων, προγαράφων, | ὅπως τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ συναρμόσῃς, III 62 οὕτως ἐκείνων ἀσφαλῶς κατεφρόνεις, | ὕλας χορηγῶν καὶ τοσαύτας καὶ ξένας, | ὅπως δι' αὐτῶν ἐξανάψῃς τὴν μάχην, 193 ἐκρυψεν αὐτοὺς τῶν φραγγῶν ἐν μέσῳ, | ὅπως ἐκείνων ἐκραγόντων ἐν μέσῳ | ἀπροσδοκῆτως καὶ παρ' ἐλπίδας, φόβῳ | μέρος τι τῶν σῶν συντραξέξῃ ταχυμάτων, Av. 14 τούτους προσάξει συμφερόντως εἰλόμηνη, | ὅπως ὁ μακρὸς μὴ παρεκλύση χρόνος, Hex. 292 καὶ συμβαλοῦσαις τοὺς ἐκρυπῶν δακτύλους, | ὅπως χορὸν πλέξωσιν εὐρύθυμου βίου, S 76 πρὸς τὰς γραφὰς μετῆλθεν ἐκ τῶν βαρβάρων, | ὅπως ὁ πείσας ἠρεμεῖν τοὺς βαρβάρους | πείσῃ σὺν αὐτοῖς

¹⁾ Nihil huc facit Hex. 357 sq. μηδ' αὐ μένειν ἄρεπτον, ἀλλ' εἶναι ὄρους | τρεπτῆς ἀνάγκης.

²⁾ Sequitur: σπόγγω δὲ τὴν βράπωσιν ἐμάξας ὄλην | βροίθοσαν εἰς γῆν πνευματώσοι τὴν κόνιν, ubi pro πνευματώσαι (Morellus et Quercius) sive πνευματώσῃ (Hercher ex coniectura) optativum ex MV p T(aurinensi B VII 3) N(Paris. 854) repono; sed ἀποξέσαι et ἐκτινάξοι ex p recipere nolui.

ἡρεμεῖν τὰς ἀρέσεις, 334 sq. ἐν τῇ μεθέξει τοῦ λόγου παρεσχέθη | τῷ
 σὺν Θεῷ κρατοῦντι τῆς οἰκουμένης, | ὅπως ἐκείνος τοὺς κατηγοροὺς βλέπων |
 συνηγορήσῃ τῷ κατηγορουμένῳ | καὶ τοὺς ἀγνοῶν δυσσεβοῦντας τῶν λόγων |
 πειθοῦ μετὰ γέλαστος εὐσεβεῖν ἀναγκάσῃ, Suppl. IV 101 ὄλον σεαυτὸν προς-
 καθήλαστας πόνους, | ὅπως τὸ κοινὸν σῶμα μὴ φέρῃ πόνους, An. p. 1705
 A τὸ αὐτεξούσιον αὐτῷ τοῦ Δημιουργοῦ μὴ πιστεύσαντος, ὅπως μὴ πλά-
 νης τάχα περισσεῖα τοῖς ἀθεωτέροις ἐγγένηται, p. 1725 A διεχώριζον,
 ὅπως τὴν σφραγίδα τῷ τυράνῳ τὴν περιουχένιον ὑποδείξωσιν. Itaque in
 lubrico versamur, si memoria fluctuans in censum veniat, e. gr. P I
 148 ἐχρῆν γὰρ αὐτόν, ὡς τότε σποράς διχλ | οὕτω τυποῦσθαι καὶ πάλιν
 γραφῆς ἄνευ, | ὅπως δι' ἀμοιβῆς τοῦ Λόγου μορφουμένου | μὲν ἡ τὸ πιστὸν τῆς

οἰ

ἐνανθρωπήσεως, ubi μὲν V p, μένοι M praebet¹⁾, II 65 τσαυτα πράττων
 λανθάνειν ἐτεχνάσω, | ὅπως τὸ κοινὸν μὴ μετὰ σχη τοῦ πόνου, quo
 loco μετὰ σχοι in M et p₁ extat²⁾. — Qodsī norma quaedam requiritur,
 observatio notabilis videtur, coniunctivum inprimis ad evitandos aoristi
 sigmatici optativos usurpatum esse cf. p. 5 sq. supra.

P. 304, 11—13 οὕτω δὲ καθοπλίσας πάντας παρήγγειλεν ἀδικίας ἀπέ-
 χεσθαι καὶ εὐσεβεῖας ἀντέχεσθαι cf. P II 199—202

ἐπέσχεσ αὐτοὺς ἐκ³⁾ κακῆς ἀπληστίας,
 λόγῳ καθάρσας τὰς ὀρεξεις τῆς βλάβης·
 κρατεῖν γὰρ ἔγνωσ ῥᾶστα τῶν ἐναντίων,
 ἐν εὐσεβείᾳ τὸν στρατὸν σου ῥυθμίσας.

P. 304, 13—18 παραγενόμενος δὲ ἐπὶ τὰ μέρη Ἀρμενίας προτρέχειν
 <ἐκέλευσεν ἐπιλέκτους τῶν δὲ Σαρρακηῶν τότε ὑπὸ πάκτων ὄντων τῶν Περ-
 σῶν> πλῆθος ἰππέων λάθρα ἐπιπεσεῖν τῷ βασιλεῖ διανοεῖτο· οἱ δὲ προτρέχον-
 τες τοῦ βασιλέως τούτους συναντήσαντες τὸν τε στρατηγὸν αὐτῶν δεσμώτην
 ἤγαγον πρὸς Ἡράκλειον καὶ τούτους τρεψάμενοι πολλοὺς ἀνείλον cf. P II
 206—210

¹⁾ Μὲν tamquam ex coniectura edidit Quercius, qui ex V μένοι adfert; de p nihil Bekker monet, qui ibidem μὲν in textu habet.

²⁾ Quam codicis p lectionem Bekker silentio pressit. — Equidem pessimi libri N scripturam μάθωμεν in Hex. 83 praeterire malui.

³⁾ Corr. τῆς cum M cf. fr. 72 ἐπέσχεν ὑμῶν τὴν βολὴν ἡπαιγμένην, ubi Kuestero praeunte perperam Bernhardus (ad Suid. s. v. διπλόη vol. I 1 p. 1414) vertit: tel; vestri clam in me concitatus repressit (opposita vestis duplicata), tum Suppl. III 44 sq. ἀλλ' οὖν ἐπέσχεσ οὐδὲν ἤττον, δέσποτα, | τῶν εἰς ἀπίρους συμφορὰς πεπλεγμένων, modo οὐκ pro οὖν reponatur: alioquin enim τῶς — πεπλεγμένοις necessarium foret.

ἐπεὶ γὰρ εἶχες οὐδὲν ἡμελημένον,
 ἀλλ' ἐξέπεμπες ἐκδρομάς εὐσυνθέτους,
 ἵππεις ἐπ' ἄγρην πανταχοῦ τεχυδρόμους,
 παρῆσαν οἱ φέροντες ¹⁾ ἐν βραχεῖ χρόνῳ
 οὐκ εὐκαταφρόνητα θηρίων γένη
 παρῆν τις ἀρχίφυλος εὐτόλμου γένους,
 τὸ <τῶν> ²⁾ Σαρακηνῶν τάγμα τῶν πολυτρίχων
 ἄγων σὺν αὐτῷ ³⁾ καὶ περισκοπῶν, ὅπως
 λαθῶν ἐπέλθοι ⁴⁾ τῷ στρατῷ σου πρὸς βλάβην.
 Πλὴν ὡς ἀπλήστῳ συμμαχῶν στρατηγία
 κλέψαι θελήσας αὐτὸς ἀντεκλέπτετο,
 καὶ τοῖς ποσίν σου τοῖς πνημέροισι τάχος
 τὸν πρὶν στρατηγὸν εἰσάγουσι δέσιμον.

P. 304, 18 — 21 ἐπεὶ δὲ χειμῶν κατέλαβεν, ἀποκλίνεις ⁵⁾ ὁ βασιλεὺς
 <πρὸς> τὸ Πόντιον κλίμα, ἔδοξε τοῖς βαρβάρους <ἀποκλείσαι> ἐν τούτῳ
 αὐτὸν παραχειμάζοντα· λαθῶν δὲ τοὺς Πέρσας καὶ ἐπιστραφεῖς εἰς τὴν Περσίδα ⁶⁾
 εἰσβάλλει cf. P II 256—264

ἐπεὶ γὰρ εἰς χειμῶνα πρὸς τὸ Πόντιον ⁷⁾
 κλίμα διατρίψας ⁸⁾ συντόμως ὁ βάρβαρος
 τὰς εἰσβολὰς κατέσχε τῆς ὁδοῦ φθάσας,
 ὁ δὲ στρατὸς σου δυσχερεῖς τὰς εἰσβάσεις
 ἄπαιξ' προληφθεὶς εἶγε τὰς πρὸς ἥλιον,

¹⁾ Παρῆσαν εἰσφέροντες? cf. Xenophon Hist. Gr. V 1, 21 ἐκπηδήσαντες εἰς τὸ Δεῖγμα ἐμπόρους τέ τινας καὶ ναυκλήρους ξυναρπάσαντες εἰς τὰς ναῦς εἰς ἡνεργαῶνα cl. εἰσάγουσι v. 224.

²⁾ Τῶν ex M adiuncti, ac praeterea pro Σαρακηνῶν ex p Σαρακηνῶν reposui, quam scripturam ne mentione quidem dignam esse putavit Bekker; at cf. Herodianus vol. I p. 181, 20 Lentz.

³⁾ L. αὐτῷ. Ex V eiusdem generis emendatio reducenda est P II 363 ἀνευρον αὐτῷ τὴν μάχην ἠπίστατο, ubi Quercius αὐτῷ tamquam ex codice praebet; ex nostra coniectura accedat P II 317 τὸ σπετόν αὐτῷ καὶ φίλον καὶ πάτριον | ὕδωρ ἑμαστίγωσεν. Adde Stud. p. 9 sq.

⁴⁾ De codicis p memoria ἐπέλθοι cf. Stud. p. 11 sq.

⁵⁾ Pro ἀποκλείσας recte (cum codicis m correctore) dedit Goarus, sed in sequentibus ἀποκλείσαι supplere malo quam πολιορκεῖν (cum Tafelio et Boorio); nescio tamen an vulgata memoria παραχειμάζειν reponenda sit.

⁶⁾ Vocem corruptam esse docet l. 25; fortasse Περσαρμενίαν delitescit cf. p. 311, 9 sq. et omnino Tafelius p. 168 sqq.

⁷⁾ Corr. Tafelius p. 73 pro πόντιον; cf. quae dixi ad Suppl. I 59 ('Wiener Studien' vol. XIII p. 26), ubi exemplum a nobis excitatum Theophanis loco (vol. I p. 126, 15) τὸ στόμιον τοῦ Πόντου et Cedreni exemplo (vol. I p. 720, 3 Bonn.) τὸ τοῦ Πόντου κλίμα augeri possunt.

⁸⁾ Διέτριψας perperam conii. Tafelius p. 73.

ἀντιστροφῆν ἐνταῦθα συντομωτάτην
καὶ σχηματισμὸν ἐπαινετῆς πλαστοουργίας
ἐξῆυρες, ὦ κράτιστε, τοῖς μὲν βαρβάροις
δείξας πρόσωπον ἐκδρομῆς ἐψευσμένης.

P. 304, 21 sq. τοῦτο μαθόντες οἱ βάρβαροι εἰς ῥαθυμίαν ἤλθον, τῷ
ἀπροσδοκῆτῳ τῆς τούτου εἰσόδου cf. P II 276 sq.

καὶ τοῦτο μᾶλλον τοῦ σκοποῦ τὸ ποικίλον
τοὺς βαρβάρους ἐνῆκεν εἰς ῥαθυμίαν,

unde Tafelii coniectura ἀθυμίαν (p. 73) in Theophanis contextu refellit. Sane Theophanes poetam ad verbum describens sententiae ambiguitatem non reputavit, quae tamen apud Pisidam optime v. 286 sqq. tollitur: ἔκτης δὲ λοιπὸν ἐκδρομῶσιν ἡμέρας | τὰ τῶν ἑαυτοῦ συμφορῶν μηνύματα | ἀπροσδοκῆτων εἶχεν ἐξ ἀκουσμάτων, quia tum demum ἀθυμία locum habere potest ac revera barbarorum duci incitur cf. 289 sqq. πολλὴ δὲ φροντίς τῶν φρενῶν κλονουμένω | κατεῖχεν αὐτόν, καὶ λογισμῶν συγχύσεις | τὸν νοῦν ἐπεγνόφωσαν ἐσκοτισμένον ¹⁾).

P. 304, 23—27 ὁ δὲ Σάρβαρος, ὁ τῶν Περσῶν στρατηγός, λαβὼν τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἤλθεν ἐν Κιλικίᾳ, ὅπως ἐπὶ Ῥωμανίαν ἐξεληθῶν τοῦτον περιτρέψῃ φοβηθεὶς δὲ, μὴ διὰ τῆς Ἀρμενίας εἰς τὴν Περσίδα ὁ βασιλεὺς εἰσβαλὼν ταύτην ταράξῃ, οὐκ εἶχε τὸν ἑαυτοῦ λογισμὸν βεβηκότα, ὅ τι δράσῃ cf. P II 340—349

πῆ δ' ἐξ ἀνάγκης τὰς Κιλικίας εἰσόδους
καὶ τὴν δυσάντη καὶ κατεστενωμένην
κρημνοῖς τε καὶ φάραγγι τῆς ὁδοῦ θέσειν
ἀνατρέχειν ὤρμησεν ἄλλὰ κἀνθάδε
ἀνατροπὴ κατεῖχε τὴν γνώμην πάλιν
τῆς Ἀρμενίας γὰρ αὐτόν ἢ διέξοδος
ἔδρανε, μὴπως ἐνθεν ²⁾ εἰσβαλὼν φθάσῃς

¹⁾ Vocī θυμῶδα a Pisida ἀθυμία opponitur Suppl. IV 83 cf. etiam ἀθυμίας νέφος Hex. 8. Ῥαθυμία vero contraria est προθυμία P II 116 cf. insuper P II 44 et III 345; Cædreni locus I p. 720, 11 nihil probat. Ceterum cf. Krumbacher, Studien zu Romanos (Sitzungsber. d. philol.-philol. und d. hist. Cl. d. bayer. Akad. 1898 vol. II) p. 239.

²⁾ Ἐνταῦθεν Quercius et Bekker ex Vp habent, Pinderi emendationem M confirmat cf. Suppl. CVIII 1 παρήλθεν ἐνθεν κλητικός καβαλλάρης, tum locutio ἐκέλευεν ἐνθεν P III 332, Av. 334, 386, H I 134, R 90, Hex. 660. 1473, S 374 cl. Av. 204. — A Pisidae autem usu plane abhorret C. F. Muellieri coniectura κείθεν (ad Ignat. Diacon. 8 — Kiliae 1886 — p. 11), quippe qui numquam breviores formas admittat, cum sae-

καὶ πᾶσαν ἄρδην συνταράξις Περσίδα.

Καὶ πολλὰ λυττῶν τοῖς νόθοις βουλεύμασι
λογισμὸν εἶχεν οὐδαμοῦ βεβηκότα.

P. 304, 27—305, 3 ὅμως ἠγκυκλάσθη ἀκολουθεῖν ὀπίσω τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατοῦ, κλέψαι μερμινῶν τὸν πόλεμον καὶ διὰ νυκτὸς ἀφεγγοῦς τούτοις προσβαλεῖν πανσελήνου δὲ οὐσῆς τῆς νυκτὸς ἀπεκρούσθη τοῦ σκέμματος, καὶ τὴν πρὶν σεβασμῖν κῦτῳ ἐδυσφῆμι σελήνην cf. P II 357 sq.

ὅμως ὑπήχθη καὶ κατόπιν, κυνὸς δίκην,
σειραῖς δεθέντος, ἐξ ἀνάγκης εἴλκετο
et 364—372 κλοπὴν μερμινῶν, καὶ παρεσκευάζετο
λαβεῖν συνεργόν τοῦ σκοποῦ τὴν εὐφρόνην·
πρὸς γὰρ ἐπελεύσεις λοιπὸν εὐτρεπίζετο,
ζητῶν ἀφεγγῆ καιρὸν εἰς τὰ κλέμματα.
Ἐπεὶ δὲ τὸν φωστῆρα τὸν μεθ' ἡμέραν
τὴν νύκτα παμφαίνοντα παμφαῆ βλέπων
ἐλεγγον εἶχε τῆς κλοπῆς τὴν λαμπάδα,
καὶ τὴν σελήνην λοιπὸν ὡς ἐναντίαν
τὴν πρὶν σεβαστὴν εἶχε δυσσεβομένην,

unde σκέμματος apud Theophanem in κλέμματος videtur commutandum esse ¹⁾.

P. 305, 4 ἡ δὲ σελήνη ὑπέστη κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα ἐκ τοῦ συμβεβηκότος cf. P III 1

ἐκλειψῶν ἔσχεν ἡ Θεὸς τῆς Περσίδος,

pissime longiores occurrant cf. ἐκείθεν (P III 332, Av. 206. 334. 386, H I 134, R 90, Hex. 660. 1473, S 374. An. p. 1696 D), κἀκεῖθεν (H II 79, S 329), ἐκεῖνος (P I 67, II 227. 249. 252, III 173. 366, Av. 208, H II 197, Hex. 305, S 332, An. p. 1693 A. 1697 C. 1705 C. 1712 A), κἀκεῖνος (H II 189), ἐκεῖνη (Hex. 1144; sed Av. 27 ἡ φλόξ ἐκεῖνη τοῦ γένους ἀνημμένη legendum videtur: ἐκεῖνου), ἐκεῖνο (P I 248, II 150, III 213, H II 228, R 60, Hex. 1467. 1501, S 62. 415), ἐκεῖνου (P II 105, H I 119, R 70, Hex. 211. 823. 1373, S 88. 113. 122. 208 cf. etiam ad ἐκεῖνην, ἐκεῖνης (Av. 52. 78, H II 184, Hex. 763), ἐκεῖνω (S 124, An. p. 1708 A), ἐκεῖνον (P III 418, Hex. 1753, S 190, An. p. 1693 A), ἐκεῖνην (P I 140, Av. 387, Hex. 1804, S 281, Suppl. III 69, IV 83), ἐκεῖνα (P II 155, Av. 462), ἐκεῖνων (P III 60. 191. 240. 267, An. p. 1697 C), ἐκεῖνοις (P II 266, Hex. 1772, Van. 5), ἐκεῖνους (Av. 473, R 114), ἐκεῖνας (S 312. 521), ἐκεῖσε (H II 118, Hex. 1243, An. p. 1728 C. D. 1729 A), κἀκεῖσε (An. p. 1729 A).

¹⁾ Cf. insuper Av. 361 ἀλίσκεται δὲ συντόμως τὰ κλέμματα. Similiter Latini belli furta strategemata dicunt (cf. Forbiger ad Vergil. Aen. IX 350). Apud Graecos vocem κλέμμα primus sensu illo usurpasse videtur Thucydides V 9, 5.

qui locus ante ὑπέστη vocem ἐκλειψιν excidisse demonstrat (cf. etiam II 251 ἐκλειψιν κῦτος ὀξέως ὑφίστατο), nisi forte ἐκλειψιν in σελήνη ab-
 isse probabit Anastasii versio vol. II p. 188, 10 sq. quae videli-
 cet eclipsin ex accidente tulisset.

P. 305, 5—7 ἐκ τούτου ἐδειλίχ ὁ Σάρβαρος προςβλεῖν τῷ βασιλεῖ καὶ
 τὰ ὄρη κατέλαβεν ὡς αἱ δορκάδες, ὄρων τὴν καλλιτέχον καὶ σοφὴν στρατη-
 γίαν ἀφ' ὕψους τῶν Ῥωμίων cf. P III 17—23

ὁ βάρβαρος δὲ καὶ γένει καὶ ¹⁾ τῷ τρόπῳ
 οὐκ εἶχε τοῦ νοῦ παντελῶς τὰς ἡνίας·
 καὶ πολλάκις γὰρ τὴν μάχην ὑπέσχετο,
 καὶ πρὸς τοσαύτην ἦλθεν αἰσχύνην, ὅτι
 καθ' ἡμέραν σοι προςβλῶν ἀνετρέπη,
 ἄτολμα τολμῶν καὶ τρέχων ὑπόστροφα.
 Ὅρη μὲν οὖν κατειχεν ὡς αἱ δορκάδες
 καὶ που σκοπήσας ἐξ ἄρου ὁ βάρβαρος
 τὴν καλλιτέχον καὶ σοφὴν στρατηγίαν,

et 32 sq.

unde apud Theophanem l. 6 Boorium recte praetulisse ὡς αἱ δορκάδες
 pro ὡς (ὡσεὶ) δορκάδες, suoque iure Classenum ex codicibus καλλιτέχον ²⁾
 pro καλλίστιχον correxisse patet. Gravioris autem momenti varietas
 ὁ Σάρβαρος (Theoph.) et ὁ βάρβαρος (Pisid.) esse videtur, praesertim cum
 Theophanis libri ³⁾ in scriptura σαβαρός et nostro loco et p. 305, 17 con-
 spirent. Ac nomen proprium Pisidae restitui non posse verba καὶ γένει
 καὶ τῷ τρόπῳ arguunt, quare ceteri versus, quibus idem Persarum dux
 eodem modo (ὁ βάρβαρος) denotetur (P II 59. 257. 331, III 32. 42. 178.
 225) ⁴⁾, extra dubitationis aleam positi sunt; e contrario nullam dubitatio-
 nem habet, quin Theophanes p. 304, 23 ὁ δὲ Σάρβαρος, ὁ τῶν Περσῶν
 στρατηγός nomen proprium adhibuerit, quamvis praeter A (II p. 188, 3),
 codices lectionem βάρβαρος adgnoscent ⁵⁾. Quodsi reliqui Theophanis loci

¹⁾ Particula apud Bekkerum casu fortuitoque intercidit, quia et apud Quercium
 (=V) et in p extat; Suidae verba vol. II 2 p. 1223, 16 sqq. (s. v. τρόπος) καὶ Πισιδης
 ὁ βάρβαρος δὲ τῷ λόγῳ καὶ τῷ τρόπῳ ἀντὶ τοῦ τῷ ἦθει ad carmen deperditum videntur
 spectare.

²⁾ Cf. P II 39 τακτικὴν εὐτεχνίαν, 362 τακτικαῖς-εὐτεχνίαις cl. Av. 292.

³⁾ Nec tamen A vol. II p. 188, 11 et 24.

⁴⁾ Adde ὁ βάρβαρος νοῦς P II 374; idem est ὁ δυσεβής; P II 267 et ὁ κκοῦργος
 P III 63. — Rhazates, non Sarbarus significari videtur fr. 90 καὶ τὰς ἀθέστους ἡδονὰς
 τοῦ βαρβαρίου et in Suidae glossa (fr. 157), quam a P III 17 segregandam esse (n. 1)
 monui.

⁵⁾ Quae ratio etiam p. 311, 17. 22 inter Theophanis codices et A (p. 193, 8. 13)
 intercedit cf. praetera p. 310, 24, ubi optime Tafelius ex A (p. 192, 26) σύν τῷ Σαρ-
 βάρω pro σύν τοῖς βαρβάροις emendavit.

examinantur, nominis proprii promiscue occurrunt formae duae: Σάρβαρος (p. 313, 18. 25; 314, 13. 20; 315, 7; 316, 16. 25; 319, 24; 325, 11) et Σαρβαραζῆς¹⁾ (p. 306, 22. 28. 30; 309, 16. 19. 21; 310, 17; 326, 13; 327, 15; 329, 5), inter utramque memoria fluctuat p. 309, 27; 310, 2; 311, 11. 28; 312, 1. 4; 313, 8; 323, 23. 27; 324, 3, inter Σάρβαρος — Σαρβαραζῆς et βάρβαρος p. 311, 15; 313, 2. 6. 14. — Falso autem iudicare videtur Gerlandus p. 347 n. 1: 'sollte Pisides eine absichtliche Vertauschung der ähnlich klingenden Worte (Σάρβαρος — βάρβαρος) vorgenommen haben?' Nam pari modo Chosroes significatur Suppl. II 32²⁾ et An. p. 1684 C, Chaganus (ὁ τῶν Σκυθῶν τύραννος Av. 347) Av. 336. 341. 344. 357. 477, Marzabanus An. p. 1704 D et 1705 C. Neque aliter numero plurali et Persae denotantur (P I 18, II 238. 263. 277, III 69. 74. 78. 152. 165. 174. 212. 260. 285. 306, Av. 260. 526, H I 160. 164, II 206, Hex. 1858, S 24. 31. 74. 75. 451, Suppl. II 75. 102, IV 81, An. p. 1697 C)³⁾ et Avari (Av. 24. 37. 63. 174. 216. 243. 323. 391. 404. 442. 465. 488. 494. 541, Suppl. III 21, IV 149, LXIII 2, fr. 39. 54)⁴⁾ et utraque gens (P III 410, Av. 399. 534, H I 139. 153, Suppl. XLVII 2)⁵⁾.

P. 305, 5—7 γνούς δὲ ὁ βασιλεὺς τὴν τούτου δειλίαν, θαρσῶν ἐν τόποις ἠλιζέτο ἀναπύσεως πληρεσιν, ἐρεθίζων τοῦτον πρὸς πόλεμον cf. P III 42 sq.

ἐπει δὲ πολλὴν ἐξ ἔθους ὑπέρθεσιν
 τοῦ βαρβάρου παρεῖχεν ἢ δειλανδρία
 et 54—57 καὶ δὴ μεταξὺ τῶν στρατευμάτων τότε
 σκηνὴν ἐπηξας, εὐχερεῖς πρὸς τὴν μάχην
 διδούς ἀφορμὰς καὶ τὸ δειπνον ἐν μέσῳ
 ἐτοιμον ἦν σοι σχηματισμῶ καὶ μόνῳ
 et 63 sq. οὕτως ἐρεθίζων τὸν κακοῦργον ὡς κύνα,
 ἐσπευδες αὐτὸν εἰς πόλεμον ὑφραπᾶσαι.

¹⁾ Cf. Noeldeke, Tabarî (Lugduni Batavorum 1879) p. 292 n. 2.

²⁾ Nimirum lego: τῷ βαρβάρῳ γὰρ οὐ παροικεῖν ἤθελεν pro οὐκ ἤθελε γὰρ παροικεῖν τῷ βαρβάρῳ, cui scripturae olim ('Wiener Studien' vol. XIII p. 5) violentiorem medicinam (οὐκ ἤθελεν γὰρ συμπαροικεῖν βαρβάρῳ) admoveram.

³⁾ Cf. ὁ βάρβαρος (Persicus) νοῦς Av. 530, τῶν παθῶν τῶν βαρβάρων Hex. 1881, τῇ χαλάζῃ συμπλέξῃ τῇ βαρβάρῳ Suppl. IV 52, τὴν βάρβαρον ἀνακινήσας ὄφρῳν An. p. 1721 C, τὸ βάρβαρον, ὡς εἰπεῖν, ἡμικύλιον p. 1728 D.

⁴⁾ Cf. ὁ βάρβαρος (Avaricus) νοῦς Av. 109. 410, ὁ βάρβαρος ὄλος 121, τὸ θράτος τὸ βάρβαρον 142, τὸ ξίφος τὸ βάρβαρον 332, τὸ βάρβαρον γένος 464.

⁵⁾ Adde Hex. 1863. 1902, Suppl. IV 93, fr. 130, ubi generalis vocis notio comparet.

Theophanes igitur textum εἰς πόλεμον ὑφαρπάσαι (64) videtur comprobare, nec tamen coniecturae πάλην (pro πόλεμον) piget¹⁾; graves enim scrupulos Hilbergii observatio ('Wiener Studien' vol. IX p. 208) incit: 'da Georgios Pisides, abgesehen von dem Eigennamen Τιμόθεον Heracl. I 132, sonst nirgends eine aufgelöste Hebung durch die Endsilbe eines mehr als zweisilbigen Wortes bildet, so halte ich es für wahrscheinlich, dass hier πόλεμον ein ursprüngliches μάχην verdrängt hat'. Quamquam praeter H I 132 (οἱ τὸν στρατηγὸν Τιμόθεον ἐν ταῖς μάχαις) etiam Suppl. X 1 ὀφθαλμὸς ὄφθης Γρηγόριε <τῶν> δογματῶν adferri potest, siquidem τῶν recte mihi supplevisse videor; gemellus vero locus Hex. 1671 καὶ πᾶν μὲν ἰδὼν ὄνομά τε καὶ ῥῆμα ξένον corruptela laborat, quam codicum MV_p²⁾ TN memoria: καὶ πᾶν μὲν εἶδος, ὄνομα καὶ ῥῆμα ξέων persanat, ubi translata³⁾ vocis ξέω significationem commendat Hex. 618 τὰς ἡλίου δὲ καὶ σελήνης ἐκθέσεις | ὡς τῶν χρόνων εὐστικτα σημεῖα ξέση, Van. 11 καὶ τῷ λόγῳ τὰ νεῦρα τοῦ τύπου ξέων. Adde S 721 ἀλλ' οὐκ ἔνεστι συγγραφὴν ἐπιξέειν, — Hex. 1177 καὶ σχῆμα μηδὲν γραμμικὸν παραξέση, — S 570 πρὸς τοὺς ἐλέγχους τῆς κλοπῆς ἀντιξέει⁴⁾. — Restat unus locus, qui manum emendatricem cohibere possit: Suppl. III 40 ἡνίκα τὰ μικρὰ τοῦ τυράννου τραύματα, sed 'vocabulary liberum' in versus introitu positum severae legis vinculis poetam liberare solet.

P. 305, 9—12 κατερχόμενοι δὲ λάθρα τοῦ ὄρους πολλάκις συμπλοκάς μερικῆς ἐποιοῦντο καὶ ἐν παντὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐπροτέρεον, καὶ θάρσος ἐπὶ πλείον ὁ στρατὸς ἐλάμβανεν, ὁρῶντες τὸν βασιλεῦς παντὶ προπηθῶντα καὶ εὐτόλμως πολεμοῦντα cf. P III 78—84

ἀλλ' ἐξέχοντα βαρβάρων σκηνώματα
ἐπιπτον ἄροθην συμπλοκῆ γὰρ πολλάκις
τῷ πλησιάζειν ἐκ μέρους ἐγίνετο.
"Ὅμως ἐκίστον τῶν ἀριστεῶν τότε

¹⁾ Cf. Hex. 535 ἀλλ' ὡς βαρβευτῆς καὶ συνάπτων τὴν πάλην, 1797 τὸ τῆς πάλης ἄλειμμα τῆς τῶν μαρτύρων, Suppl. II 87 (98) ὅπου δὲ νεύσης, ἡ πάλην δίκην ἔχει. Adde An. p. 1704 A, 1709 B. C, 1721 A. De coniectura εἰς πόλεμον συναρπάσαι cogitare noli. — Ceterum vocem πόλεμος a Pisida nusquam usurpari moneo.

²⁾ p₂ καὶ πᾶν μὲν εἰδὼς ὄνομα καὶ ῥῆμα ξένον proponit, quemadmodum ex coniectura Hercher edidit.

³⁾ Cf. Hex. 1670 πᾶσάν τε πράξιν τεχνολογεῖν ἡσχημένος cl. 1673 ἀνωθυμίαν δὲ πᾶσαν ἡκριβωμένος.

⁴⁾ Quem locum prave Quercius intellexit; cf. S 79 καὶ τῇ νοητῇ τῶν Γραφῶν ἀντιξέσει.

μόνος παρεσκευάζεις εἰς προθυμίαν,
 ἀεὶ προπηδῶν εὐσθενῶς ἐν ταῖς μάχαις
 καὶ τόζον ἔλκων καὶ προτείνων ἀσπίδα.

P. 305, 12—17 Πέρσης δὲ τις πρὸ ὀλίγου χρόνου πρόσφυξ γενόμενος ἐν τῷ στρατῷ τοῦ βασιλέως ἐτάττετο. Οὗτος ἀποδράς πρὸς τοὺς Πέρσας ἀπῆλθεν ἐλπίζων αὐτοὺς τὴν Ῥωμαίων στρατιὰν ὀλέσει. Ἴδὼν δὲ αὐτῶν τὴν δειλίαν, μετὰ δεκάτην ἡμέραν πρὸς τὸν βασιλέα ἤλθε καὶ πᾶσαν ἀκριβῶς τὴν τῶν βαρβάρων ἐξεῖπεν ἀτολίαν cf. P III 144—158

καὶ γὰρ τις αὐτῶν εἰς τὸν ἔμπροσθεν χρόνον
 προσκυτομολήσας τῷ στρατῷ σου βάρβαρος,
 ὅμως δὲ Πέρσης (καὶ τὸ πᾶν διαγράφω)
 ἐδοξεν εἶναι πιστὸς ἐξ ἀπιστίας,
 καὶ λοιπὸν ἡμῖν συμμαχεῖν ἡπειγμένους
 ἐν τῷ στρατῷ σου προσφόρως ἐτάττετο.

Ἦδη δὲ τούτῳ τεττάρων τε καὶ δέκα
 ὑπῆρχε κύκλος ἡμερῶν πληρουμένων,
 ὅτε πρὸς αὐτοὺς δυστυχῶς τοὺς βαρβάρους
 παλινδρομήσας ἀστᾶτοις βαδίσμασι
 ῥίψασπις ὡς περ εὐρέθη τὸ δεύτερον.

Οὐκ ἀσκόπως δὲ τοῦτο πράττων ἐσφάλη·
 οἱ γὰρ φθάσαντες τῆς ἀτολίαις χρόνοι
 ἔπειθον αὐτόν, ὡς πάλιν τὰ Περσίδος
 ἐπικρατήσει τῆς μάχης στρατεύματα

et 165—168 τὴν γὰρ κρατοῦσαν συμφορὰν τῶν βαρβάρων
 καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ἐκπλαγεῖς ἀτολίαν,
 βλέπων τε πικρὰς ἐλπίδας παρ' ἐλπίδα,
 πάλιν πρὸς ἡμᾶς ἀντανήρχετο δρόμῳ

et 173 sq. ἐκεῖνος ἡμῖν πᾶσαν ἡμιβωμένους
 τῶν βαρβάρων ἐξεῖπε τὴν ἀτολίαν.

Ac docet Theophanes versus 146 - 148 per parenthesis intelligendos esse; alioquin enim propter ὅμως δὲ (cf. P II 125, III 331. 381, Av. 58, S 552. 670, An. p. 1717 A cl. H I 145, Hex. 245, S 155. 276) v. 145 προσηυτομολήσε ponendum erat. Nec Pisidae mentem adsecutus est Quercius, cum verba καὶ τὸ πᾶν διαγράφω (146) Latine redderet: omnia ut sunt refero. Imo Persae nomine omnem hominis fraudulentiam satis significari¹⁾ poeta declarat, quae quidem Persarum insigne fuerit proprium et peculiare cf. P III 137 sqq.²⁾

¹⁾ Cf. P II 216 προειλόμην | τὸ πλῆθος αὐτῶν ἐξ ἑνὸς διαγράφειν.

²⁾ Adde P III 17 ὁ βάρβαρος δὲ καὶ γένει καὶ τῷ τρόπῳ et fr. 157 (cf. p. 16 n. 1 supra) ὁ βάρβαρος δὲ τῷ λόγῳ καὶ τῷ τρόπῳ. Omnino ἀπιστία (147) Barbarorum naturae est consentanea cf. P II 238, III 330, Av. 114. 202.

P. 305, 17 sq. ὁ δὲ Σάρβαρος μηκέτι ὑποφέρων τὴν ἐν τῷ ὄρει διατριβὴν ἠναγκάσθη πρὸς πόλεμον ἠρμῆσαι cf. P III 178 sq.

ὁ βάρβαρος δὲ πανταχοῦ κλονούμενος
δεινόν τι τολμᾶν ἐκ βίας βουλευέται.

P. 305, 18—20 εἰς τρία δὲ μέρη διελὼν τὸ στρατευμα κατῆλθεν ἄφνω. ἐπιφωσκούσης ἡμέρας πρὸ τῆς τοῦ ἡλίου ἀναβάσεως, εὐτρεπισάμενος πρὸς πόλεμον cf. P III 182—186

καὶ δὴ κατ' αὐτὸν τῆς ἀνάγκης τὸν χρόνον
ᾧραν φυλάζας, ὡς ἐδοξεν, εὐθετον,
ὅτε προκύψας ἐκ βάθους ἕωςφόρος
πρόεισι λαμπρὸς ἄγγελος τῆς ἡμέρας,
εἰς τρεῖς μὲν ἴστα τὸν στρατὸν δικιρέσεις.

P. 305, 21—24 ὁ δὲ βασιλεὺς προγνοὺς καὶ συντάξας τὸν στρατὸν ὁμοίως εἰς τρεῖς φάλαγγας εἰς τὴν μάχην προσήγαγεν. Τοῦ δὲ ἡλίου ἀνατειλαντος καὶ τοῦ βασιλέως κατὰ ἀνατολὰς εὐρεθέντος, τοὺς Πέρσας ἐσκότιζεν ἢ τοῦτου ἀκτίς, ὃν ¹⁾ ὡς Θεὸν προσεκύουν cf. P III 201—206

πάντας μὲν αὐτῶν ²⁾ τοὺς κεκρυμμένους δόλους
ταῖς σκίς μερίμναις ἐξ ἔθους ἠπίστασο,
τάξας δὲ θείως τὸν στρατὸν καὶ ρυθμίσας
πρὸς τὴν μάχην αὐτοὺς ἐξῆγες, ἠνίκα
τὸ φῶς ἀνίσχων τοὺς ἐναντίους πάλιν
ὁ σεπτὸς αὐτοῖς ἐσκότιζεν ἥλιος,

ubi contra metrum peccat lectio αὐτοὺς ἐξῆγες (203) in ἐξῆγες αὐτοὺς a Bekkero mutata. Quam quidem coniecturam ³⁾ ratam habet Hilbergius ('Wiener Studien' vol. IX p. 210), mihi vero Pisides ἐξῆγες αὐτὸς videtur scripsisse, qua ratione saepius ad Heraclium oratio dirigitur cf. P I 109 πρὸς ὕπνον αὐτὸς οὐδαμῶς μετετρέπης, II 63 sq. καὶ γὰρ αὐτὸς, δέσποτα, | τσαῦτι πράττων λανθάνειν ἐτεχνάσω, III 30 sq. αὐτὸς δὲ πρὸς γῆν εὐθέτως ἠπλωμένην | τὸν σὸν στρατὸν προσήγες ἠτρεπισάμενον, 216 sq. αὐτὸς δὲ τούτοις ἀντεπεξάγεις τάχος | τοὺς σοὺς ἀρίστους, 321 ὡς θᾶπτον αὐτὸς εὐτρεπίζη πρὸς πόνους, 343 sq. αὐτὸς γὰρ ἡμῖν ἐξαριθμῶν πολλάκις | τοῦ σοῦ βίου τὸ μέτρον ἐτρένους, ὅτι, Av. 209 sqq. ἀλλ' αὐτὸς ἔλκων

¹⁾ "Hv minus recte Boor.

²⁾ L. αὐτοῦ. De Persarum enim duce agitur cf. v. 178 sqq. cl. 225 sq. ὁ βάρβαρος δὲ τὸν κεκρυμμένον ὄλον | εὐρῶν ἑαυτοῦ βόθρον ἐκ τοῦναντιου.

³⁾ Cf. 'Stud. p. 7 sq.

ἀπλανῆ τῆν ὀρθίαν 1) | ... τῆ κοσμοαγωγῶ συνδιέπλεις ὀλκάδι, 224 ὅσον παρ' ἡμῖν αὐτός εἶχες ἐλπίδα, Suppl. II 24 οὐ φαρμάκους γὰρ Μηδικοῖς τὸ θηρίον | ἀνεῖλες αὐτός, 83 αὐτός δὲ σιγῆς στέμμα καὶ σκῆπτρον φέρων. Nec raro vocis αὐτός vis contrario augetur, cum Heraclio uni omnes singulique opponantur cf. P I 126 sq. καὶ γὰρ ἦσθα τῶν ὄλων | καὶ ταῦτα μᾶλλον αὐτός ἠκριβωμένος, II 84 sqq. κοινὸν δὲ (ἐπεὶ) πάντες ἐκτενώς εὐεργέτην | ἀνηγόρευον καὶ κρατοῦντα δεσπότην | τὸ φρικτὸν αὐτός τοῦ θεογράφου τύπου | λαβῶν ἀπεικόνισμα συντόμως ἔφη, Av. 182 sqq. αὐτός παριστάς 2) τοῖς ἐπιπλώταις ὄλοις | ... πᾶσιν παρήνεις, H II 37 sqq. σχεδὸν δὲ (ἐπεὶ) πάντας τοὺς πολίτας ἢ πόλις | πεφυρμένους ὄδινε Κενταύρου δίχην | ... σφύζουσιν αὐτός οὐ παρῆιδες τὴν νόσον, 204 sqq. ἀλλ' αὐτός ἐλθὼν ὡςπερ ἀστραπῆς τάχος | ... φόνον γὰρ αὐτός οὐδὲ βαρβάρων θέλεις | ... ἅπαντας ἔνδον εἶλες ἐκ μόνου φόβου, Suppl. IV 87 sq. καὶ πρὸς τὰ κοινὰ τῶν νοσούντων τραύματα | χειρουργὸς αὐτός πανταχοῦ κατεστάθης. Quibus exemplis nixus etiam P II 116 sq. οὕτως ἅπαντας αὐτοῦς ἐκ ῥαθυμίας | λόγῳ μετεσκεύαζες εἰς προθυμίαν scripturam αὐτός pro αὐτοῦς repono 3).

P. 305, 24—26 ὁ δὲ βασιλεὺς ἐσχημάτισε τὸν λαὸν αὐτοῦ εἰς φυγὴν τραπέντας· καὶ λύσαντες ἐκείνοι τὰς φάλαγγας ἀκρατῶς διώκειν τούτους ἐνόμιζον cf. P III 211—215

τὸν πλαστὸν αὐθις 4) σχηματίζονται φόβον,
ἐψευσμένως φεύγοντες· οἱ δὲ βάρβαροι,
τῆς ἐκλογῆς ἐκείνου τὸ στεφάνον νέφος,
ἐκ τῶν ἀδῆλων ἐκπεσόντες 5) αὐλάκων,
ἤλαυνον αὐτοῦς τῷ δοκεῖν πεφευγότας.

P. 305, 26—29 ἐπιστραφέντες οὖν οἱ Ῥωμαῖοι εὐψύχως τούτους ἐτρέ-

1) Sic correxi pro ὀρθίαν, quod mire de Diana interpretatur Quercius. Equidem vocis ὄδον ellipsin statuo (cf. Bos-Schaefer, Ellipsis. Gr. p. 205 sqq.) ac rectam (cf. Hex. 1168) viam intelligo cf. H I 194 ἐδέχθη ἀπλανῆς ὄδοιπρος. Verbum ἔλκων optime illustrat Manetho IV 582 ἦν δὲ Κύπρις κατὰ γῆς ἔλκη δρόμον ἀστερόεντα cf. insuper intpp. ad Eurip. Bacch. 1067.

2) Citra necessitatem παραστάς Bekker scripsit, in sequentibus autem vulgatam lectionem ἐπιπλωταῖς correxi.

3) Minus recte αὐθις coniecit Bekker probante Hilbergio ('Wiener Studien' vol. IX p. 210).

4) L. αὐτοῖς, quae constructio etiam H II 205 καὶ τὸν ἐπ' αὐτοῖς σχηματοουργήσας φόβον adgnosenda est, cum τὸν ἐπ' ex πλαστὸν ortum esse praeter locum nostrum demonstrant P II 262 καὶ σχηματισμὸν ἐπαινετῆς πλαστοουργίας, H II 108 καὶ δὴ τὸ πρᾶγμα σχηματίζων ἐπλάσσω, Hex. 664 πῆ μὲν τὸ θῆλυ σχηματίζει τῇ πλάσει cf. Hex. 459 καὶ τῇ δοκῆσει σχηματίζεις τὸν φόβον. Hilbergii rationem καὶ μόνον ἐπ' αὐτοῖς κτλ. corrigentis ('Wiener Studien' vol. IX p. 215) Pisidae ars metrica refellit.

5) Ἐκπέμποντες Quercius, sed non V.

φαντο καὶ πολλοὺς ἀνεῖλον, ἐλάσαντές τε ¹⁾ αὐτοὺς εἰς τὸ ὄρος εἰς κρημνοὺς αὐ-
τοὺς ἐνέβαλον καὶ τόπους δυσβάτους, καὶ πάντας αὐτῶν συνέτριψαν cf. P III
216—219

αὐτὸς δὲ τούτοις ἀντεπεξάγεις τάχος
τοὺς σοὺς ἀρίστους, καὶ παρ' ἐλπίδας τότε
ἀπροσδοκῆτῳ προσραγέντες συνάσει
τὰ νῶτα τοῖς σοῖς οἰκέταις ἀπέστρεφον
et 237—244 εὐρών τε κρημνοὺς καὶ στενάς διεξόδους
λοξάς τε πετρῶν ἐξοχάς καὶ δυσβάτους,
ὡθεὶ καλύψας τῷ γόμφῳ τὰ τέγμματα
καὶ τὰς ἐκείνων δυστυχεῖς συνοικίας
πρὸς ἄκρον ὕψος καὶ κατ'ἀρόπῳ βάθος.
Ἐντεῦθεν αὐτοῖς συμφορῶν πολυτρόπων
συμπτωμάτων τε καὶ ²⁾ φόνων καὶ κλασμάτων
κίνδυνος ἠντρεπίστο συντριβῆς γέμων.

P. 305, 29 sq. ἐν δὲ τοῖς κρημοῖς αἰγῶν ἀγρίων δίκην ἐσκηνοβάτου
cf. P III 251 sq.

κρημνοὺς τε πάντες ἀγρίων αἰγῶν ³⁾ δίκην
φυγῆς ἀνεξίχνευον ἐκπηδήματα,

ubi vel ἐκπηδήματα nostram emendationem ἐσκηνοβάτου pro ἐσκηνοβάτου
confirmat, praesertim cum ghm vocis ἐσκηνοβάτου syllabas σκηνο in litura
a m. sec. adiectas habeant, in e autem ἐσκηροβάτου, in e ἐσηροβάτου oc-
currat; ἐσκληροβάτου perperam Classenus coniecit nec melius ἐσκηροβά-
του Boor (vol. II p. 772) temptabat ⁴⁾.

Quae secuntur p. 305, 30—306, 2 πολλοὺς δὲ καὶ ζῶντας ἐζώγη-
σαν· παρελάβον δὲ καὶ τὸ τούτων στρατόπεδον καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐ-
τῶν ex P III 242 sqq. et 282 sqq. Theophanes conlegit, tum addit
p. 306, 2—5 οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πρὸς ὕψος τὰς χεῖρας ἐκτείναντες τῷ Θεῷ ἠ-
χαρίστουν καὶ τῷ στρατηγῆσαντι κελῶς βασιλεῖ συντόμως προσήχοντο· οἱ γὰρ
πρὶν μὴδὲ Περσικὴν κόνιν τολμήσαντες ἰδεῖν νῦν τὰς σκηνάς τούτων ἀσαλεύτους
εὐρόντες ἐλαφυραγώγησαν ex P III 278—284

¹⁾ Ἐλάσαντες δὲ recte Tafelius p. 76 cf. A. vol. II p. 188, 33 insequentes
autem.

²⁾ Casu deesse videtur in Quercii editione, cum distincte in V legatur.

³⁾ Contra codicis V auctoritatem om. Quercius, sed typhothetae lapsus versio: u t
ferae capreae demonstrat.

⁴⁾ Nec magis Krumbacheri coniectura ἐσκηνοβάτου probari potest Herm. vol.
XXIII (1888) p. 626 sqq.

καὶ πᾶς πρὸς ὕψος τῷ Θεῷ τῶν κτισμάτων
 τὰς χεῖρας ἐξέτεινε σὺν τῇ καρδίᾳ
 καὶ τῷ στρατηγῷ συντόνωσ ἐπλήροτο·
 πάντες γὰρ οἱ πρὶν μὴδὲ Περσικὴν κόνιν
 ἰδεῖν στέγοντες οὐδὲ τὰς σκηνὰς τότε
 καθείλον, ἀλλ' ἕκαστος ἦν εἶχε σκέπην
 οὕτως ἀφῆκεν, ὥσπερ ἦν πεπηγμένη.

Falso tamen v. 282 sqq. ad Persarum tentoria transtulit. — Sine necessitate autem Tafelius p. 77 Theophani ἐπλήροτο pro προσήροτο redditurus erat; eodem enim iure praepositio mutata est, quo poetae vocem ἐξήγεσ (P III 204) in προήγαγεν Theophanes invertit (p. 305, 22). Quodsi corruptela subest, potius προσήροτο Pisidae vindicandum cl. H I 214 στέφουσιν ὑμᾶς ταῖς προσευχαῖς ὡς βόδοις, ubi adorationes¹⁾ denotantur, quemadmodum etiam nostro loco exercitus imperatorem adorat²⁾. Quam sententiam apud Pisidam non perspexit Quercius (et duci unanimis bene *adprecabantur*), in Theophane neque Anastasius (vol. II p. 189, 2 sq. et pro imperatore, qui se bene probaverat, indeficienter *orabant*), neque Classenus (vol. I p. 471 et ad eum pro imperatore suo rei militaris adeo perito *vota insuper concipiunt*), neque Tafelius (p. 77 et pro imperatore, qui bene eos duxerat, *vota concipiunt*)³⁾. Eandem vero notionem etiam ἐπλήροτο bene exprimere potest cf. Constantinus Porphyrogenetus de caerim. I p. 483, 10 sq. (Bonn.) καὶ πάντων τῶ βασιλεῖ ἐπευχομένων et 20 ἐπευχόμενοι τῷ βασιλεῖ⁴⁾.

P. 306, 6 sq. τίς γὰρ ἤλπιζε τὸ τῶν Περσῶν δυσμαχώτατον γένος νῶτα δοῦναι ποτε Ῥωμαίους cf. P III 296 sq.

τίς γὰρ τὸ Περσῶν δυσμαχώτατον γένος
 ἤλπιζε δοῦναι νῶτα Ῥωμαίων ξίφει;

ubi Ῥωμαίω commendat P II 112 ξίφει θέλουσιν ἐξορύξει βαρβάρω, Av. 332 θήγειν καθ' ἡμῶν τὸ ξίφος τὸ βάρβαρον⁵⁾, sed lectioni tra-

¹⁾ 'Preces' falso intellexit Quercius.

²⁾ Cf. Cedrenus vol. I p. 720, 22 sq. ὅθεν οἱ Ῥωμαῖοι τῷ Θεῷ καὶ τῷ βασιλεῖ ἠύχαριστοι.

³⁾ Aliter et verbum προσεύεσθαι (An. p. 1696 C) et substantivum προσευχή (Av. 127, Hex. 38, Van. 38. 190, Suppl. II 28) Pisides adhibet.

⁴⁾ Accusativus ex eadem voce pendet p. 8, 15. 19; 12, 5; ceterum eodem sensu Constantinus προσκυνεῖν usurpat, quod verbum illustrat Reiskius vol. II p. 377 et 418. — Precandi notio inest apud Pisidam P II 373 et III 175.

⁵⁾ Adde H II 174 τυραννικῶ λέγουσι καὶ θρασεῖ ξίφει.

ditae videntur patrocinari Av. 29 τοῦ δὲ Ῥωμαίων κράτους et fr. 177 τὸ Ῥωμαίων κράτος ¹⁾, tum An. p. 1728 D τὸ Ῥωμαϊκὸν στρατεύμα, ubi alia adiectivi forma comparet.

P. 306, 7 sq. ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν στρατηγὸν σὺν τῷ στρατηγῷ καταλιπὼν εἰς Ἀρμενίαν παραχειμῶσαι, αὐτὸς εἰς Βυζάντιον ὑπέστρεψεν cf. P III 336—340

ὄθεν τυπώσας πάντα σώφρονι τρόπῳ
καὶ τῷ στρατηγῷ τὸν στρατὸν συναρμόσας,
καὶ τῷ Θεῷ δούς τὰς ἐπ' αὐτοῖς ἐλπίδας,
πάλιν πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν σου συντόνας
τοσαῦτα πράξας καὶ κατορθώσας τρέχεις. —

In aperto igitur Theophanis est ratio et consuetudo. Tantum aberat, ut orationis poeticae pompa leviolem auctorem faceret, ut Pisidae summam gravitatem tribueret chronographus omnique studio eniteretur, ut similem in dicendo speciem adhiberet. Hinc igitur in soluta oratione disiecta membra poetae occurrunt nec raro versuum structuram Theophanes intactam reliquit; in universum tamen pigmenta poetica ita recepit, ut Pisidae orationem modo in angustum cogeret modo supplementis auget. Quae ratio haud parvi est momenti, siquidem eadem aestimatione omnia quae Theophanes de Heraclio tradit mensi eo adducimur, ut deperditi poematis frustra adgnoscamus, quo secundam et tertiam Heraclii expeditionem usque ad imperatoris reditum (624—629) Pisides celebrasse putandus est.

Ac trimetrorum truncos quosdam iam Quercius in Theophanis contextu animadvertit (fr. 177—182), sed observationem ad artem et ad praecepta redigere neglexit; itaque excusatur Hilbergii iudicium, universam editoris rationem repudiantis et reicientis ('Wiener Studien' vol. IX p. 222), nostro autem periculo critico comprobationem non denegatum iri confido.

Expeditionem anni 623 (sive potius 624) apud Theophanem Heraclii concio auspicatur p. 307, 1—19: Ἡράκλειος δὲ προσκαλεσόμενος τὸ ἑαυτοῦ στρατεύμα λόγους παραινετικοὺς διήγειρεν αὐτούς, λέγων· ἄνδρες ἀδελφοί μου, λάβωμεν εἰς νοῦν τὸν τοῦ Θεοῦ φόβον καὶ ἀγωνισώμεθα τὴν τοῦ Θεοῦ ὕβριν ἐκδικῆσαι· στώμεν γενναίως κατ' ἐχθρῶν τῶν πολλὰ δεινὰ Χριστιανοῖς ἐργασαμένων· αἰδεσθώμεν τὸ τῶν Ῥωμαίων αὐτοδέσποτον κράτος, καὶ στώμεν κατ' ἐχθρῶν δυσσεβῶς ὠπλισμένων· λάβωμεν πίστιν τῶν φόνων φρονεῦτριαν· ἀνα-

¹⁾ Cf. Stud. p. 25. — Fr. 118 μαίεσθαι σε πᾶν τὸ Ῥωμαίων γένος consulto omisi; optimi enim Suidae codices (s. v. μαίεσθαι vol. II 1 p. 733, 12 Bernh) ABV μαίεσθαι δὲ (etiam E) πᾶν τὸ τῆς Ῥώμης γένος offerunt.

λογισώμεθα, ὅτι ἔνδον ἐσμέν τῆς τῶν Περσῶν γῆς καὶ μέγαν κίνδυνον φυγῆ φέροι· ἐκδικήσωμεν τὰς φθοράς τῶν παρθένων, τὰ τετμημένα μέλη τῶν στρατιωτῶν ἡμῶν ὀρώμεντες πονήσωμεν τὰς καρδίας· οὐκ ἔστιν ἄμισθος ὁ κίνδυνος, ἀλλ' αἰωνίου ζωῆς πρόξενος· στῶμεν ἀνδρείως, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς συνεργήσει ἡμῖν καὶ ὀλέσει τοὺς ἐχθρούς ἡμῶν. Ταῦτα δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ τοῦ βασιλέως παραινέσαντος τῷ λαῷ, ἀπεκρίθη αὐτῷ εἰς ὑπὲρ πάντων ἠπλωσας ἡμῶν τὰς καρδίας, δέσποτα, τὸ σὸν πλατύναι ἐν παραινέσει στόμα· ὄξυναν οἱ λόγοι σου τὰ ζήση ἡμῶν καὶ ἐμψυχα ταῦτα εἰργάσαντο· ἀνεπτέρωσας ἡμᾶς διὰ τῶν ῥημάτων σου· ἐυφροῦμεν σὲ θεωροῦντες προάγοντα ἡμῶν ἐν ταῖς μάχαις καὶ ἐπόμεθα ἐν πᾶσι τοῖς σοῖς κελεύσμασιν'.

Orationis poeticae certa apparent indicia ut vestigia (cf. fr. 177 et 178), quae hisce versibus versuumque truncis magnam probabilitatem videntur conciliare: ¹⁾

- 1) λάβωμεν εἰς νοῦν τὸν Θεοῦ φόβον, <φίλοι>,
- 2 sq.) στῶμεν κατ' ἐχθρῶν
τῶν πολλὰ δεινὰ Χριστιανοῖς ²⁾ εἰργασμένων.
- 4 sq.) τὸ Ῥωμαίων κράτος
<ἄπαντες> αἰδεσθῶμεν αὐτοδέσποτον.
- 6) στῶμεν κατ' ἐχθρῶν δυσσεβῶς ὠπλισμένων,
- 7) πίστιν λάβωμεν τῶν φόνων φονεύτριαν.
- 8) ὡς ἔνδον ἐσμέν
- 9) καὶ <γὰρ> μέγαν κίνδυνον <ἦ> φυγῆ φέροι.
- 10) ἐπεκδικῶμεν τὰς φθοράς τῶν παρθένων.
- 11) μέλη τετμημένα.
- 12) εἰς ἀντὶ πάντων
- 13 sq.) ἠπλωσας ἡμῶν καρδίας <νοῦν>, δέσποτα,
τὸ σὸν πλατύναι ἐν παραινέσει στόμα.
- 15) ὄξυναν ἡμῶν οἱ λόγοι σου τὰ ζήση.

Quibus similia ex Pisida adscribere operae pretium est: ³⁾

1) Hex. 628 καὶ τὴν ἐκεῖ σύνταξιν εἰς φρένας λάβοι ⁴⁾. — De adlocutionis sententia cf. P II 202 ἐν εὐσεβείᾳ τὸν στρατὸν σου ῥυ-

¹⁾ Nonnulla temptavi 'Wiener Studien' vol. XIII p. 37 sq. (ad Suppl. III 58).

²⁾ Dativus suspitione vacat cf. Blaydesius ad Aristoph. Vesp. 1350.

³⁾ Neque v. 1 neque v. 15 metricae rationi adaptari posse Hilbergius l. c. indicavit

⁴⁾ De verborum βαλεῖν (cf. Thesaur. vol. II p. 88 sq.) et λαβεῖν confusione cogitare noli cf. Christophorus Mytilenaeus n. CXXII 3 ('Eos' vol. V — 1899 — p. 7) καὶ τὴν κρίσιν σου πᾶσαν εἰς νοῦν λαμβάνων cf. phrasi ἐπὶ νοῦν λαμβάνειν apud Athenaeum III p. 97 A et VIII p. 364 A.

θμίσας cll. 99 sqq. et III 203. Adde Hex. 1855 αὔζησον αὐτῷ τοῦ φόβου σου τὸ κράτος, ubi procul dubio τῷ φόβῳ Pisides scripsit ¹⁾).

2) cf. v. 6. Clausulam fortasse P II 106 χωρὶς κατ' ἐχθρῶν προσκυνούντων κτίσματα suppeditat; locutionem κατ' ἐχθρῶν in eadem versus sede habes etiam P I 14, III 409. 416, Av. 140. 245, Hex. 1857.

4) cf. Av. 39 τοῦ δὲ Ῥωμαίων κράτους.

5) de αὐτοδέσποτον cf. Hex. 348 et 799. Quercius (fr. 177) falsam Goari (et Classeni) scripturam ἀδέσποτον offert.

6) ex contrario de Heraclio habes P III 416 ἐν τῇ κατ' ἐχθρῶν εὐσεβεῖ πανοπλίᾳ. Omnia enim, quae ad Chosroam, Sarbarum, Persas pertinent, 'impia' sunt, 'pietas' Heraclii quam maxime propria est cf. a) H I 5 κἀν δυσεβεθηθεις ὁ κτίσας ἠνείχετο, 22 πάλιν προνοιεῖ δυσεβῶς ὁ Χοσρόης, 189 τῆς γῆς ἀπάσης δυσεβῶς πεφλεγμένης, II 166 ἡ δυσεβοῦντι Χοσρόῃ σεσωσμένην cl. I 59; — P II 267 τοῦ δυσεβεβοῦς δὲ θάττον ἠπατημένου cll. II 372 et III 231; — P I 28 πῶς τῷ παρ' αὐτῶν δυσεβῶς τιμωμένῳ, III 6 ἥπερ προλάμπειν δυσεβῶς τιμωμένη, S 31 καὶ βραβάρων πῦρ δυσεβῶς ἀνημμένον; — b) P I 97 δι' ὑμῶν εὐσεβῶς ἀμβλύνεται, 160 ἕως ἐτρεψας εὐσεβῶς μεθαρμόσας, 164 (ἦν ἐν αὐτοῖς εἰργάσω) ἐναγχος εὐσεβείαν, 178 τὰς σὰς κατεβρόντησεν εὐσεβεῖς φρένας, 195 σὺ δὲ δροσίξεις εὐσεβῶς τὰς καρδίας, 237 πῆ δὲ πρὸς ὕψος εὐσεβῶς ἀνατρέχων, 247 τῆς εὐσεβείας προσμένειν τὰ στίγματα, II 188 ἔρωσ γὰρ ἡμᾶς εὐσεβῆς περιτρέχων, 202 ἐν εὐσεβείᾳ τὸν στρατὸν σου ῥυθμίσας, III 9 καὶ Φοῖβος ἡμῖν εὐσεβῆς προσέρχεται, H I 156 ἀλλ' εἰς τοσαύτην εὐσεβῶς (l. εὐσεβοῦς) ἀπληστίας | ὄρεξιν ἤλθες, 183 ἡ χεὶρ μὲν ἐκ τῶν ἰκμάδων | τῆς εὐσεβείας εὐκόλως ἐτείνετο, 197 (πορφύρα) ἰδρῶσι τοῖς σοῖς εὐσεβῶς ἡμαγμένη, II 69 τῷ σῷ κενώσας εὐσεβεῖ καθαρσίῳ, 165 τὴν εὐσεβοῦντι δεσπότη πορθουμένην, 225 τῇ σῇ καθαρθὲν εὐσεβεῖ καθαιρέσει, Av. 57 ἐκ τοῦ παρ' ἡμῖν εὐσεβοῦς Ἡρακλέους, 531 αὔξει δὲ τὴν σὴν εὐσεβῆ φυτουργίαν, S 60 τοῖς δὲ προπέμφσας εὐσεβέστκτον βέλος, 77 καὶ πνεύματος <πῦρ> ²⁾ εὐσεβῶς δεδεγμένος, 720 καὶ τοὺς πρὸς αὐτὴν εὐσεβεῖς σου συκλόγους, Suppl. II 65 πρὸ τῶν βασιλέων ³⁾ εὐσεβῆς αὐτοκράτωρ, III 38 ταῖς τοῦ κρατοῦντος εὐσεβῶς εὐπραξίαις, An. p. 1689 C Ἡρακλείου τοῦ εὐσεβοῦς.

¹⁾ Facit huc praeterea An. p. 1681 A φόβος δὲ ἦν σοφίας ἀρχή, siquidem ἦν falso ex codice Laurentiano Quercius pro κυρίου (κῦ) enotavit, quam lectionem confirmat Escorialensis X — III — 14, certam reddit Psalm. CX 10 ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου.

²⁾ Lacunam recte codex p explet. Hilbergii scriptura μάλ' ('Wiener Studien' vol. IX p. 219) poetae legibus metricis repugnat.

³⁾ Editio princeps ὁ νῦν βασιλέων exhibet, sed codicis M memoria.. οἰῶν βασιλέων ad alteram lectionem (prae ceteris regibus) ducit.

7) πίστιν λάβωμεν iam Quercius reposuit, qui in sequentibus ex Goari editione φόβων praebet; attamen φόνων vindicat Suppl. III 58 τῆν πίστιν ἔσχατος τῶν φόνων φονεῦτριαν, ubi similia quaedam adtuli ('Wiener Studien' vol. XIII p. 38).

8) cf. H I 157 sq. ὥστε καὶ τῶν ἐγκάτων | ἐντὸς παρελθεῖν τῆς ἀθέσμου Περσίδος, unde clausula τῆς ἀθέσμου Περσίδος se offert, quae quidem Av. 251 (καταστρατηγῶν τῆς ἀθέσμου Περσίδος) recurrit. Etiam de versu ὡς ἔνδον ἔσμεν <Περσίδος τῶν ἐγκάτων> bene cogitari potest; neque enim articulus ante Περσίδος omissus dubitationem movet cf. P I 53, II 114, III 157, R 122, Hex. 1846. 1847, Suppl. II 3, XLVII 3, fr. 103¹⁾, An. p. 1688 A.

9) cf. Van. 148 καὶ πρὸς μέγαν κίνδυνον ἦρται καὶ φόβον. Ceterum recte Tafelius et Boor codicum memoriam μέγα in μέγαν mutarunt, ubi μέγαλον post Goarum Quercius et Classenus exhibent; qui tamen rectius cum c g h ἦ addunt a Tafelio et Boorio neglectum. — Malui autem nunc καὶ <γάρ> quam καὶ <δή>, quod olim ad Suppl. III 58 conieceram cf. P I 126, II 63, III 144. 307. 396, Av. 106, Hex. 353, S 161. 411. 700, Suppl. I 117, CI 3, An. p. 1692 C. 1693 C. 1700 B. 1701 C. 1725 A. ²⁾

10) cf. H II 13 ἀλλ' ἀντιτάξις τῷ φθορεῖ τῶν παρθένων.

11) cf. τετμημένα in versus fine Hex. 1269³⁾. Lusi etiam: τῶν συμμάχων ὄρατε νῦν τετμημένα | μέλη. Certe loquendi consuetudo in Pisidae carminibus συμμάχων pro στρατιωτῶν reposcit cf. P III 93 καὶ πού τις εἶπε προσλαλῶν τῷ συμμάχῳ, 227 ὅλους προσηδᾶν τοῖς τραπέισι συμμάχους (ἐπέτρεπεν), Av. 342 καὶ χιλίους μὲν συμμάχους ὑπέσχετο, 419 ἄλλος δὲ σύννουσ προσλαλῶν τῷ συμμάχῳ, 525 καὶ νῦν στρατεύσας τοὺς πυρκαυγεῖς συμμάχους, R 124 ἔχεις ἐτοίμους εἰς ἀνάγκην συμμάχους.

12) = H I 175 cf. praeterea Av. 306.

13) cf. H I 240 sq. ὁμως ἀπλώσας ῥιψοκινδύνῳ θράσει | τὸν νοῦν. Supplevi autem νῦν, non ὦ, qua lectione ad Suppl. III 4 ('Wiener Studien' vol. XIII p. 35) lacunam sanare studui; nam Pisides δέσποτα et in trimetri exitu (P II 63. 177. 225, Av. 307, Suppl. III 4. 44, IV 116, fr. 11) et in medio versu (Hex. 586) semper nude ponit.

14) cf. Hex. 390 θρασύνεται μὲν καὶ πλατύνει τὸ στόμα.

15) cf. Hex. 1863 ὄξυνον αὐτοῖς τὰ ξίφη πρὸς βραβύρους.

¹⁾ Ἐνδον in eadem trimetri sede extat P II 196, Av. 504, H II 67. 70, Hex. 1367.

²⁾ Particulae disiunguntur P I 200, III 19. 134. 317, Av. 191, Hex. 1595, S 155. 530, Suppl. III 39, fr. 105, An. p. 1704 C; adde εἰ καὶ—γάρ Hex. 1711. 1735, Van. 233. 243, καὶ γάρ Suppl. IV 135.

³⁾ Τετμημένοι Av. 57 et S 67, τετμημένους R 111, τετμημένον Av. 56.

Praeterea Pisidae frustra latent in verbis ἀδελφοί—ἐμψυχα—ἀναπτέρω-
σας—ἐρυθριῶμεν cf. a) P II 88 sq. ἐμοὶ μὲν ὑμᾶς ὡς ἀδελφοὺς ἢ σχέσις |
καὶ τῆς βασιλείας ὁ τρόπος συνήρμοσεν, quae itidem simplici adlocutione
ἀδελφοί (καὶ τέκνα) Theophanes inclusit (p. 303, 29)¹⁾; — b) Suppl.
II 77 ἢ δὲ τοῦ ξύλου τάσις | ἐμψυχα τούτοις ἐξαπέστειλεν βέλη cl. Av.
505 καὶ νεῦρα μὲν τείνωμεν ἐψυχαμμένα; — c) Van. 112 ἀναπτε-
ροῖ τὸν ἄνδρα τῇ κούφῃ θέα cl. Suppl. II 70 λόγοις πτερωθεῖς; —
d) P I 197 sq. κάμων ἐφείλκου πάντας εἰς προθυμίαν | ἐρυθριῶντας
δεσπότητος πονουμένου, tum de ipsa sententia P III 81 sqq. ὅμως ἕλαστον
τῶν ἀριστέων τότε | μόνος παρεσκεύαζες εἰς προθυμίαν, | ἀεὶ προπηδῶν εὐ-
σθενῶς ἐν ταῖς μάχαις.

In dubio verba λόγοις παραινετικοῖς διηγείρεν manent, quamquam a
poetae nostri usu non abhorrent cf. H I 12 εἰ μὴ τὸ σὸν φρόνημα καὶ
τὸ σὸν κράτος | ἤγειρεν αὐτούς. Etenim eadem fere ratione ex συντόμως
ἔφη (P II 87) Theophanes αὐτὸς δὲ τοῖς λόγοις τούτους ἐπιβρώνων ἄνθρω-
πῶν ἔλεγεν effecit (p. 303, 28). — Ex sequentibus Pisidae testimonio in-
lustrari possunt: iniuriae Deo a Persis inlatae l. 4 (cf. P II 107 sqq.),
verba οὐκ ἔστιν ἄμισθος ὁ κίνδυνος, ἀλλ' αἰωνίου²⁾ ζωῆς πρόξενος l. 11 sq. (cf.
H II 31 sqq. μηδὲ τοιοῦτον λάβοις | μισθὸν δὲ ἡμᾶς, ἀλλ' ὀχλήματος
τύχοις | ζωῆς τρεχούσης εἰς ὁδοὺς ἀφθαρσίας cl. R 116 sq. κάμνει, μεριμνᾷ,
δυσφορεῖ, τοξέυεται | ζωῆς γὰρ αὐτὸν ζωपुरοῦσιν ἐλπιδες), vox συνεργήσει
l. 12 (cf. Suppl. XLVIII 8), — denique Heraclii orationem in epito-
men coactam esse ipse Theophanes testatur l. 13 sq.³⁾.

Etiam in eis quae subiunguntur (p. 307, 19—308, 25) fragmenta
quaedam poetica delitescere puto e. gr. ἡ πλάνη τῶν ἀνθρώπων p. 308,
5 sq.⁴⁾ et οἱ δὲ κατ' αὐτὸν εἰσβαλεῖν τὸν Χοσρόην⁵⁾ l. 14, expressa autem
indicia p. 308, 17 sqq. continentur (cf. fr. 179) ἐν δὲ τῷ μετὰ τῆς
ὁδοῦ ἔχων πολλὴν αἰχμαλωσίαν Περσῶν σὺν αὐτῷ οὐκ ὀλίγας ἐπιδρομὰς ὑπὸ
τῶν Περσικῶν στρατευμάτων ἐδέχετο, αὐτὸς δὲ τῇ Θεοῦ συνεργίᾳ νίκην κατὰ

¹⁾ Cf. p. 30 infra, ubi etiam ἀναπτέρωσιν recurrit.

²⁾ De feminini forma αἰωνίου cf. Hex. 179† τὸ τῆς γαῖας ὄχημα τῆς αἰωνίου, nec
tamen αἰωνία a Pisidae sermone abhorret cf. H I 196 et An. p. 1724 C.

³⁾ Cf. Stud. p. 30.

⁴⁾ Persarum πλάνη exagiturat P II 240, III 139. 349. 351, Suppl. II 9, An. p.
1717 B; — τῶν ἀνθρώπων inlustrat H II 201.

⁵⁾ L. οἱ δ' αὖ κατ' αὐτὸν εἰσβαλεῖν τὸν Χοσρόην. In eadem versus sede post δ' habes
αὖ P III 442, Av. 112. 149. 339. 396. 429. 511. H I 29. 95, II 75, Hex. 273.
275. 308. 467. 563. 1147, Van. 154. 195. 213. 227, S 268. 284. 298. 301. 318. 399.
405. 427. 461. 478. 660. 682. 686, Suppl. IV 36, CVII 16, fr. 140, post μὴδ' P II
328, H II 114, Hex. 351. 357. 534. 737. 1240, Van. 135, S 177, post οὐδ' Av. 255. 513,
H II 45, S 432, fr. 78, nec non P III 127 οὐδ' αὖ τοσοῦτον οἷς τέκνοις ἀντιέλεται, si-
quidem forma οὐδ' contra Pisidae artem metricam peccat.

πάντων ἤρατο. Χειμῶνος δὲ σφοδροῦ ἐπιπεσόντος αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ κρούσας φθάσας αὐτὸς ἐν Ἀλβανίᾳ ἢ χιλιάδας δεσμίου; ἔχων τούτους τῇ εὐσυμπαθήτῳ αὐτοῦ καρδίᾳ ἐλεήσας τῶν δεσμῶν ἔλυσεν, καὶ ἐπιμελείας καὶ ἀνυπακούσεως μετ' ἐδίδου, ὥστε πάντες μετὰ δακρῶν τούτῳ ἤρχοντο ῥύστη γενέσθαι καὶ τῆς Περσίδος, τὸν κοσμοκράτην ἀνελόντι Χοσρόην. Sane vota, quae singularis Heraclii clementia erga captivos (cf. P II 224 sqq. cl. III 355 sqq.) excitavit, equidem metro includere non possum, videtur tamen recte Theophanes orationem obliquam tradidisse cf. P II 373 sqq., III 175 sqq. 245 sqq. De sententia cf. H II 220 sq., inprimis vero Hex. 1845 sqq. καὶ δὸς τὸν ἐκ σοῦ προσλαβόντα τὸ κράτος, | τὸν κοσμοκράτην, τὸν διώκτην Περσίδος, | μᾶλλον δὲ τὸν σώσαντα καὶ τὴν Περσίδα, | ὄλων κρατῆσαι τῶν ὑφ' ἥλιον τόπων, | δεῖξαι ¹⁾ δὲ τὴν γῆν οὐρανὸν μιμουμένην, | ἐνὸς κρατοῦντος ἡλίου καὶ τῶν κάτω | τὸν γὰρ ἀνελόντα Περσικὸν κοσμοκτόνον | πρέπει γενέσθαι κοσμικὸν καὶ δεσπότην, ubi ἀνελόντα ex vulgata memoria φανέντα elicui, quam falsam esse ad Suppl. III 50 ('Wiener Studien' vol. XIII p. 58) ante hos novem annos demonstraveram, nisi quod tunc κανόντα coniecturus eram; — alteram vero lectionem etiam Theophanis loco firmatam Pisidae sermo quam maxime comprobabat cf. P I 90, H I 74, Hex. 37. 1586. 1837, S 71. 309, Suppl. II 24, fr. 52 An. p. 1721 C ²⁾). Neque omnino dactyli structura offendit cf. P II 366 πρὸς γὰρ ἐπελεύσεις λοιπὸν εὐτρεπίζετο et III 45 τὰς δὲ παρατάξεις εἶχε μὴ κινουμένας.

Quae de expeditione anni 624 (sive potius 625) Theophanes subiungit (p. 308, 27—312, 8) poeticae orationis vestigia praecipue in Heraclii concione praebent, quae ita depingitur p. 310, 25 sqq. (cf. fr. 180) ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπισυνάξας τὸν στρατὸν λόγους ἀνεπτέρωσε καὶ πικρινέσει τούτους ἤλειπε λέγων· τὸ πλῆθος ἡμῶν <τῶν ἐχθρῶν>, ἀδελφοί, μὴ ταραττέτω. Θεοῦ γὰρ θέλοντος εἰς διώξει χιλιούς· θύσωμεν οὖν τῷ Θεῷ ἐχυτοὺς ὑπὲρ τῆς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν σωτηρίας· λάβωμεν στέφος μαρτύρων, ἵνα καὶ ὁ μέλλων ἡμῶν χρόνος ἐπαινήσῃ καὶ ὁ Θεὸς τοὺς μισθοὺς ἀποδώσῃ'. Optime enim metro conveniunt verba Θεοῦ θέλοντος εἰς διώξει χιλιούς ³⁾, quibus Sacrae Scripturae

¹⁾ Ita correxi cum Vp pro δαῖξον.

²⁾ Haud inepta codicis T memoria φανέντα — φονοκτόνον (cf. Suppl. XLVIII 8 sq.) correctorem sapit. De Chosroae epitheto cf. p. 34 infra.

³⁾ Eadem est loci communis structura Hex. 1528 Θεοῦ θέλοντος ὠφελοῦσι καὶ λίθοι. — De antiquo versu proverbiali: Θεοῦ θέλοντος κἂν ἐπὶ ῥίπτοις πλείους cf. Nauckius ad Euripid. fr. 397 p. 482 (ed. 2). Adde Bionis fragmentum XIX (Ahrens) πάντα θεῷ γ' ἐθέλοντος ἐνάσιμα, ubi memoriam ἀνάσιμα (Orio Anthologn. V 11^a) ex ἀλώσιμα fluxisse suspicatus sum Dissert. Class. philol. Acad. litter. Cracoviens. vol. XIV p. 329 (Menandrea - 1891 - p. 10).

sententia (Josue XXIII 10) exprimitur, nec male Pisides dicere potuit τὸ πλήθος ὑμᾶς μὴ ταρπντέτω, <φίλοι>, uisi adlocutionem ἀδελφοί genuinam esse mihi persuasissem¹⁾; unde ludere libet: ὑμᾶς, ἀδελφοί, μὴ ταρπντέτω ∪ ∪ | τὸ πλήθος (ἐχθρῶν). In sequentibus vox poetica στέφος, quae etiam Suppl. CVII 12 adhibetur, trimetrum στέφος²⁾ λάβωμεν μαρτύρων, ὅπως³⁾ χρόνος commendat. Ceterum de ἀνεπτέρωσε et μισθούς cf. Stud. p. 28 (supra), de ἤλειφε Hex. 1797 τὸ τῆς πάλης ἄλειμ.μ.α τῆς τῶν μαρτύρων (cl. Suicero Thes. Eccles. vol. I p. 186 sq.); ipsam autem concionem amputatam esse ex p. 311, 2 τούτοις καὶ ἄλλοις πλείοσι λόγοις παρθαρσύνας τὸν στρατὸν elucet.

Praeterea ad rem nostram facere videtur p. 311, 13 sq. τοῦτο δὲ Ἡράκλειος μαθὼν διανοεῖται ἐν νυκτὶ κλέψαι τὸν πόλεμον, unde sine magna difficultate trimetri particula ἐν νυκτὶ κλέψαι τὴν μάχην eruitur, modo Theophanem ex more suo (cf. p. 9 n. 4 supra) τὸν πόλεμον pro τὴν μάχην substituisse coniciamus cf. Av. 116 ἔσω δὲ λυττῶν, ὥστε κλέψαι τὴν μάχην. Sed prorsus incertam esse genuinam poetae memoriam ingenue fatendum, si κλοπὴν μεριμνᾷ (Pisid. P II 365) in κλέψαι μεριμνᾷ τὸν πόλεμον (Theoph. p. 305, 1) abire potuit⁴⁾; de sententia cf. insuper P II 222 κλέψαι θελήσας αὐτὸς ἀντεκλέπτετο.

Anni 625 (sive potius 626) expeditio (p. 312, 19—314, 26) praeclarum locum offert p. 314, 11 sqq. (cf. fr. 181): ὁ δὲ βασιλεὺς περσάσας γενναίως τοῖς βαρβάροις ἀνδίστατο μετὰ ὀλίγων τινῶν τῆς αὐτοῦ ἐταίριας ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ἄνθρωπον, ὡς καὶ τὸν Σάρβαρον ἐκπλαγῆναι καὶ <πρὸς> Κορυζὴν τινα πλησίον αὐτοῦ ἐσῶτα πρόσφυγα Ῥωμίων μαχαρίτην εἰπεῖν ὄρξας τὸν Καίσαρα, ὃ Κορυζὴ, πῶς θρασὺς πρὸς τὴν μάχην ἴσταται καὶ πρὸς τοσοῦτο πλήθος μόνος ἀγωνίζεται καὶ ὡς ἄκμων τὰς βολὰς ἀποπτύει. Nimi-

¹⁾ Cf. p. 28 et 34, tum p. 309, 9 sqq. (ubi alia Heraclii oratio ad milites extat, et ipsa fortasse ex Pisidae carmine concinnata): γινῶμεν, ἀδελφοί, ὡς ἡ στρατιὰ τῶν Περσῶν ἐν ταῖς δυσβάτοις τόποις πλανωμένη τοὺς τε ἵππους αὐτῶν παραλύει καὶ αὐτοὺς ἐκνευροῖ· ἡμεῖς δὲ σπεύσωμεν κατὰ Χασρούου γωρῆσαι ἐν πολλῇ τάχει, ὥστε ἐκ τοῦ ἀπροσδοκῆτου ἐπιπεσόντες αὐτὸν θορυβήσωμεν. Regi autem exercitus respondet p. 309, 24 sqq. τὴν χεῖρὰ σου, ἐσποτα, πρὶν ἀπολέσθαι ἡμᾶς τοὺς ἀθλίους· εἴκομεν γὰρ σοι, ἐν οἷς ἂν κελεύης.

²⁾ Στέφη exhibit Cedr. I p. 724, 2.

³⁾ Ἰνα in vita Anastasii occurrit p. 1680 A. 1684 A. C. 1689 A. 1696 B. 1704 A. B. D. 1708 C, nec tamen in carminibus, cum P II 265 θῆγων δὲ τὸν νοῦν τὸν σόν, ἴν' εὐμηγάνως manifestam corruptelae notam prae se ferat.

⁴⁾ Accedit quod similes locutiones haud raro adhibentur cf. e. gr. Plato Reipubl. I p. 334 A ἀλλὰ μὴν στρατοπέδου γε ὁ αὐτὸς φύλαξ ἀγαθός, ὅσπερ καὶ τὰ τῶν πολεμίων κλέψαι, Xenophon Hipparch. V 2 (coll. Memor. III 1, 6 et IV 2, 15) καὶ (χορὴ μηχανικὸν εἶναι) τοῦ μὴ τὰ τῶν πολεμίων μόνον κλέπτειν. — Contrariam sententiam (cf. etiam Berneccerus ad Justin. XI 6, 8) Alexander Magnus usurpat in Gnom. Vat. 77 ('Wiener Studien' vol. X — 1888 — p. 3) οὐ βασιλικὸν τὸ κλέψαι· τὴν νίκην, ubi plurima testimonia produxi, quibus addendus est Curtius IV, 13, 7.

rum Sarbari oratio poetico colore tineta est, qui Pisidae pigmenta pro-
dit. Magna tamen in versibus constituendis difficultas extat: certe in
trimetri clausula non erat scriptum ὄρξς τὸν Καίσαρα, quia Pisidae He-
raclius numquam est Καίσαρ, sed βασιλεὺς cf. P I 17. 114, II 19. 99,
III 94. 456, Suppl. II 3. 43. 65¹⁾, An. p. 1728 D.²⁾. — Deinde pro
verbis πρὸς μάχην ἴσταται expectatur: ἴπταται πρὸς τὴν μάχην cf. (de
Heraclio) Suppl. III 48 καὶ πρὸς τοσοῦτους ἡδέως δρ. α. μ. ὠ. ν. πόνους — P III
15 ἐν αἷς ἀπαύστως εἰς ἀγῶνας ἐκτρέγων — S 460 ὡς περ οὖν σιγῆν ἐχει |
πᾶν ὄπλον αὐτοῦ προδραμόντος εἰς μάχην cl. R 120, — P III 83 αἰ
προπηδῶν εὐσθενῶς ἐν ταῖς μάχαις. Quodsi verborum ordinem pristinum
Theophanes praebeat, equidem πρὸς μάχην ἐπείγεται vel ὀπλίζεται propono
cf. P III 110 πρὸς τὰς ἀνάγκας ἡδέως ἐπείγεται, — III 94 φεῦ τῆς
ἀνάγκης ὁ βασιλεὺς καὶ δεσπότης | ὡς εἰς ἀφ' ἡμῶν πρὸς μάχην ὀπλίζε-
ται, — adde: P I 104 ὡς εἰς ἀφ' ὑμῶν πρὸς πόνους ὀπλίζομεν, 204
πρὸς τὰς ἐνύγρους συμπλοκάς ὀπλίζετο, III 117 πάλιν δι' ἡμᾶς πρὸς
φόνους ὀπλίζεται, — 92 ὅτε πρὸ πάντων δεσπότης ὀπλίζεται, H I
174 ἀπηλθεῖς, ἐστράτευσας, ὀπλίσω πάλιν cl. P III 198 et Hex. 1401.
Nec dubitari potest, quin ἀγωνίζεται ex suo Theophanes scripserit; emen-
dationem vero καὶ πρὸς τοσοῦτον πλῆθος ἡμῶσται μόνος suggerit P II 163
πῶς πρὸς τοσοῦτον πλῆθος ἡμῶσται μόνος, unde etiam τοσοῦτον recepi in
Theophanis codicibus efgm traditum. Apud Pisidam quidem τοσοῦτο M
offert, sed alteram scripturam sermonis consuetudo vindicat, saepius me-
tro comprobata cf. (adiectivum) Av. 192 (μόνος τοσοῦτον ἡγριωμένον
νέρος) et Hex. 794, — (adverbialiter) P II 90 (ἐξουσίαν γὰρ οὐ τοσοῦ-
τον ἐν φόβῳ), III 107. 127. 209 (οὐ τοῖς ὄπλοις τοσοῦτον ὡς εὐβου-
λίας), Av. 144 (τοσοῦτον εἴργεις τὰς βολὰς τῶν αἰμάτων), 248 (ἀλλ'
εἰς τοσοῦτον ἐγγὺς ἦν τῶν φροντῖδων), Hex. 875. 890 (τοσοῦτον ἡμῖν
τὴν ἐνέργειαν βλέπειν), 1211. 1490 (τοσοῦτον αὐτὰς αἰ μέσαι καὶ τὰς
μέσας), Van. 79 (τοσοῦτον ἐντὸς γίνεται τῆς ἐξόδου), S 337 (οὐ δογμα-
των τοσοῦτον, ὡς τῶν σχισμάτων), 341. 545 (οὐ τῆς κάτω τοσοῦτον,
ἀλλὰ τῆς ἄνω), 708 (οὐ γὰρ τοσοῦτον ἡλίου λαμπροῦ σέλας), Suppl. I 35
(οὐ γὰρ τοσοῦτον ἐξαπλώσει τὰς γνάθους), IV 28. 79 (ἀλλ' εἰς τοσοῦ-
τον ἐκπυροῖς τὰ τοῦ πόθου). 137 (ὁ παρόνητος εἰς τοσοῦτον ἡμέμενος), CII 4
(τοσοῦτον ἡμᾶς προσλαβὼν ἀνείλκυσε), An. p. 1717 A. — Restat elegan-
tissima comparatio ἀλλ' ὡς περ³⁾ ἡμῶν τὰς βολὰς ἀποπτύει, qua indefessi

¹⁾ Cf. p. 26 n. 4 supra.

²⁾ Ex subditorum mente etiam δεσπότης adpellatur cf. P I 198, II 3. 63. 85.
99. 177. 225, III 7. 87. 92. 94. 108, Av. 96. 247. 298. 302. 307. 532, H I 100. 112.
216, II 3. 21. 165, Hex. 1852, S 58. 673, Suppl. III 4. 44, IV 47. 116, fr. 11.

³⁾ Cf. de versus introitu P II 153. 350, Av. 26, Hex. 119. 237. 319, Van. 13,
S 513. 702, Suppl. IV 41.

imperatoris in telis mittendis adsiduitas depingitur. Vocis ἄκμων usum locus Aeschyleus Pers. 51 λόγχης ἄκμονες comprobat, quem noster eodem modo poeta intellexisse videtur atque Callimachus H III 146 (Τυρίνθιος ἄκμων) ¹⁾, non sicut Scholiastes (ἀκίνητοι ὑπὸ λόγχης, ὡς ἄκμων ὑπὸ σφυρῶν), quem plerique interpretes secuntur (cf. e. gr. Blomfield Glossar. p. 108), nec non Anastasius vol. II p. 195, 11 in Theophanis contextu: 'velut incus iacula renuat' cf. Hex. 943 τὸν ἰὸν εὐθύς τῶν βελῶν ἀποπτύει cf. S 101 ὅτε βρωῶδεις συγγραφὰς ἀποπτύεις et 191 ἴσως τὸ σαθρόν, ὃν ἀπέπτυσεν λόγων ²⁾. Pessimam vero editionis Goarianae lectionem ἄμμων ³⁾ pro ἄκμων expressit Quercius, qui praeterea inepte ὦ Χοσροῦ pro ὦ Κοσμά praebet et μόνος ante ἀγωνίζεται omittit.

Addam ex eadem Theophanis particula, quae ad Pisidam redire videantur: p. 313, 5 sq. καὶ τὰς πρὸς ἀνατολὴν αὐτὰς ἐκδραμῶν διεξόδους ἀντιπρόσωπος ἦει τῷ Σαρβάρῳ, ubi voces occurrunt a poeta nostro adamatatae: ἐκδραμεῖν (P I 196, II 286, III 15. 65. 333, Av. 371, H I 231, Hex. 344. 521, Van. 78), διεξόδος (P II 345, III 237, Av. 360, H II 145, Hex. 746. 1145. 1153, Suppl. CVII 23), ἀντιπρόσωπος (P II 158, III 187, Av. 377, H II 80, An. p. 1720 A) et metri vestigia prodeunt: αὐτὸς ἐκδραμῶν διεξόδους ⁴⁾ | ἀντιπρόσωπος ἦει, — tum p. 314, 7 sq. καὶ τῇ στενώσει τῆς γεφύρας ὡς βάρτραχοι εἰς τὸν ποταμὸν ἐαυτοὺς ἐφίπτον, ubi poeta nostro digna est imago a ranis sumpta cf. Suppl. I 66 sq.

Intricatior videtur esse quaestio de Theophanis narratione, quae ad a. 626 pertinet, p. 315 sq. Quam quidem ex Pisidae carmine perditio fluxisse verisimile est, etsi flosculi quidam poema de bello Avarico in memoriam reducunt cf. p. 315, 7 sqq. τὸν δὲ Σάρβαρον σὺν τῷ λοιπῷ αὐτοῦ στρατῷ κατὰ Κωνσταντινουπόλεως ἀπέστειλεν, ὅπως τοὺς ἐκ δύσεως Οὐννοὺς, οὓς Ἀβάρους καλοῦσιν, Βουλγάρους τε καὶ Σκλάβους καὶ Γηπαζίδους συμφωνήσας, κατὰ τῆς πόλεως χωρήσωσι καὶ ταύτην πολιορκήσωσιν et Av. 197 sqq. Σθλάβος ⁵⁾ γὰρ Οὐννοὶ καὶ Σκύθη τῷ Βουλγάρῳ, | αὐθὶς τε Μῆδος συμφρονήσας τῷ Σκύθῃ, | γλωσσῶν ἔχοντες καὶ τόπων μερίσματα, | καὶ χωρὶς ὄντες καὶ

¹⁾ E Callimacho Nonni exempla originem traxerunt, quae tractat O. Schneider ad Callimach. vol. I p. 230.

²⁾ Cum Anastasio facit Tafelius p. 97 velut incus tela despuat. Ac momentum addere videtur epigramma in S. Leontium (p. 208 Siber.) ἄκμων τὸ σῶμα τοῦ Λεοντίου τάχα, | ἄκμων σιδηροῦς πρὸς σφυρῶν τὰς αἰκίας.

³⁾ Ceterum numquam ἄμμος, semper ψάμμος a Pisida usurpatur cf. Av. 174, Hex. 518. 1563, Suppl. II 112.

⁴⁾ Καὶ τὰς ἐμάς ἐκδραμῶν διεξόδους rescribere non audeo. — Cedreni contextus I p. 725, 18 sq. καὶ αὐτὸς τὰς πρὸς ἀνατολὴν ἐκδραμῶν διεξόδους nullius est momenti.

⁵⁾ I. Σκλάβος eodemque modo 409 Σκλάβων pro Σθλάβων, — rectam scripturam habes H II 75 et Suppl. II 79 cf. omnino Tafelius, Abhandl. d. bayr. Akad. 3 Cl. V Bd. (1849) 3 Abth. p. 123 sqq.

μακρὰν συννημμένοι, | μίαν καθ' ἡμῶν ἀντεκίνησαν μάχην, p. 315, 12 sq. καὶ τοὺς μὲν ἐξέπεμψεν εἰς τὸ φυλάττει τὴν πόλιν et Av. 280 στρατοῦ τε πληθὺς ἐξαπέστειλε φθάσας, p. 316, 17 sqq. καὶ οἱ Ἀβαρεῖς ἐκ τῆς Θράκης τῆ πόλει πλησιάζαντες, ταύτην ἐλεῖν ἐβούλοντο, καὶ πολλὰς μηχανὰς κατ' αὐτῆς κινήσαντες καὶ εἰς σκῆψη γλυπτὰ ἐκ τοῦ Ἰστροῦ πληθὺς ἀπειρον καὶ ἀριθμοῦ κρείττον ἐνεγκάντες τὸν κόλπον τοῦ Κέρρατος ἐπλήρωσαν et Av. 175 τὸ γὰρ κκκὸν φύσημα τῆς Θράκης ὄλης, 222 νόθων τε πύργων μηχανὰ καὶ συνθέσεις, 447 τὰ γλυπτὰ συζεύξαντες ἤπλωσαν σκῆψη¹⁾, 218 sq. πλήθη προσῆλθεν, ὡσπερ ἦν εἰκασμένα, | ὁκτὼ συναθροίζοντα μυριαρχίας, p. 316, 21 sqq. δέκα δὲ ἡμέρας τῆ πόλει παρακαθίσαντες διὰ τε γῆς καὶ θαλάττης τῆ τοῦ Θεοῦ δυνάμει καὶ συνεργίᾳ καὶ ταῖς πρεσβείαις τῆς ἀχράντου καὶ Θεομητόρος παρθένου ἠττήθησαν et Av. 382 sqq. cl. 2 sqq. 232 sqq. 451 sqq.

Quae deinceps Theophanes de a. 626 (sive potius 627 et 628) p. 317—327, 16 refert, perspicua narrationis poeticae vestigia servant p. 324, 16—20 (cf. fr. 182) ὁ δὲ Ἡράκλειος ἔγραψε τῷ Χοσρόῃ ἔγὼ διώκω καὶ πρὸς εἰρήνην τρέχω οὐ γὰρ ἐκὼν πυρπολῶ τὴν Περσίδα, ἀλλὰ βιασθεῖς ὑπὸ σοῦ βίβωμεν οὐν κἄν νῦν τὰ ὄπλα καὶ εἰρήνην ἀσπασώμεθα· σβέσωμεν τὸ πῦρ, πρὶν τὸ πᾶν καταφλέξῃ, ex quibus versus: ἐγὼ διώκω καὶ πρὸς εἰρήνην τρέχω et (cf. p. 1731 sq. Migne) τὸ πῦρ σβέσωμεν, πρὶν τὸ πᾶν καταφλέγῃ iam Quercius elicuit cf. a) S. 450 ὁ σύντομος νοῦς, ὁ πρὸς εἰρήνην τρέχων²⁾, unde bene Pisidae mentem intelligimus Suppl. II 15 sq. ὡς εὐ γέ σοι, κράτιστε, τῶν σπουδασμάτων | καὶ τῶν ἀγώνων τῆς πρὸς εἰρήνην μάχης cl. III 67 sq. αὐτὸς γὰρ ἡμῖν τὰς πρὸς εἰρήνην θύρας | τοῖς σοῖς ἀνοίξει πανταχοῦ σπουδᾶσμασιν³⁾, — b) de καταφλέγειν Hex. 241, Suppl. XI 2, An. p. 1680 A, — de coniunctivo post πρὶν Van. 24 ὁ, πρὶν κυηθῆ, τῆ φθορᾷ συνεφθόρη et Suppl. LXXXV 3 καὶ πρὶν προέλθῃς, τὴν χάριν χαρίζομαι.

Manifesta insuper est versus clausula: πυρπολῶ τὴν Περσίδα, quae vocem suppeditat saepius ab auctore nostro adhibitam (Av. 142, R 18, Hex. 1858, S 50, Suppl. II 78, LI 2, LIII 2, An. p. 1684 C); videtur autem poeta scripsisse: πλὴν οὐχ ἐκὼν γὰρ πυρπολῶ τὴν Περσίδα, | ἀλλ' ἐβιασθεῖς⁴⁾.

Denique trimetri initium βίβωμεν ὄπλα l. 18 mihi adgnosceri videor; de versus rhythmo cf. R 121 κίνησον ὄπλα, ac saepius omnino

¹⁾ Adde 462 οὕτω μὲν οὐν ἐκεῖνα τὰ γλυπτὰ σκῆψη cl. 411 γλύψας γὰρ εἶχεν ἐσκυφισμένα σκῆψη.

²⁾ Malim tamen τρέχων, ut infinitivus cum verso sequenti: καὶ τοὺς ἀπηνεῖς ἐκδιδάξας βιασθένους cohaereat.

³⁾ Adde Hex. 1667.

⁴⁾ De hoc verbo cf. H I 43, Hex. 721. 916, — P II 97, Hex. 41, S 287.

ὄπλον sine articulo comparet cf. P I 14. 202, Av. 319. 400, H I 125, II 121, R 118, S 48. 121. 157. 454.

Poeticum colorem etiamnunc expositio de Chosroae morte prodit μ. 326, 25—327, 3 τοῦτον δὲ δεσμύσαντες σφοδρῶς σιδηροπέδαις ὀπισθόχρῳνα τοῖς τε ποσὶ καὶ τῷ τραχήλῳ βάζη σιδηρᾶ περιέθησαν καὶ εἰςάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ σκότους, ὃν αὐτὸς ὠχύρωσεν ἐκ νέας κτίσας εἰς ἀπόθεσιν χερμάτων, καὶ ἄρτον πενιχρὸν τούτῳ δίδόντες καὶ ὕδωρ ἐλιμαγχρόνουν· ἔφη γάρ ὁ Σιρόης, ὅτι τὸν χρυσὸν φάγη, ὃν συνήγαγε μάτην, δι' ὃν πολλοὺς ἐλιμαγχρόνησε καὶ τὸν κόσμον ἠρήμωσεν'. Facillime enim duos trimetros expiscari possumus:

ἄγουσιν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ σκότους,
ὃν αὐτὸς ὠχύρωσεν ἐκ νέας¹⁾ κτίσας,

ae praeterea ex Pisida fluxisse videntur: ἄρτον πενιχρὸν — ὃν συνήγαγε<ν> μάτην — τὸν κόσμον ἠρήμωσεν cf. de improprio (Suicer Thes. Eccles. vol. II p. 976 sq.) vocis σκότος usu Hex. 771. 828, Suppl. XXXII 1, An. p. 1684 A, — de ὠχύρωσεν Hex. 1883 τὸ τεῖχος ἡμῶν δεῖξον ὠχυρωμένον, — de ἄρτον πενιχρὸν S 632 ἄρτοις πενιχροῖς μυριάνθρωπον στόμα ell. P III 120, Hex. 481. 483. 1274. 1830, Van. 204. De verborum τὸν κόσμον ἠρήμωσεν sententia Chosroae epitheta κοσμοκτόνος (Hex. 1851), κοσμολεθρός (p. 29 sq. supra), κοσμοφθόρος (H I 77) comparari possunt, quibus Heraclii cognomen κοσμορύστης (H I 70, Hex. 1846, S 452, Suppl. IV 7) bene opponitur.

Quodsi alia Pisidae fragmenta in eadem Theophanis parte (p. 317—327, 16) indaganda sunt, inprimis Heraclii oratio p. 317, 16—21 occurrit: ὁ δὲ βασιλεὺς διελάλησε τῷ ἑαυτοῦ λαῷ²⁾, λέγων· ἴγνώτε, ἀδελφοί, ὅτι οὐδεὶς ἡμῖν συμμαχῆσαι θέλει, ἀλλ' ἢ μόνος ὁ Θεὸς καὶ ἡ τοῦτον τεκοῦσα ἀσπύρωσ μήτηρ, ἵνα δείξῃ τὴν ἑαυτοῦ δυναστείαν, <ἐπειδὴ οὐκ ἐν πλῆθει λαῶν ἢ ὄπλων ἢ σωτηρίᾳ ἐστίν, ἀλλ' εἰς τοὺς ἐλπίζοντας ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ> καταπέμπτει τὴν βοήθειαν αὐτοῦ, ubi locutionem ἀδελφοί illustratam habes Stud. p. 28 et 30, verba autem ἡ τοῦτον τεκοῦσα ἀσπύρωσ μήτηρ trimetri exitum τὴν τεκοῦσαν ἀσπύρωσ Av. 2 et 451 (cf. praeterea Av. 6 et Hex. 1153) in memoriam revocant. Optime vero cum Pisidae natura congruit sermo pius, qui omnino Theophanis in tota illa narratione (inde a p. 306)

¹⁾ Scilicet ἀρχῆς (cf. Bos-Schaefer Ellips. Gr. p. 27), non ηλικίας (ibid. p. 107 sq.), quemadmodum locum intelligebat St. Martin ad Lebeau, Histoire du bas empire vol. XI p. 149 n. 3 cf. Heraclii epistula in Chron. Paschal. (Patr. Gr. vol. XCII) p. 1020 A καὶ συσχεθεὶς δέσμιος ἐβλήθη ἐν τῷ νέῳ καστelliῳ τῷ κτισθέντι παρ' αὐτοῦ.

²⁾ Aliae conciones significantur p. 318, 15 διαλαλήσας τῷ λαῷ et p. 319, 22 θαρσοποιήσας τὸν στρατόν.

proprius est, quam a Pisida videtur mutuatus esse. Hinc Heraclius vincit μόνη τῇ τοῦ Θεοῦ βοηθείᾳ p. 319, 22, τῇ τοῦ Θεοῦ συνεργίᾳ p. 308, 20 et p. 310, 11¹⁾, sive τοῦ Θεοῦ διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς πανουμνότητος Θεοτόκου συνεργήσαντος p. 315, 18 sq., τῇ τοῦ Θεοῦ δυνάμει καὶ συνεργίᾳ καὶ ταῖς πρεσβείαις τῆς ἀρχάντου καὶ Θεομήτορος παρθένου p. 316, 22 sq., τῇ τοῦ Θεοῦ δυνάμει καὶ τῇ βοηθείᾳ τῆς Θεοτόκου p. 318, 19²⁾.

Ad Pisidam redit fortasse lepida narratiuncula de Rhazata, Persarum duce, p. 317, 29 sq. αὐτὸς δὲ ὀπίσω ὡς κύνων πεινῶν μόλις ἐκ τῶν ψιγίων αὐτοῦ ἐτρέφετο. Uteumque res se habet, comparationis fons est Evang. Matth. XV 27 καὶ γὰρ τὰ κύνεριν ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιγίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν, quamquam similiter locutus est Philostratus Vit. Apollon. I 19, ἢ παραπλήσιον που τοῖς κυσι πράττειν τοῖς σιτουμένοις τὰ ἐκπίπτοντα τῆς δαιτός, unde apud Euripidem fr. 469³⁾ p. 504 (Nauck) νόμος δὲ <δείπνου> λείψαν' ἐκβάλλειν κυσὶν equidim δαιτός supplere malim quam (cum Meklero Euripid. p. 63) δείπνου. Ceterum a Pisida alius quoque Persarum dux, Sarbarus, in comparationis iudicium cum cane vocatur P II 357 sq. ὅμως ὑπήχθη καὶ κατόπιν κυνὸς δίεχην | σειραῖς δεθέντος ἐξ ἀνάγκης εἴλετο et III 63 οὕτως ἐρεθίζων τὸν κακοῦργον ὡς κύνεα cf. insuper Hex. 405 sq. ell. H I 72 et Hex. 779 sq.

Deinde Pisidae sermonem reddere videtur Theophanes p. 321, 25 sq. τίς γὰρ ἠλπίζε φυγεῖν τὸν Χοσρόην ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων cf. P III 296 sq. τίς γὰρ τὸ Περσῶν δυσμαχώτατον γένος | ἠλπίζε δοῦναι νότα Ῥωμαίων ξίφει;

Denique nescio an Chosroae epitheton πατροκτόνος p. 326, 34 huc pertineat cf. H II 188.

Carminis deperditi finem ex mea quidem sententia Theophanea p. 327, 24—328, 10 adumbrant: ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν ἑξ ἔτεσι καταπολεμήσας τὴν Περσίδα, τῷ ζ' ἔτει εἰρηνεύσας μετὰ χαρᾶς μεγάλης ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν ὑπέστρεψε μυστικὴν τινα θεωρίαν ἐν τούτῳ πληρώσας: ἐν γὰρ ἑξ ἡμέραις πᾶσαν τὴν κτίσιν δημιουργήσας ὁ Θεὸς τὴν ἐβδόμην ἀναπαύσεως ἡμέραν ἐκάλεσεν οὕτω καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς ἑξ χρόνοις πολλοὺς πόνους διανύσας τῷ ἐβδόμῳ ἔτει μετ' εἰρήνης καὶ χαρᾶς ἐν τῇ πόλει ὑποστρέψας ἀνεπαύσατο ὁ δὲ λαὸς τῆς πόλεως τὴν ἔλευσιν αὐτοῦ μαθόντες ἀκατασχέτω πόθῳ πάντες εἰς τὴν Ἱερειάν³⁾ ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ, σὺν τῷ πατριάρχῃ καὶ Κωνσταντίνῳ

¹⁾ Cf. etiam p. 307, 12; 308, 14 sqq.; 310, 27 sq.

²⁾ Adde p. 321, 24 sq. εὐχαρίστου τῷ Θεῷ τῷ διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς Θεοτόκου τοιαῦτα θαυμάσια ποιῶσιν et de ipsa sententia p. 33 supra.

³⁾ L. Ἱερειαν, quemadmodum Ἱερεία legitur in Nicephori Scephylacis vita Theophanis vol. II p. 26, 8. Illinc igitur formas Ἱερείας I p. 397, 8; 427, 31; 444, 17 et Ἱερεία p. 439, 4 repeto.

τῷ βασιλεῖ καὶ υἱῷ αὐτοῦ, βασιτάζοντες κλάδους ἐλαίων καὶ λαμπάδας, εὐφημοῦντες αὐτὸν μετὰ χαρᾶς καὶ δακρύων· προσελθὼν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ περιπλακείς αὐτῷ ἐβρέξεν ἀμφοτέροι τὴν γῆν τοῖς δάκρυσιν. Τοῦτο θεωσάμενος ὁ λαός, ἤπκντες εὐχαριστήριους ὕμνους τῷ Θεῷ ἀνέπεμπον· καὶ οὕτω λαβόντες τὸν βασιλέα σιωπῶντες εἰσῆλθον ἐν τῇ πόλει. Primum quidem ratio ab Hexaëmero repetita quam maxime cum Pisidae ingenio conspirat, deinde introitus triumphalis descriptio in mentem reducit H I 212 sqq. κοσμοῦσι πάντες σοῦ φανέντος τὴν πόλιν, | ἄνθη δὲ συλλέξαντες ἐψυχωμένα | στέφουσιν ὑμᾶς ταῖς προσευχαῖς ὡς ῥόδοις cl. Suppl. II 111 sqq. ὄλη συνῆλθεν εἰς ἑαυτὴν ἡ πόλις, | ὡς ψάμμος, ὡς ῥοῦς, ὡς ἄμετρα κύματτα | ποιοῦντα πολλὰς σωματώδεις ἐκχύσεις· | σπουδῆν γὰρ εἶχον, οἷα δορκὰς ἐν θέρει | διψῶσα καὶ σφύζουσα, συντόμως φθίσει | τῶν σῶν, κράτιστε, συλλαβῶν τὰς ἰκμάδας, denique singula quaedam verba singulaeque sententiae opinionioni nostrae patrocinari videntur: e. gr. p. 327, 26 μυστικὴν τινα θεωρίαν cf. ἡ ξένη θεωρία ¹⁾ P III 73 et μυστικῶ ²⁾ τρόπῳ Suppl. CVII 14, — p. 327, 27 τὴν κτίσιν δημιουργήσας cf. Hex. 1686 δημιουργεῖς τὴν κτίσιν, — p. 328, 4 sqq. ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ—βασιτάζοντες κλάδους ἐλαίων καὶ λαμπάδας, εὐφημοῦντες αὐτὸν μετὰ χαρᾶς καὶ δακρύων cf. Suppl. II 7 sq. νέους προετρέπιζε φοινίκων κλάδους | πρὸς τὴν ἀπὸν τὴν τοῦ νέου νικηφόρου, H I 92 ἐλαίας ἡμελημένης ³⁾ κλάδον | λαβῶν, Suppl. C 4 sq. ᾧ παῖδες ὕμνους προσεπάγουσι ⁴⁾ τοῖς κλάδοις, — p. 328, 8 ἐβρέξεν ἀμφοτέροι τὴν γῆν τοῖς δάκρυσιν cf. Hex. 1876 τέγγει δὲ τὴν γῆν καὶ δι' ὀμμάτων βρέχει. — Ceterum Pisidae nominis formam Ἰέρειν (cf. p. 35 n. 3) vindicandam esse probat P I 157 sqq. καὶ δὴ πρᾶξις εὐθύς Ἡρακλῆος τόπος· | οὕτω γὰρ αὐτὴν ὠνόμαζον ἐκ πλάνης | τῆς περὶ κρατούσης διαδοχῆν δεδεδυμένοι, | ἕως ἔσπευας εὐσεβῶς μεθαρμόσας | τὸ τῆς πλάνης ἄδοξον εἰς εὐδοξίαν, ubi perperam Quercius adnotat: (observabimus) Heraclium profanum nomen in aliud Christiana pietate illustre commutasse, quamvis quae fuerit nova loci de-

¹⁾ Vocem θεωρία noster habet etiam P II 172, III 442, R 91, Hex. 97. 627. 1728. 1827, Van. 182, S 300, Suppl. XIV 2, LXXXIII 3, CVII 13, An. p. 1689 A. 1709 A.

²⁾ Μυστικός recurrit P II 245, Hex. 50. 1693. 1801. 1891, S 12. 16. 378, Suppl. II 69, LXXIV 2 cf. insuper μυστικῶς An. 504, Hex. 893. 1659, S 410. 411. 488. 561, Suppl. II 14, XL 3, XLVI 10.

³⁾ Sic scripsi pro ἡλεμένην, ubi ἡλεμένον Quercius, ἡλεμένης Bekker temptabat cf. Hex. 1064 κόπρον ἡμελημένην.

⁴⁾ Προεπάγουσι M; possis etiam προσπέλουσι, sed εἰσάγουσι, quod olim recepi, propter dativum τῶς κλάδοις teneri non potest. Itaque in versu sequenti (τὸ ὡσαννὰ κρίζοντες ὡς εὐεργέτη) sponte emendatio ὡσαννὰ κρουγάζοντες ὡς εὐεργέτη se offert; neque enim Hilbergii coniectura (Byz. Ztschr. vol. VII — 1898 — p. 340 n. 1) ὡσαννὰ τε κρίζοντες adridet, praesertim cum lacunam inter v. 4 et 5 comitem sibi adsciscat.

nominatio ex Heraclii praescripto non constet ¹⁾. Scilicet ad Heraclii auctoritatem poeta novum nomen refert, quod usu communi iam pridem inveteraverat cf. Stephanus Byzantius p. 302, 18 sqq. Ἡρακλῆα ("Heraclius minus recte Meinekius), ἀκρα οὕτω λεγομένη καταντικρὺ Καλιχρῆδόνος ταύτην δ' ἐν τῇ συνηθείᾳ Ἡερίαν φασί τινες, ubi Meinekius male sprevit Vossiani scripturam Ἰερείαν ²⁾, cf. Procopio de aedif. I 3 (vol. III p. 185, 10 sqq. Bonn.) ἐτι μέντοι καὶ τῷ Ἡρακλίῳ, ὅπερ Ἰερεῖτον καλοῦσι τανῦν, τῇ Θεοτόκῳ νεῶν οὐκ εὐδιήγητον κατεστήσατο et 11 (p. 207, 3 sqq.) καὶ βασιλεία δὲ ἀλλαχόθι δεδημιούργηκεν αὐτὸς καινούργησας ἐν τε τῷ Ἡρακλίῳ, ὃ νῦν Ἰερεῖτον ὀνομάζουσιν, ubi de aedificiis a Justiniano exstructis agitur ³⁾.

Verum haec hactenus! Theophanis igitur ope adiuti Pisidae carmen deperditum primis quodammodo lineis designavimus. Solidam et expressam effigiem nondum tenemus, sed succurrere potest Suidas, quippe qui plura eiusdem poematis fragmenta servavit, quae peculiari commentatione tractaturi sumus. Neque enim quidquam alii historici adiuvant, quoniam praeter Theophanem nemo poetam ipsum adiit, omnesque narrationes, quae quidem ad Pisidam auctorem referri possunt, ex Theophane manarunt. Cuius generis exemplum Georgii Monachi et Georgii Cedreni expositionem de belli Persici exitu et Heraclii triumpho excitare libet:

Georgius Monachus p. 559 Muralt (sive Patr. Gr. vol. CX p. 833 sqq.):

πυρπολῶν (κατασφάζων cod. Vin-
dob. hist. 40) ⁴⁾ καὶ καταστρέφων
πᾶσαν τὴν Περσίδα ἐν ἔτεσιν ἑξ. τῷ

Georgius Cedrenus vol. I p. 735,
6 sqq. (Bonn):

μυστικὸν δὲ τι ἐνταῦθα θεωρεῖται.
τὴν γὰρ κτίσιν πᾶσαν ὁ Θεὸς ἐν ἑξ
ἡμέραις ἐποίησε καὶ τῇ ζ' ἀνεπαύσα-

¹⁾ Falsum auget observatio ad v. 161: 'quomodo autem Heraei promontorium vocari iusserit, quamve religionem in eo constituerit, neminem prodidisse mirabar, cum Pisida dicat poenam esse laturos, qui tantam rem silentio praeterirent'. Neque enim dubitari potest, quin verba τρέμων δὲ τούτων μνημονεύσας τῶν τόπων | σιγῇ παρελθεῖν, ἣν ἐν αὐτοῖς εἰργάσω | ἑναγχοῖς εὐσέβειαν (162—164) ad v. 170—220 spectent cf. etiam v. 247.

²⁾ Rehdigeranus ἱερείαν offert. — Auctor Etymologici Magni p. 437, 45 corruptum Stephani librum delibavit; ceterum Etymologici codex Vossianus (cf. col. 1246 C Gaisford) et ipse Ἰερίαν exhibet.

³⁾ Itaque falsus est Σαυράτος Δ. Βυζάντιος (ἡ Κωνσταντινούπολις vol. II Athenis 1862, p. 275): ὁ Ἡράκλειος ἀποτροπιαζόμενος ὡς ἐθνικὸν τὸ τοῦ τόπου ὄνομα μετωνόμασεν αὐτὸ Ἰερείαν.

⁴⁾ Apud Tafelium, Sitzungsberichte der Wiener Akademie der Wissenschaften, philos.-hist. Cl. vol. IX (1853) p. 50.

δὲ ζ' ἔτει τὰ ζωοποιὰ ξύλα τοῦ πανσέπτου σταυροῦ ἀναλαβὼν καὶ εἰς Ἰερουσαλήμ. παραγενόμενος καὶ ταῦτα ὑψώσας (καθυψώσας Vind.) μετὰ χαρᾶς πολλῆς καὶ εὐρήνης ὑπέστρεψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ὁ δὲ βασιλεὺς πλησιάζας τῇ Κωνσταντινουπόλει μυστικῆν τινὰ θεωρίαν ἐκ πληρώσεως Θεοῦ συνειργάσατο (εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὑπέστρεψεν, μυστικὴν τινὰ θεωρίαν ἐν τούτῳ πληρώσας Vind., ubi Chronici Alexandrini excerptum non intericiuntur) ὡσπερ γὰρ ὁ Θεὸς ἐν ἡμέραις ἐξ τὴν πᾶσαν (ἐν ἡμέραις ἐξ ὁ Θεὸς πᾶσαν τὴν Vind.) κτίσιν δημιουργήσας, τὴν ζ' ἀναπαύσεως ἡμέραν ἐκέλευσεν, οὕτω δὴ καὶ οὗτος ἐν τοῖς ἐξ χρόνοις πολλοὺς διανύσας πολέμους καὶ κοπιήσας, ἐν τῷ ζ' ἔτει μετ' εὐρήνης ἀνεπαύσατο. Οἱ γοῦν (δὲ Vind.) τῆς πόλεως τῆρ ἔλευσιν αὐτοῦ γνόντες, ἀκατασχέτῳ πόθῳ πάντες ἐν τοῖς παλατίοις τῆς Ἱερείας (πάντες εἰς τὴν Ἱερείαν Vind.) ἐξῆλθον σὺν τῷ πατριάρχῃ καὶ Κωνσταντίνῳ τῷ (βασιλεῖ καὶ addit Vind.) υἱῷ Ἡρακλείου (αὐτοῦ Vind.), βυστάζοντες κλάδους ἐλαιῶν καὶ λαμπάδας, εὐφρημοῦντες αὐτὸν μετὰ πολλῆς εὐφροσύνης. Καὶ ὁ μὲν υἱὸς αὐτοῦ προσελθὼν ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ὁ δὲ (πατὴρ addit Vind.) περιπλακείας αὐτῷ (τῷ υἱῷ Vind.) κατέβρεξεν ἀμφοτέροι τὴν γῆν τοῖς δάκρυσιν. Ὅπερ θεασάμενος ὁ λαὸς εὐχαριστήριους ὕμνους τῷ Θεῷ σὺν δάκρυσιν ἀνέπεμπον· καὶ οὕτω λαβόντες τὸν βασιλεῖα χίροντες, (καὶ add. Vind.) κροτοῦντες, (καὶ add. Vind.) εὐφρημοῦντες εἰσῆλθον εἰς τὸ πλάτιον.

το· καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν ἐξ ἔτεσι τὴν Περσίδα καταπολεμήσας τῷ ζ' εὐρήνευσε καὶ μετὰ χαρᾶς τὴν Κωνσταντινούπολιν καταλαμβάνει. Ὁ δὲ λαὸς τῆς πόλεως μετὰ τοῦ βασιλεῶς Κωνσταντίνου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἡρακλείου, καὶ τοῦ πατριάρχου Σεργίου μετὰ κλάδων ἐλαιῶν καὶ λαμπάδων τούτον ὑποδεξάμενοι εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ εἰς τὰ βασίλεια εἰσῆγαγον.

Nimirum utrique Theophanis memoria (cf. p. 35 sq. supra) colores praebuit. Ac Cedrenus per mediam quandam manum sua accepit, quae etiam nunc in codice Parisino Gr. 1712 f. 180^v sq. (Π) compareret: ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν ἑξ ἔτεσι τὴν Περσίδα καταπολεμήσας τῷ ζ' ἔτει (ἐτη perperam Π) εἰρηγεύσας μετὰ χαρᾶς μεγάλης ἐπὶ (sine accentu Π) Κωνσταντινουπόλεως ὑπέστρεψε μυστικὴν τινὰ (μυστικὴν τινὰ Π) θεωρίαν ἐν τούτῳ πληρώσας ἐν γὰρ ἑξ ἡμέραις πᾶσαν τὴν κτίσιν δημιουργήσας ὁ Θεὸς τὴν ἐβδόμην ἀναπαύσεως ἡμέραν ἐκάλεσεν· οὕτω καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς ἑξ (inc. f. 181^v) χρόνοις πολλοὺς πόνους διανύσας (διανοίσας Π) τῷ ἐβδόμῳ ἔτει μετ' εἰρήνης καὶ χαρᾶς ἐν τῇ πόλει ὑποστρέψας ἀνεπαύσατο. Ὁ δὲ λαὸς τῆς πόλεως μετὰ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, τοῦ υἱοῦ Ἡρακλείου, καὶ τοῦ πατριάρχου Σεργίου μαθόντες τὴν ἔλευσιν τοῦ βασιλέως ἐξῆλθον (ἐξῆλθεν Π) εἰς συνάντησιν (συνάντησιν Π) αὐτοῦ [rave ex Theophane adhaesit: σὺν τῷ πατριάρχῃ καὶ Κωνσταντίνῳ, τῷ βασιλεῖ καὶ υἱῷ αὐτοῦ], βασιτάζοντες κλάδους ἐλαιῶν καὶ λαμπάδας (λαμπάδων Π; cf. μετὰ κλάδων ἐλαιῶν καὶ λαμπάδων apud Cedrenum), εὐφημοῦντες αὐτὸν μετὰ χαρᾶς. Προσελθὼν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ περιπλακίς (περιπλακίς Π) αὐτῷ ἐβρεῖαν ἀμφοτέροι τὴν γῆν τοῖς δάκρυσι. Τοῦτο θεασάμενος ὁ λαὸς, πάντες (sic etiam z apud Theophanem, non ἅπαντες) εὐχαριστηρίους ὕμνους τῷ Θεῷ ἀνέπεμπον· καὶ οὕτω λαβόντες τὸν βασιλέα σκιρτῶντες εἰς τὰ βασίλεια εἰσῆγγαγον. — Georgius Monachus vero Theophaneā cum alia notitia contaminavit, quae Heraclium in redeundo Sanctae Crucis ligna Hierosolymae reposuisse traderet; Theophanes enim, quocum Π f. 181^v et Cedrenus I p. 735, 14 sqq. concinunt, Heraclium anno 628 Constantinopolin reversum anno proximo (ἄμα ἔαρι) cum Sancta Cruce Hierosolymam se contulisse adserit I p. 328, 13 sqq. Per Georgium igitur ex Theophane pendent Leo Grammaticus p. 152. 154 (Bonn.) et Theodosius Melitenus p. 105. 107 (Tafel.)¹⁾, tum Chronicon ineditum codicis Matritensis Palat. 40, quod Cyrilli Alexandrini et Georgii Pisidae nomen mentitur (Ps.-Pisid.) f. 408 sqq.:

Leo et Theodosius:

κατασφάζων (καὶ πυρπολῶν καὶ καταστρέφων add. Theod.) τὴν πᾶσαν Περσίδα ἐν ἔτεσιν ἑξ, τῷ δὲ ἐβδόμῳ ἔτει τὰ τίμια ξύλα ἀπὸ Περσίδος ἀναλαβὼν καὶ εἰς Ἱερουσαλὴμ παραγενόμενος καὶ ταῦτα ὑψώσας με-

Ps.-Pisides:

κατασφάζων καὶ πυρπολῶν καὶ καταστρέφων πᾶσαν τὴν Περσίδα ἐν ἔτεσιν ἑξ, ἐν δὲ τῷ ἐβδόμῳ ἔτει τὰ τίμια ξύλα τοῦ πανσέπτου σταυροῦ ἀπὸ Περσίδος ἀναλαβὼν καὶ εἰς (inc. f. 409^v) Ἱερουσαλὴμ παραγενόμενος

¹⁾ Monumenta Saecularia. Herausgegeben von der k. bayer. Akad. der Wissenschaften, III Cl (Monachii 1859).

τὰ χαρῆς καὶ εἰρήνης ἐπὶ (τὴν add. Theod.) Κωνσταντινούπολιν ὑπέστρεψεν (ὑπέστρεψεν recte Theod.) Ταῦτα τελέσας (τελειώσας Theod.) Ἡράκλειος ἐπὶ (τὴν add. Theod.) Κωνσταντινούπολιν ὑπέστρεψεν. Οἱ δὲ τῆς πόλεως τὴν ἐλευσιν (ἐπέλευσιν Theod.) αὐτοῦ γνόντες ἀκατασχέτω πόθῳ (τῷ add. Theod.) περὶ αὐτὸν πάντες οἱ (recte om. Theod.) ἐν τοῖς παλατίοις τῆς Ἡρίας¹⁾ ἐξῆλθον σὺν τῷ πατριάρχῃ καὶ Κωνσταντίνῳ βασιλεῖ τῷ (καὶ Theod.) υἱῷ αὐτοῦ, βυστάζοντες κλάδους ἐλαυῶν καὶ λαμπάδας πρὸς ὑπαντήν καὶ (om. Theod.) εὐφημοῦντες αὐτόν. Καὶ ὁ μὲν υἱὸς αὐτοῦ προσελθὼν ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ πατρὸς, ὁ δὲ περιπλακείσας αὐτόν (προσπλακείσας αὐτῷ Theod.) κατεφίλουσιν ἀλλήλοις (sic etiam Theodosii codex) ἐν (σὺν Theod.) δάκρυσι, καὶ οὕτως λαβόντες τὸν βασιλέα, εὐφημοῦντες καὶ χαίροντες εἰσῆλθον ἐν τῇ πόλει.

καὶ ταῦτα ὑψώσας μετὰ χαρῆς καὶ εἰρήνης ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν ὑπέστρεψεν, μυστικῆν τινα θεωρίαν ἐν τούτῳ πληρώσας ὥσπερ γὰρ ἐν ἐξ ἡμέραις ὁ Θεὸς πᾶσαν τὴν κτίσιν δημιουργήσας τὴν ἑβδόμην ἀναπαύσεως ἡμέραν ἐκάλεσε, οὕτω δὲ καὶ οὗτος ἐν τοῖς ἐξ χρόνοις πολλοῦς διανύσας πολέμους καὶ κοπιήσας ἐν τῷ ἑβδόμῳ ἔτει μετ' εἰρήνης ἀνεπαύσατο. Οἱ δὲ τῆς πόλεως τὴν ἐλευσιν αὐτοῦ γνόντες ἀκατασχέτω πόθῳ πάντες ἐν τοῖς παλατίοις τῆς Ἡρίας¹⁾ ἐξῆλθον σὺν τῷ πατριάρχῃ καὶ Κωνσταντίνῳ τῷ βασιλεῖ καὶ υἱῷ αὐτοῦ, βυστάζοντες κλάδους ἐλαυῶν καὶ λαμπάδας (f. 410^v), εὐφημοῦντες αὐτόν μετὰ πολλῆς εὐφροσύνης. Καὶ ὁ μὲν υἱὸς αὐτοῦ προσελθὼν ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ὁ δὲ πατὴρ περιπλακείσας τῷ υἱῷ κατέβρεξεν ἀμφοτέρω τὴν γῆν τοῖς δάκρυσιν. Ὅπερ θεασάμενος ὁ λαὸς εὐχαριστηρίους ὕμνους τῷ Θεῷ σὺν δάκρυσιν ἀνεπέμπον, καὶ οὕτω (οὕτω cod.) λαβόντες τὸν βασιλέα, χαίροντες καὶ κροτοῦντες καὶ εὐφημοῦντες εἰσῆλθον εἰς τὸ παλάτιον.

Accedant Joannes Zonaras XIV 16 (Patr. Gr. vol. CXXXIV p. 1284) ταῦτα ἐν ἐξ ἔτεσιν ἀνύσας Ἡράκλειος καὶ ἀποκαταστήσας τῇ Ἱερουσαλήμ. τὰ τίμια ξύλα καὶ τὸν πατριάρχην αὐτόν, τῷ ἑβδόμῳ ἐπανῆλθεν εἰς τὰ βασίλεια μετ' εὐφημίας καὶ κρότων δεχθεὶς καὶ λαμπρότητος παρά τε τῆς γερουσίας καὶ τοῦ πλήθους τῆς πόλεως, Michael Glycas p. 512, 12 sqq (B mn.) ἐν ἐξ ἔτεσι πᾶσαν καθελὼν τὴν Περσίδα καὶ αὐτὸν τὸν Χοσρόην, ὃς ἐαυτὸν ἀπεθέωσε, πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὸ τίμιον ξύλον ἐπαναψώσας, (ἔτυχε γὰρ ἀπὸ Ἱεροσολύμων σκυλευθῆναι), λαμπρῶς ἐπανεξέευξε, Ephraemius v. 1395 sqq.

¹⁾ Legendum videtur Ἡρίας, nisi omnino Georgii Monachi lectio Ἱερίας praestat cf. p. 38 supra. Neque enim ἡ Ἡρία promontiorum illud adpellatur, sed τὸ Ἡρίον (cf. Stephanus Byzantius p. 302, 20. Etym. Magn. p. 437, 46. Codinus de aedif. CP. p. 117, 10) vel τὰ Ἡρία (Codin. p. 119, 4)

p. 65 (Bonn.) ταῦτ' ἐν χρόνοις ἐξ Ἡράκλειος ἀνύσας, | ζύλα τε σπτὰ καὶ
 Σιών ἀρχιδύτην | Ἱερουσαλήμ. ἐγκαταστήσας πόλει, | πρὸς βασιλίδι καθυποστρέ-
 φει πόλιν, | ἐν ἐβδόμῳ κάλλιστα χαίρων τῷ χρόνῳ, | ὑμνούμενος στόμασιν ἀ-
 στῶν μυρίων, Constantinus Lascaris ineditus in codice Matritensi N 72
 f. 170^r: καὶ ἐξ ἔτη τοῦς Πέρσας ἐδήου· τῷ δὲ ἐβδόμῳ ἀνπλαβὼν τὸ ζωποϊὸν
 ἅγιον ζύλον καὶ ἄλλα καὶ εἰς Ἱερουσαλήμ. παραγεγόμενος ὕψωσε. Καὶ μετὰ
 ταῦτα ἐπανῆκεν εἰς τὴν πόλιν ᾧ ὑπήντησαν πάντες περιχαρῶς μετὰ κλάδων
 ἐλαίων καὶ λαμπάδων δορυφορουμένῳ καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Κωνσταντῖνος. — Cui
 traditioni momentum adferre videtur Pisides, cum Suppl. II 3 sq. et
 59 sq. imperatorem bello profligato Hierosolymanū petivisse testificetur;
 attamen utramque memoriam bene consociari posse docet Nicephorus
 Brev. p. 22, 3 sqq. Boor (sive Suidas s. v. Ἡράκλειος vol. I 2 p. 880
 sq.; cf. 'Wiener Studien' vol. XIII p. 49) αὐτὸς δὲ λαβὼν τὰ ζωποϊὰ
 ζύλα ἐσφραγισμένα, καθάπερ ἐλήφθησαν, διμείναντα πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα
 ἀφίκετο, καὶ Μωδέστῳ τῷ ἀρχιερεῖ καὶ τῷ αὐτοῦ κληρῳ ταῦτα ὑπέδειξε.
 Οἱ δὲ τὴν σφραγίδα σῶαν ἐπεγίνωσκον· καὶ ὡς ἀνέπαυα καὶ ἀθέατα βεβήλοις
 καὶ μαιφῶνοις χερσὶ τῶν βαββάρων διατηρήθησαν, εὐχαριστήριον ᾠδῆν τῷ Θεῷ ἀνέ-
 θεσαν, τὴν τε κλειδὰ τὴν ἐπ' αὐτοῖς ὁ ἱεράρχης μείναντα παρ' αὐτῷ ἤγαγε,
 καὶ ἀνοιγέμενα προσκυνοῦσιν ἅπαντες. Ὑψωθέντων δὲ αὐτῶν ἐκάστη εὐθὺς εἰς
 τὸ Βυζάντιον ὁ βασιλεὺς ἐξέπεμψε. Ἄ δὲ Σέργιος ὁ τοῦ Βυζαντίου
 ἱεράρχης ἐκ Βλαχερνῶν (ἱερὸν δὲ αἱ Βλαχερναι τῆς Θεομητόρος) λιτανεύων ὑπε-
 δέξατο καὶ πρὸς τὴν μεγίστην ἐκκλησίαν ἀγαγὼν ταῦτα ἀνύψωσε. Scilicet
 Heraclius et anno 628 ex Perside discedens et anno 629 Constantino-
 poli relicta Hierosolymanū contendit. Nec repugnat Synopsis Sathae (Bi-
 bliotheca Graeca medii aevi vol. VII, Paris. 1894) p. 108 τὸ ζωποϊὸν
 τε καὶ τίμιον τοῦ σταυροῦ Κυρίου ζύλον εὐρῶν ἐκάστη καὶ ἀνελόμενος εἰς Κων-
 σταντινούπολιν ἤγαγεν el. p. 109 ὁ δὲ βασιλεὺς Ἡράκλειος ὑποστρέ-
 φων ἐξ Ἱεροσολύμων cf. insuper Symeo Magister ineditus in codice
 Escorialensi Y - I - 4 f. 62^r τὰ ζωποϊὰ ζύλα καὶ τὸν πατριάρχην Ζαχα-
 ρίαν ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπεκατέστησε μεγαλοπρεπῶς ὑποστρέφας ἐν τῇ
 βασιλίδι τῶν πόλεων· ὃν ὁ πατριάρχης Σέργιος καὶ Κωνσταντῖνος ὁ [falso ad-
 icitur: υἱὸς αὐτοῦ καὶ] βασιλεὺς καὶ υἱὸς αὐτοῦ σὺν παντὶ τῷ λαῷ μεθ' ὅσης τῆς
 ἡδονῆς ὑπεδέξαντο, ἐλαίων (ἐλαίων cod.) κλάδους καὶ λαμπάδας κατέγοντες ¹⁾!

Tantum vero abest, ut nostra sententia, quae Theophanem Pisi-
 dae orationis guttis reliquorum historicorum hortulos inrigasse statuat,
 vacillet, ut etiam exceptionibus stabiliatur. Argumento locus ille est,
 quo poctam definite Theophanes nominat (cf. Stud. p. 3) p. 298,

¹⁾ Nullam Sanctae Crucis mentionem Constantinus Manasses facit v. 3735 sqq.
 p. 160 (Bonn.) ἐν ἐξαμέτρῳ τοιχαροῦν ἡλίου περιδρόμῳ | τὴν Περσικὴν καὶ Μηδικὴν Ἡράκλειος
 ἐκτρόψας | καλλίνικος ἀνέξευξεν ἐπὶ τὴν βασιλίδι.

16 sqq. ἦκεν Ἡράκλειος ἀπὸ Ἀφρικῆς φέρων πλοῖα καστελλωμένα, ἔχοντα ἐν τοῖς καταρτίοις κιβώτια καὶ εἰκόνας τῆς Θεομήτορος, καθὰ καὶ ὁ Πισίδιος Γεώργιος λέγει, καὶ στρατὸν πολλὸν ἀπὸ Ἀφρικῆς καὶ Μαυριτανίας. Ad eiusdem enim Pisidae testimonium Georgius Monachus provocat, cum Deiparae imaginibus Salvatoris effigiem non manufactam substituit p. 563 Mur. (Patr. Gr. pag. 825 A) ὁ δὲ αὐτὸς Ἡράκλειος (Ἡράκλειος γὰρ ὁ στρατηγὸς Ἀφρικῆς Vind.) πλοῖα πολλὰ ἐξοπλισας καὶ στρατὸν ἔπειρον ἐξ Ἀφρικῆς καὶ Μαυριτανίας ἐπισυνάξας (M. αὐτῆς συνάξας Vind.), τὴν Κωνσταντινούπολιν κατέλαβεν, ἐπιφερόμενος καὶ τὴν ἀχειροποίητον εἰκόνα τοῦ Κυρίου, ὡς φησι Γεώργιος ὁ Πισίδιος. Quam quidem memoriam Ps.-Pisides repetit f. 402^v ὁ δὲ Ἡράκλειος ἐξ Ἀφρικῆς πλοῖα πολλὰ ἐξοπλισας (ἐξοπλήσας cod.) καὶ στρατὸν Κωνσταντινούπολιν κατέλαβεν, ἐπιφερόμενος (ἐπιφερομένην cod.) καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ὡς φησι Γεώργιος, tum poetae nomine suppresso Leo Grammaticus p. 146, 8 sqq. et Theodosius Melitenus p. 101: ὁ δὲ αὐτὸς Ἡράκλειος ἐξ Ἀφρικῆς πλοῖα πολλὰ (πολλὰ πλοῖα Theod.) ἐξοπλισας καὶ στρατὸν, τὴν Κωνσταντινούπολιν κατέλαβεν, ἐπιφερόμενος καὶ τὴν ἀχειροποίητον εἰκόνα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν, Cedrenus I p. 712 16 sqq. (ex Leone cf. p. 55 sq.) ὁ δὲ Ἡράκλειος πλοῖα πολλὰ ἐξ Ἀφρικῆς ἐξοπλισας καὶ στρατὸν, τὴν Κωνσταντινούπολιν κατέλαβεν, ἐπιφερόμενος καὶ τὴν ἀχειροποίητον εἰκόνα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Glycas p. 511, 5 sqq. καὶ ὅς αὐτίκα κινήσεις στόλον ἐτοιμάζει καὶ κατὰ τοῦ Φωκᾶ ἔρχεται, φέρων καὶ τὴν ἀχειροποίητον εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, Lascaris f. 169^r Ἡράκλειος γὰρ ὁ στρατηγὸς Ἀφρικῆς ἦλθεν ἐπὶ τὴν πόλιν μετὰ πολλοῦ στόλου φέρων καὶ τὴν ἀχειροποίητον τοῦ Κυρίου εἰκόνα. Secundum Theophanem ipse Pisides (cf. Stud. I. c.) iudicat, unde Georgii eiusque adsecularum narrationem errori tribuendam esse discimus. Erroris vero ansam procul dubio alter Theophanis locus (p. 303, 17 sqq.) dedit, ubi ex Pisidae auctoritate (P I 139 sqq. et II 86 sq.; cf. tamen p. 6 supra) imaginem Christi ἀχειροποίητον ab Heraclio in Persidem ablatam esse narratur. Quam traditionem ita expressit Georgius Monachus p. 567 (Patr. Gr. p. 829) λαβὼν οὖν (καὶ ταῦτα εἰπὼν λαβὼν Vind.) τὴν θεανδρικήν μετὰ χεῖρας ἀχειροποίητον μορφήν κατὰ Περσῶν ἐστράτευσε, ac similiter Georgii adsectatores locuti sunt: Leo Grammaticus p. 150 et Theodosius Melitenus p. 104, nec non Cedrenus I p. 719, 5 sqq. λαβὼν δὲ μετὰ χεῖρας τὴν θεανδρικήν ἀχειροποίητον μορφήν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν (τοῦ — ἡμῶν om. Theod.) κατὰ Περσῶν ἐστράτευσε, tum Ps.-Pisides f. 407^v λαβὼν δὲ μετὰ χεῖρας τὴν θεανδρικήν ἀχειροποίητον μορφήν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ Περσῶν ἐστράτευσε. Singularem vero locum Cedrenus obtinet, quippe qui paucis interpositis eandem rem alia ratione agitet p. 719, 16 sqq. ὁ δὲ

βασιλεὺς τὴν σεβασμὴν εἰκόνα τῆς θεανδρικής μορφῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ταῖς χερσὶ κατέχων ἀπήρξατο τῶν ἀγώνων. Nimirum Georgii sive potius Leonis expositionem cum memoria codicis Π coniunxit, ubi Theophanea repetuntur f. 173^r: λαβὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν χερσὶ τὴν θεανδρικήν μορφήν, ἣν χεῖρες οὐκ ἔγραψαν, ἀλλ' οἶον (οἶον Π) ἐν εἰκόνι ὁ πάντα μορφῶν καὶ διαπλάττων Λόγος ἔνευ γραφῆς (ἀναγραφῆς Π) μόρφωσιν, ὡς ἔνευ σπορᾶς κύρην ἤνεγκεν, καὶ τούτῳ (τούτο Π cum e in apud Theophanem) πεποιθῶς (πεποιθῶς Π) τῷ θεογράφῳ τύπῳ ἀπήρξατο τῶν ἀγώνων. Heraclii vero adventum ex Africa referens Leonem sequi maluit, altero fonte neglecto, udi itidem Theophanis oratio fluit f. 171^r 1). Nec tamen Leonis memoriam repetit, quae quidem Heraclium, priusquam ad principale fastigium provectus esset, Africae praefectum fuisse perhibet p. 146 (et Theodos. Meliten. p. 101) ὁ δὲ γαμβρὸς αὐτοῦ Κρίσπος ὁ πατρίκιος μὴ ὑποφέρων ὄρᾳν τοὺς τε ἀδίκους φόνους καὶ τὰ δεινὰ τὰ ὑπὸ Φωκᾶ γινόμενα ἔγραψε πρὸς Ἡράκλειον στρατηγὸν ὄντα ἐν Ἀφρικῇ (ἐν Ἀφρικῇ ὄντα Theod.) μετὰ τοῦ (om. Theod.) στόλου, ὅπως ἀνέλθωσι κατὰ τοῦ τυράννου Φωκᾶ. Quam rationem ex antiquioribus amplexus est Georgius Monachus p. 562 (Patr. Gr. pag. 824 sq.) μετὰ δὲ ταῦτα ἐφθασεν ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀσεβοῦς Φωκᾶ, ἀνθ' ὧν ἐδρασαν ἀναριθμητῶν κακῶν. Ὁ γὰρ γαμβρὸς αὐτοῦ Κρίσπος ὁ πατρίκιος, μὴ ὑποφέρων ὄρᾳν τοὺς ἀδίκους φόνους καὶ τὰ δεινὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Φωκᾶ γινόμενα, ἔγραψε πρὸς Ἡράκλειον, στρατηγὸν Ἀφρικῆς, πλοῖα πολλὰ ὀπλίσαντα ἀνελθεῖν κατὰ τοῦ τυράννου Φωκᾶ²), ex posterioribus Ps.-Pisides f. 402^r sq. μετὰ δὲ ταῦτα ἐφθασεν ἡ ὀργὴ καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀσεβοῦς Φωκᾶ καὶ ἀνθ' ὧν ἐδρασαν ἀναριθμητῶν κακῶν, ὡς ὁ λόγος δηλώσει. Ὁ δὲ γαμβρὸς, ὁ πατρίκιος Κρίσπος (Κρίσπος cod.) τοῦ Φωκᾶ (expectatur: ὁ δὲ γ. τοῦ Φωκᾶ, ὁ πατρίκιος Κρίσπος), μὴ ὑποφέρων ὄρᾳν τοὺς ἀδίκους φόνους αὐτοῦ καὶ τὰ δεινὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ γινόμενα ἔγραψε (f. 402^r) πρὸς Ἡράκλειον στρατηγὸν ὄντα ἐν Ἀφρικῇ μετὰ στόλου, ὅπως ἀπέλθωσι (l. ἀνέλθωσι) κατὰ τοῦ τυράννου Φωκᾶ, — Joël p. 46, 6 sqq. (Bonn.) ὁ δὲ γαμβρὸς αὐτοῦ Πρίσκος (sic) μὴ φέρων ὄρᾳν τοὺς ἀδίκους φόνους καὶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ γινόμενα δεινὰ γράφει Ἡρακλείῳ στρατηγῷ ὄντι τότε ἐν Ἀφρικῇ, ὅπως ἀνέλθῃ μετὰ στόλου κατὰ τοῦ τυράννου, — Lascaris f. 169^v καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐφθασεν εἰς αὐτόν. Ἡράκλειος γὰρ ὁ στρατηγὸς Ἀφρικῆς ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν μετὰ πολλοῦ στόλου, tum Glycas p.

1) Habes tamen καστελλομένην pro καστελλομένα (= cehm apud Theophanem) et Πισαίδειος pro Πισαῖος (cf. Πισαῖος in egm). Ex Theophane pendet etiam Symeo Escorialensis f. 62^r, ubi tantummodo lectionis varietas Ισσις pro καταρσις et Πισαίδειος pro Πισαῖος comparet, sed memoriam de Christi imagine in Persidem elata plane reticuit.

2) De Crispo non interpolatum exemplar codicis Vind. (p. 44 Tafel) tacet: Μετὰ — κακῶν. Ἡράκλειος γὰρ ὁ στρατηγὸς Ἀφρικῆς πλοῖα πολλὰ ἐξοπλίσας κτλ.

511, 4 sq. γράφουσι πρὸς τὸν τῆς Ἀφρικῆς στρατηγὸν Ἡράκλειον· καὶ ὁ αὐτίκα κινήθεις στόλον ἐτοιμάζει καὶ μετὰ τοῦ Φωκᾶ ἔρχεται et Ephraemius v. 1342 sqq. p. 63 στρατηγὸς Ἡράκλειος Ἀφρικῆς τότε | στόλῳ πεπλευκῶς εἰς βασιλίδᾳ πόλιν | ἤτησε Φωκᾶν. Contra Cedrenus haec offert I p. 711, 19 sqq. τῷ ἕκτῳ ἔτει Κρίσπος ὁ πατρίμιος μὴ φέρων ὄραν τοὺς ἀδίκους φόνους καὶ τὰ δεινὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Φωκᾶ γινόμενα, γράφει πρὸς Ἡράκλειον τὸν πατρίμιον καὶ στρατηγὸν Ἀφρικῆς, ὅπως ἀποστείλῃ Ἡράκλειον τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ Νικήτην τὸν υἱὸν Γρηγορᾶ πατρίμιον (l. πατρικίου), τὸν ὑποστράτηγον αὐτοῦ, ὅπως ἐλθῶσι κατὰ τοῦ τυράννου· ἤκουε γὰρ κατ' αὐτοῦ μελετωμένῃν παρ' αὐτῶν ἀνταρσίαν. Videlicet auctorem anonymum codicis Π respexit, qui ex Theophane sua mutuatus est cf.enim

Theophanes p. 295, 27 sqq.:

τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Πρίσκος μὴ ὑποφέρων ὄραν τοὺς τε ἀδίκους φόνους καὶ τὰ κακὰ τὰ ὑπὸ Φωκᾶ γινόμενα ἔγραψε πρὸς Ἡράκλειον, τὸν πατρίμιον καὶ στρατηγὸν Ἀφρικῆς, ὥστε ἀποστελεῖν Ἡράκλειον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ Νικήτην, τὸν υἱὸν Γρηγορᾶ τοῦ πατρικίου καὶ ὑποστράτηγου (ὑποστράτηγον cema) αὐτοῦ, ὅπως ἐλθῶσι κατὰ τοῦ τυράννου Φωκᾶ· ἤκουε γὰρ μελετωμένῃν ἐν τῇ Ἀφρικῇ κατὰ Φωκᾶ ἀνταρσίαν.

Π f. 170^r:

τῷ ἕκτῳ ἔτει τούτου ὁ Πρίσκος μὴ φέρων ὄραν τοὺς ἀδίκους φόνους καὶ τὰ κακὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Φωκᾶ γινόμενα γράφει πρὸς Ἡράκλειον, τὸν πατρίμιον καὶ στρατηγὸν Ἀφρικῆς, ὅπως ἀποστείλῃ Ἡράκλειον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ Νικήτην, τὸν υἱὸν Γρηγορᾶ πατρικίου καὶ ὑποστράτηγον αὐτοῦ, ὅπως ἐλθῶσι κατὰ τοῦ τυράννου Φωκᾶ· ἤκουε γὰρ μελετωμένῃν ἐν τῇ Ἀφρικῇ κατὰ Φωκᾶ (καταφωκᾶ cod.) ἀνταρσίαν.

Ac Theophanis auctor prodit Joannes Antiochenus fr. 218^e (Fragm. Hist. Gr. vol. V p. 37 Mueller) ὁ δὲ γαμβρὸς αὐτοῦ Πρίσκος (Mueller supplet: ἔγραψεν πρὸς Ἡράκλειον τὸν πατρίμιον καὶ στρατηγὸν Ἀφρικῆς), ὥστε ἀποστελεῖν Ἡράκλειον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ Νικήτην, τὸν υἱὸν Γρηγορᾶ τοῦ ὑποστράτηγου αὐτοῦ, ὑπισχυόμενος αὐτοῖς προδιδόντι Φωκᾶν· ἤκουετο γὰρ, ὅτι καταστρατηγεῖ Φωκᾶ, cum Π plane Symeo 61^v conspirat, nisi quod τούτου ἔπει pro ἔπει τούτου et τὸν ὑποστράτηγον pro καὶ ὑποστράτηγον exhibet ¹). Ceterum Cedrenus priorem relationis partem ad Leonem adcommodasse

¹) Eandem traditionem exprimit Synopsis Sathae p. 107: Πρίσκος δὲ ὁ πατρίμιος, ὁ καὶ γαμβρὸς αὐτοῦ, ὡς εἴρηται, ὄραν τὰς καθ' ἐκάστην τῶν ἀρχόντων παραλόγους σφαγὰς καὶ τὸ φόνιον τοῦ Φωκᾶ, γράφει πρὸς Ἡράκλειον τὸν στρατηγὸν τῆς Ἀφρικῆς, ἀποστελεῖν κατὰ τοῦ τυράννου Ἡράκλειον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ Νικήτην πατρίμιον, τὸν υἱὸν Γρηγορᾶ τοῦ ὑποστράτηγου αὐτοῦ, adcuratoria Nicephorus Brev. p. 3 sq (Boor) et Zonaras XIV 14 (Patr. Gr. vol. CXXXIV p. 1276 AB) proferunt, rem breviter perstringit Constantinus Manasses 3644 sqq. p. 157, leviter tangit Chronicon Paschale Patr. Gr. vol. XCII p. 980; cf. insuper Nicephorus Callistus Hist. Eccles. XVIII 55 (Patr. Gr. vol. CXLVII p. 445).

putandus est, id quod praeter lectionem δεινῶ (pro κακῶ) Crispi nomen demonstrat, cui Π Priscum cum Theophane substituit. Neque alia est causa, cur in narratiuncula, quam codicis Π auctor suppeditavit, Prisci nomen commutarit:

Π f. 171^v:

συνέπραπτε δὲ τούτοις καὶ Πρίσκος, ὁ γαμβρὸς τοῦ Φωκᾶ, <adde: ὄν> καὶ στρατηγὸν Καππαδοκίης ἐποίησεν βασιλεύσας. Ἐκεῖσε δὲ ἀνταρσίαν μελετήσαντα (μελετήσαντες cod., unde μελετήσαντος elicere nolo) ἤγαγεν ἐπὶ συγκλήτου καὶ τὰ πρὸς Ἡράκλειον γενομένα ἐγγράφα αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς κατέχων ἐν τῇ χειρὶ, κρούσας Πρίσκου τὴν κεφαλὴν μετὰ τοῦ χαρτίου ἔφη· ἄταλάπωρε (ἀταλάπωρε cod.)! γαμβρόν οὐκ ἐποίησας φίλον ἀληθῆ (ἀληθεῖ cod.) πῶς ποιήσεις;

Cedrenus I p. 713, 7 sqq.:

συνέπραπτε δὲ τούτοις καὶ Κρίσπος, ὁ γαμβρὸς τοῦ Φωκᾶ, ὄν καὶ στρατηγὸν Καππαδοκίης Ἡράκλειος βασιλεύσας ἐποίησεν· ἐκεῖσε δὲ ἀνταρσίαν μελετήσαντα ἤγαγεν ἐπὶ τῆς συγκλήτου καὶ τὰ πρὸς Ἡράκλειον γενομένα ἐγγράφα αὐτοῦ κατέχων ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ χειρὶ, κρούσας Κρίσπον τὴν κεφαλὴν μετὰ τοῦ χαρτίου ἔφη· ἄταλάπωρε! γαμβρόν οὐκ ἐποίησας φίλον ἀληθῶς (l. ἀληθῆ) πῶς ποιήσεις;

Quodsi ipsa verborum sententia examinatur, Crispi litterae significari videntur, quibus Heraclii pater ad defectionem sollicitabatur. Quam opinionem adscivit Symeo Escorialensis f. 62^v: συνέπραπτε δὲ τούτοις καὶ Πρίσκος, ὁ γαμβρὸς τοῦ Φωκᾶ, ὄν καὶ στρατηγὸν ἐποίησε βασιλεύσας. Τοῦτον Ἡράκλειος (in mg. male suppletur: βασιλεύσας) ἐπὶ τῆς συγκλήτου ἀγαγὼν καὶ τὰ πρὸς Ἡράκλειον τὸν πατέρα αὐτοῦ γενομένα ἐγγράφα αὐτοῦ κατὰ Φωκᾶ, τοῦ γαμβροῦ (melius πενθεροῦ scripsisset auctor) αὐτοῦ, ὁ βασιλεὺς κατέχων ἐν τῇ χειρὶ, κρούσας τὴν κεφαλὴν μετὰ τοῦ χαρτίου (in mg. per compendium σημείωσαι cod.) ἔφη· ἄταλάπωρε! γαμβρόν οὐκ ἐποίησας φίλον ἀληθῆ πῶς ποιήσεις; Minus recte igitur Cedreni interpretis vertit: 'manuque tenens chartam, in qua indicia Prisci insidiarum in Heraclium erant scripta'. Sane sententiae illi Leo Grammaticus patrocinari videtur, quocum facit Ps.-Pisides cf.

Leo p. 147, 16 sqq. (et Theodos. Meliten. p. 102):

συνέπραπτε (συνέ... Leo) δὲ (om. Theod.) τούτοις καὶ συνευδόκει Κρί-

Ps.-Pisides f. 403^v sq.:

συνευδόκει (συνευδοκεῖ cod.) δὲ τῷ βασιλεὶ Κρίσπος, γαμβρὸς τοῦ Φωκᾶ.

σπος ὁ γαμβρὸς τοῦ Φωκᾶ¹⁾.....
 Μετὰ δὲ τινα χρόνον στρατηγὸν αὐ-
 τὸν τὸν Κρίσπον Καππαδοκίας ἐποί-
 ησεν (αὐτὸν ποιήσας Καππαδοκίας
 Theod.) ὁ βασιλεὺς, ἀπέστειλε δὲ
 (ἀπέστειλεν Theod.) φιλοφρονούμενος
 αὐτὸν πάμπολλα. Ἐκεῖ τοίνυν ἀπελ-
 θῶν ἑλοιδόρει Ἡράκλειον καὶ ἀνταρ-
 σίαν ἐμελέτα κατ' αὐτοῦ. Ἐλθῶν δὲ
 ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔφη πρὸς αὐτὸν
 ὁ βασιλεὺς, τὰ κατ' αὐτοῦ γε-
 γραμμένα κρατῶν ἐπὶ χάρτου, καὶ
 κρούσας ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ (om.
 Theod.) ἐπὶ τῆς (om. Theod.) συγ-
 κλήτου ἔφη· 'ταλαίπωρε, γαμβρόν οὐκ
 ἐποίησας· καὶ πῶς ἂν φίλον ἀληθῆ
 ποιήσεις' (ποιήσεις Theod.);

Μετὰ (f. 404^v) δὲ τινα χρόνον στρα-
 τηγὸν αὐτὸν ποιήσας Καππαδοκίας.
 Ἐκεῖ τοίνυν ἀπελθῶν ἑλοιδόρει Ἡρά-
 κλειον καὶ ἀνταρσίαν ἐμελέτα κατ'
 αὐτοῦ. Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἐλθῶν ἐν
 Κωνσταντινουπόλει ἔφη πρὸς αὐτὸν ὁ
 βασιλεὺς τὰ κατ' αὐτοῦ γεγραμ-
 μένα κρατῶν ἐπὶ χειρας τὸν χάρ-
 την· καὶ κρούσας ἐν τῇ κεφαλῇ αὐ-
 τοῦ ἐπὶ συγκλήτου ἔφη· 'ταλαίπωρε,
 γαμβρόν οὐκ ἐποίησας· καὶ πῶς ἂν
 φίλον ἀληθῆ ποιήσεις' ²⁾;

Sed revera verba τὰ κατ' αὐτοῦ γεγραμμένα libellum accusatorium designant, de quo in proluxa eiusdem rei narratione haec praebet Nicephorus p. 6, 16 sqq. Boor (cf. Petavii nota p. 102 ed. Bonn.) καὶ τὸν βασιλέα ἀναμιμνήσκει αὐτὸν, οἷα ἐν Καισαρείᾳ ἐπὶ τῇ νόσῳ κατεσχηματίσατο, καὶ ὡς τὸ τῆς βασιλείας κατευτελίξειν ἀξίωμα ᾤετο, καὶ ὡς εἰς τὴν βασιλείον ἀρχὴν προὔτρεπε. Καὶ ἄρα λαβόντα τὸ μ.ο.ν κατὰ κόφθης τοῦτον παίειν καὶ εἶτα λέγοντα· 'ὡς (ὁς Ducangius) γαμβρόν οὐκ ἐποίησας, φίλον πῶς ἂν ποιήσεις;' Ex Nicephoro autem Zonarae memoria fluxit XIV 15 (Patr. Gr. p. 1280 C) καὶ ὁ βασιλεὺς τὰ παρὰ τοῦ Κρίσπου κάκεινου παρόντος κατέλεγεν· εἶτα πρὸς ἐκεί-

¹⁾ Interponitur apud Leonem imperatoris descriptio: οὗτος ὁ Ἡράκλειος ἦν τὴν ἡλι-
 κίαν μεσήλιξ, εὐσθενής, εὔστενος, εὐόφθαλμος καὶ ὀλίγον ὑπόγλαυκος, ξανθὸς τὴν τρίχα καὶ λευ-
 κὸς τὴν χοιρίαν, ἔχων τὸν πώγινα πλατῶν καὶ πρὸς μῆκος ἐκκερεμῆ· ὀπηνίκα δὲ πρὸς τὸ τῆς βα-
 σιλείας ἦλθεν ἀξίωμα, εὐθέως ἐκέρατο τὴν κόμην καὶ τὸ γένειον τῷ βασιλικῷ σχήματι. Quem
 caracterismum non sine parva lectionis varietate post fabellam de Prisco exhibet Π
 f. 171^r, paucis interiectis Cedrenus I p. 714, 1 sqq., alio loco ante narratiunculam
 de Prisco Symeo f. 62^r.

²⁾ Similiter etiam Georgius Monachus p. 564 sq. (Patr. Gr. p. 828 A) συνέ-
 πραττε δὲ τοῖσι καὶ συνηδόμενοι πλέον Κρίσπος ὁ ἑπαρχος καὶ γαμβρὸς τοῦ Φωκᾶ. Μετὰ δὲ
 τινα χρόνον στρατηγὸν αὐτὸν ποιήσας Καππαδοκίας ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλε. Ἐκεῖ τοίνυν ἀπελθῶν
 ἑλοιδόρει Ἡράκλειον καὶ ἀνταρσίαν ἐμελέτα κατ' αὐτοῦ. Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει
 γενόμενον (γενομένου Muraltus coniecit, sed sufficit, ni fallor, γενομένος) τὰ κατ' αὐτοῦ
 γεγραμμένα κρατῶν ἐπὶ χάρτου καὶ κρούσας ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἔφη πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τῆς
 συγκλήτου ὁ βασιλεὺς· 'γαμβρόν οὐκ ἐποίησας, ταλαίπωρε· καὶ πῶς ἂν φίλον ποιήσεις'; Attamen
 verba τὰ κατ' αὐτοῦ γεγραμμένα—κεφαλῇ αὐτοῦ plane ignorat Vind. (p. 46 Tafel).

νον επιστραφεὶς ἔφη· ὅς γαμβρόν οὐκ ἐποίησας, οὐδὲ φίλον ἀν ποιήσεις (l. ποιή-
σαις) ποτέ', ad Leonis sive potius Georgii Monachi recensioem accedit
Michael Glycas p. 511 sq. οὗτος ὁ Ἡράκλειος πρὸς γε τὸν τοῦ Φωκᾶ γαμ-
βρόν Κρίσπον πρότερον μὲν τοῖς κατὰ τοῦ Φωκᾶ συνευδοκοῦντα, ὕστερον δὲ
Ἡράκλειον λοιδοροῦντα, εἶπεν· γαμβρόν οὐκ ἐποίησας, τολαίπωρε, καὶ φίλον
πῶς ἀν ποιήσης' (l. ποιήσαις); Apud Theophanem vero totius narrationis
nullum vestigium extat.

Gravioris tamen momenti esse videtur, quod etiam alia narratio
desideratur, quae quidem diserte ad Pisidam provocet. Vetustissimus
testis est Georgius Monachus, qui apparatus belli Persici (cf. Stud. p.
4 sq.) hoc modo describit p. 566 sq. (Patr. Gr. p. 829): ὁ δὲ γε βα-
σιλεὺς Ἡράκλειος τὴν ἀγίαν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα τελέσας κατὰ Περσίδος ἠβούλετο
χωρῆσαι. Χρήματα δὲ τῶν ἐναγῶν (εὐαγῶν recte cod.; cf. Theophan. I p.
302, 34) οἴκων καὶ σκεύη τῶν ἐκκλησιῶν λαβὼν ἐχάραξε νομίσιματα. Καὶ μι-
κρόν ὅτε (expectatur: καὶ μικρῶ ὕστερον) βουλόμενος ἀποκινήσαι, τάδε πρὸς
τὸν πατριάρχην ἔφη· εἰς χεῖρας τῆς Θεομήτορος ἀφήμι τὴν πόλιν ταύτην καὶ
τὸν υἱόν μου. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν μελانا ὑποδήματα
περιβαλλόμενος (καὶ πρηνῆς πεσὼν adiecit Muralt) ἠΐξαστο· ὃν ἰδὼν Γεώργιος
ὁ Πισίδης μετὰ τσακῦτης ταπεινώσεως, ἔφη· ὦ βασιλεῦ,

μελαμβραρὲς πέδιλον εἰλιξας πόδας
βήψεις ἐρυθρόν Περσικῶν ἐξ αἰμάτων.'

Sed interpolationem prodit codicis Vind. contextus (p. 48 Tafel): ὁ δὲ
γε... τελέσας, τάδε πρὸς τὸν πατριάρχην ἔφη... τὸν υἱόν μου. Verum
enim vero verbosioris relationis testimonia alia suppetunt cf.

Leo Grammaticus p. 149, 13 sqq.
(et Theod. Melit. p. 103 sq.):

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἡράκλειος τὴν ἐ-
ορτὴν τοῦ Πάσχα τελέσας κατὰ Περ-
σίδος ἠβούλετο χωρῆσαι, χρήματα
τῶν εὐαγῶν (ἐναγῶν Leo) οἴκων καὶ
σκεύη τῶν ἐκκλησιῶν λαβὼν καὶ χα-
ράξας νομίσιματα καὶ μιλιάρησαι. —
Ὁ δὲ Χοσρόης Σάιτον ἠγεμόνα μετὰ
πολλῆς δυνάμεως (κατὰ Ῥωμαίων
addit Theod.) ἀποστειλάς πᾶσαν τὴν
ἀνατολὴν ἠφάνισεν. Ἐλθὼν δὲ οὗτος
ἐν Καλχηδόνι ἱκανὸν χρόνον ταύτην
παρεκάθισεν (ἐλθὼν — παρεκάθισεν

Ps.-Pisides f. 405^r sqq.:

Ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν ἐορτὴν τοῦ
Πάσχα τελέσας (f. 405^r) κατὰ Περ-
σίδος ἠβούλετο χωρῆσαι, χρήματα τῶν
εὐαγῶν οἴκων καὶ σκεύη τῶν ἐκ-
κλησιῶν λαβὼν καὶ χαράξας νομίσιμα-
τα καὶ μιλιάρησαι (μιλιάρηδια cod.). —
Μετὰ δὲ ταῦτα Χοσρόης Σάιτον (Σά-
ητον cod.) τὸν καλούμενον ἠγεμόνα
μετὰ πολλῆς δυνάμεως κατὰ Ῥωμαί-
ων ἀποστειλάς πᾶσαν τὴν ἀνατολὴν
ἠφάνισεν. Ἐλθὼν δὲ ἐν Καλχηδόνι
ἱκανὸν χρόνον παρεκάθισεν. Ὅς τὸν

om. Theod.). "Ὅς τὸν Ἡράκλειον μεθ' ὑποκρίσεως προσκαλεσάμενος τὰ πρὸς εἰρήνην αὐτῷ (om Theod.) ὠμίλησεν. Ὁ δὲ τοῖς δολίοις αὐτοῦ λόγοις (λόγοις αὐτοῦ Theod.) πιστεύσας ἐκπέμπει σὺν αὐτῷ πρέσβεις μεγιστάνους (μεγιστάνους Theod.) πρὸς Χοσρόην ἐβδουμήοντα. Οὗς παραλαβὼν ἀτίμους καὶ δεσμίους ἀπήγαγεν ἐν Περσίδι. Ὁ δὲ Χοσρόης τὸν μὲν Σάϊτον, ὡς τὸν Ἡράκλειον ἰδόντα καὶ μὴ συλλαβόντα, ἀποδείξει ἐκέλευσεν, τοὺς δὲ πρέσβεις ἐν φρουραῖς καὶ κκουχίαις κατεδίκησεν. Ὑπὲρ ὧν ἀθυμία καὶ θλίψις (θλίψις Theod.) πολλὴ κατεῖχε τὸν βασιλέα — Εἶτα πάλιν Χοσρόης ἀπέστειλεν ἕτερον ἄρχοντα κατὰ Ῥωμαίων ὀνόματι Σάρβαρον, ὃς μετὰ πλείστης δυνάμεως ἦλθε (ἦλθεν Theod.) πρὸς τὴν Ἀσίαν, τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων ληϊζόμενος. — Ὁ δὲ γε βασιλεὺς Ἡράκλειος, ὡς εἰρηται, πρὸς Περσίδα βουλόμενος ἐκχωρήσαι τάδε πρὸς τὸν πατριάρχην εφη' εἰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ (Θεοῦ καὶ τῆς Θεομήτορος Theod.) καὶ σοῦ ἀφίημι τὴν πόλιν ταύτην καὶ τὸν υἱόν μου'. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν μέλανα ὑποδήματτα περιβαλλόμενος καὶ πρηγῆς πεσῶν ἠΰζατο οὕτως: Ἰδέσποτα Θεὲ καὶ κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, μὴ περὶ ἡμᾶς εἰς ὄνειδος τοῖς ἐχθροῖς σου διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, ἀλλ' ἐπιβλέψας ἐλέησον, καὶ τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν σου νίκην δός ἡμῖν, ὅπως μὴ καυχῆσωνται οἱ ἀλάστορες κατὰ τῆς σῆς κληρονομίας ἐπαυρόμενοι (περιβαλλόμενος ἠΰζατο Theod. cum Georg. Mon.). "Ὅν ἰδὼν Γεώργιος ὁ Πισσιδίης (Πι-

Ἡράκλειον μεθ' ὑποκρίσεως προσκαλεσάμενος τὰ πρὸς εἰρήνην ὠμίλησεν (ὠμίλησεν cod.). Ὁ δὲ βασιλεὺς τοῖς δολίοις αὐτοῦ λόγοις πιστεύσας ἐκπέμπει σὺν αὐτῷ πρέσβεις πρὸς Χοσρόην μεγιστάνους (μεγιστάνους cod.) ο'. Οὗς (ὃς cod.) παραλαβὼν Σάϊτος εἰς Καλχηδόνα ἀτίμους καὶ δεσμίους ἕμα ἤγαγεν ἐν (f. 406^v) Περσίδι. Ὁ δὲ Χοσρόης τὸν μὲν Σάϊτον ὡς τὸν Ἡράκλειον ἰδόντα (εἰδόντα cod.) καὶ μὴ συλλαβόντα, ἀποδείξει ἐκέλευσε, τοὺς δὲ πρέσβεις ἐν φρουραῖς καὶ κκουχίαις κατεδίκησεν. Περὶ ὧν ἀθυμία πολλὴ καὶ θλίψις (θλίψις cod.) κατεῖχε τὴν πόλιν καὶ τὸν βασιλέα τὸν Ἡράκλειον. — Εἶτα πάλιν Χοσρόης ἀπέστειλεν ἕτερον ἄρχοντα κατὰ Ῥωμαίων, ὀνόματι Βάρβαρον (sic; cf. p. 16 supra), ὃς μετὰ πλείστης δυνάμεως ἦλθεν ἐπὶ Ἀσίαν, τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων ληϊζόμενος. — Ἐγένετο δὲ λιμός (λοιμός cod.) ἰσχυρὸς καὶ θανατικὸν μέγα, καὶ ὁ ἥλιος ἠμυρώθη καὶ ἐβρεξε κόνιν. — Τότε καὶ Ἄβραοι πρὸς τὸν βασιλέα ἦλθον εἰρήνην αἰτούμενοι δῆθεν. Οὗς δεξάμενος καὶ πρόκενσον (f. 406^v) πρὸς τὴν Ἡράκλειον ποιησάμενος τοὺς ἀποκρισιαίους ἀνέπευεν. Οἱ δὲ τὸ κακὸν ἐν ταῖς καρδίαις ἔχοντες τοῖς ὁμοφύλοις ἐδήλωσαν ἄτακιστα φθάσατε ἰδοὺ γὰρ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ πλοῦτος αὐτοῦ παρ' ἡμῖν ἔστιν. Τῶν δὲ μὴδ' (μὴδ' cod.) ὅλως ἀμελησάντων τὸν τόπον κατέλαβον. Τότε τῇ προμηθείᾳ τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ (in mg. additur: εἰς τοῦ σώζοντος) τοὺς εὐθεῖς (εὐθεῖς cod.) τῇ καρδίᾳ μόλις εἰς τὸ Βυζάντιον διακλαθὼν αὐτοὺς ἀποκαθίστα-

σιδῆς Theod.) μετὰ τοιαύτης ταπεινώσεως ἔφη· ὁ βασιλεῦ κτλ.

τι ὁ βασιλεὺς. Οἱ δὲ τοῦτον ἐπιδιώξαντες (excidit: ἕως τόπου) πολλοῦ καὶ μὴ φθάσαντες, πᾶσαν τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ εἰληρότες καὶ τὰ Θρακικὰ μέρη διώξαντες ἠγματούτσουσαν ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας γιλιάδας ὁ καὶ ὑπέστρεψαν εἰς τοὺς (f. 407^v) τόπους αὐτῶν. — Ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος βουλόμενος ἀποκινῆσαι τάδε πρὸς τὸν πατριάρχην ἔφη· εἰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Θεομήτορος καὶ σοῦ ἀφίημι τὴν πόλιν ταύτην καὶ τὸν υἱόν μου. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν μέλανα (μέλινα cod.) ὑποδήματα ὑποβαλλόμενος καὶ πρηγῆς πεσῶν ἠῤῥατο (ἤρξατο cod.) οὕτως· Ἰέσοπα Θεὲ καὶ κύριε Ἰησοῦ Χριστέ! μὴ παραδῶς ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐκ τῶν ἐχθρῶν σου ὑπὸ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, ἀλλ' ἐπίβλεψον, ἐλέησον καὶ τὴν κατ' ἐχθρῶν σου νίκην δός ἡμῖν, ὅπως μὴ καυχῆσωνται οἱ ἀλάστορες (ἀλάστωρες cod.) κατὰ τῆς σῆς κληρονομίας ἐπαυρόμενοι. Ὅν ἰδὼν Γεώργιος (f. 407^v) μετὰ τῆς τοιαύτης ταπεινώσεως ἔφη· ὁ βασιλεῦ κτλ.

Nec tamen a Georgio Monacho aliena sunt, quae de Saito et Sarbaro, de mortalitate prodigiisque et de Avaris interponuntur, quippe qui eadem fere ¹⁾ in praecedentibus p. 565 sq. (Patr. Gr. p. 828 sq.) offerat ²⁾.

Ad aliud genus duo fontes inediti pertinent:

¹⁾ Hinc supplementum ἕως τόπου adsumpsi.

²⁾ Tantummodo rerum ordo variatur (Saitus, mortalitas et prodigia, Avari, Sarbarus), ac praeterea de Sarbaro prolixius agitur. Leo et Theodosius nostro loco de Saito et Sarbaro locuntur, mortalitatem ac prodigia silentio premunt, narrationem de Avaris paulo aliter exprimunt p. 148, 22 sqq. (Leo) et p. 103, 3 sqq. (Theod.). — Georgii rationem Nicephorus p. 9, 11 sqq. commendat.

Π f. 172^v:

τῷ δωδεκάτῳ αὐτοῦ ἔτει, μηνὶ ἀπριλίῳ δ', ἰνδικτιῶνος ι', τελέσας ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα εὐθὺς τῇ δευτέρᾳ ἑσπέρας ἐκίνησε κατὰ Περσίδος, λαβὼν ἀπὸ τῶν εὐαγῶν οἰκῶν (οἰκῶν Π) καὶ ἐκκλησιῶν χρήματα ἐν δανείῳ ἀπορία γὰρ κατεῖχε τὸ πάλαιον. Ἐλαβε δὲ καὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας πολυκάνδηλα καὶ ἕτερα σκεύη ὑπουργικὰ καὶ ἐχάραξεν νομίσματα καὶ μιλιαρῖσια πάμπολλα. — Κατέλιπε δὲ τὸν ἴδιον υἱὸν σὺν τῷ πατριάρχῃ Σεργίῳ ἐν Κωνσταντινουπόλει (Κωνσταντινουπόλει Π) διοικεῖν τὰ πράγματα σὺν Βονόσω (συμβονόσω cod.) τῷ πατρικίῳ, ἀνδρὶ ἐχέφρονι καὶ κατὰ πάντα συνετῷ καὶ πεπειραμένῳ. — Ἐγραψε δὲ καὶ πρὸς τὸν Χαγζάνον παρχαλλήσεις τοῦ ἐπικουρεῖν τὰ τῶν Ρωμαίων πράγματα, ὡς φιλίαν σπεισάμενος πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπίτροπον τοῦ ἰδίου υἱοῦ τοῦτον ἀνόμασεν. — Ὁ δὲ γε βασιλεὺς Ἡράκλειος, ὡς εἴρηται, πρὸς Περσίδα βουλούμενος ἐκχωρήσαι ἀπῆλθεν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ μέλανα ὑποδήματα περιβαλλόμενος (περιβαλλόμενος Π) καὶ πρηγῆς (πρινῆς Π) πεσῶν ἠῤῥατο οὕτως· 'δέσποτα κύριε Ἰησοῦ Χριστέ· μὴ παραδῶς ἡμᾶς εἰς ὄνειδος τοῖς ἐχθροῖς σου διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, ἀλλ' ἐπίβλεψον, ἐλέησον, καὶ τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν σου νίκην δὸς ἡμῖν, ὅπως μὴ καυχῆσονται οἱ ἀλάστορες κατὰ τῆς κληρονομίας σου ἐπαιρούμενοι.' (ἐπαιρούμενοι Π). Ὁν ἰδὼν Γεώργιος ὁ Πισιδῆς μετὰ τῆς τοιαύτης ταπεινώσεως ἔφη· ὦ βασιλεῦ κτλ.

Symeo f. 62^v:

τῷ ιβ' ἔτει, μηνὶ ἀπριλίῳ δ', ἰνδικτιῶνος ι', τελέσας ὁ βασιλεὺς τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα εὐθὺς τῇ δευτέρᾳ ἑσπέρας ὤρμησε κατὰ Περσίδος, λαβὼν ἀπὸ τῶν εὐαγῶν οἰκῶν καὶ ἐκκλησιῶν χρήματα ἐν δανείῳ ἀπορία (ἀπορεία cod.) γὰρ κατεῖχε τὸ πάλαιον. Ἐλαβε δὲ καὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας πολυκάνδηλα καὶ ἕτερα σκεύη ὑπουργικὰ καὶ ἐχάραξε νομίσματα καὶ μιλιαρῖσια πάμπολλα. — Ἀπῆλθε δὲ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ μέλανα ὑποδήματα περιβαλλόμενος (περιβαλλόμενος cod.), καὶ πρηγῆς (πρινῆς cod.) πεσῶν ἠῤῥατο οὕτως (in mg. εὐχῆ cod.)· 'δέσποτα κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, μὴ παραδῶς ἡμᾶς εἰς ὄνειδος τοῖς ἐχθροῖς σου διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, ἀλλ' ἐπίβλεψον, ἐλέησον, καὶ τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν σου νίκην δὸς ἡμῖν, ὅπως μὴ καυχῆσονται οἱ ἀλάστορες κατὰ τῆς κληρονομίας σου ἐπαιρούμενοι.' Ὁν ἰδὼν Γεώργιος ὁ Πισιδῆς μετὰ τοιαύτης ταπεινώσεως ἔφη· ὦ βασιλεῦ κτλ.

Prior enim narrationis pars ad Theophanem (Stud. p. 4) redit, quem copiosius (p. 302, 32--303, 8) Π, parcius (p. 302, 32—303, 3) Symeon delibavit. Quae autem ex fontibus supra indicatis accedunt, in Π propter verba *κατέλιπε — πεπειραμένω* (Theoph. p. 303, 3—6), apud Symeonem propter codicis Π auctorem ita contrahuntur, ut adlocutioni ad Sergium patriarcham nullus sit locus. Quam rationem omnino non respexit Cedrenus I p. 717, 18 sqq.: *τούτω τῷ ἔτει τελέσας ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα εὐθὺς τῇ δευτέρᾳ ἑσπέρᾳ (i. ἑσπέρας) ἐκίνησε κατὰ Περσίδος, λαβὼν ἀπὸ τῶν εὐαγγῶν οἰκων καὶ ἐκκλησιῶν χρῆματα ἐν δανείῳ, (ἀπορίαν γὰρ εἶχε τὸ παλάτιον), καὶ ταῦτα ἐχάραξε νομίσματα καὶ μιλιαρσία, καταλιπὼν τὸν ἴδιον υἱὸν σὺν τῷ πατριάρχῃ Σεργίῳ ἐν Κωνσταντινουπόλει διοικεῖν τὰ πράγματα σὺν Βόνῳ τῷ πατρικίῳ, ἀνδρὶ ἐχέφρονι καὶ τὰ πάντα συνετῷ καὶ πεπειραμένῳ. Ἐγραψε δὲ καὶ πρὸς τὸν Χαγάνον παρακλήσεις τοῦ ἐπικουρεῖν τὰ τῶν Ῥωμαίων πράγματα ὡς φιλίαν σπεισάμενον πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπίτροπον τοῦ ἰδίου υἱοῦ τοῦτον ὀνόμασεν. — Ὁ Χοσρόης δὲ Σάην ¹⁾ τὸν ἡγεμόνα μετὰ πολλῆς δυνάμεως κατὰ Ῥωμαίων ἀποστείλας πᾶσαν τὴν ἀνατολὴν ἠφάνισεν. Ἐλθὼν δὲ ἐν Χαλκηδόνι ἱκανὸν χρόνον παρεκάθισεν. Ὁς τὸν Ἡράκλειον μεθ' ὑποκρίσεως προσκαλεσάμενος τὰ πρὸς εἰρήνην ὠμίλησεν. Ὁ δὲ τοῖς δολίοις λόγοις πιστεύσας αὐτοῦ ἐκπέμπει σὺν αὐτῷ πρέσβεις μεριστᾶνας πρὸς Χοσρόην σ'. Οὗς παραλαβὼν ἀτίμους καὶ δεσμίους ἀπήγαγεν ἐν Περσίδι. Ὁ δὲ Χοσρόης τὸν μὲν Σάην ὡς τὸν Ἡράκλειον ἰδόντα καὶ μὴ συλλαβόντα ἐδαρῆναι ἐκέλευσε, τοὺς δὲ πρέσβεις ἐν φρουραῖς καὶ κακουχίαις κατεδίκασεν. Ὑπὲρ ὧν ἀθυμία καὶ θλίψις πολλὴ κατέσχε τὸν βασιλέα. — Εἶτα πάλιν Χοσρόης ἀπέστειλεν ἕτερον ἄρχοντα κατὰ Ῥωμαίων, ὀνόματι Σάρβαρον, ὃς μετὰ πλείστης δυνάμεως ἦλθε πρὸς τὴν Ἀσίαν, τὴν Ῥωμηνίαν ληζόμενος. — Ὁ δὲ βασιλεὺς βουλόμενος πρὸς Περσίδα χωρεῖν τᾶδε πρὸς τὸν πατριάρχην ἔφη: εἰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Θεομητέρας (i. Θεομήτορος) καὶ σοῦ ἀφίημι τὴν πόλιν ταύτην καὶ τὸν υἱὸν μου'. — Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, μέλανα ὑποδήματα περιβαλόμενος, καὶ περὶ τῆς πεσῶν ἠΐζατο οὕτως: ἴδεσθε Θεὲ καὶ κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, μὴ παραδοῖς ἡμᾶς εἰς ὄνειδος τοῖς ἐχθροῖς σου διὰ τῆς ἀμαρτίας ἡμῶν, ἀλλ' ἐπιβλέψας ἐλέησον, καὶ τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν σου νίκην δὸς ἡμῖν, ὅπως μὴ καυχῶνται οἱ ἄλλαστορες κατὰ τῆς σῆς κληρονομίας ἐπικρόμενοί'. Ὅν ἰδὼν Γεώργιος ὁ Πισιδῆς μετὰ τοιαύτης ταπεινώσεως ἔφη: ὦ βασιλεῦ κτλ. —*

Inscite enim verba τούτω τῷ ἔτει—τοῦτον ὀνόμασεν ex Π, reliqua ex Leonis recensione mutuatus est.

Ceterum Pisidae versus ab historicis laudati ad unum idemque exemplar referendi sunt, quamvis lectionis varietas occurrat v. 1 (προμελαμβαρπὲς) μέλαν βαφαῖς Theod., μελεμβαρπὲς Π Cedr. Ps.-Pisid., μελε-

¹⁾ Cf. Σάην in Chron. Pasch. Patr. Gr. vol. XCII p. 989 G.

βαφές Sym.; — (pro πέδιλον) πέδηλον Π Sym., παίδιλον Theod., πέδιλα Ps.-Pisid.; — (pro ειλίξας πόδας, ubi in codice σου additur) ειλίξας πόδας Leo Ps.-Pisid., ειλίξας πόδας Π, ειλίξας τούς ποδας Sym., ειλίξας πόδα Cedr., ειλίξας πόδαν Theod.; — v. 2 (pro βάψεις) βάψαις Cedr. (ex Goari emendatione pro βλάψαις), βάψας Ps.-Pisid.; — (pro ἐρυθρόν) ἐρυθράς Ps.-Pisid., — (pro Περσικῶν) Περσικόν Sym. — Non valet autem epigramma illud ad nostram sententiam evertendam, quae quidem Pisidae fragmenta ex Theophane ad alios historicos Byzantinos transiisse statuat; neque enim trimetri ex poetae carmine deprompti in censum veniunt, sed versiculi extemporaliter fusi, quorum famam longe atque late vagatam esse inde facile colligas, quod separatim in codicibus quibusdam extant, scilicet in Mutinensi 42 (s. XIII) f. 133^v (τοῦ Πισίδου πρὸς βασιλέα Ἡράκλειον), Coislino 131 (s. XIV) f. 213^v (τοῦ Πισίδου), Laurentiano Plat. V n. 10 (s. XIV) f. 192^v (στίχοι τοῦ Πισιδίου πρὸς τινὰ βασιλέα), Ottoboniano 309 (s. XIV) f. 171^r. Sane eosdem versus etiam inter minora Pisidae carmina offerunt M f. 45^v (εὐχὴ εἰς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα)¹⁾, V f. 55^v et p f. 59^v (εἰς τὸν βασιλέα Ἡράκλειον), tum codex Bodleianus Thomae Roe 18 (a. 1349 exaratus) f. 460 eiusque exemplum Bodleianum Gerardi Langbeinii 9 f. 51, sed nullum inde argumentum peti potest, praesertim cum praeter Ottob. prior librorum classis cum historicorum memoria congruat, collectiones vero et Ottob. prorsus aliam recensionem expriment. Nimirum ad lectiones supra excussas accedunt ειλίξας πόδας (Mut.), ειλίξας πόδα (Laur.), ειλίξας ποδός (Coisl.), aliter autem codicum MVp memoria ἐνδύσας πόδα comparata est²⁾, quaecum ἐνδησας (sic) πόδας in Ottob. facit. In ceteris autem insignis scripturae varietas non conspicitur: 1) μελαμβαφές | μελεμβαφές Mut. Coisl., MVp, μελενβαφές Laur., μελεμβαφῆ Ottob. || πέδιλον | πέδηλον Coisl., πέδηλα Ottob. ||

εἰ

2) βάψεις | βάψαις p, βάψοις Coisl., βάψας Mut. || Περσικῶν | Περδικῶν ex Laur. falso edidit Bandini, Catalog. Codd. mss. Bibliothecae Mediceae Laurentianae vol. I (1764) p. 28 || ἔξαιμάτων Mut. Coisl. — Quodsi iudicium de singulis discrepantiis requiritur, v. 1 μελαμβαφές reponendum esse puto, ac nescio an locus noster Suidae glossa μελαμβαφές vol. II 1 p. 754, 14 significetur, ubi μελεμβαφές contra litterarum ordinem E praebet. Quae forma per se nihil offendit, simodo a μέλας et ἐμβάπτω derivandam esse ponatur aequae ac μελανεμβαφῆς apud Joannem Dama-

¹⁾ Ibidem etiam aliud eiusmodi carmen legitur Suppl. XLVIII εἰς τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον ἐξ αὐτοσχεδίου ἐπιχρησάντα τὴν ἀρραβίαν cf. insuper lemma ad Suppl. II.

²⁾ Bodleianorum notitiam suppeditavit Coxe, Catalogi Codd. Mss. Bibliothecae Bodleianae pars prima recensionem codicum Graecorum continens (Oxonii 1853) p. 478 et 882, orationis vero contextum non enotavit.

scennum Epist. ad Theoph. de imag. 6 (Patr. Gr. vol. XCV p. 352 D) cf. insuper χρυσεμβραφής apud Codinum de signis CP p. 34, 12 sq. (Bonn.). Itaque nullam suspicionem movet apud Stephanum Diaconum Patr. Gr. vol. C p. 1169 D ἰμάτιον μελεμβραφές ('incorrect' secundum Sophoclem, Greek Lexicon of the Roman and Byzantine periods p. 741), in C. I. Gr. vol. IV p. 334 n. 8721, 15 (τὴν ἐπωμίδα) μελεμβραφῆ ἔχουσα ὡς δέδοκτό σοι (ex Montefalconii lectione μελεμβράφῃ, ubi μελαμβραφῆ edidit Kirchhoffius), apud Philen vol. I p. 402 (Miller) v. 321 μελεμβραφεῖς (μελζμβραφεῖς editt.) χιτῶνας ἡμφισαμένοι, vol. II p. 180 v. 110 μελεμβραφεῖς ὄνουχας εἰς χεῖρας φέρειν, neque Tzetzae vox μελέμβραφος (Epist. 68 p. 60 Pressel) a Lexicographis neglecta adrectanda est, praesertim cum eodem plane modo χρυσέμβραφος formarit Codinus de signis CP. p. 29, 12; 34, 6; 39, 3. Apud Pisidam vero adiectivum a μέλας et βάπτω inclinatum βάψεις v. 2 commendat. — Nec male εἰλιξας historicorum memoria offert, modo interpungatur μελαμβραφές πέδιλον, εἰλιξας πόδα, ut ἐρυθρόν ad πέδιλον pertineat, quod propter Quercium (fr. 20 et 183) moneo ¹⁾. Structuram πόδα—ἐρυθρόν tantummodo ἐνδύσας cum duplici accusativo iunctum (cf. Kuehner-Gerth, ausf. Gramin. vol. II 1 ³p. 326) adferre potest; quam pro genuina habendam esse Pisides ipse luculente docet P III 118 sqq. καὶ νῦν μελαμπέδιλον ἐκτεινῶν πόδα | τοῖς μὴ πρέπουσιν ἔστιν εὐπρεπέστερος | καὶ τοῖς πενιχοῖς τιμωτέρος μένει | βάψαι γὰρ αὐτόν τῇ ξένη βραφῇ θέλει, | ποιῶν ἐρυθρόν Περσικῶν ἐξ αἰμάτων. — V. 2 βάψις, βάψοις, βάψεις in discrimen veniunt: βάψις amplexus est Quercius (fr. 21 et 184), attamen acristi sigmatici forma in αῖς terminata a Pisidae usu prorsus abhorret (Stud. p. 5 n. 4); melius optativum futuri Coisl. agnoscit, quocum Tafelii coniectura (ad Theodos. l. c.) concinit; verum enim vero certa videtur scriptura βάψεις longe plurimis testimoniis firmata. Similiter enim votum prophetiae speciem induit P III 355 sq. οἶμι δέ, καὶ τὸν αἰχμάλωτον ἐν τάχει | ὅψει δεδέντα τὸν δράκοντα Χοσρόην et Suppl. III 65 sq. ὅψει τὸν αὐτὸν ἐν τάχει Θεὸν πάλιν | σωτήρα τῆς σῆς ἐλπίδος τὸ δεύτερον.

Haud sine fructu a proposito mihi declinasse videor; redeamus nunc ad id, unde devertimus. Praeter Theophanem plurima Pisidae fragmenta Cedrenus suppeditat, sed iam exempla supra excussa Cedreni memoriam Theophaneae propinquam et finitimam esse satis superque probant. Propinquitatem nonnumquam necessitudo cum aliis historicis coniuncta turbat, sed arcta cognationis vincula numquam dissoluntur.

¹⁾ Cf. Euripid. Orest. 172, Troad. 332 sq. cl. Iphig. Aul. 215. — Citra necessitatem igitur εἰλιξας πόδα; Tafelius ad Theodos. p. 104 n. 5 coniecit; correctorem male sedulum etiam Coisl. codicis scriptura sapit.

Ea vero coniunctionis est natura, ut neque communis auctor in censum veniat neque alter ex altero originem trahat, sed Theophanem Cedrenus per intercessorem adtingat, qui etiam nunc in Π conspicitur. Cuius rationis indicia quaedam Stud. p. 39. 43. 44. 45. 51 adtulimus, nihil dubii lectionis varietas relinquit, quae inter Theophanem et Π intercedit. Operae igitur pretium facturus sum discrepantias excerpens, quae quidem ad Heraclii imperium (Theoph. p. 298, 5—341, 13 Boor) pertineant:

Pag. 298, 6¹ sq. ἔτη ,σρβ' ἔτος ἐξακισχιλιωτῶ ἑκατοστῶ δευτέρω, sed 7² recte ἔτη ἐξακόσιαι δύο in Π legitur. [Κόσμου ἔτος ,σργ', τῆς θείας σαρκώσεως χθ' (l. χγ') ex p. 298, 5¹—7¹ et 5³—7² effecit Cedrenus I p. 713, 20]. Ceterum ἰ ἀνεκφώνητον fere semper in Π deesse semel dictum velim || 9³, 5⁴—9⁴, 10—14 om., sed post 5³—8³ ('Ρωμίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ἔτη λγ') habes: 'Ρωμίων βασιλεὺς Ἡράκλειος ὁ μέγας || 15 τούτῳ τῷ ἔτει τῷ πρῶτῳ τοῦτου ἔτει (cuiusmodi quisquilias in reliquis parcius commemorabo) cf. ad p. 299, 31; 300, 12. 20. 30; 301, 9. 15. 21. 25; 302, 15. 25. 32; 306, 19; 308, 27; 312, 19; 315, 2; 317, 11; 327, 19; 328, 13; 329, 21; 333, 1; 335, 9; 336, 14. 28; 337, 23; 339, 18; 340, 2. 12 20; 341, 2. 12 || 16 κστελλωμέν] κστελλομέν cf. p. 43 n. 1. supra || 18 Πισίδιος] Πισίδειος || 19 ὁμοίως] ὁμοίος || 19 sq. ἀπὸ Ἀλεξάνδρειας καὶ Πενταπόλεως] ἀπὸ Ἀλεξάνδρειαν καὶ Πενταπόλεως (sic! ἀπὸ Ἀλεξάνδρειαν καὶ Πεντάπολιν Theophanis codd., quorum scripturam correxit Tafelius p. 59 cf. Boor vol. II p. 731 s. v. ἀπὸ) || 21 inter (πεζι)κόν et ἦν additur: συνέπραττε—ποιήσεις; (cf. Stud. p. 45); Ποιεῖ (ποιεῖ Π) οὖν αὐτὸν κληρικὸν καὶ ἐν τῇ μονῇ τῆς Χώρας (χώρας perperam Cedr. I p. 713, 14) περιορίζει, καὶ ἐκεῖ (ἐκκεῖ Cedr.) τελευτᾷ. — Ἦν δὲ τὴν ιδέαν Ἡράκλειος μεσηλιξ (μεσήλιξ Π), εὐσθενής, εὐστερνος, εὐόφθαλμος, ὀλίγον (ὀλίγον Π) ὑπόγλυκος, ξιανθὸς τὴν τρίχα, λευκὸς τὴν χροίαν, ἔχων τὸν πώγωνα πλατὺν καὶ πρὸς μῆκος ἐκκρεμῆ (ἐκκρεμῆ Π) ὀπηρία δὲ πρὸς τὸ τῆς βασιλείας ἦλθεν ἀξίωμα, εὐθέως ἐκείρατο τὴν κόμην (κώμην Π) καὶ τὸ γένειον τῷ βασιλικῷ σχήματι. [Imperatoris descriptionem non hinc, sed ex Leone deprompsit Cedrenus p. 714, 1—6, quam sententiam vel introitus οὗτος ὁ Ἡράκλειος ἦν τὴν ἡλικίαν μεσηλιξ comprobat cf. p. 46 n. 1 supra. Levioris momenti est, quod Cedrenus aequae ac Π particulam καὶ neque ante ὀλίγον neque ante λευκὸς adgnoscat] || 21 Ῥογξ] Ῥίγα || 22 Κωνσταντινούπολει

λ

Κωνσταντινούπο cf. ad l. 28 || 22 sq. ἄμξ Ἐπιφανείξ] ἄμξ Ἐπιφανῶ cf. ad p. 299, 19 || 23 sq. ἀκούσας δὲ ὁ Φωκᾶς, ὅτι ἐστὶν ἐν τῇ πόλει ἡ μήτηρ Ἡρακλείου om. (cum Theophanis libris; ex A suppl. Boor) || 24 τούτῳ] τούτου, at cf. p. 299, 11 et 483, 19 || 25 καὶ ἐφύλαξεν om. || 27 κόμητξ] κώμητξ || 28 κινούμενξ] κεινούμενξ || Κωνσταντινούπολει] Κωνσταντινούπολι cf. l. 22, tum p.

299, 1; 303, 4 || 31 τὴν Ἀβυδὸν] τῆς Ἀβύδου, sed cf. l. 26 sq. et Boor vol. II p. 753 || τὰ om. || p. 299, 2 τοὺς ἐξορισθέντας ἄρχοντας om. (cum Theoph.; ex A cl. Joanne Antiocheno fr. 218', 2 adiunxit Boor) || οὗς inc. f. 171' Π || ἐξώρισε] ἐξώρησε || 5 αὐτὸ] αὐτῶ (etiam cegm) || 6 λιμένι] λιμένη || 7 Φωκῶν τὸν τύραννον] Ἡράκλειος τὸν Φωκῶν τὸν τύραννον (=g). Forma Ἡράκλειος in Π recurrit p. 299, 31; 309, 4; 310, 6; 317, 12; 338, 28; Ἡρακλείου p. 309, 1; 310, 19. 24; 330, 31; 332, 1, Ἡρακλείω p. 335, 11, Ἡράκλειον p. 304, 17; adde Ἡράκλειον p. 299, 3 || 7 sq. οἱ δὲ δῆμοι τοῦτον παραλαβόντες ἀνείλον, πυρὶ κατακαύσαντες αὐτὸν ἐν τῷ Βοί! ὁ δὲ φεύγει εἰς τὰ βασίλεια. Φωτεινὸς δὲ τις ὑπὸ Φωκᾶ εἰς τὴν σύζυγον ἀδικηθεὶς εἰσελθὼν (εἰσελθὼν Π) μετὰ στρατιωτῶν ἀτίμως ἐκ τοῦ θρόνου τοῦτον ἀναστῆσας καὶ τῆς βασιλικῆς ἐσθῆτος (ἐσθῆτως Π) ἀπογυμνώσας καὶ κλοιὰ περιθεὶς πρὸς Ἡράκλειον (Ἡράκλειον Π cf. ad l. 7) ἀπήγαγεν (ἀπείγαγεν Π). Ὁν θεασάμενος εἶπεν· οὕτως, ἄθλιε, τὴν πολιτείαν διώκησας! Ὁ δὲ ἐν ἀπογνώσει ὦν φησι (ὦν φησί Π)· σὺ κάλλιον (καλλίον Π) ἔχεις διοικῆσαι! Καὶ πρᾶνθὺ καλεῖται Ἡράκλειος (Ἡράκλειος Π) πρῶτον μὲν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐκκοπήναι, εἶθ' (εἶθ' Π) οὕτως τοὺς ὤμους (ὤμους Π), καὶ τὰ αἰδοῖα (αἰδοῖα Π) κοντῶ (κόντω Π) ἀναρτᾶσθαι (ἀναρτεῖσθαι Π). Ἔπειτα καὶ τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη, τὸ δὲ καταλειφθὲν σῶμα τοῦ δυσωνύμου Φωκᾶ οἱ στρατιώται λαβόντες ἔκασαν πυρὶ ἐν τῷ Βοί. — Φασὶ δέ, ὅτι μοναχὸς τις (μοναχὸς τίς Π) ἄγιος ἐπὶ τῶν ἡμερῶν (excidit: τοῦ Φωκᾶ) πρὸς τὸν Θεὸν διαδικαζόμενος ἔλεγεν· διὰ τί τοιοῦτον παράνομον βασιλέα δέδωκας Χριστιανοῖς; ἔλεγεν αὐτῷ φωνῇ (φωνῇ Π) ἁοράτως· ὅτι χεῖρονα τούτου οὐχ (οὐχ' Π ex usu sollempni) εὗρον (in mg. insecutus rubricator: χηρονα τουτου ουχεβρο) πρὸς τὴν κακίαν τῶν νῦν κατοικούντων ἐν τῇ πόλει. [Quibus adsimulari potest Cedreni narratio p. 712, 20 sqq., quae tamen ex Leone Grammatico originem traxit, nisi quod in fine (p. 713, 3 sqq.) ex Π flosculi quidem decerpti sunt:

Leo p. 146, 8—147, 3 (et Theod. Melit. p. 101):

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἡράκλειος ἐξ Ἀφρικῆς πλοῖα πολλὰ (πολλὰ πλοῖα Theod.) ἐξοπίστας καὶ στρατόν, τὴν Κωνσταντινούπολιν κατέλαβεν, ἐπιπερόμενος καὶ τὴν ἀχειροποίητον εἰκόνα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν. Καὶ πολέμου κροτηθέντος μετὰ τῷ Φωκᾶ καὶ Ἡρακλείου εἰς τὸν Σοφίας λιμένα, ἤτηθη οὗ ἄλιτήριος ἐφυγεν εἰς τὰ βασίλεια. — Φωτεινὸς δὲ τις ὑπὸ Φωκᾶ εἰς τὴν σύζυ-

Cedrenus p. 712, 16—713, 7:

Ὁ δὲ Ἡράκλειος πλοῖα πολλὰ ἐξ Ἀφρικῆς ἐξοπίστας καὶ στρατόν, τὴν Κωνσταντινούπολιν κατέλαβεν, ἐπιπερόμενος καὶ τὴν ἀχειροποίητον εἰκόνα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (cf. p. 42 supra). Καὶ πολέμου συβλάγέντος εἰς τὸν λιμένα τῆς Σοφίας μετὰ τῷ Φωκᾶ καὶ Ἡρακλείου, ἤτηθη οὗ ἄλιτήριος ἐφυγεν εἰς τὰ βασίλεια. — Φωτεινὸς δὲ τις ὑπὸ Φωκᾶ εἰς τὴν σύζυγον ἀδικηθεὶς εἰσελθὼν μετὰ

γον ἀδικηθεῖς, εἰσελθὼν μετὰ στρατιωτῶν εἰς τὰ βασίλεια, ἀτίμως ἐκ τοῦ θρόνου τοῦτον ἀναστήσας καὶ τῆς βασιλικῆς ἐσθῆτος ἀπογυμνώσας τὸν ἄθλιον Φωκᾶν καὶ μέλανα χιτῶνα ἐνδύσας καὶ κλοιὰ περιθεῖς, ἄτιμον πρὸς Ἡράκλειον ἀπήγαγεν. Ὁν θεασάμενος εἶπεν· οὕτως, ἄθλιε, τὴν πολιτείαν διώκησας! Ὁ δὲ ἀπεγνωσμένος ὦν ἔφη· 'σὺ κάλλιον καὶ κρεῖττον ἔχεις διοικῆσαι'; Καὶ ἐκέλευσεν Ἡράκλειος πρῶτον μὲν τὰς γείρας καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ (om. Theod.) ἐκκοπῆναι (κοπῆναι Theod.), εἶθ' οὕτως καὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ ἀκρωτηριασθῆναι καὶ τὰ αἰδοῖα ἐκτριηθῆναι, καὶ κοντῶ ἀναρτηθῆναι (ἀνηρτᾶσθαι pro ἀναρτᾶσθαι Theod.) διὰ τὰς ἀμέτρους ὕβρεις, ἃς ἐπραξεν, ἔπειτα δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποτριηθῆναι, τὸ δὲ καταλειφθὲν (ἀπολειφθὲν Theod.) σῶμα τοῦ δυσωνύμου συρὲν κατὰ τὴν τοῦ Βοῦς λεγομένην ἀγορὰν τῷ πυρὶ παραδοθῆναι.

Ex II (f. 171^r) etiam particula, quae p. 713, 7—14 subiungitur (συνέπραττε-τελευτᾶ), fluxit (cf. p. 45 et 54 supra), sed ad Leonem in sequentibus se adplicat Cedrenus cf.

Leo Grammaticus p. 147, 3—8
(et Theod. p. 101 sq.):

Μοναχὸς δὲ τις ἅγιος, ὃς φασιν, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Φωκᾶ πρὸς τὸν (om. Leo) Θεὸν δικαζόμενος (δικαδικαζόμενος Theod.) ἔλεγε πολλὰς· 'Κύριε, διὰ τί τοιοῦτον παράνομον βασιλέα δέδωκας (om. Theod.) τοῖς Χριστιανοῖς'; Ἦλθε δὲ αὐτῷ φωνὴ ἀόρατος (ἀοράτως Theod.). 'ὅτι χεῖρον (χεῖρον Theod.) τούτου οὐχ εὔρον πρὸς τὴν κακίαν τῶν νῦν κατοικούντων (τῶν ὄντων Theod.) ἐν τῇ πόλει'.

στρατιωτῶν εἰς τὰ βασίλεια, ἀτίμως τοῦ θρόνου τοῦτον ἀναστήσας καὶ τῆς βασιλικῆς ἐσθῆτος ἀπογυμνώσας, καὶ μέλανα (adde: χιτῶνα) ἐνδύσας καὶ κλοιὰ περιθεῖς, ἄτιμον πρὸς Ἡράκλειον ἀπήγαγεν. Ὁν θεασάμενος εἶπεν· οὕτως, ἄθλιε, τὴν πολιτείαν διώκησας! Ὁ δὲ ἀπεγνωσμένος ὦν ἔφη· 'σὺ κάλλιον ἔχεις διοικῆσαι'; Καὶ πρὸς αὐτὸν ἐκέλευε Ἡράκλειος πρῶτον μὲν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐκκοπῆναι, εἶθ' οὕτως τοὺς ὤμους καὶ τὰ αἰδοῖα, ἔπειτα τὴν κεφαλὴν. Τὸ δὲ καταλειφθὲν σῶμα αὐτοῦ οἱ στρατιῶται λαβόντες ἐν τῇ τοῦ Βοῦς ἀγορᾷ ἐκκυσαν.

Cedrenus p. 713, 14—19:

Μοναχὸς δὲ τις ἅγιος ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Φωκᾶ πρὸς τὸν Θεὸν δικαζόμενος ἔλεγε· 'Κύριε, διὰ τί τοιοῦτον παράνομον βασιλέα δέδωκας τοῖς Χριστιανοῖς'; Καὶ ἦλθεν αὐτῷ φωνὴ ἀοράτως, ὅτι χεῖρον τούτου οὐχ εὔρον πρὸς τὴν κακίαν τῶν νῦν κατοικούντων ἐν τῇ πόλει'.

Leonis vero memoriam cum Georgii Monachi narratione conflavit Ps.-Pisides cf.

Georgius Monachus p. 563 (Patr. Gr. p. 825):

Ὁ δὲ — Πισίδιος (cf. p. 42).
Καὶ πολέμου συγκροτηθέντος (κροτηθέντος Vind. apud Tafelium p. 44) μεταξὺ Φωκᾶ καὶ Ἡρακλείου εἰς τὸν Σοφίας λιμένα (μεταξὺ — λιμένα om. Vind.) ἐνίκησεν ὁ (om. Vind.) Ἡράκλειος τῇ τοῦ Χριστοῦ βοηθείᾳ (τῇ χάριτι Χριστοῦ Vind.) Φωκᾶν τὸν ἀλιτῆριον. — Οὐτινος ἡττηθέντος Φωτεινός τις ἐκ τῶν μεγιστάνων ἀδικηθεὶς καὶ προεπιβουλευθεὶς (ἀδ. καὶ om. Vind.) ὑπὸ Φωκᾶ εἰς τὴν σύζυγον, εἰσῆλθεν ἀθρόως μετὰ πλήθους στρατιωτῶν εἰς τὸ παλάτιον καὶ τὸν ἄθλιον Φωκᾶν ἀτίμως ἐκ τοῦ θρόνου ἀναστήσας τῆς βασιλικῆς ἐσθῆτος ἀπεγύμνωσε καὶ ἐνδύσας αὐτὸν μέλανα χιτωνίσκον (μέλανα δὲ χιτωνίσκον ἐνδύσας αὐτὸν Vind.) καὶ κλοιά τῷ τραγῆλῳ αὐτοῦ περιθεὶς, ἄτιμον (ἄτιμόν τινα Vind.) καὶ ἐλεινὸν πρὸς Ἡράκλειον ἀπήγαγεν. Ὅν ὁ (om. Vind.) Ἡράκλειος θεασάμενος εἶπε πρὸς αὐτόν· ὁὕτως, ἄθλιε, τὴν πολιτείαν διώκησας! Ὁ δὲ ἀπεγνωσμένος ὢν ἀντήρη (ἀπ. ἐκεῖνος ἀνθρωπος ἔφη Vind.)· ἴσὺ κάλλιον ἔχεις διοικῆσαι; Καὶ πρῶτον μὲν ἐκέλευσεν Ἡράκλειος αὐτοῦ (om. Vind.) τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ἐκκοπήναι (π. αὐτοῦ ἀφαιρεθῆναι Vind.) καὶ μετὰ τοῦτο ἐκ τῶν ὄμων ἀρωτηγιάζεσθαι (λάρους supplet Vind.), καὶ τὰ αἰδοῖα ἐκτριθῆναι (τὰ δὲ αἰδοῖα ἐκτέμνεσθαι Vind.) καὶ κοντοῖς ἀναρτασθῆναι (ἀναρτᾶσθαι Vind.)

Ps.-Pisides f. 403^v sqq.:

Ὁ δὲ — Γεώργιος (cf. p. 42).
Καὶ πολέμου κροτηθέντος εἰς τὸν Σοφίας λιμένα μεταξὺ Φωκᾶ καὶ Ἡρακλείου, ἡττηθεὶς ὁ ἀλιτῆριος ἐφυγεν εἰς τὰ βασίλεια. Ἐνίκησεν Ἡράκλειος τῇ βοηθείᾳ τοῦ Κυρίου — Φωτεινός (Φωτινός cod.) δὲ τις ὑπὸ Φωκᾶ εἰς τὴν σύζυγον ἀδικηθεὶς, εἰσελθὼν (ex Georg. Mon. inrepsit praeterea: εἰσῆλθεν ἀθρόως πληθὺς) μετὰ στρατιωτῶν εἰς τὰ βασίλεια, ἀτίμως ἐκ τοῦ θρόνου τοῦτον ἀναστήσας καὶ τῆς βασιλικῆς ἐσθῆτος ἀπογυμνώσας (f. 403^v) καὶ μέλανα (μέλαναν cod.) χιτῶνα ἐνδύσας αὐτῷ (praestat αὐτόν) καὶ κλοιά τῷ τραγῆλῳ αὐτοῦ περιθεὶς, ἄτιμον καὶ ἐλεινὸν πρὸς Ἡράκλειον ἀπήγαγεν (ἀπήγαγον cod.). Ὅν Ἡράκλειος θεασάμενος εἶπε πρὸς αὐτόν· ὁὕτως, ἄθλιε, τὴν πολιτείαν διώκησας! Ὁ δὲ ἀπεγνωσμένος ὢν ἔφη· ἴσὺ κάλλιον (κάλλιον cod.) καὶ κρεῖττον ἔχεις διοικῆσαι; Καὶ πρῶτον ἐκέλευσεν Ἡράκλειος τὰς χεῖρας καὶ πόδας αὐτοῦ κατακοπήναι, εἰθ' οὕτως καὶ τοὺς ὄμους αὐτοῦ ἀρωτηγριασθῆναι, τὰ δὲ αἰδοῖα ἐκτριθῆναι καὶ κοντοῖς ἀναρτασθῆναι (ἀναρταθῆναι cod.) διὰ τὰς ἀμετρήτους (ἀμετρίτους cod.) ὕβρεις, ἃς ἐπραξε, ἔπειτα δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν μαχαίρᾳ ἀποτριθῆναι, τὸ δὲ καταλειφθὲν μισρὸν σῶμα τοῦ δυσωνύμου συρὲν (συρὲν cod.) κατὰ (adde: τὴν) τοῦ Βοός (f. 403^v) λεγομένην ἀγορὰν τῷ πυρὶ παραδοθῆναι προσέταξε. — Mo-

διὰ τὰς ἀμέτρους ὕβρεις, ἃς ἐπραξεν, ἔπειτα δὲ (καὶ adiungit Vind.) τὴν κεφαλὴν μαχαίρᾳ τμηθῆναι (τέμνεσθαι Vind.), τὸ δὲ κατεσκευασμένον (κατεσκευασμένον Vind., ubi cf. Tafelius p. 44 n. 4) σῶμα τοῦ δυσωγύμου κατὰ τὴν τοῦ Βοός λεγομένην ἀγορᾶν (τῷ addit Vind.) πυρὶ παραδοθῆναι (παραδεδόσθαι Vind.).

ναγὸς δὲ τις, ὡς φασιν, ὧν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Φωκᾶ πρὸς Θεὸν δικαζόμενος ἔλεγε πολλάκις: 'διὰ τί Κύριε τοιοῦτον παράνομον βασιλέα δέδωκας τοῖς Χριστιανοῖς'; Ἦλθε δὲ αὐτῷ φωνὴ ἀοράτως: 'ὅτι χεῖρον οὐχ εὔρον τούτου πρὸς τὴν κκίαν τῶν νῦν κατοικούντων ἐν τῇ πόλει'.

Fabellam de monacho Georgius plane ignorat, narratiunculam de Photino videtur Nicephoro debere p. 4, 19 sqq. Φώτιος δὲ τις τοῦνομα, ὃς παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν σύζυγον ἐπιβουλεύθεις ποτε καθυβρίζετο, εἰς τὰ βασίλεια σὺν πληθεὶ στρατιωτῶν ἐπιὼν Φωκᾶν αὐτίκα κατέσχε, καὶ τῆς βασιλικῆς αὐτόν ἀπαμφέσας ἐσθῆτος, περιζώμα μέλαν αὐτῷ περιθέμενος, τὰς χεῖρας περιηγμένους εἰς τοῦπίσω ἀποδεσμήσας καὶ πλοῖω ἐμβαλὼν πρὸς Ἡράκλειον δεσμώτην ἀπήγαγεν. "Ὅν ἰδὼν Ἡράκλειος ἔφη: 'οὕτως, ἄθλιε, τὴν πολιτείαν διώκησας! Ὁ δὲ 'σὺ μάλλον' εἶπε 'κάλλιον διοικεῖν μέλλεις'; Εὐθύς οὖν αὐτοῦ τὸν διὰ ξίφους ἐτι πρὸς τῷ πλοῖω ὄντος καταψηφρίζεται θάνατον, ἔπειτα ἀκρωτηριάζεσθαι, χερσὶν τε δεξιᾶν ἄνωθεν ἐκ τοῦ ὠμικοῦ ἄφθρου ἐκκόπτεσθαι καὶ τῶν αἰδοίων (τὸ αἰδοῖον conl. Boor, sed omnino reponenda est scriptura: τὰ αἰδοῖα) ἐκτέμνεσθαι καὶ κοντοῖς ἀναρτᾶσθαι, οὕτω τε τὸ σῶμα συρὲν κατὰ τὴν τοῦ Βοός λεγομένην ἀγορᾶν τῷ πυρὶ καταπύρασθαι. Quo loco nominis forma Φώτιος notanda est, quam agnoscunt Joannes Antiochenus fr. 219^f (vol. V p. 38 Mueller), Symeo Escorialensis f. 62^r, Zonaras XIV 14 (Patr. Gr. vol. CXXXIV p. 1276 C) ¹⁾; Φωτεινός praeter testes iam excitatos praebent Glycas p. 511, 8, qui Georgii Monachi memoriam in usum suum convertit, et Nicephorus Callistus Hist. Eccl. XVIII 56 (Patr. Gr. vol. CXLVII p. 445 D) || 10 ἐν τῷ παλατίῳ om.; at cf. p. 300, 14 || 11 δὲ bis librarius exaraverat, sed posterius rasura sublatum est || τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ om. || 12 καὶ ἔλαβον — 14 ἀναδείκνυται om. [etiam Cedr. Leone Grammatico, auctore suo, neglecto cf.

Leo p. 147, 10—16:

Ἡράκλειος ὁ μέγας ἐβασίλευσεν ἔτη τριᾶκοντα, στεφθεὶς ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἀγίου Στεφάνου ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου, (ἐστέφθη δὲ ἄμα αὐτῷ καὶ ἡ μεμνηστευμένη αὐτῷ Φαβία,

Cedrenus p. 713, 20—714, 1:

Ἡράκλειος βασιλεὺς Ῥωμαίων ἐβασίλευσεν ἔτη λζ' (sic; cf. p. 752, 14 sq.), στεφθεὶς ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἀγίου Στεφάνου ἐν τῷ παλατίῳ ἐστέφθη.

¹⁾ Cf. Φώτις in Chron. Pasch. (Patr. Gr. vol. XCII) p. 981 A.

ἡ καὶ Εὐδοκία μετονομασθεῖσα, Αὐγούστα), τοῖς στεφάνοις τοῦ γάμου ὁμοῦ αὐτοκράτωρ καὶ νυμφίος ἀναδειχθεῖς, (adde: ἀναγορευθεῖς, — aliter Tafelius p. 45) καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ὑπὸ πάσης τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ λαοῦ βασιλεύς.

δὲ ἅμα αὐτῷ καὶ ἡ μεμνηστευμένη αὐτῷ Φαβία, ἡ καὶ Εὐδοκία μετονομασθεῖσα, Αὐγούστα.

Scripturae varietatem explanat Theodosius Melitenus p. 102: Ἡράκλειος ἐβασίλευσεν ἔτη λ', στεφθεῖς ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἀγίου Στεφάνου ἐν τῷ παλατίῳ, (ἐστέφθη δὲ ἅμα αὐτῷ καὶ ἡ μεμνηστευμένη αὐτῷ Εὐδοκία Αὐγούστα), τοῖς στεφάνοις τοῦ γάμου ¹⁾ ὁμοῦ αὐτοκράτωρ καὶ νυμφίος ἀναδειχθεῖς, ἀναγορευθεῖς καὶ ἐν τῇ κτλ. cf. insuper Georgius Monachus Muralti ²⁾ p. 564 (Patr. Gr. p. 825 C) μετὰ Φωκῶν ἐβασίλευσεν Ἡράκλειος ἔτη λ', ὃν Σέργιος ὁ πατριάρχης (excidisse videtur: ἦν) στέψας ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἀγίου Στεφάνου ἐν τῷ παλατίῳ, (ἐστέφθη δὲ ἅμα αὐτῷ καὶ ἡ μεμνηστευμένη αὐτῷ Εὐδοκία Αὐγούστα), τοῖς στεφάνοις τοῦ γάμου ὁμοῦ αὐτοκράτωρ καὶ νυμφίος ἀναδειχθεῖς, ἀναγορευθεῖς καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ὑπὸ παντός τοῦ λαοῦ βασιλεύς et Ps.-Pisides f. 403^v Ἡράκλειος δὲ ὁ μέγας ἐβασίλευσεν ἔτη λ', στεφθεῖς ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου, (ἐστέφθη δὲ καὶ ἡ μεμνηστευμένη αὐτῷ Φαβία, ἡ καὶ Εὐδοκία ἐπονομασθεῖσα, Αὐγούστα, τοῖς στεφάνοις (adde: τοῦ γάμου) ὁμοῦ αὐτοκράτωρ καὶ νυμφίος ἀναδειχθεῖς ³⁾) || 14 κατὰ Συρίας κατασυρίκις [de accentu neglecto cf. καταμανουήλ p. 338, 26, καταμυρικήν p. 300, 5, καταμεσημβριάν p. 335, 22, καταπερσίδος p. 302, 17 sq. 30; 341, 2; καταχουρόου p. 309, 12. 29; 316, 16; 319, 23; 324, 23 cll. καταήρακλείου p. 310, 4 et κατακρατος p. 341, 3. Adde ἀποδύο p. 319, 8, ἀπολαζικής p. 316, 5, ἀποτρύων p. 328, 27; — διανυκτός p. 305, 1, διαποιάν p. 328, 19, διαπολέμου p. 334, 19, διασυντόμου p. 309, 8; — ἐπικτησιφῶντα p. 323, 4, ἐπιλαζικήν p. 315, 14 sq., ἐπιπερτίδα p. 309, 3, ἐπιπετροῖν p. 316, 10, ἐπιπλεῖον p. 305, 11; — μετακλή p. 335, 30, μεταμεγάλης p. 316, 24, μετασπουδῆς p. 309, 29; — πκρατοῦ p. 335, 19, πκραχουρόου p. 318, 10, — περιπίστεως p. 329, 24; — προεικοσιτεσσάρων p. 323, 11, προενέας p. 322, 23, προολίγου

¹⁾ Ad praecedentia minus recte traxit Tafelius.

²⁾ Scilicet interpolatus; brevius Vind. (p. 44 Tafel.): μετὰ δὲ Φωκῶν ἐβασίλευσεν Ἡράκλειος ὁ μέγας ἔτη λ', ὃν Σέργιος ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύγκλητος μετὰ παντός τοῦ λαοῦ ἀνηγόρευσε βασιλέα ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ.

³⁾ Concinnius Zonaras XIV 15 (Patr. Gr. p. 1276 sq.). Ἡράκλειος δὲ ὑπὸ Σεργίου τοῦ πατριάρχου στεφθεῖς αὐτίκα καὶ τὴν Εὐδοκίαν τὴν μνηστὴν ταινισί, καὶ ἅμα τὰ τε βασιλεία στέψη καὶ τοὺς γαμηλίους στεφάνους ἐδέξαντο, ὥστε κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ βασιλεῖς ἅμφω γρηματίσαι αὐτοὺς καὶ νυμφίους.

p. 305, 12 sq., — προσπόλεμον p. 309, 3, προστούτοις p. 338, 32; — συναγχλωσία p. 301, 4, συναυτοῖς p. 303, 22, συναυτῶ p. 333, 9, συνστρατιώταις p. 336, 17, συντῶ p. 306, 7; — ὑπονεστοριζαντῶ p. 329, 1, ὑποσεργίου p. 299, 20, ὑποχοσέρου p. 320, 2] || 15 Ἐδεσαν] Αἰδεσαν (=z) || 16 sq. συναντήσαντες αὐτοῖς ἐπολέμησαν, καὶ ἤττηθήσαν Ῥωμαῖοι] συναντήσαντες αὐτούς (eadem est lectionis varietas p. 318, 18 et 21; 338, 1; accusativam praeter e etiam Theophanis codices p. 337, 6 agnoscunt, quae structura recurrit p. 263, 4; dativum vero cum Theophane Π offert p. 304, 16; 307, 26; 314, 4; 316, 5; — cf. insuper Theoph. p. 25, 31; 124, 19; 192, 11; 263, 6; 453, 24; 455, 6; 467, 9; 481, 2) καὶ πολεμήσαντες ἤττηθήσαν || 17 διωλέσθη] διωλέσθαι || 18 ἐξελήσται] ἐξελήσαι (=ehm) cf. vol. II p. 745 Boor || τῷ δὲ Ἰουλίῳ μηνὶ ζ', τῇ αὐτῇ ἰνδικτιῶν] τῇ δὲ ἐβδόμῃ τοῦ ἰουλίου μηνός, ἰνδικτιῶν (per compendium, ex usu vulgari) ζ' (=z) || 19 Ἐπιφάνεια, θυγάτηρ Εὐδοκίης] Ἐπιφάνειω (scil. pro Ἐπιφάνει cf. p. 300, 13; etiam p. 298, 23 Ἐπιφανία pro Ἐπιφανεία offert g; adde Γερμανίαιαν p. 313, 8, Σεβάστιαν p. 314, 22, Σελεύειαν p. 323, 17) θυγατέρα (pro θυγάτηρ ex more Byzantino) ἀπὸ (cf. p. 145, 2; 300, 8; 301, 6, tum p. 11, 1; 76, 1. 7; 92, 17; 342, 14; 426, 15 ell. 11, 2 et 443, 31, ubi ἐκ eadem ratione ponitur) Εὐδοκίης || 21 — 30 om., sed in mg. manus Graecobarbara (cf. p. 55 supra) adscripsit: ἀναγχλωσ του κυλειου <β> σιλεος, ubi β< bybliopegi culpa excidit; reliquas istius generis notas marginales, quae hic illic comparent, silentio premere malui || 31 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ δευτέρῳ τοῦτου ἔτει cf. ad p. 298, 15. [De τοῦτου cf. τοῦτω p. 298, 22; τῷ-τῇ p. 323, 15 utrobique; τῷτην p. 312, 25; 316, 18; 338, 11; 340, 25; τοῦτων p. 306, 1; — adde Ἀβῦδου p. 298, 27; ἀποστεύλας p. 314, 24; ἐκείνοις p. 312, 8; ζῶνας p. 319, 14; Ἰουδαίους p. 334, 3 sq.; οἶνον p. 334, 23; οὔση p. 334, 2; οὔσης p. 311, 15; πᾶση p. 327, 13; Παῦλου p. 331, 22; περᾶση p. 324, 26; πρῶτη p. 338, 2; πρῶτω p. 338, 30; ρεῖθρω p. 314, 6; τοιοῦτω p. 334, 6; χῶρα a m. pr. p. 340, 22] || 33 ὁ βασιλεύς] βασιλεύσας (=c h) || Ῥωμαίων πράγματα] πράγματα τῶν (articulum etiam c addit cf. insuper Cedr. p. 714, 13) Ῥωμαίων || p. 300, 1 Ἀβραεῖς] Ἀβραεῖς (cf. Suid. vol. I 1 p. 14, 19; Ἀβραεῖς sine acc. c, βάρβραροι rell. cf. ad p. 302, 15; de accentu in antepenultima posito cf. Boor vol. II p. 555; formam Ἀβραεῖς Cedr. p. 714, 14 exhibet) || 2 ἀνήλωσαν] ἀνάλωσαν [cf. Kuehner-Blass, ausf. Gramm. 1 2 p. 367; similiter ἀνάλωσαν Π praebet ad p. 322, 12 sqq, sed ἀνείλωσαν p. 340, 24 memoriam ἀνήλωσαν significat, quam Theophanis usus p. 178, 26; 184, 17; 188, 16; 219, 10; 263, 5; 311, 27; 433, 9; 446, 7 confirmat] || 4 ἀπορίαι] ἀπορείαι [cf. ἀλλὰ πορείαν (pro ἀλλ' ἀπορείαν) p. 312, 23; δειλανδρείαις p. 309, 31, ἐπιληψείαις p. 334, 5; ἐτιριείαις p. 314, 12; εὐπορείαν p. 312, 24; εὐχαριστεῖαν p. 329,

15; *κακοπιστείαν* p. 334, 10; *όδοιπορείς* p. 311, 6; *συμμαχεΐαν* p. 315, 16 et 316, 14 sq.; *συμμαχεΐς* p. 300, 22 sq.; *συνεργεία* p. 302, 29 sq.; 308, 20; 310, 11; 316, 22. Ex contrario p. 303, 10 *πορείαν* in *πορίαν* ab-iiit] || *τί δράσει*] *τῇ δράσει* (indic. etiam z cf. p. 304, 27) *διζλογιζόμενος* (*τί δράσει διζλογιζόμενος* Cedr. p. 714, 16) || *εσώζοντο*] *σώζονται* || *τῷ δὲ αὐτοῦ* (*αὐτῷ δὲ αὐτῷ* (propter l. 7?) *μηγὶ* (*τῷ αὐτῷ ἔτει* rectius Cedr. p. 714, 18 sq.)) || *Εὐδοκίαν* inc. f. 172^r Π || 11 om. || 12 *τούτῳ τῷ ἔτει*] *τῷ γ' αὐτοῦ ἔτει* cf. ad p. 298, 15 || 12 sq. *Ἐπιφάνειαν*] *Ἐπιφάνια* (= Cedr. p. 714, 20; cf. ad p. 299, 19) || 13 inter *Ἡρακλείου* et *ὑπὸ* additur: *καὶ Ἡράκλειος ὁ υἱὸς αὐτῆς* (scil. *τῆς Εὐδοκίας*, — malim vero: *αὐτοῦ* cum Cedr. p. 714, 21), *ὁ νέος Κωνσταντίνος*, unde recte in sequentibus om. *αὐγούστα* (13), tum 14—16 *τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μηγὶ κέ, τῇ αὐτῇ α' ἰνδικτιῶν, ἐστῆθη Ἡράκλειος, ὁ υἱὸς Ἡρακλείου, ὁ νέος, ὁ καὶ Κωνσταντίνος, ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου* cf. Cedr. p. 714, 20 sqq. || 17 *Σαρακηνοὶ*] *Σαρκινοὶ* || 18 *ἰκανὰ χωρίζ]* *χωρὶς ἰκανὰ* (= Cedr. p. 714, 23) || 19 om. || 20 *τούτῳ τῷ ἔτει*] *τῷ δ' αὐτοῦ ἔτει* cf. ad p. 298, 15 || 21 *λαὸν πολλὸν*] *αὐτὴν* (= Cedr. p. 715, 1) || 22 *ἀπέστειλε πύσασθαι*] *ἀπέστειλεν πύσασθε* (plenius Cedr. p. 715, 2 *ἀπέστειλε, φήσας αὐτῷ πύσασθαι*, at cf. Tafel. p. 63) || 22 sq. *τὰ αἵματα τῶν ἀνθρώπων]* *αἵματα ἀνθρώπων* (et Cedr. p. 715, 2) || 24 *αὐτοῖς]* *αὐτῶν* recte, quemadmodum Tafelius l. c. ex coniectura dedit cf. Cedr. p. 715, 3 sq. *ὁ δὲ οὐδέναν λόγον τούτων ἐποίησζτο* || 25 sq. *ὁ δὲ Ἡράκλειος τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἔγγημε Μαρτίναν]* *τῷ αὐτῷ χρόνῳ Ἡράκλειος αἔγγημε Μαρτίναν* (sic; cf. Cedr. p. 715, 4 *τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἡράκλειος ἔγγημε Μαρτίναν*) || 27 *Αὐγούστέα]* *Αὐγούστέν* (=z; cf. Tafel. p. 63) || 29 om. (=c) || 30 *τούτῳ τῷ ἔτει*] *τῷ ε' αὐτοῦ ἔτει* cf. ad p. 298, 15 || 31 *αὐτῇ]* *αὐτῇ*, sed *αὐτῷ* m. pr || p. 301, 1 sq. *διὰ χειρὸς τῶν Ἰουδαίων, ὡς φασὶ τινες, μυριάδας ἑνῆα· οὗτοι γὰρ ὡς φασὶ τινές, μυριάδες* (sic) *θ'. Ἰουδαῖοι γὰρ*, at cf. Cedr. p. 715, 9 sq. || 2 *ἀπέκτεινον]* *ἀπέκτενον* (cf. *ἀπέκτενον* g, *ἀπέκτινον* h, et Boor vol. II p. 757) || 4 *Περσίδι]* *Περσίδη* || 8 om. || 9 *τούτῳ τῷ ἔτει*] *τῷ ε' ἔτει αὐτοῦ* cf. ad p. 298, 15 || 11 *πάμπολλα* om. (etiam Cedr. p. 715, 18) || 12 *Καρχηδόνα]* *Χαλκηδόνα* (cum codd., *Καρχηδόνα* Boor ex A reposuit, eandemque scripturam Cedr. p. 715, 18 sq. praebet; cf. Herm. vol. XXV — 1890 — p. 301) || *οὐκ ἔγχεσαν παραλαβεῖν, ἀλλὰ φρουρὰν ἔδσαντες]* *μηδυνηθέντες παραλαβεῖν φρουρὰν ἔδσαντες* (*μηδυνηθέντες παραλαβεῖν πολιορκητὰς ἔδσαντες* sine τοῦ *πολιορκεῖν* αὐτὴν, quae verba Theophanes et Π subiciunt, Cedr. p. 715, 19) || 13 *ἀνεχώρησαν]* *ἀνεχώρησεν* || 14 om. || 15 *τούτῳ τῷ ἔτει*] *τῷ ζ' αὐτοῦ ἔτει* cf. ad p. 298, 15 || *οἱ Πέρσαι]* *Πέρσαι*, sed *παῖδες* m. pr. || *κατὰ Καρχηδόνο;*] *καταχληδόνο;* (cum Theoph., ubi Boor ex A codicum memoriam correxit cf. ad l. 12, tum Gelzer Mus. Rhen. vol. XLVIII — 1893 — p. 162) || 16 *παρέλαβον]* *παρέλαβαν* cf. p. 302, 22 et 340, 12, tum *ἔλαβαν* p. 322, 3 et 340, 21 et *ἀπῆλθον* p.

319, 13 || 17 sq. καὶ Ἡρακλείου] ὁ τοῦ Ἡρακλείου (rectius) || 18 προεβλά-
 το] προεβόλλετο (non Cedr. p. 715, 22 cf. ad p. 308, 28) || 20 om. || 21
 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ ἡ' αὐτοῦ (superscripsit librarius) ἔτει cf. ad p. 298,
 15 || πάλιν] etiam Π, sed λ ex σ factum est || 23 ἀρνήσησθε] ἀρνήσασθε
 (librarii lapsu; cf. ἀρνήσησθε Cedr. p. 716, 3 sq.) || 24 λέγετε] λέγεται ||
 προσκυνήσητε] προσκυνήσεται || 25 om. || 26 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ θ' αὐτοῦ ἔτει
 cf. ad p. 298, 15 || Ἄβραεις] Ἄβραϊς (Ἄβραεις sine acc. c; cf. ad p. 300,
 1) || 26 sq. καὶ ἀποστείλας] ἀποστείλας δὲ (= Cedr. p. 716, 6 sq.) || 27
 πρέσβεις om. (etiam Cedr.) || ἦτε] εἶτε || 30 λαβῶν] καὶ λαβεῖν recte
 (= Cedr. p. 716, 10) || 31 τοῦ ποιῆσαι πρὸς ἀλλήλους σπονδὰς εἰρηνικάς
 om. (neque adgnoscit Cedr.) || 32 ἐκεῖνος om. (= m et Cedr. p. 716,
 11) || p. 302, 1 πόλιν] πόλιν || ὑπέστρεψεν] ὑπέστρεψε || λαβῶν inc. f. 172^v
 Π || 3 ὑπέστρεψε] ὑπέστρεψεν || 5—14 om. || 15 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ δεκάτῳ
 αὐτοῦ ἔτει cf. ad p. 298, 15 || Ἡράκλειος] Εἰράκλειος || τὸν Χαγάνον τῶν
 Ἀβάρων] Χαγάνον τὸν βάρβαρον (cum codd.; etenim Theophani ex A τῶν
 Ἀβάρων reddidit Combesius cf. p. 303, 6 τὸν Χαγάνον τῶν Ἀβάρων,
 ubi τὸν βάρβαρον similiter em suppeditant; quam lectionem neque p.
 301, 3 ὁ δὲ βάρβαρος ἐκεῖνος vel p. 302, 2 λαβῶν δὲ ὁ βάρβαρος
 defendit, neque vero observatio nostra Stud. p. 17 de Pisida pro-
 lata cf. insuper v. l. ad p. 300, 1) || 16 ὑπ' αὐτοῦ] ὑπ' αὐτῷ (non Cedr.
 p. 716, 18) || 17 διανοούμενος] δυνάμενος (lapsu; cf. Cedr. p. 716, 19) || 18
 ἦθέλεν] ἠθέλησεν (ἦθέλεν Cedr. p. 716, 20) || 19 ἐπηγγέλλετο] ἐπηγγέλιτο
 (sic; ἐπηγγέλλετο Cedr. 716, 21) || 20 ποιεῖν om. (habet Cedr., ac prae-
 terea ἀγάπην pro εἰρήνῃ) || στοιχίσαντες] συχίσαντες || 21 ἐν εἰρήνῃ] μετ'
 εἰρήνης (= Cedr. p. 716, 22) || 22 παρέλαβον] παρέλαβαν cf. ad p. 301,
 16 || 24 om. || 25 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ ἑνδεκάτῳ αὐτοῦ ἔτει cf. ad p.
 298, 15 || 28 ἀναλαβῶν] ἀναλαβῶν ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν (= Cedr. p.
 717, 3) || ἐνόμιζεν] ἐνόμιζον || 29 sq. τῇ συνεργίᾳ τοῦ Θεοῦ] τῇ τοῦ Θεοῦ
 συνεργίᾳ (= h; ordinem τῇ τοῦ Θεοῦ συνεργίᾳ etiam eg servant nec non
 Cedr. p. 717, 6; de v. l. συνεργίᾳ cf. ad p. 300, 4) || 31 om. || 32 τού-
 τῳ τῷ ἔτει] τῷ δωδεκάτῳ αὐτοῦ ἔτει cf. ad p. 298, 15 || 33 εὐθέως] εὐθὺς
 (sed εὐθέως Cedr. p. 717, 19) || 34 — p. 303, 3 ἐκίνησε κατὰ Περσίδος·
 λαβῶν δὲ τὰ τῶν εὐαγῶν οἰκῶν χρήματα ἐν δανείῳ, ἀπορία κατεγόμενος ἔλαβε
 καὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας πολυκάνδηλά τε καὶ ἕτερα σκευὴ ὑπουργικά, χαρά-
 ξας νομισματὰ τε καὶ μιλιαρίσια πάμπολλα] ἐκίνησε κατὰ Περσίδος, λαβῶν ἀπὸ
 τῶν εὐαγῶν οἰκῶν καὶ ἐκκλησιῶν χρήματα ἐν δανείῳ· ἀπορία γὰρ κατεῖχε τὸ
 παλάτιον. Ἐλαβε δὲ καὶ — πολυκάνδηλα καὶ — ὑπουργικά καὶ ἐχάραξεν νομί-
 σματα καὶ μιλιαρίσια πάμπολλα longe melius (de Cedreno cf. p. 51 supra)
 || 4 sq. σὺν Βωνόσῳ] συνβονόσω (σὺν Βονόσῳ etiam ehm, neque aliter
 Cedr. p. 718, 2, ubi liber Xylandri in mg. Βόνῳ offert cf. 'Wiener
 Studien' vol. XIII p. 39 sqq.; formam Βῶνος adgnoscit insuper Theodosius

Melitenus p. 104) || 5 τὰ πάντα] κατὰ πάντα || 6 τῶν Ἀβάρων om. (= Cedr. p. 718, 4) || 7 σπεισόμενον] σπεισόμενος (= z; attamen scripturam σπεισόμενον a Tafelio p. 69 ex A erutam confirmat Cedr. p. 718, 5) || 8 ἐνυτοῦ] ἰδίου (= Cedr.) || inter ὠνόμασεν et ἀπάρας inseritur: ὁ δὲ γε—αἰμάτων cf. p. 50 sq. supra || 10 πορείαν] πορίαν || θεμάτων inc. f. 173' || προστίθει] πρὸς ἐτίθει [cf. πρὸςβλαῖν p. 305, 2, πρὸςβλαῶν p. 316, 17, πρὸς ῥύονται p. 326, 16; adde: δι' ἀρχῆ p. 334, 25, διὰ χρύσους p. 319, 14 sq.; — ἐν ἐκάλει p. 302, 16; — ἐπὶ συνάξας p. 314, 21; — καθ' ἐξῆς p. 332, 14; — κατὰ λαλοῦντα p. 323, 24; — μετὰ πέμπεται p. 324, 3 sq.; — παρὰ χροῖμα p. 321, 15; — ὑπ εἰσῆλθε p. 334, 1; — ὑπὲρ ἀπελογεῖτο p. 338, 31] || 13 ἐξεπαίδευσεν] ἐξεπαίδευσε || 13 sq. διελὼν τὸν στρατὸν παρατάξεις τε καὶ συμβολὰς πρὸς ἀλλήλους ἀναμωτὶ ποιήσασθαι ἐκέλευσεν] διελὼν τὰς παρατάξεις συμβολὰς (minus recte cf. p. 9 supra) πρὸς ἀλλήλους ἀνεμωτὶ ποιεῖν ἐκέλευεν (= Cedr. p. 719, 12 sq., nisi quod recte ἀναμωτὶ, perperam σὺν βοῆ pro συμβολὰς legitur) || 15 παιᾶνας] παιᾶνους (= g; παιανούς rell.; παιᾶνας Cedr. 719, 13 sq., unde Tafelium p. 69 emendationem deprompsit) || 15 ἀλαλαγμὸν] ἀλλαλαγμὸν (cf. ἀλλαγμὸν h; adde ἀνατολλὰς p. 305, 23) || 16 εὐρίσκωνται — ξενίζωνται] εὐρίσκονται — ξενίζονται (= cehm, sed non Cedr. p. 719, 15) || 17 χωρήσωσιν] χωρῶσιν (= Cedr. p. 719, 16) || 19 οἶων] οἶων || 20 ἀνευ γραψῆς] ἀναγραψῆς (lapsu; cf. Stud. p. 7) || 20 τούτῳ] τοῦτο (= em; falso!) || 22 ἀγωνίσηται] ἀγωνίσεται (= Cedr. p. 719, 19) || 23 συναρμόσσηται om. (paulo aliter Cedr. p. 719, 19 sq.) || 25 καθεστῶτα om. (recte; cf. p. 7 n. 1 supra; neque habet Cedr. p. 719, 21 sq.) || 26 τῆς γῆς μέρη] μέρη τῆς γῆς (= c; τῆς γῆς om. Cedr. p. 719, 22) || ἐσπαρμένον] διεσπαρμένον [nec dubito, quin eadem Theophanis fuerit lectio ex corrupto Pisidae loco P II 56 hausta. Poetae enim oratio plane ignota fuerat Cedreno, cum Pisidae frustra delibaret p. 719, 9—23: ἀπάρας τόνυν τῆς βασιλίδος πρὸς Περσίδα χωρεῖ καὶ διὰ τῶν Ῥωμαίων θεμάτων διερχόμενος συνέλεγε στρατόπεδα, προστιθεὶς αὐτοῖς καὶ νέον στρατόν, οὓς καὶ γυμνάζων τὰ πολεμικὰ ἔργα ἐξεπαίδευσε. Διχῆ γὰρ διελὼν τὰς παρατάξεις σὺν βοῆ πρὸς ἀλλήλους ἀναμωτὶ ποιεῖν ἐκέλευε, κραυγάζειν τὸ πολεμικὸν καὶ παιᾶνας καὶ ἀλαλαγμὸν καὶ διεγερσιν ἔχειν τούτους ἐδίδασκεν, ἵνα κἂν ἐν πολέμῳ εὐρίσκωνται, μὴ ξενίζωνται, ἀλλὰ θαρρόντες ὡς εἰς παίγιον κατὰ τῶν Περσῶν χωρῶσιν. Ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν σεβασμῖαν εἰκόνα τῆς θεανδραϊκῆς μορφῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ταῖς χειρσὶ κατέχων ἀπήρξατο τῶν ἀγώνων, πιστὰ δούς τῷ λαῷ, ὡς σὺν αὐτοῖς μέχρι θανάτου ἀγωνίσεται καὶ ὡς τέκνα οἰκεῖα τούτους περιθάλαψε: ἐβούλετο γὰρ τὴν ἐξουσίαν οὐ φόβῳ, ὅσον ἐν πόθει ἔχειν. Εὐρών δὲ τὸν στρατὸν εἰς φόβον πολὺν καὶ διχνοῖαν ἀταξίαν τε καὶ ἀνοσμῖαν, καὶ εἰς πολλὰ μέρη διεσπαρμένον, συντόμως πάντας εἰς ἓν συνήγαγε. Cf. p. 5 — 7 supra.] || 26 συνήγαγεν] συνήγαγε || 28 ἐπιφρόνων] ἐπιρωννύων || 30 ἡμῶν] ὑμῶν || p. 304, 3 ἐμπαθεστᾶται] ἐμπα-

θεστάτοις (= Theoph., ubi codicum memoriam correxit Classenus) || 4 ὄπλιζε] ὄπλιζεν || 4 sq. σάλπιγγές τε καὶ φάλαγγες | σάλπιγγάς τε καὶ φάλαγγας non recte (φάλαγγας etiam em) || 6 συνέστησαν] συνέστησε, at cf. Stud. p. 9 || 7 βιαιοὶ] βιαιοὶ (= cem) || 8 πολέμου] τοῦ πολέμου (= emx) || ἐδείκνυτο] ἐδείκνυε (quacum scriptura Pisid. P II 142 componere noli; at cf. p. 9 supra) || 8 sq. θέαμα φόβου χωρὶς κινδύνων] θέαμα φόβου χωρὶς καὶ κινδύνων (= z; at cf. Stud. p. 10) || 9 συννεύσεις] συννεύσει; || 10 τῆς ἀνάγκης (ante τοὺς τρόπους) om. (cum Theophanis codd.; cf. tamen p. 11 supra) || 11 μένη] μένει (= emz; cf. ibid.) || οὕτω] οὕτως || 13 Ἀρμενιάς] τῆς Ἀρμενίας [spiritus asper similiter recurrit in Ἀρμενίαν p. 306, 8, Ἀρμενίας p. 304, 25; 309, 17 sqq.; Ἀρμένιον p. 338, 20; Ἀρμενίων p. 320, 26 cf. praeterea αἰδεσθῶμεν p. 307, 5; ἀσώδη p. 310, 10; Ἀρτάκης p. 299, 4; Εὐρώπην p. 300, 1; Εὐρώπης p. 302, 29; ἡδύνατο p. 302, 27; ἡδυνήθη p. 302, 3; ἡμυρισμένος p. 339, 19; ἦν (pro ἦν) p. 328, 17; ἡναγκάσθη p. 304, 27; Ὀκτωβρίου p. 317, 26; ὄλεθρος p. 332, 14; ὄλεσαι p. 305, 15; ὄλεσει p. 307, 13; ὀλίγοις p. 336, 17; ὀλίγους p. 299, 17; ὀλίγων p. 318, 5; ὀνόματι p. 328, 16 sq.; ὀπισθεν p. 309, 18. 28; ὀπίσω p. 304, 27 (sine accentu); 308, 9; 311, 7. 18; 312, 14; 314, 21; 317, 28; 320, 3; ὀπισμοὶ p. 304, 7; ὄξουν p. 333, 17; ὦν (pro ὦν) p. 338, 31; ὤζυναν p. 307, 16. — Ex contrario habes αἴρεσις p. 330, 7; 331, 8; 332, 8; αἵρεσις p. 334, 18; ἐπόμεθα p. 307, 18; ἐστῶτα p. 314, 14; ἡγεῖτο p. 306, 25; ἡγεμόνας p. 324, 11; ἡσθεῖς p. 310, 23; ἡττήθη p. 337, 2, ἡττῶνται p. 338, 7; ἰκανοὺς p. 335, 12; ἴσταται p. 314, 15; ἴστατο p. 304, 5; οἶον p. 322, 20; οἶτινες p. 312, 4; οἶω p. 323, 13; ὀρίσαι p. 300, 23; ὀρκοὶς p. 338, 32; ὄδευσε p. 310, 6] || 13 — 16 προτρέχειν < Tafelio duce Boor ex A supplevit: ἐκέλευσεν ἐπιλέκτους τῶν δὲ Σαρακηνῶν τότε ὑπὸ πάκτων ὄντων τῶν Περσῶν > πλήθος ἰππέων λάθρα ἐπιπεσεῖν τῷ βασιλεῖ διανοεῖτο· οἱ δὲ προτρέγοντες τοῦ βασιλέως] προτρέχειν πλήθος ἰππέων Περσικῶν ἤκουσε πρὸς τὸ (sic etiam m a m. sec.) ἐπιπεσεῖν ἄφνω τῷ βασιλεῖ (acc. om.) Ῥωμαίων· οἱ δὲ προτρέγοντες πάλιν Ῥωμαῖοι, quae repetuntur apud Cedr. p. 720, 3 sqq. Saracenorum mentio Pisidae testimonio confirmatur P II 218, neque obstat Theophanes p. 307, 25 sq. καὶ προπέμψας τινὰς τῶν ὑπ' αὐτὸν Σαρακηνοὺς προτρέγειν, συναντῶσι τῇ τοῦ Χοσρόου βίβλα || 17 δεσμώτην] δεσμώτην || 17 sq. τούτους τρεψάμενοι πολλοὺς ἀνείλον] πολλοὺς αὐτῶν ἀνείλον (= Cedr. p. 720, 7) || 18 sq. ἀποκλίνας ὁ βασιλεὺς < πρὸς > τὸ Πόντιον κλίμα] ἀποκλίνας (ἀποκλείσας Theophanis libri praeter m a m. sec. cf. l. 15) ὁ βασιλεὺς πρὸς (apud Theophanem supplevit Tafelius p. 73) τὸ Πόντιον κλίμα (κλήμα etiam Theoph. codd. praeser g) cf. Cedr. p. 720, 7 sq. ἀποκλίνας ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ τοῦ Πόντου κλίμα || 20 παραχειμαζόντα < πολιορκεῖν >] παραχειμαζεῖν (cum Cedr. p. 720, 9 et Theophanis codd. cf. p. 13 n. 5 supra) || 22 τῷ] τὸ || 23 Σάββαρος] βάρβαρος (cum Theophanis codd. cf.

Stud. p. 16 sq.) || 23 ὁ inc. f. 173^v Π || 24 περιτρέψῃ] περιστρέψει (non Cedr. p. 720, 12) || 26 τρᾶξῃ] τρᾶξει (= ehm) || 27 δρᾶσῃ] δρᾶσεται [cf. δρᾶσει g, qui codex apud Theoph. p. 12, 27 μελετᾶν, ποῦ κρούψωσι similiter κρούψουσι suppeditat; accedat nota ad p. 300, 4. Sed omni suspitione infinitivus vacat p. 265, 17 ἠπόρει, τί δρᾶσαι, 270, 4 διηπόρει, τί δρᾶσαι, 333, 11 ἠπόρουσιν, τί πρᾶξαι, 435. ἢ ἀποροῦντες, τί εἰπεῖν, tum p. 308, 12 sq. βουλῆν ἐποιεῖτο, ποῦ παραχειμάσαι] || p. 305, 3 αὐτῶ] αὐτῶν (= ehm; αὐτῶ Tafelius p. 74 reposuit, praestat tamen ἐαυτῶ cum g) || ἐδυσφῆ-
 μει] ἐδυσφῆμησε (=h) || 4 σελῆνῃ om., quae ratio coniecturae nostrae (Stud. p. 16) favet; legit vero Cedr. p. 720, 14 || ὑπέστη] ἐπέστη (non Cedr., cui ἐπέστη 'ex circumstantiis' obtrusit Xylander || 4 αὐτῆ] αὐτῶν m. pr. || 4 συμβεβηκότος] συμβεβηκότως (non Cedr. p. 720, 15 cf. ad p. 309, 12 sq.). [Jam videtur ex Π repetendos esse fosciculos poeticos apud Cedrenum p. 719, 23 — 720, 16 καὶ νοουθετήσας πολλὰ τούτων τὸ φρόνημα ἀνέστησε καὶ κατὰ τῶν βαρβάρων ὤπισσε, παραγγείλας ἀδικίας μὲν ἀπέχεσθαι, εὐσεβεῖας δὲ ἀντέχεσθαι. Παραγενόμενος δὲ ἐν τοῖς μέρεσι τῆς Ἀρμενίας, προτρέχειν πλῆθος ἰππέων Περσικῶν ἤκουσε πρὸς τῷ (l. τὸ) ἐπιπεσεῖν ἀγνω τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων. Οἱ δὲ προτρέχοντες πάλιν Ῥωμαῖοι τούτοις συναντήσαντες τὸν τε στρατηγὸν αὐτῶν δεσμωτῆρην ἤγαγον πρὸς Ἡράκλειον καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀνάειλον. Ἐπεὶ δὲ χερσὶν κατέλαβεν, ἀποκλίνας ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ τοῦ Πόντου κλίμα ἐδοξε τοῖς βαρβάροις; ἐν τούτῳ παραχειμάζειν. Λαθῶν δὲ τοὺς Πέρσας καὶ ἐπιστραφεὶς εἰς τὴν Περσίδα εἰσβάλλει. Τοῦτο μαθόντες οἱ βάρβαροι εἰς ἀδυμίαν (sic; cf. p. 14 n. 1 supra; adde v. l. ad Theoph. p. 315, 24) ἤλθον. Ὁ δὲ στρατηγὸς αὐτῶν ἐρχεται ἐν Κιλικίᾳ, ὅπως ἐπὶ Ῥωμαίων ἐξελθὼν τούτους περιτρέψῃ. Φοβηθεὶς δὲ πάλιν ἠναγκάσθη ἀκολουθεῖν ὀπίσω τοῦ Ῥωμαίων στρατοῦ, κλέψαι τὸν πόλεμον μερμηρῶν διὰ νυκτὸς ἀφεγγούς. Ἡ δὲ σελῆνῃ ὑπέστη κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα ἐκ τοῦ συμβεβηκότος. Κάκ τούτου δειλιῶν τῷ βασιλεῖ προεβλάειν τὰ ὄρη καταλαμβάνει. Cf. Stud. p. 12—16. Ceterum narratione amputata verba ἡ δὲ σελῆνῃ ὑπέστη κτλ. cum praecedente sententia male conectuntur, id quod bene sensit Xylander, cum vocis ὑπέστη inepte emergendi vim subiceret cf. vol. II p. 812 Bonn] || 5 Σάρβαρος] σοβαρός (cum Theoph.; cf. p. 16 supra) || 6 καλλιτέχων] καλλίστηλον (cf. καλλίστιχον g cl. p. 24) || 8 πλήρῃσιν] πλήρης (cum codd., πλήρῃσιν ex A Tafelius p. 75) || 9 κατερχόμενοι δὲ λάθρα τοῦ ὄρους, πολλάκις] καὶ δὴ κατερχόμενοι λάθρα τοῦ ὄρους οἱ βάρβαροι. [Ex Π sua habet Cedr. p. 720, 16 — 19 ἐκείθεν δὲ κατερχόμενος λάθρα συμπλοκάς μερικὰς ἐποιεῖτο, καὶ ἐν παντί οἱ Ῥωμαῖοι ἐπρώτευσον καὶ θύσσας εἶλεν ὁ στρατὸς τὸν βασιλέα ὄρων προπηδῶντα εὐτόλμως καὶ προπολεμοῦντα. Quae quidem ad Pisidae auctoritatem redeunt; cf. Stud. p. 18 sq.] || 12 δὲ τις] δέτης || 13—15 ἐν τῷ στρατῷ τοῦ βασιλέως ἐτάττετο· οὗτος ἀποδράς πρὸς τοὺς Πέρσας ἀπῆλθεν ἐλπίζων αὐτοὺς τὴν om. librarii videlicet osci-

tantia || 15 στρατιῶν] στρατεῖαν (cum Theopanis codd.; στρατιῶν Tafelius p. 75; cf. ad p. 315, 3) || 16 δεκάτην ἡμέραν] δέκα ἡμέρας || ἤλθε] ἤλθεν || 17 βαρβάρων] βάρων (sic) || Σάρβαρος] σοβαρός (etiam Theopanis libri; Sarbarus A cf. p. 16 sq. supra) || 20 εὐτρεπισάμενος] εὐτρεπισμένος (cf. Anast. vol. II p. 188, 26 praeparatus) || 22 προήγαγεν] προσηγάγεν (= m) cf. p. 311, 17 || 23 τοῦ βασιλέως] τὸν βασιλέα || 24 ἦν] ὄν (= z cf. Stud. p. 20 n. 1) || 27 εἰλάσαντες τε] ἐλάσαντες (= z) || 28 εἰς τὸ ὄρος] ἕως τοῦ ὄρους (= z) || 28 ἐνέβαλλον] ἐμβαλλόντες (= ἐμβάλοντες; z; cf. ad p. 308, 28) || 29 αὐτῶν] αὐτοῦς cf. p. 311, 21 τοῦτους πάντας ἀνείλεν || p. 306, 2 ἀποσκευῆν] ἀποσκευεῖν (recte Cedr. p. 720, 20 sq.) || οἱ δὲ Ῥωμαῖοι] ὅθεν οἱ Ῥωμαῖοι (= Cedr. p. 720, 22) || ἐκτείναντες] ἐκτείνοντες || 4 κόνην] κόνην || ἰδεῖν om., at cf. Pisid. P III 282. [Totam orationem ex Pisida promptam (p. 306, 1—7) in angustum coëgit Cedr. p. 720, 19—23 καὶ δὴ συμβολῆς κρατερῆς γενομένης νικῶσι Ῥωμαῖοι, καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν λαμβάνουσι, σφάζουσι δὲ ἄπαν τὸ Περσικὸν πλῆθος, ὀλίγων τινῶν διαδρᾶντων. Ὅθεν οἱ Ῥωμαῖοι τῷ Θεῷ καὶ τῷ βασιλεῖ ἠὺχρίστου. Cf. p. 22 sq.) || 6 ἤλπιζε] ἤλπιζεν || 8 Βυζάντιον] (inc. f. 174^r Π) εἰς τὸ Βυζάντιον [= Cedr. p. 721, 1 sq.; articulum Theopanis locus simillimus praebet p. 45, 5 ὑποστρέψας εἰς τὸ Βυζάντιον, cui plura exempla patrocinantur: p. 37, 35; 105, 2; 118, 1; 129, 25; 131, 5; 137, 14; 140, 1; 148, 3; 150, 5; 152, 31; 168, 17; 169, 20; 198, 15; 252, 26; 262, 1; 269, 9; 271, 5. 10; 324, 1. Altera vero scribendi ratio comparet p. 199, 7. 9; 205, 23. 25; 209, 26; 213, 4; 215, 20. 25; 222, 1; 256, 1; 259, 24; 260, 29; 266, 32; 274, 3; 292, 24. Inter utramque lectionem codices variant p. 146, 22 (τὸ ex bd receipt Boor), 168, 2 (add. xyz), 271, 8 (om. cy), 283, 6 (add. x), tum p. 215, 13, ubi f τὸ adiungit, varietatem ἐν τῷ Βυζαντίῳ d exhibet, quae eodem modo cum scriptura ἐν Βυζαντίῳ componenda est; nam perinde articulus modo deest (p. 120, 1; 136, 1; 165, 6; 209, 28; 217, 11; 222, 16; 230, 17; 232, 6; 240, 13. 25; 242, 17; 262, 12; 279, 15; 422, 15; 492, 14), modo accedit (p. 152, 7. 27; 162, 30; 222, 24; 408, 18, ac praeterea p. 225, 5 in dh et p. 291, 20 in d)] || 9—18 om. || 19 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ <excidit: δεκάτῳ cf. Cedr. p. 721, 3> τριτῷ αὐτοῦ ἔτει cf. ad p. 298, 15 || ια'] α' || ἀπάρας] ἀπάρας πάλιν (non Cedr. p. 721, 3) || 20 τῆς βασιλίδος] ἀπὸ (= z; cf. p. 308, 7; non habet Cedr.) τῆς βασιλίδος || 20 sq. ἀφίκετο εἰς Ἀρμενίαν] εἰς Ἀρμενίαν ἀφίκετο (εἰς Ἀρμενίαν ἀφίκετο Cedr. p. 721, 3 sq.) || 21 sq. Σαρβαραζῆν] Σαρβαναζῆν (cf. Σαρβναζῆν h, Σαρβναζῆν m, Σαρβναζῆν sine acc. ce ell. v. l. ad l. 28. 30; forma Σαρβαραζῆς Cedr. utitur; cf. insuper ad p. 311, 11) || 25 οὔτε τι] οὐτέτι || 25 sq. ὅτι Ἡράκλειος τομῶ τῇ Περσίδι πηρσιάσαι om. cf. Cedr. p. 721, 6 ὁ δὲ λόγον οὐδένα τούτου ἐποίησατο || 28 Σαρβα-

ραζῆν] Σαρβαντζῆν (=h; Σαρβαντζῆν cem; cf. ad l. 21 sq; similiter illie Anast. Sarmanazan, nostro loco Sarbanazan, l. 30 Sarbanazae offert) || 30 Σῆιν] Σῆῖν (sic; sed Σῆιν recte p. 309, 32; 310, 3. 14. 17. 23; 315, 4. 14. 17. 23. Cedrenus ubique Σῆιν exhibet) || 30 κατὰ τάχος] καὶ καπατάχος || αὐτὰ om. || Σαρβαντζῆν] Σαρβαντζῆν (=h; Σαρβαντζῆν c cf. ad l. 21 sq. et 28) || προσετῆξε] πρὸς τῆντε: (paulo aliter Cedr. p. 721, 9 sq. ἔς κατὰ τάχος ἐνωθεὶς τῷ Σαρβαντζῆ, χωροῦσι κατὰ τοῦ βασιλέως) || p. 307, 2 τὸ] τῷ || παραινετικοῖς] παραινετικοῖς καὶ παρακλητικοῖς (non Cedr. p. 721, 11) || 4 ἀγωνισώμεθα] ἀγωνισώμεθα || 4 ἐκδικῆσαι] ἐκζητῆσαι (=z cl. A: requirere cf. Boor vol. II p. 742) || 7 ὀπλισμένον] ὀπλισμένων (=em; cf. Boor vol. II p. 734) || 7 λάβωμεν πίστιν τῶν φόνων φονεύτην om. (cf. p. 27 supra) || 8 μέγαν] μέγα (cum Theophanis codd.; cf. ibid. Eadem varietas ad p. 318, 1 recurrit cf. insuper bz ad p. 171, 3 et gy ad p. 311, 9) || 9 φυγῆ] ἡ (=cz recte) φυγῆ || τῆς φθορᾶς] τῆς φθορᾶς || 10 ἡμῶν om. || 10 πονήσωμεν] πονέσωμεν || 14 ὑπὲρ πάντων] ὑπὲρ πάντων καὶ εἶπεν || 15 ἐν παραινέσει] ἐπαραινέσει cf. p. 327, 4 ἐπτύειν pro ἐμπτύειν || 16 ζῆφι] ζῆφι || 17 εἰργάζαντο] εἰργάσατο || 18 σὲ θεωροῦντες προάγοντα ἡμῶν ἐν ταῖς μάχαις] ὄρωντες σε ἐν ταῖς μάχαις προάγοντα (sic) ἡμῶν (cf. z ἐν ταῖς μάχαις προάγοντα ἡμῶν σε ὄρωντες. Verbum ὄρωντες pro θεωροῦντες etiam c adgnoscit) || 20 ἐχώρησε] ἐχώρησεν || 21 θαῦμα κἀνταῦθα] κἀνταῦθα θαῦμα || 22 γέγονε] γέγονε || ψυχχαγωγῶν] ψυχχαγωγῶν || 24 sq. ἐστὶ σὺν μὲν χιλιάσιν ἀνδρῶν πολέμιστων, ὄρησε] ἐστὶν συνφοσσάτο (cf. Boor vol. II p. 786) μέγαλω, ὄρησε] (lacunose Cedr. p. 721, 12 sq. ἀρούσας δὲ... ἐν Γαζικῶ... ὄρησε) || 26 ὑπ' αὐτόν] ὑπ' αὐτῷ [quemadmodum Tafelius p. 81 correxit; sed ὑπ' αὐτόν Cedr. p. 721, 13 sq. Dativum Tafelius, quasi p. 314, 24 Theophanis usum exprimeret, praeterea reponebat p. 341, 9 πᾶσαν τὴν ὑπ' αὐτόν οἰκουμένην, ubi nihil Π variat, et p. 340, 14 πάσης τῆς ὑπὸ τοὺς Σαρακηνοὺς χώρας, quo loco Π genitivum exhibet, tum p. 319, 19 in coniectura τῶν ὑπὸ Πέρισσις καὶ Ῥωμαῖοις γεγονότων, quam merito reiecit Boor. Attamen sermonis consuetudo ex accusativi exemplis elucet p. 89, 21; 95, 23; 148, 13; 169, 5; 175, 7; 219, 6; 253, 9; 284, 27; 357, 26 sq.; 359, 17. 18; 393, 30; 394, 1; 408, 25; 414, 4; 437, 12; 439, 17; 446, 11; 472, 30; 483, 16; 488, 21; 490, 1; 499, 19, ubi vix quater dativus ut varietas lectionis in codicibus nonnullis occurrit: p. 151, 13 ποιήσας σύνοδον τῶν ὑπ' αὐτόν (αὐτῷ b) ἐπισκόπων, 245, 9 προπέμφας τοὺς ὑπ' αὐτόν (αὐτῷ em) Σαρακηνούς, 434, 2 sq. σὺν τοῖς ὑπ' αὐτοῖς (αὐτοῖς em) ἐπισκόποις, 484, 14 πρὸς τε ἐκτούς καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῖς (αὐτοῖς em) Χριστινοὺς. De genitivo cf. ad p. 319, 19] || Σαρακηνούς] Σαρακηνούς || 26 Χοσρόου] Χοσρόη || 27 καὶ τούτων om. (non Cedr. p. 721, 15) || 27 sq. πεδήσαντες σὺν τῷ στρατηγῷ αὐτῶν τῷ βασιλεῖ

προσήγγαζον] κρατήσαντες τῷ βασιλεῖ προσήγγαζον σὺν τῷ στρατηγῷ αὐτῶν
(κρατήσαντες σὺν τῷ στρατηγῷ αὐτῶν τῷ βασιλεῖ προσήγγαζον Cedr. p. 721,
15 sq.) || 29—31 ἐπιδιώξας τοὺς μὲν φθάσας ἀνείλεν, οἱ δὲ λοιποὶ φυγόντες
διεσκέδασθησαν] καταδιώξας τοὺς μὲν φθάσαντας (sed cf. p. 314, 1) καὶ
πολεμήσαντας ἀνείλεν, τοὺς δὲ φεύγοντας διεσκέδασεν minus recte (sed ex Π
pendet Cedr. p. 721, 17 sq. καταδιώξας τοὺς μὲν πολεμιστὰς ἀνείλε, τοὺς
δὲ φεύγοντας διεσκέδασε) || Γαζακῶν] Γαζακῶ (cum Theophanis codd.; Γα-
ζακῶ Tafelius p. 81, Γαζακῶν ex A: Gazacensium Boor; Γαζακῶν
Cedr. p. 721, 18 sq. cf. Boor vol. II p. 588 et infra ad p. 317,
28) || p. 307, 31 ἐν τοῖς — p. 308, 4 τὴν πόλιν om. (= codd.; addidit
Tafelius p. 81 ex A; neque legit Cedr.) || p. 308, 4 ἐν τῇ ἀνατολῇ om.
(etiam Cedr. p. 721, 19) || ἐν ἣ inc. f. 174^v Π || 5 τοῦ Λυδῶν βασιλέως]
τῶν (sed τοῦ Cedr. p. 721, 20) Λυδῶν βασιλέως || 6—9 ταῦτα λαβὼν
ἐπὶ τὸ Δασταγέρδ ἐχώρει· ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπάρας ἀπὸ Γαζακῶν καταλαμβάνει
τὴν Θηβραμαίς. Καὶ εἰσελθὼν ἐν ταύτῃ πυρὶ ἀνήλωσε τὴν τοῦ Πυρός ναὸν
καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν πυρὶ ἀνάλωσας καταδίωνεν] καὶ εἰσελθὼν ἐν αὐτῇ (αὐτῷ
Π) εὔρε τὸ μυστήριον εἰδωλον τοῦ Χοσρόου τό τε ἐκτύπωμα αὐτοῦ ἐν τῇ τοῦ
πλαταίου σφαιροειδεῖ (σφαιροειδῇ Π) στέγῃ ὡς ἐν οὐρανῷ καθήμενον καὶ περὶ
τοῦτο (περιτοῦτο Π) ἥλιον καὶ σελήνην καὶ ἄστρα ἐμόρφωσεν (om. Cedr.),
οἷς ὁ δεισιδάμιων (δυσιδάμιων Π) ὡς θεοῖς ἐλάτρευεν καὶ ἀγγέλους (ἄλλους
Π) αὐτῷ σκηπτροφόρους περιέστησεν (παρέστησεν Π)· ἐκείθην τε (ἐκεῖθεν τὲ
Π) σταγόνας καταστᾶζειν (στᾶζειν Cedr.) ὡς ὑετοὺς καὶ ἤχους ὡς (om. Π)
βροντὰς ἐξήχισθαι ὁ θεομάχος ταῖς μηχαναῖς ἐτεχνάσατο. Ταῦτα οὖν (γούν
Cedr.) πυρὶ ἀνάλωσας καὶ τὸν τοῦ Πυρός ναὸν κατακαύσας καὶ πᾶσαν τὴν
πόλιν, συντόμως καταδίωνεν. Quae mutuatus est Cedr. p. 721, 20 sqq. ||
9 sq. ἐν τοῖς στενοῖς <τῆς addit Boor> τῶν Μήδων χώραις] ἐν τοῖς
στενοῖς τῶν Μήδων χωρίοις (= cz et Cedr. p. 722, 6) || 10 <ἐν> ταύ-
ταις] ταῦταις (sed ἐν apud Theophanem Classenus supplevit) || δυσχωρίαις]
δυσχερίαις cf. ad p. 310, 20 || 11 sq. πόλεις ἐπόρθησε καὶ χώρας] πόλεις
ἐπόρθησεν καὶ χώρας ἐνέπρησεν (ἐνέπρησεν Π), attamen Cedr. p. 722, 7
πόλεις καὶ χώρας ἐπόρθησε praebet || 15 ἐκέλευσε] ἐκέλευσεν || ἀγνίζεσθαι]
ἀγνισθῆναι (i. e. ἀγνισθῆναι. — Paulo aliter Cedr. p. 722, 7 sq. συμβού-
λιον δὲ ποιήσας τοῦ παρεχειμᾶσαι, ἀγνίζει τὸν λαόν) || καὶ] καὶ μετὰ ταῦτα
(non Cedr. p. 722, 8) || 16 εὐαγγελία] ἄχραντα εὐαγγέλια (= Cedr. p.
722, 9) || 20 συνεργία] συνεργεία (cf. ad p. 300, 4) || 21 αὐτὸς] αὐτὸν ||
23 ἔλυσεν] ἔλυσε || 24 τούτῳ ἡῦχοντο] τοῦτο ἡῦχοντο perperam cf. Stud.
p. 23 || 24 ῥύστη] ῥύστην (etiam cz, eandemque scripturam ῥύστην in
em significat; dativum citra necessitatem Classenus inculcavit) || καὶ om.
|| 25 τὸν κοσμόλεθρον ἀνελόντι] καὶ τὸν κοσμόλεθρον ἀνελεῖν cf. p. 29 supra ||
post Χοσρόην (cum Theophanis codd.) δεῦτερον ἔτος Ἄμεδ offert Π cf.
ad p. 314, 26 || 26 om. || 27 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ <excidit: δεκάτῳ cf.

Cedr. p. 722, 13 > τετάρτω αὐτοῦ ἔτη (sic) cf. ad p. 298, 15 || Χοσρόης] Χοσρόη || Σαραβλαγγᾶν] Σαραβλαγγάν (cf. Σαραβλάγγαν em; Σαραβλαγγᾶς p. 309, 7 etiam Π exhibit, sed Σαραβλάγγας p. 309, 26 et 310, 1, Σαραβλαγγᾶς p. 309, 18; formam Σαρβαραγκᾶς usurpat Cedr.) || 28 προσέβλετο] προσέβλλετο (=g). Eadem est ratio p. 301, 18 cf. insuper ἑλλόντες p. 338, 8, εἰςβλλόντες p. 309, 1, ἐμβλλόντες p. 305, 28, προσέβλλεν p. 314, 5, συνεβλλον p. 311, 5 et 318, 24, ex contrario autem συμβάλοισι p. 338, 6 et v. l. ad p. 341, 3 || p. 309, 1 Περοζήτης Περιζήτης (cf. Περοζήτης g, Περωζήτης elm et Boor vol. II p. 689) || εἰςβλλόντες] εἰςβλλόντες cf. ad p. 308, 28 || 3 κλεισούρας] κλησούρας || 4 νομίζοντες] νομήζοντες || 5 πεδίων] παιδίων || τρυφᾶς] τρυφᾶς, at cf. p. 312, 23. 25 || 8 ἤλαυνε] ἤλαυνεν || 9 λαῶ inc. f. 175' Π || 10 sq. πλινωμένη] πλινωμένη (cf. ἀγώνων p. 310, 14, ἐπιδοκῶς p. 331, 15, προπηδόντα p. 305, 12, et contraria ratione γεγωνῶτος p. 311, 12, ἐπιπεσῶτος p. 308, 21) || 12 sq. ἐκ τοῦ ἀπροσδοκῆτου ἐπιπεσόντες] ἐκ τοῦ ἀπροσδοκῆτως ἐπιπεσόντως (pro ἐπιπεσόντος?) minus recte, quamquam formulam ἐκ τοῦ ἀπροσδοκῆτως confirmat z cf. p. 302, 4, ubi Π Tafelii emendationem (p. 67) ἐκ τοῦ ἀπροσδοκῆτου pro ἐκ τοῦ ἀπροσδοκῆτως (ez) vel ἐκ τοῦ ἀπροσδοκηθέντος (em) comprobat. Adde ἐκ τοῦ συμβεβηκότος p. 305, 4, ubi eodem modo (ἐκ τοῦ συμβεβηκότως) peccat Π || 14 συνεβούλευε] συνεβουλεύετο (=z) || 14 Λαζῶν] Ἀλαζῶν cf. Boor vol. II p. 657 || 12 περιπίπτουσι] πίπτουσι (=m) cf. p. 330, 12 || 16 καὶ om. (cum codd.; ex A supplevit Tafelius p. 85) || 16 ἐξώπλισε] ἐξόπλησε || 17 πάση] πᾶσι || 18 Σαραβλαγγᾶς] Σαραβλαγγᾶς cf. ad p. 308, 27 || ἠκολούθει] ἠκολούθη || 19 οὔτω] οὔτως || 20 γνόντες] γνῶντες cf. ad l. 10 sq. || 23 γνόντες οἶον] γνῶντες οἶον (et in mg. περὶ τῆς παρακοῆς) || 24 τὴν χεῖρά σου, δέσποτα] τὴν χεῖρα σου, δέσποτα, ὄρεξον (cf. Anastas. vol. II p. 191, 29 sq. manum tuam da, domine) || 25 κελεύης] κελεύεις (=em) || 26 Σαραβλαγγᾶ] Σαραβλάγγα (=em, Σαραβλαγγα sine acc. c; cf. ad p. 308, 27) || ἦ om. || 28 κατέστησεν] κατέστησε || 31 δειλανδρίαι] δειλανδρείαι (=m; cf. ad p. 300, 4) || αὐτοῖς] καὶ τοῖς || φῆμι] φῆμι || p. 310, 1 Σαραβλαγγᾶς] Σαραβλάγγας (=cem; cf. p. 308, 27) || 2 ἠγωνίσαντο] ἠγωνήσαντο || 3 εἰς ἐαυτὸν] ἐαυτῶ (etiam Theophanis codd. praeter c; aliter Cedr. p. 723, 2 καὶ τὴν νίκην ἐπ' αὐτοῦς μετενεγκεῖν) || 5 ἠπλήκυσεν] ἠπλήκυσεν (=c; κατεσκήνωσεν habet Cedr. p. 723, 4) || 7 εὐρών τε πεδίον] εὐρών τὸ πεδίον || 7 sq. ἠπλήκυσεν] ἠπλήκυσεν (=f; cf. l. 5) || 8 νομίσαντες] νομήσαντες || 9 ἤλαυνον] ἤλαυνεν || αὐτὸν] αὐτοῦς (=yz, male cf. Cedr. p. 723, 7 sq. νομίσαντες δὲ οἱ βάρβαροι αὐτὸν ἐκ δειλίας φεύγειν, ἀκόσμως ἐδίωκον) || 10 κατ' αὐτῶν] κατ' αὐτοῦς || 10 κατὰ λαβῶν δὲ βουνὸν τινα] κατὰ λαβῶν δὲ τινα βουνὸν || 11 ἐπισωρεύας] ἐπισορεύσας || 11 συνεργίᾳ] συνεργεῖα (=fh; cf. ad p. 300, 4) || 13 ἀνεῖλεν] ἀνεῖλε || πίπτει δὲ καὶ ὁ Σαραβλαγγᾶς ξίφει πληγῆς τὸ νῶτον om.

(cum codd.; ex A addidit Boor. Neque adgnosceit Cedr. p. 723, 10) || 17 τὸ τοῦλδον] τὸν τοῦλδον (non Cedr. p. 723, 14; cf. Boor vol. II p. 777) || 18 βαρβάρους inc. f. 175^v Π || 20 τὰς τούτων δυσχωρίας] ταῖς τούτων δυσχερείαις (ταῖς τούτων δυσχωρίαις Cedr. p. 723, 18 nec non Theophanis libri, quorum scripturam Boor correxit; de v. l. δυσχερείαις cf. p. 308, 10 et Boor vol. II p. 740) || 21 Ἀζχοῖ| Ἀζχοῖ || 22 sq. συμμαχίας] συμμαχίας cf. ad p. 300, 4 || 24 σὺν τῷ Σαρβάρῳ] σὺν τοῖς βαρβάρους (= codd. et Cedr. p. 723, 22; σὺν τῷ Σαρβάρῳ ex A reposuit Tafelius p. 88 cf. p. 16 sq. supra) || 25 sq. λόγοι; ἀνεπτέρωσε καὶ παρηνέσει τούτους ἤλειψε] λόγοις παρκαλητικαῖς (cf. v. l. ad p. 307, 2) ἀνεπτέρωσε (λόγοις—ἀνεπτέρωσης παρήγει Cedr. p. 723, 23) || 26 τῶν ἐχθρῶν om. (cum codd. praeter A, unde reposuit Tafelius p. 89; om. etiam Cedr. p. 723, 24 cf. p. 30 supra) || p. 311, 1 ἐπακνέση] ἐπακνέσει (= hm; ἐπακνέση Cedr. p. 724, 3) || 2 ἀποδώση] ἀποδώσει (= lz) || 3 παρκαθρύνου] παρκαθρύνου] (= Cedr. p. 724, 4) || 5 ἀλλήλοις] ἀλλήλους (non Cedr. p. 724, 6) || συνέβαλον] συνέβαλλον (non Cedr.; cf. ad p. 308, 28) || 6 ὁδοιπορίας] ὁδοιπορείαις (non Cedr. p. 724, 7; cf. ad p. 300, 4) || οἱ δὲ βάρβαροι] καὶ οἱ βάρβαροι (= Cedr.) || 7 ἤλαυνον] ἠκολούθησαν (ἠκολούθουν Cedr. p. 724, 8) || 8 θελήσαντες], βουλόμενοι (= Cedr. p. 724, 9) || 8 sq. ἐμπίπτουσιν εἰς τόπους τελευτώδεις καὶ πλανῶνται καὶ εἰς μέγαν κίνδυνον ἤλθον] ἐμπίπτουσι πλανῶμενοι (cf. ad p. 309, 10 sq.) εἰς τόπους τελευτώδεις (sic) καὶ ἀνγκάζονται ἐξελεῖν (cf. Cedr. p. 724, 9 sq. ἐμπίπτουσιν εἰς τόπον τελευτώδη καὶ ἠνγκάσθησαν ἐξελεῖν) || 10 Περσῶν] τῶν Περσῶν || 11 Σαρβαράζ] Σαρβαράζω [non Cedr. p. 724, 12. Forma Σαρβαράζω occurrit in Π p. 313, 6, genitivus Σαρβαράζου p. 312, 4, sed recte Σαρβαράζ p. 309, 19. 21. 27; 323, 26; 326, 12; 327, 15, ac praeterea nominativi forma Σαρβαράζης p. 309, 16; 310, 2. 17; 313, 2. 8. 14; 329, 5. Aliter p. 306, 21 sq. 28. 30 Π peccat] || 11 sq. ἐπηύξει τὸν ἐαυτοῦ λαόν] ἠύξειτο ὁ λαὸς αὐτοῦ (= Cedr.) || 12 τὸ πληθὺς] ἐκαστος (= Cedr. p. 724, 13) || 12 sq. ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις] εἰς τὸν ἴδιον τόπον (= Cedr.) || 13 πρὸς τὸ ἀναπαύεσθαι < ex A ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν addit Tafel. p. 90 > | om. (= Cedr.) || 13 sq. τοῦτο δὲ Ἡράκλειος μαθὼν] τοῦτο μαθὼν ὁ Ἡράκλειος (cf. τοῦτο μαθὼν ὁ βασιλεὺς Cedr. p. 724, 14) || 14 διανοεῖται] διανοεῖτε (διανοεῖτο Cedr.) || 15 ἐπικαιμένου] ἐπικριμένου || τῷ Σαρβάρῳ] τῶν βαρβάρων (= g; cf. Stud. p. 16 sq.) || 17 ὀπλίσας] ὀπλήσας || Σαρβάρου] βαρβάρου (cum codd.; corr. Tafelius p. 90 ex A; cf. ibid.; βαρβάρου etiam Cedr. p. 724, 16 sq.) || 18 σὺν τοῖς ἐτέροις] συνετέροις (articulum exhibet Cedr. p. 724, 17) || 18 εἶπετο] ἤπετο || 18—21 σπεύσαντες δὲ διὰ τῆς νυκτὸς καὶ καταλαμβάνοντες τὸ χωρίον Σαλβανῶν ὄρα θ' τῆς νυκτὸς, Περσῶν ἐν αὐτῷ ὄντων καὶ γιγόντων τὴν ἐφοδον, οἱ καὶ διαναστάντες ὄρμησαν κατ' αὐτῶν· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι σπεύσαντες δὲ κατέλαβον τὸ χωρίον Ἀλ-

βζων (sic Tafelius apud Theoph. corrigebat p. 90) ὄρα ἐννάτη (ἐννάτη Π) τῆς νυκτός· τῶν δὲ Περσῶν γόνωντων (γόνωντων Π cf. ad p. 309, 10 sq.) τὴν ἐφοδὸν καὶ ὀρησάντων κατ' αὐτῶν, οἱ Ῥωμαῖοι (οἰρωμαῖοι Π), quae repetit Cedr. p. 724, 17 sqq. || 21 πρᾶξ] πᾶρξ (= cefz et Cedr. p. 724, 20) || 22 ὅστις] ὅς καὶ (= Cedr. p. 724, 21) || Σαρβάρω] βάρβάρω (= codd.; corr. Tafel. p. 91 ex A; cf. p. 16 sq. supra; cum Π concinit Cedr.) || ἐμή- νουσεν] ἐποίησεν (non Cedr.) || Σάρβαρος] βάρβαρος (= Cedr. et Theophanis libri praeter A, unde correctionem hausit Tafelius) || ἀνιστάς καὶ om. (= Cedr.) || 23 ἐπιβάς ἵππῳ γυμνός τε καὶ ἀνυπόδητος] γυμνός καὶ ἀνυπόδειτος (sic) ἵππῳ ἐπιβάς (= Cedr. p. 724, 21 sq., nisi quod ἀνυπόδειτος extat cf. Lobeckius ad Phrynich. p. 445) || 23 sq. ἐπορίστω] ἐπορίζετο (= Cedr. p. 724, 22) || 24 τὸ om. (non Cedr. p. 724, 23) || 26 ἐν ταῖς τῶν οἰκῶν στέγαις] ἐν ταῖς τῶν οἰκειῶν στέγαις (ἐπὶ τῶν δομάτων Cedr. p. 725, 1) || διὰ τοῦ πυρός] διαπυρός (articul. om. etiam Cedr.) || 27 καθεῖλεν] καθεῖλε (καθῆλε prave Cedr.) || ἀνῆλωσεν] ἀνέλωσεν (= Cedr. p. 725, 2; cf. ad p. 300, 2) || 28 ἄλλοι δὲ χειροπέδαις ἐδεσμεύθησαν] ἄλλοι δὲ χειροπέδες (= c; scil. posterius ε-αι) ἐδεσμεύθησαν, ἑτέρους δὲ καὶ αἰχμαλώτους ἔλαβεν (οὗς δὲ αἰχμαλώτους ἔλαβεν Cedr. p. 725, 2 sq.) || 28—312, 1 ἐκτός Σαρβάρου διεσώθη] διεσώθη, εἰ μὴ μόνος ὁ Σαρβαράζου (sic; — aliter Cedr. p. 725, 3 ὀλίγοι δὲ πάνυ φυγόντες ἐσώθησαν) || p. 312, 1 Σαρβάρου] αὐτοῦ (τοῦ βερ- βάρου Cedr. p. 725, 4 cf. p. 16 sq. supra) || χρυσὴν ἀσπίδα τε] τὴν (τὴν m. pr.) τε χρυσὴν (χρυσὴν Π) ἀσπίδα (= Cedr. p. 725, 4; — de scriptura χρυσὴν cf. ἀπεργούς p. 305, 1, διπλὰ p. 329, 29, διχῆ p. 303, 13; 311, 16, Ἰνδῶν p. 335, 20, κοινῆ p. 324, 15, φυγῆ p. 307, 29; 341, 5, χρυ- σὴν p. 312, 2. Contraria ratio comparet in ἀνελῶν p. 310, 16, ἀφορμῆς p. 304, 11, γνοῦς p. 305, 7; 315, 11; 320, 12, εἰκοσιοκτῶ p. 319, 5, εἰρηκῶς p. 301, 23, ἐκδρομῶν p. 313, 5, ἐκδρομῆς p. 309, 27, ἐξελθῶν p. 304, 24, ἐπιδεδουκῶς p. 331, 15, ἐπιδρομῆς p. 308, 19; 317, 14, ἐπιστρο- φᾶς p. 304, 21, ζωποιαῖ p. 328, 15, κρυγῆν p. 303, 14, λοιπῆς p. 323, 21, μαθῶν p. 318, 11; 324, 2, οὐδεῖς p. 311, 28; 317, 17, πεποικῶς p. 303, 21, περιπλακῆς p. 328, 7, συμβαλῶν p. 337, 1, τῆν m. pr. p. 328, 15, φυγῆν p. 312, 4) || 2 διὰ λῆθον] διαλήθου (non Cedr. p. 725, 5) || 4 ἐν τοῖς χωρίοις] αὐτῶν χωρίων (non Cedr. p. 725, 6 sq.; — αὐτῶν χωρίοις Theophanis codd. praebent, ubi αὐτοῖς χωρίοις Classenus corrigebat, vulgatam scripturam ἐν τοῖς χωρίοις ex A reduxit Tafelius p. 92) || 4 Σαρβάρου] Σαρβαράζου (= g) cf. ad p. 311, 11 || 5 ἔφυγον inc. f. 176' Π || 5 ἔκτεινε] ἔκτεινεν || 7 ὁ δὲ βασιλεὺς] εἶτα (= Cedr. p. 725, 8) || 8 τοῖς om. (non Cedr. p. 725, 9) || παρεχίμασεν] παρεχίμασε || 9—18 om. || 19 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ ἐτ' τούτου ἔτει cf. ad p. 298, 15 || 20 ποίχ] τὸ (= z: cf. Tafelius p. 92 n. 8) ποῖα || 22 φέρουσα] φέρουσαν || 23 διαφορωτέρη] διαφορότερα || ἀλλ' ἀπορίαν εἶχε] ἀλλὰ πορείαν (cf. ad p. 300, 4) μὲν εἶχεν || πρῶτων τῶν τροφῶν]

τῶν τροφῶν πασῶν (= z) || 24 εὐπορίαν τε] εὐπορεῖν (cf. ad p. 300, 4) τῆ
 || 25 δαψίλειαν] δαψήλῃαν || 26 χιόνι] χιονεῖ || 27 ἑπτὰ ἡμέραις δι' ἑπτὰ ἡμέ-
 ρων (= z; — ἐν ἑπτὰ ἡμέραις Cedr. p. 725, 12 sq.) || Τίγριν] Τίγρην (sed
 γρ. in rasura) || 28 Μαρτυπόπολιν] Μαρτυρούπολιν (non Cedr. p. 725, 13) ||
 29 Ἀμιδαν] Ἀμιδᾶν (non Cedr. p. 725, 13) || p. 313, 2 Σάρβαρος] Σαρβα-
 ραζῆς (= Cedr. p. 725, 16 cf. Σαρβαράζης c) || 3 Ἰλην] ἐπιλογήν (= yz;
 non Cedr. p. 725, 17) || 5 ἦει] εἶη (εἶη etiam hy; — ἦει Cedr. p. 725,
 19) || 6 τῷ Σαρβάρω] τῷ Σαρβαράζω (= h cf. τῷ Σαρβαρζαζῷ g et nota ad p.
 311, 11; τοῖς βαρβάροις habet Cedr. p. 725, 19) || 7 ἐν οἷς ἦν πλεκτηὶ γέφυρα
 ἐκ σχοινίων τε καὶ νηῶν] ἐν ᾧ καὶ ἡ πλεκτηὶ γέφυρα ἐκ σχοινίων (ita apud Theopha-
 nem corrigebat Classenus cf. l. 8) καὶ ἡνίων (= d; similiter ἡνίων fin, ἡνίων
 h, ἡνίων g, ἡνίων sine spir. e, ἡνίων sine spir. et acc. c; — νηῶν ex A
 reposuit Tafelius p. 94) ἦν (ἐν ᾧ ἡ πλεκτηὶ γέφυρα ἐκ σχοινίων καὶ ἐρίων
 ἦν Cedr. p. 725, 20 sq.) || 8 Σάρβαρος] Σαρβαραζῆς (= g) || λύσας τὰ σχοι-
 νία τῆς γεφύρας] τῆς γεφύρας τασχοινία λύσας (cf. τῆς γεφύρας λύσας τὰ σχοι-
 νία yz) || ἀπό om. (etiam codd.; ex A addidit Tafelius p. 94; paululum
 inflexit Cedr. p. 725, 21 sq. ἦν ὁ Σαρβαραζῆς λύσας ἐπὶ τὴν ἐτέραν
 γῆν πᾶσαν μετήγαγε) || 11 ἀκινδύνως τοῦτον ἐπέρρασε παραδόξως] ἀκινδύνως καὶ
 παραδόξως τοῦτον ἐπέρρασε (= z, non Cedr. p. 725, 23 sq.) || 12 κατὰ λα-
 βάνει] κατὰ λαβῶν (= Cedr. p. 725, 24) || Σαμῶσατα] Σαμῶσατα (= g, non
 Cedr.; cf. praeterea Σαμῶσατα hy) || 12 sq. Γερμυνίειαν] Γερμυνίαν (= def,
 non Cedr. p. 726, 1; cf. ad p. 299, 19) || 13 Σάρον] Εὔρον (pro Ἐβρον?),
 sed cf. l. 16 (Γαῦρον falso Cedr. p. 726, 2) || 14 Σάρβαρος] Σαρβαραζῆς
 (= Cedr.; Σαρβαράζης x) || εἰς τὸν ἴδιον τόπον om. (etiam Cedr. p. 726,
 3) || ἠκολούθει] ἠκολούθη || 18 Σάρβαρος] Σαράβαρος (= c; βάβαρος Cedr. p.
 726, 5) || 19 προπύργια] προπύργει (non Cedr. p. 726, 7) || 20 ἠπλήκυσεν]
 ἠπλήκυσεν (= c, non Cedr.; cf. ad p. 310, 7) || 20 — 23 ἐκτρέχοντες δὲ
 διὰ τῆς γεφύρας πολλοὶ τῶν Ῥωμαίων ἀτάκτως τοῖς Πέρσιν προσέβαλλον καὶ
 πολλὴν συγκοπήν αὐτοῖς ἐποίουν· ὁ δὲ βασιλεὺς τούτους διεκώλυεν ἀτάκτως
 παραθεῖν] ἐκτρέχοντες δὲ οἱ Ῥωμαῖοι διατῆς (cf. ad p. 219, 14) γέφυρας
 (idem accentus in Π recurrit p. 314, 1. 5. 7) ἀτάκτως πολὺν φόνον
 ἐποιοῦντο τῶν Περσῶν, οὓς ὁ βασιλεὺς διεκώλυεν (imperf. etiam c) ἀτάκτως
 παραθεῖν (ac similiter Cedr. p. 726, 7 sqq. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἀτάκτως ἐκ-
 τρέχοντες διὰ τῆς γεφύρας πολὺν φόνον ἐποιοῦντο Περσῶν· οἷς ὁ βασιλεὺς προ-
 ἦναι μὴ ἐκτρέχειν ἀτάκτως). || 23 συνελθεῖν] σὺν εἰσελθεῖν (= z) || 25
 ἐγκρύματα] ἐγκρύματα || 25 sqq. εἴλκυσε πολλοὺς] πολλοὺς εἴλκυσε || 26
 παραγινώμην inc. f. 176° Π || 26 sq. εἰς δῶξιν αὐτοῦ περάσαι] περάσαι εἰς δῶ-
 ξιν αὐτοῦ [περάσαι eodem modo Π offert p. 313, 10; 314, 10; 324, 24;
 340, 4, συμπεράσαι p. 313, 24 cf. insuper ἀνοῖξι p. 326, 21, βεβαιώσαι
 p. 338, 32, ἐκείνοι p. 305, 25, ἐπήρην p. 319, 5, ἐπιστρατεύσαι p. 302,
 17, θεωραπέυσαι p. 334, 7 sq., κκούργος p. 329, 23, Κωνσταντῖνος p. 300,

8; 301, 17, *μήνης* p. 328, 11; 329, 7 sq.; 341, 13, *οικεία* p. 330, 20, *παρχήριμα* p. 324, 7, *πλήθος* p. 322, 8, *πράξι* p. 333, 11, *φομφαία* p. 317, 25 sq., *σφαγίδια* p. 324, 11, *Χερσών* p. 332, 4 — Contra p. 308, 16 habes *παρχειμῆσαι*, p. 323, 3 οὔτε, p. 331, 14 *πᾶπαν* || p. 314, 1, *ἀνεῖλε* [*ἀνεῖλεν* || *ὑποσχόντας*] [*ὑποσχώντας*] || 1—4 ὁ δὲ βασιλεὺς ἑωρακῶς τοὺς βαρβάρους τῇ διώξει τὴν τάξιν λύσαντας καὶ ἐκ τῶν ἐφεστῶτων Ῥωμαίων τοῖς προπυργίοις πολλοὺς ἀναιρουμένους] ὁ δὲ βασιλεὺς τούτους ἀναιρουμένους ἑωρακῶς (cf. Cedr. v. 726, 12 οὓς ὁ βασιλεὺς ἑωρακῶς ἀναιρουμένους) || 5 *συναντήσας*] [*συναντίσας*] || *προξέβαλεν*] [*προξέβαλλεν*] (= g, non Cedr. p. 726, 14; cf. ad p. 308, 28) || *βασιλεὺς* om. (habet Cedr. *ὃν καὶ πατάξας ὁ βασιλεὺς*) || 7 εἰς φυγὴν ἐτρέπησαν οἱ βάρβαροι] οἱ βάρβαροι εἰς φυγὴν ἐτρέπησαν (= Cedr. p. 726, 15 sq.) || 7 sq. ὡς *βάτρυχοι* om. (etiam Cedr. p. 726, 16) || 9 *ἀνηρῶντο*] [*ἀνήρου*] (non Cedr. p. 726, 17) || 11 sq. *περάσας γενναίως τοῖς βαρβάροις ἀνδίστατο* μετὰ ὀλίγων τινῶν τῆς αὐτοῦ ἐτακρίας] μετὰ ὀλίγων τινῶν τῆς ἐκτου ἐτακρίας (cf. ad p. 300, 4) *περάσαι* (sic) τοῖς βαρβάροις γενναίως ἀνδίστατο (quae contraxit Cedr. p. 726, 17 sq.) || 12 ὡς] *ῥ*; (non Cedr. p. 726, 18) || *Σάρβαρον*] [*βάρβαρον*] (*Σαρβαρχῶν* Cedr.; cf. Stud. p. 17) || *πρός* om. (cum codd.; addit e a m. sec. et Tafelius p. 96, nec non Cedr. p. 726, 19) || 14 Ῥωμαίων] [*Ῥωμαῖον*] (= dg) || 15 *Κοσμᾶ*] [*Κοσμᾶ*] (= h; non Cedr. p. 726, 20) || 16 *τοσοῦτο*] [*τοσοῦτον*] (= yz et Cedr. p. 726, 21 cf. p. 31supra) || *βολάς*] [*βουλάς*] || 17—20 καὶ πολλὰς πληγὰς ἐδέχετο, εἰ καὶ οὐδεμίαν ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ <ex A supplet Boor: *πᾶσαν δὲ τὴν ἡμέραν ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ*> *μαχησάμενοι*, τῆς ἐσπέρας *καταλαβούσης*] τῆς ἐσπέρας δὲ *καταλαβούσης* (*καταλαβούσης δὲ τῆς ἐσπέρας* Cedr. p. 726, 22) || 20 sq. *διὰ τῆς νυκτός* om. (nec tamen Cedr. p. 727, 1) || 22 *Σεβάστειαν*] [*Σεβάστιαν*] (diphthongum adgnoscit Cedr. p. 727, 3; cf. ad p. 299, 19; *Σεβαστιαν* apud Theoph. exhibit e) || 23 Ἄλυ] [*Ἄλην*] (non Cedr.) || ἐν τούτῃ τῇ χώρᾳ *διέτριβεν ὄλον τὸν χειμῶνα*] *ἐκεῖσε παρεχίμασεν* (*ἐκεῖ παρεχίμασεν* Cedr.) || 24 sq. τῶν ἐν πάσῃ <τῇ> ὑπὸ Πέρσας *ἐκκλησιῶν*] πάντων (sic; cf. p. 318, 24; 334, 24) τῶν ὑπὸ Πέρσας *ἐκκλησιῶν* (*πασῶν τῶν ὑπὸ Πέρσας ἐκκλησιῶν* Cedr. p. 727, 4, quem contextum etiam Classenus e codicum ex scriptura: τῶν ἐν πάσας ὑπὸ Πέρσας *ἐκκλησιῶν* extricavit, nisi quod dativum Πέρσας retinendum esse censuit cf. ad p. 307, 26) || 25 sq. *γενέσθαι εἰς τὴν τοῦ Νεστορίου θρησκείαν*] *κοινωνῆσαι τῇ τοῦ Νεστορίου θρησκείᾳ* (*Νεστορίου θρησκείᾳ Π*), quae Cedr. p. 727, 5 sq. repetit || 26 post *βασιλέα* habes: *Ἀράβων ἀρχηγός*: Ἄμεδ ἔτη (ἐ Π) ἑπτὰ (cum codd., nisi quod illic *θ'* pro ἑπτὰ extat; cf. p. 308, 25, tum nota ad p. 328, 10) || p. 315, 1 om. || 2 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ 15' τούτου ἔπει cf. ad p. 298, 15 || 2—4 ἐποίησατο *στρατεῖαν στρατεύσας ξένους τε καὶ πολίτας καὶ οἰκέτας, ἐκ παντός γένους ἐκλογὴν ποιούμενος· καὶ τούτην τὴν ἐκλογὴν*] ἐποίησατο *στρατεῖαν ἀπὸ τε ξένων καὶ πολιτῶν καὶ οἰκετῶν καὶ παντός γέ-*

νοῦς καὶ ἐκ τούτων ἐκλογὴν ποιησάμενος ταῦτην (ταῦτην Π). [Eadem Cedr. p. 727, 8 sqq. praebet, qui tamen στρατιάν suppeditat et ἐκλεξάμενος pro ἐκλογὴν ποιησάμενος. Ac στρατιάν Theophani reddidit Tafelius (p. 98) militiae notionem cum Anast. vol. II p. 195, 23 recte statuens, contra Boor expeditionem videtur intellexisse, quamquam perinde ac Theophanis codices in vocis orthographia sibi non constat. Tafelii enim rationem expressit p. 188, 18 μὴ αὐτὸν στρατηγὸν ταῦτης τῆς στρατείας (στρατιᾶς g) ἐκλέξοιτο ὁ βασιλεὺς, tum p. 124, 17 μετὰ πάσης τῆς στρατιᾶς (στρατείας ef) αὐτοῦ, 128, 9 τῆς ἐν Θράκῃ στρατιᾶς (στρατείας dh, στρατίας cef), 147, 2 τὴν αὐτοῦ στρατιάν (στρατιάν dy, στραπειάν h), 188, 30 τὴν τε στρατιάν (στρατείαν dh, στρατιάν y) καὶ τὰς ναῦς ἐξώπλισεν, 189, 9 παρέλαβε τὴν στρατιάν (στρατείαν y, στραπειάν z, στρατίαν d), 192, 8 ἐν ἀριστέῳ τῆς στρατιᾶς (στρατείας g, στρατίας dem), 309, 10 ἡ στρατιὰ (= Π; στρατεία ehm, στρατίς c), eiusdemque emendationes contra memoriam vulgatam recepit p. 305, 15 τὴν Ῥωμαίων στρατιάν (Stud. p. 66), 325, 11 χιλιάρχος ἦν τῆς στρατιᾶς (στρατείας codd. praeter dh, ubi στρατίας extat), 340, 20 πᾶσαν στρατιάν (στρατείαν libri), sed incuria quadam neglexit p. 8, 24 τοὺς ἐν στρατείᾳ (στρατίᾳ efm) Χριστιανούς et 50, 34 τῶν ἐν στρατείαις (στρατίαις b) ἐξεπαζομένων] || 6 τούτῳ] τούτο (= em; τούτοις Cedr. p. 727, 10) || 6 sq. συνῆψε καὶ ὠνόμασε χρυσολόγους καὶ τούτους ἀπέστειλε κατὰ τοῦ βασιλέως] συνῆψεν, οὗς καὶ ὠνόμασεν χρυσολόγους (etiam z) καὶ κατὰ τοῦ βασιλέως ἀπέστειλεν (= Cedr. p. 727, 10 sq., nisi quod χρυσολόγους habet) || 8 Κωνσταντινουπόλεως] Κωνσταντινούπολιν (= cy; non Cedr. p. 727, 13) || 9 Ἀβάρους κλοῦσι] καὶ Ἀβάρους κλοῦσιν (καὶ Ἄβαρας κλοῦσι Cedr. p. 727, 13 sq.) || 9 sq. Βουλγάρους τε καὶ Σκλάβους καὶ Γηπαίδους] μετὰ τῶν Σκλαβινῶν καὶ Γηπέδων (μετὰ καὶ Σθλαβίνων καὶ Γηπέδων Cedr. p. 727, 14) || 11 πολιορκήσων] πολιορκήσωσι || 12 στρατὸν] λαόν (non Cedr. p. 727, 16) || ἐχώρισεν] ἐχώρησεν || ἐξέπεμψεν] ἐπεμψεν (= Cedr. p. 727, 17) || 15 sq. καὶ ἐν ταύτῃ διατρέβων τοὺς Τούρκους ἐκ τῆς ἐώρας, οὗς Χάζαροις ὀνομάζουσιν, εἰς συμμαχίαν προσεκλέσκατο] καὶ τοὺς Τούρκους τῆς ἐώρας (ἐώρας Π), οὗς καὶ (ita apud Theophanem supplevit Tafelius p. 99) Χαζάρους ὀνομάζουσιν, εἰς συμμαχίαν (συμμαχεῖν Π; cf. ad p. 300, 4) ἐκάλει (imperf. etiam x). Quae recurrit apud Cedr. p. 727, 19 sqq. || 17 ἄμ. τῷ νεοσυλλέτῳ] σὺν τῷ εὐλέ(f. 177' Π)ατῶ (seil. pro νεολέτῳ, quemadmodum Cedr. p. 727, 21 habet) || καταλαβὼν post Θεόδωρον (18) extat (etiam apud Cedr. p. 727, 22) || 18 ὀπλίσατο] ὀπλήσατο || 19 πνυμνήτου] ἀγίας (adiectivum om. Cedr. p. 727, 23) || καὶ om., recte (= Cedr.) || 21 αὐτῶν] αὐτὸν (lapsu!) || ἀπήλασεν] ἀπήλασεν (cf. ἀπέλασεν em; — ἀπήλασεν Cedr. p. 728, 2) || 22 πληθος πολὺ] πληθος πολὺν (sic; πληθῆ πολλὰ Cedr. p. 728, 3) || 23 Χοσρόης] ὁ Χοσρόης (= Cedr.) || ὠργίζετο] ὀργίζεται (= Cedr.;

cf. ὡργίζεσθαι c) || ὁ δὲ Σάϊν] ὁ δὲ (θε Cedr. p. 728, 4) || 24 ἐτελεύτησεν] τελευτᾷ (= Cedr.) || τούτου δὲ τὸ σώμα] τούτου τὸν νεκρὸν (= Cedr. p. 728, 4 sq.) || 25 sq. κελύσει Χοσρόου ἔλατι ταριχευθὲν πρὸς αὐτὸν ἐκοιμήσθη, καὶ τοῦτο (τούτου rectius Tafel. p. 100) νεκρὸν πολιτικῆς αἰκίας ὑπέβαλλεν] κελύσει: Χοσρόου ταριχεύσαντες πρὸς αὐτὸν ἐκόμησαν, ὃν καὶ (recte!) πολλὰς αἰκίας ὑπέβαλλεν (aoristum etiam y praebet; breviter Cedr.: Χοσρόης πολλὰς αἰκίας ὑπέβαλλεν) || 26 Χάζαρεις] Χάζαροι (= Cedr. p. 728, 5) || p. 316, 1 ἐν Περσίδι] τῇ Περσίδι (= yz et Cedr. p. 728, 6) || εἰς τὴν χώραν] ἐν τῇ χώρᾳ (= x et Cedr. p. 728, 6 sq.) || Ἀδρογγάν] Ἀνδρογγάν (cf. Ἀδρογγάν z, Ἀδρογγάν dy, Ἀδρογγάν sine acc. a; Ἀνδρογγάν Cedr. p. 728, 7 exhibet; cf. omnino Brou ad Theoph.) || 2 Ζιέβηλ] Ζιεβήλ (= dz; Ζεβήλ Cedr. p. 728, 7 et infra l. 5 et 11) || Χαχάνου] Ἀχαχάνου (non Cedr. p. 728, 8) || 4 sq. ἀπάρας δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς] ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπάρας (= Cedr. p. 728, 10) || 5 συνήνησεν] συνήνησεν (sic; συνήνησεν Cedr.) || Ζιέβηλ] Ζιεβήλ (= z) || 6 sq. ἰδὼν καὶ προσδραμῶν κατασπάζεται αὐτοῦ τὸν τράχηλον καὶ προσεκύνησεν αὐτὸν] ἰδὼν μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ χαρᾶς ἠσπάσατο τὸν βασιλεῖα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ (= Cedr. p. 728, 11 sine ἰδὼν) || 7 sq. τοῦ Τιφιλιου; om. || 8 Γούρκων] Τουρκῶν (= ein) || 8 sq. εἰς γῆν πεσόντες πρηγεῖς, ἐκταθέντες ἐπὶ στόμα] γῆν πεσόντες πρηγεῖς ἐπὶ στόμα || 9 παρ' ἔθνεσι] παρεθνεσιν (cf. δι᾿ ἄλλης p. 321, 22, δι᾿ ἄλλης p. 310, 6, διυπτίαν p. 309, 5, ἐναυγύπτω p. 333, 25, ἐναλβανία p. 308, 13 sq. 16. 17; 309, 1, ἐναυτῇ p. 340, 25, ἐναφρικῇ p. 331, 8, ἐνεδέση p. 327, 21 sq., ἐνεκαίων p. 320, 12, ἐξήρηκλείου p. 301, 19, ἐπαληθείας p. 339, 22 sq., καταλλήλων p. 335, 9, καταπάντων p. 308, 20, καταυτὸν p. 308, 14, μεταυσχίνης p. 312, 6, ὑκαυτοῦ p. 331, 16) || 11 Ζιέβηλ] Ζιεβήλ (= dz) || 12 ἀρχηγένειον τῷ βασιλεῖ] τῷ βασιλεῖ ἀρχιγένειον (sic etiam e; ἀρχιγένειον fhm) ὄντα || 13 τὴν τε θείαν καὶ τὴν φρονήσιν] τῇ θεῇ καὶ τῇ φρονήσει (= h) || 13 sq. ὁ Ζιέβηλ om. || 14 χιλιᾶδας μὲ ἀνδρῶν γενναίων εἰδωκε] ἀνδρῶν γενναίων χιλιᾶδας εἴκοσι δέδωκε || 14 sq. συμμυχίαν] συμμυχίαν cf. ad p. 300, 4 || 15 sq. τούτους δὲ λαβὼν ὁ βασιλεὺς] λαβὼν δὲ τούτους ὁ βασιλεὺς (= Cedr. p. 728, 14) || 16 Χαλικηδόνη] Χαλικιδόνι || 17 καὶ] ἀλλὰ καὶ (= Cedr. p. 728, 15) || 18 καὶ omi. (Cedr. p. 728, 16) || 19 κινήσαντες] ποιήσαντες (= Cedr. p. 728, 17) || 19 sqq. καὶ εἰς σάαση γλυπτὰ ἐκ τοῦ Ἰστρου πλήθος ἄπειρον καὶ ἀριθμοῦ κρείττον ἐνέγκαντες] πλήθος τὲ ἄπειρον (ἀπετρον Π) καὶ ἀριθμοῦ κρείττον ἐκ τοῦ Ἰστρου ἐνέγκαντες σκυφῶν γλυπτῶν (= Cedr. p. 728, 17 sq.) || 21 παρακαθίσαντες] παραταξάμενοι (= Cedr. p. 728, 19) || 22 συνεργία] συνεργία (= dy; non Cedr. p. 728, 20) || ταῖς πρεσβείαις] τῇ πρεσβείᾳ (cf. Cedr. p. 728, 20 sq.) || 23 πλήθη] πλήθει || 24 θυλάττη] θυλάτση (= Cedr. p. 728, 22 et h) || 24 sq. εἰς τοὺς ἐαυτῶν τόπους om. (= yz et Cedr. p. 728, 23) || 25 inter ὑπέστρεψαν et ὁ δὲ haec Π inseruit, quae cum leni scripturae varietate Cedr. p. 728, 23—729, 18 repetit: τοιοῦτον γὰρ συνέβη γενέσθαι θυμῶν

παρὰ τῆς ἀγίας (quod sequebatur ἡμῶν rasura sustulit librarius) Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου (τοιούτον γὰρ συνέβη αὐτοῖς Cedr.). Εἶδον οἱ βάρβαροι πρῶτας οὔσης (οὔσης Π) καὶ τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος ἀπὸ τῆς πόρτας (πόρτης Cedr.) τῶν Βλαχερνῶν ἐξελθοῦσαν γυναικα περιφανῆ μετὰ καὶ εὐνούχων τινῶν. Ὑπολαβόντες (acc. om.) δὲ τὴν βασιλισσαν εἶναι τὴν τοῦ Ἡρακλείου (Ἡρακλείου Π) γυναικα καὶ πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῶν (αὐτὸν Π) ἐξέφραστοι εἰρήνης ἕνεκα διὰ (inc. f. 177^v Π) τὸ μὴ εἶναι τὸν Ἡρακλείου (τὸν βασιλέα Cedr.) ἐν τῇ πόλει, πύροδον αὐτῇ (ἐαυτῇ Π) ἐποίησαν (ἕνα καὶ λαὸς ἕτερος ἐξελθὼν ὑποχάριμος αὐτοῖς γένηται addit Cedr.). Εἶτα ὡς εἶδον αὐτὴν τὴν τοῦ φοσσάτου περιουχὴν ἐξελθοῦσαν καὶ πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῶν (αὐτὸν Π) μὴ ἀπελθοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν πόρταν, ἀφ' ἧς ἐξῆλθεν, κλεισθεῖσαν (κλεισθῆσαν Π; καὶ μὴ ἀπελθοῦσαν πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῶν sine ἀλλὰ — κλεισθεῖσαν Cedr.), διώκουσιν (διώκουσαν Π) ὀπίσω (ὀπίσω Π, ὀπισθεν Cedr.) αὐτῆς, πλησιάζουσι δὲ αὐτὴν δῆθεν (καὶ ὡς δῆθεν ἐπλησίαν αὐτῇ Cedr.) κατὰ τὸν τόπον τῆς λεγομένης πλκικῆς Πέτρας. Καὶ (om. Cedr.) αὐτὴ (αὐτῇ Π) μὲν ἄφαντος καὶ οἱ σὺν αὐτῇ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν (ὀφθαλμῶν Π) αὐτῶν γηγόναντι (αὐτῇ μὲν καὶ οἱ σὺν αὐτῇ ἄφαντοι γηγόναντι Cedr.), αὐτοὶ δὲ εἰς ἀλλήλους (ἀλλήλους Cedr.) συμπλκέντες θορύβου μεστὸν ποιοῦσι τὸ πλῆθος, καὶ ταραχῆς γενομένης ἀλλήλους ἕως ἑσπέρας κατασφάζουσι (καὶ ἀλλήλους κατασφάζουσι ἕως ἑσπέρας Cedr.). Πρῶτας δὲ γενομένης τὴν αἰτίαν ὁ ἄρχων αὐτῶν ζητήσας (ζητήσας ὁ ἄρχων αὐτῶν Cedr.), ἐπεὶ (ἐπὶ Π) τὸ πλεῖον τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἐμφυλιῶς ἀνακλωθὲν εὔρεν, ὑποστρέφει μετ' αἰσχύνης (μεταισχύνης Π) εἰς τὸν ἴδιον τόπον (εἰς τὰ ἴδια Cedr.). Οἱ δὲ τοῦ πλωίμου (πλοίμου Cedr.; cf. Boor ad Theoph. vol. II p. 767) καὶ αὐτοὶ (αὐτὸν Π) τούτους ἰδόντες ὑποχωρήσαντας (ὑποχωρήσαντες Π) εὐθὺς ἀνεχώρησαν οὐς κατὰ τὸν Εὐξεινον πόντον ζάλη παραπεσοῦσα (καταλαβούσα Cedr.) ὀλίγους (ὀλίγους Π) τινὰς εἰς τὰ ἴδια ἐπανελθεῖν ἐφήσιν (ἐφήσεν Π; ἀφήσιν Cedr.) || 25 sq. τῇ Χαλκηδὸνι παρακκηθεζόμενος] ἐπὶ τούτοις ἀχθεσθεῖς ὅμως τὴν Χαλκηδὸνα παρακκηθεζόμενος (= Cedr. p. 729, 18 sq., qui tamen παρακκηθεζόμενος exhibit) || 26 αὐτόθι] αὐτοῦ (= x et Cedr.) || κουρσεύων καὶ om. (= Cedr.) || 27 καὶ] καὶ ἀρνηίζων (= Cedr. p. 729, 20) || p. 317, 1—10 om. || 11 τούτω τῷ ἔτει] < τ > ῶ (littera initialis neglecta est) ἢ αὐτοῦ ἔτει cf. ad p. 298, 15 || 13 τοῦτο μαθόντα om. (= Cedr. p. 729, 23) || Τούρκοι] Τούρκοι (= dehm, non Cedr.) || 14 sq. μὴ ὑποφέροντες συγκοπιᾶν τῷ βασιλεῖ] καὶ μὴ φέροντες συγκοπιᾶν τῷ βασιλεῖ (τῷ τε βασιλεῖ μὴ φέροντες συγκοπιᾶν Cedr. p. 729, 24) || 15 ἤρξαντο] ἤρξατο (lapsu!) || ὑποφρέειν] ἀποφρέειν (non Cedr. p. 73^o, 1) || 16 διελάλησε] διελάλησεν || 18 θέλει] θέλων (non Cedr. p. 73^o, 3) || μήτηρ] θεοτόκος (= Cedr. p. 73^o, 4) || 19—21 ἕνα δεῖξῃ τὴν ἐαυτοῦ δυναστείαν, < ἐπειδὴ οὐκ ἐν πλήθει λαῶν ἢ ὀπλων ἢ σωτηρία ἐστίν, ἀλλ' εἰς τοὺς ἐλπίζοντας ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ ex A adiunxit Boor > καταπέμπει τὴν βοήθειαν αὐτοῦ] τοῦτο δὲ γίνεται, ὅπως δεῖξῃ ἐν ἡμῖν καὶ πᾶσι τούτοις τὴν ἐαυτοῦ δυναστείαν καὶ καταπέμπει (= dh; cf. καὶ καταπέμ-

ψη g) τὴν βοήθειαν αὐτοῦ ἐφ' ἡμῶν (= Cedr. p. 730, 4, sed post δυναστείαν habes: καταπέμφεις ἡμῶν τὴν αὐτοῦ βοήθειαν) || 22 ἐπ' αὐτοῦς | ἐπ' αὐτοῖς (αὐτοῖς Cedr. p. 730, 7) || Ῥαζάτην | Ῥαζάστην (cf. l. 28, sed nulla est lectionis varietas ad p. 318, 2. 15; 319, 1. 15; 320, 1. 14; 324, 24; adde p. 318, 13; forma Ῥαζάστης ubique Cedr. utitur) || 23 πολεμικώτατον | πολεμηκότατον || 23 τοῦτον om. (= Cedr. p. 730, 9) || 24 ἀπέστειλεν | πέμπει (= Cedr.) || τῆς Περσίδος | Περσίδος (= yz et Cedr. p. 730, 10) || 24 sq. ἐπιστόλει post καὶ τὰς κόμας ponitur (non Cedr.) || 25 ἀνῆλκε | ἀνίλισκε || 26 θ' | ἐνάτη || 27 Χαμζηθῶ | Χαμζιθῶ (= d et Cedr. p. 730, 12; Χαμζιθῶ sine acc. c) || 28 Ῥαζάτης | Ῥαζάστης (cf. ad l. 22) || Γαζακόν | Γαζάκον (= d, Γαζάκον g, Γαζακόν h; cf. ad p. 307, 31) || 20 — 30 καὶ ἠκολούθει, τῶν Ῥωμαίων δαπανώντων ἔμπροσθεν τὰς τροφάς αὐτὸς δὲ ὀπίσω ὡς κύνων πεινῶν μόλις ἐκ τῶν ψιγίων αὐτοῦ ἐτρέφετο | καὶ τῶν Ῥωμαίων ἀνελισκόντων ἔμπροσθεν τὰς τροφάς αὐτὸς ὀπίσθεν πεινῶν ἠκολούθει (eademque fere praebet Cedr. p. 730, 13 sq.) || 32 διεφθάρησεν | διεφθάρεισεν (aliter Cedr. p. 730, 14 sq. ὡς πολλὰ τῶν ἀλόγων αὐτοῦ διαφθάρῃσιν) || p. 318, 1 μέγαν | μέγα cf. ad p. 307, 8 || Ζάβαν | λεγόμενον Ζαβᾶν (cf. Ζαβᾶν λεγόμενον z. Perispomenon etiam Cedr. p. 731, 16 agnoscit, qui in ipsa oratione paululum variat) || 2 Νινευτ τῆς πόλεως | τῆς πόλεως Νινευτ (= Cedr. p. 730, 16) || κατέλαβε inc. f. 178^r Π || 2 sq. εἰς τὸ πέραμα ἐπκκολουθῶν αὐτῶ | εἰς τὸ πέραν (= z) παρκολουθῶν (sic) αὐτὸν || 3 sq. εὔρεν ἄλλο πέραμα | εὔρε πέραμα || 5 ἐπιλέκτων | ἐπιλεκτῶν || 7 σπαθίν | σπαθίον (= hx et Cedr. p. 730, 21) || αὐτοῦ om. (= z, non Cedr.) || 7 sq. ζῶντας ἤνεγκεν | ἤνεγκε ζῶντας (= z) || 8 ὅστις | ὅς (= Cedr. p. 730, 22) || 10 ὀπλισμένους | ὄπλισμένους (non Cedr. p. 730, 23) || 11 ἀλλ' | ἀλλὰ (non Cedr. p. 730, 24) || δὲ om. (et Cedr.) || 12 προαπέλυσε | πρόἀπέστειλε (= x et Cedr. p. 731, 1) || ἐπηκολούθει | ἐπηκολούθη || 13 ὄφειλε πολεμῆσαι | πολεμήσει τὸν Ῥαζάτ (sic) || 13 sq. πρὸ τοῦ ἐνωθῶσιν αὐτοῖς οἱ τριγίλιοι | πρὸ τοῦ ἐνωθῆναι (= h) αὐτῶ (= h) τοὺς τριγίλιους [paulo aliter Cedr. p. 71, 2 sq. εὐρῶν δὲ τόπον ἐπιτήδειον ἠθέλησε συμβαλεῖν πόλεμον μετὰ Ῥαζάστου πρὸ τοῦ ἐνωθῆναι τοῖς τριγίλιοις, — sed iniuria πρὸ τοῦ ἐνωθῆναι αὐτοῖς τοὺς τριγίλιους Theophani redditurus erat Tafelius p. 106. Sane structuram πρὸ τοῦ ἐνωθῶσιν Lexicographi et artis grammaticae praeceptores plane ignorant, at cf. Joannes Malalas p. 447, 15 (Bonn.) πρὸ τοῦ ἐπιρῶψωσιν et Joannes Moschus Prat. Spirit. 127 (Patr. Gr. vol. LXXXVII p. 2989 D) πρὸ τοῦ ἐγκλισθῶ, neque aliter statuendum de Pisidae loco S 531 sq. οὐκοῦν πρὸ τοῦ τις τῶν διδασκάλων φθάσας | τύπτων ἐρωτήσῃ σε παιδίου δίκην, ubi missis Quercii nugis eadem ratione πρὸ τοῦ — ἐρωτήσῃ emendandum est. Nimirum πρὸ τοῦ idem valet ac πρίν, unde praeter coniunctivum etiam infinitivus admittitur cf. Hex. 1541 πρὸ τοῦ φεγείν ὑμνησε τὸν παντεργάτην, S 355 πρὸ τοῦ με-

τασχεῖν τὸν Κορινθίων θρόνον, Suppl. LXVIII 2 πρὸ τοῦ προελθεῖν, τὸν γεωργὸν δεικνύει. — S 114 εἰ γὰρ πρὸ τοῦ σε συνταράξει τὴν φύσιν, Suppl. IV 148 πρὸ τοῦ γενέσθαι τὴν τροπὴν τῆς ἡμέρας. (Aliud exemplum interpolatio offert inter Hex. 406 et 407 a T oblata: φειδοῖ προνοίας εἰς ἀκίνδυνον θέαν, | ὅπως ἕκαστος δυστράχηλος οἰκέτης | σύνδουλον αὐτοῦ σωφρονισθέντα βλέπων | πρὸ τοῦ λαβεῖν μάστιγας εὐτακτεῖν μάθη). Quos locos ad unum omnes huc pertinere probare potest Suppl. LXXX 1 καὶ πρὶν προελθεῖν cl. LXXXV 3 καὶ πρὶν προελθῆς cf. insuper Cedrenus vol. I p. 722, 17 ἔσπευσε συμβαλεῖν πόλεμον μὲτὰ Σαρβαραγγᾶ πρὸ τοῦ (πρὶν ἢ Theoph. p. 309, 26, πρὶν Π) ἐνοθῆναι αὐτὸν τῷ Σαρβαραγγᾶ et 723, 1 sq. ἡγωνισαντὸ συμβαλεῖν Ἡρακλείῳ πρὸ τοῦ (πρὶν ἢ Theoph. p. 310, 2 sq. et Π) φθάσαι τὸν Σάβιν. Apud Theophanem infinitivus a πρὸ τοῦ pendet p. 16, 27; 176, 22; 237, 20, accusativus cum infinitivo p. 126, 34; 187, 20; 235, 30; 243, 12. 18; 320, 6; 381, 7; 490, 14] || 14 sq. καὶ διακλήσεως τῷ λαῷ παρετάξατο] διελάλησε τῷ λαῷ καὶ παρετάξατο

τ

|| 16 ἐχώρησεν] ἐχώρησε || 17 σαββάτω] σαββά (= m; cf. Tafelius p. 106)
|| 18 ἄρχοντι τῶν Περσῶν συνήντησεν] ἄρχοντι (cf. ad p. 299, 16) μετὰ

σ

τῶν Περσῶν συναντ (sic; ἄρχοντι μεγάλῳ τῶν Περσῶν συναντᾷ Cedr. p. 731, 4) || 19 βοηθεῖα τῆς θεοτόκου] πρεσβεία τῆς παναρχάντου θεοτόκου (τῆς θεοτόκου breviter Cedr. p. 731, 5) || 19 sq. κατέβαλεν] καταβάλλει (= Cedr.)
|| 20 καὶ οἱ σὺν αὐτῷ προεκηπήσαντες ἐτρέπησαν om. (et Cedr.) || 21 ὁ βασιλεὺς ἄλλῳ συναντήσεως καὶ τοῦτον κατέβαλεν] ἐλθόντα ἄλλον δεύτερον καὶ τοῦτον κατέβαλεν (l. κατέβαλεν) || 23 τοῦτο] τοῦτον (= g) || καὶ τῶν] εἶτα τῶν || 24 ἡχησῶν] χησάντων (scil. pro ἡχησάντων, quam scripturam m offert; de masculini forma cf. p. 314, 24) || 24 συνέβαλον] συνέβαλλον (= fg; cf. ad p. 308, 28) || ἀμφοτέρω τὰ μέρη om. || 26 λεγόμενος] λεγόμεν (sic) || 27 ἐν τῇ ὄψει ἔλαβεν] ἔλαβεν ἐν τῇ ὄψει αὐτοῦ (pronomem etiam z addit) || 28 οὐδὲ αὐτὰ ἐνήργουν om. || p 319, 1 δὲ] σὺν (= z) || τουρμάρχῳ] τρουμάρχῳ (sic; cf. Boor vol. II p 716) || αὐτῶν] αὐτοῦ (= d et Cedr. p. 731, 9) || ἐσφάγησαν] ἔπεσον (= Cedr.) || 4 ἀλλ' οὐκ ἀπέθνον, εἰ μὴ ἄλλοι δέκx] μόνοι δὲ δέκx ἀπέθνον (ἐξ ὧν δέκx ἀπέθνον Cedr. p. 731, 9 sq.)
|| ἐκροτήθη] ἴστατο [= Cedr. p. 731, 10. Theophanis rationem explicat p. 353, 29 κατὰ πᾶσαν οὖν ἡμέραν συμβολὴ πολέμου ἐκροτεῖτο ἀπὸ πρωτῆ ἕως ἑσπέρας, saepissime autem locutiones μάχην (p. 208, 13; 318, 25) et πόλεμον (p. 20, 2; 95, 21; 97, 20; 126, 56; 209, 4; 250, 30; 251, 29; 255, 20. 28; 256, 4; 266, 26; 282, 10; 310, 10; 311, 26; 315, 19; 318, 17; 359, 2; 394, 12; 406, 11; 425, 15; 455, 7; 464, 7; 468, 28) κροτεῖν adhibentur cf. insuper συγκροτεῖν πόλεμον p. 85, 29 et 269, 18, quae phrasis nescio an reponenda sit p. 233, 13, ubi nunc

συγκρούσαντες extat. Ceterum omnia fere exempla vocem πόλεμος pugnæ notionem usurpatam adferunt, quam p. 9 n. 4 supra adtigimus] || 7 λωρίκιαι αὐτῶν καὶ τὰς κασιδιὰς ὄπλα αὐτῶν ἤγγουν τὰ λωρίκια, τὰς κασιδιὰς || 8 σαγιττοβόλων] σαγιττοβόλων (cf. σαγιττοβόλων x) || 8 sq. οἱ δὲ τῶν Ῥωμαίων λαοὶ] καὶ οἱ μὲν Ῥωμαῖοι || 9 ἐπότισαν] ἐτάγγισαν καὶ ἐπότισαν (ἐπότισαν καὶ ἐτάγγισαν etiam h, ἐπότισαν καὶ ἐτάγγισαν g) || 10 sq. ἕως ὄρας ἐβδόμης τῆς νυκτός] ἕως ὄρας ἐβδόμης, sed post Περσῶν (11) || 12 τῆς νυκτός κινήσαντες om. || φασάτων] φροσάτων (cf. φροσάτων f et Boor vol. II p. 786) || 13 τοῦτο] τοῦτον || ἀπῆλθον] ἀπῆλθον cf. ἀπέλθετε p. 389, 8 (g), tum alia novicii aoristi exempla in Theophanis codicibus: ἐβλαζ (Boor vol. II p. 734 sq.), ἐγενάμην (ib. p. 736), ἐπεσα (ib. p. 767), ἤγαγα (ib. p. 727), κατέφυγα (Theoph. p. 457, 28 in em) cf. nota ad p. 301, 16 (Stud. p. 61). Adde imperfecti formas ἐδίδασκαν p. 303, 16 (c) et ἤλεγχαν p. 106, 2 (b) || ἠπλήκυσαν] ἠπλήκυσαν (cf. ἠπλήκυσαν f. — Π spiritum asperum offert praeterea p. 310, 5. 7; 313, 20; 320, 10; 325, 1, lenem p. 313, 17; 318, 1; 321, 2; 322, 10. De Theophanis usu cf. Boor vol. II p. 782) || 14 τρυχινού] τρυχινού (non Cedr. p. 731, 13, ubi tota narratio in angustum coacta est) || πολλὰ δὲ σπαθία ὀλόχρυσαι] (ine. f. 178^v Π) οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πολλὰ σπαθία ὀλόχρυσαι ἔλαβον || 15 σκουτάριον] σκουτάριον (= ch et Cedr. p. 731, 14) || 16 ἔλαβον om. (sed cf. ad l. 14) || ἔχον] ἔχων || ρκ'] ἐκτὸν ὀκτώ (sic) || λωρίκιν] λωρίκιον (= f; λωρίον Cedr. p. 731, 15) || αὐτοῦ om. || 17 σακκαμάγγιν] σακκαμάγγινον (= Cedr. p. 731, 16; neque aliter apud Theophanem edidit Tafelius p. 108) || 17 sq. τὰ βραχιόλια] τὰ βραχιόλια (τὰ βραχιόλια etiam Cedr. p. 731, 15; at cf. Boor vol. II p. 735) || 18 τὴν σέλλαν] ἡ σέλα (= h, non Cedr.; ἡ σέλλα cyg) || ὀλόχρυσον] ὀλόχρυσος (= cyz) || 19 Βαρσαμουσής] καὶ Βαρσαμουσής || Ἰβήρων] Ἰβήρων cum duobus punctis super H (= Ἰβήρων g) || 19--22 τῶν ὑπὸ Πέρσας <Boor adiecit: οὐδεὶς δὲ μέμνηται τοιοῦτου πολέμου γεγονότος μεταξὺ Περσῶν> καὶ Ῥωμαίων [οὐχ delevit Tafelius p. 108] ὅτι ἐν ὄλη τῇ ἡμέρᾳ ἔσχε στάμα ὁ πόλεμος· ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι· ἀλλὰ τοῦτο γέγονε μόνη τῇ τοῦ Θεοῦ βοήθειᾳ τῶν ὑποπερσῶν καὶ Ῥωμαίων falso. [Lacunam optime Anastasio duce explevit Boor, perperam Tafelius: τῶν ὑπὸ Πέρσας καὶ Ῥωμαῖοις (cf. Stud. p. 67) γεγονότων <οὐδεὶς δὲ τοιοῦτου μέμνηται πολέμου μεταξὺ τῶν τε Ῥωμαίων καὶ τῶν Περσῶν χρητηθέντος>, ὅτι κτλ. Inepte enim Iberum, qui Persis Romanisque subsint, princeps innuitur, etsi Justiniani II temporibus Iberiac tributum et Arabibus et Romanis simul solvebatur (Theoph. p. 363, 11). Sed omnino gentis illius alii Heraclium comitabantur (p. 309, 15), alii Chosroae socii erant, perinde ac Saraceni, de quibus cf. p. 304, 13 sqq. Melius tamen contextus ratio apud Theophanem explicabitur, si ὑπὸ Περσῶν (cf. z) pro ὑπὸ Πέρσας in censum veniat, quamquam genitivi usum non satis commendat v. l. ad p. 340, 14 infra,

neque vero falsa scripturae varietas ad p. 89, 21 γράζει πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτόν (αὐτῶν γ) ἐπισκόποις, 151, 13 ποιήσας σύνοδον τῶν ὑπ' αὐτόν (αὐτῶν c f) ἐπισκόπων, 175, 7 ἐστράτευσε δὲ ὑπ' αὐτόν (αὐτῶν g) Ἀρμενίων πλῆθος, 284, 27 πάσας τὰς πολιτείας τὰς ὑπ' αὐτόν (αὐτῶν d), 408, 25 τῆς ὑπ' αὐτόν (αὐτῶν γλ) βασιλείας, 414, 4 τῆς ὑπ' αὐτόν (αὐτῶν c f g) ἀρχῆς, 483, 16 τῆς ὑπ' αὐτόν (αὐτῶν f) ἐξουσίας. Itaque minus recte p. 304, 14 Boor post Tafelium (p. 72) τῶν δὲ Σαρακηνῶν τότε ὑπὸ πάκτων ὄντων supplevit, siquidem accusativus (cf. nota ad p. 307, 26) scriptori nostro magis convenit cf. p. 359, 17 τὰς ὑπολοίπους ἐπὶ γενεὰς ὑπὸ πάκτων ὄντας, ubi codicis γ memoriae πάκτων haudquaquam pluralis numerus favet cf. enim p. 355, 23 ἐπὶ συμφώνου ἐτησίου πάκτου post (p. 355, 14) ἐτήσια τῷ βασιλεῖ παρέχειν πάκτα] || 24 sq. ἐκφοβήσῃ, καὶ ἀποστείλας προσκλήσῃ τὸν Σάββαρον ἐκ τοῦ Βυζαντίου (τῆς Χαλκηδόνος saepsit Boor)] ἐκφοβήσας πείσῃ ἀποστείλαι πρὸς Σάββαρον καταλιπεῖν τὸ Βυζάντιον καὶ ὑποστρέψαι (ac similiter Cedr. p. 731, 18 sq. ἐκφοβήσας πείσῃ ἀποστείλαι πρὸς Σάββαρον ἀναχωρήσαι τοῦ Βυζαντίου) || 25 εἰκάδι πρώτῃ] εἰκοστή πρώτῃ (cf. κα' codd. praeter c cl. p. 320, 9 et 321, 13) || p. 320, 1 sq. ὁ λαὸς τοῦ Ῥαζάτου ὁ ἐκ τοῦ πολέμου ἐξειλήσας] ὁ ἐκ τοῦ πολέμου διασωθεὶς λαὸς τοῦ Ῥαζάτου || 3 καταλαβῶν] καὶ καταλαβῶν (cum Theophanis codd. praeter A) || Νινευὶ] Νηνευὶ (= efn) || 3 sq. ὁ βασιλεὺς om. (etiam Tafelius p. 111) || 4 μέγαν] μέγαν ποταμὸν (= dz) || Ζάβαν] Ζιβᾶν (pro Ζιβᾶν cf. p. 318, 1; 320, 8. 13. 17) || 4—6 πέμπει Γεώργιον τὸν τουρμαρχῆν μετὰ χιλίων στρατιωτῶν, ἵνα ἐλάσῃ πρὸς τὸ κρατῆσαι τὰς γέφυρας τοῦ μικροῦ Ζάβα om. (cum codd.; nimirum ex A addidit Tafelius p. 111) || 6 πρὸ τοῦ] πρὸ τοῦ || 7 μῆ] σαρκοντροκτῶ || 8 Ζάβα] Ζιβᾶ (= z) || ἐζώγησεν] ἐκράτησεν || 9 εἰκάδι πρώτῃ] κα' (cum codd. praeter c; cf. ad p. 319, 25) || 10 ἠπλήκυσεν] ἠπλήκυσεν (cf. ἠπλίκευσεν f et a' p. 319, 13) || Ἰσεδέμ] Ἰσεδέμ (= c; Ἰσεδεμόν Cedr. p. 731, 21) || 11 sq. καὶ ἐποίησε τὴν ἐορτὴν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως] ποιήσας ἐκεῖ τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστοῦ γεννῶν (aliter Cedr. p. 731, 21 ἐορτάσας ἐν αὐτοῖς τὴν Χριστοῦ γέννησιν) || 12 Χοσρόης] ὁ Χοσρόης (= g) || 13 Ζάβα] Ζιβᾶ (= z) || 14 sq. πολὺ σπουδάσωσι] σπουδάσωσι πολὺ (cf. σπουδάσωσι πολλοὶ z) || 16 αὐτοὶ om. || τὸν μικρὸν Ζάβαν ἐν ἄλλοις τόποις] ἐν ἄλλοις τόποις τὸν μικρὸν Ζιβᾶν (perispomenon etiam z exhibit) || 17 ἐμπροσθεν ἐπορεύοντο] ἐπορεύοντο (ἐπ ex ἐμπ) ἐμπροσθεν || 18—20 παλάτιον, τὸ ἐπιλεγόμενον Δεξεριδᾶν, τοῦτο κατέστρεψε καὶ πυρὶ παρέδωκεν οἱ δὲ Πέρσαι περᾶσαντες τὴν τοῦ Τορνᾶ ποταμοῦ γέφυραν ἠπλήκυσαν ἐκεῖ καταλαβῶν δὲ ὁ βασιλεὺς om. (cum Theophanis libris; ex A supplevit Boor) || 21 ἐπιλεγόμενον Ῥούσα] λεγόμενον Ῥουσα (λεγόμενον Ῥούσα Cedr. p. 731, 23; Ῥουσα apud Theophanem g adgnoscit) || καὶ om. (= z) || 21 sq. κατέστρεψε ὑψώθη δὲ] κατέστρεψε ὑψωμένος δὲ || 23 ἀλλὰ] αὐτοὶ || 24 ὁ δὲ βασιλεὺς περᾶσας] ὅθεν περᾶσας ὁ βασιλεὺς || 25 ἐπιλε-

γόμενον Βεκλάλ] λεγόμενον Βεκλάλ (λ. Βεκλάμ. Cedr. p. 732, 1, ac formam Βεκλάμ. etiam ad p. 321, 7 Π suppeditat) || 25 ἐνταῦθα] ἐν ᾧ (= Cedr. p. 732, 1 cf. ubi A, unde eandem emendationem Tafelius p. 112 adsecutus est: ἐνταῦθα Boor pro codicum scriptura ἐν ταύτῃ invexit) || 25 sq. ἱπποδρομίαν] ἱπποδρόμιον rectius (= Cedr. p. 732, 2; cf. hippodromium A, ἱπποδρόμιον f, quae scripturae varietas in Theophanis libris haud semel recurrit cf. p. 125, 11; 136, 22; 140, 14; 185, 10; 199, 19; 227, 2; 297, 18; 437, 27; 438, 1; 441, 24; 449, 26; 450, 16; adde ἱπποδρομεία pro ἱπποδρομία p. 243, 4; 247, 30; 249, 5) || 26 ἔκτισε] ἦν (= Cedr. p. 732, 2; ἔτυχε iam Combesisius Theophani redditurus erat) || 27 νεκτὸς om. (= Cedr. p. 732, 5 et ipsius Theophanis libri; ex A adiecit Boor) || 28 ἐλεφάντων] αἰλεφάντων || p. 321, 1 ἐπιλεγόμενου] λεγόμενου || 2 ἐπιλεγόμενον] τὸν ἐπιλεγόμενον || ἐστίν] ἐστὶ || 7 Βεκλάλ] Βεκλάμ. (cf. ad p. 320, 25) || 7 περιβόλω inc. f. 179 Π || 7 sq. τριακσούς] τρεῖς (cum codd. et Cedr. p. 732, 2; ex A mutavit Boor) || 8 καὶ ἐν ἄλλῳ περὶ πεντακσίας δορκάδας σιτευτάς om. (at cf. Cedr. p. 732, 2 καὶ δορκάδες φ') || 9 ἑκατὸν ὀνάγρους] ἑκατὸν σύαγρους (= hx; σύαγρους ἑκατὸν g; cf. Cedr. p. 732, 3 καὶ σύαγροι ἑκατὸν et v. l. ad Theoph. p. 322, 12) || 10 καὶ τὴν πρώτην τοῦ Ἰκνουαρίου μηγὸς ἐποίησαν ἑκαῖς om. (neque habet Cedr. p. 732, 4) || 11 εὖρον γὰρ καὶ πρόβατα καὶ χοίρους καὶ βόας, ὧν οὐκ ἦν ἀριθμὸς] τῶν δὲ προβάτων χοίρων τε καὶ βοῶν οὐκ ἦν ἀριθμὸς (cf. Cedr. p. 732, 3 πρόβατα δὲ καὶ χοῖροι καὶ βόες, ὧν οὐκ ἦν ἀριθμὸς) || 12 πᾶς superscr. ipse librarius || ἀπολαύοντες] ἀπολαβόντες (cf. p. 315, 21) τούτων || 13 πιάσαντας δὲ τοὺς νέμοντας ταῦτα ἔγνωσαν παρ' αὐτῶν ἀκριβῶς] ἀπὸ δὲ τῶν νεμόντων ταῦτα κρατήσαντες τινὰς ἐξ αὐτῶν ἔμαθον ἀκριβῶς (sic) || 14 ἀπὸ εἰκάδος τρίτης] ἀπὸ τῆς κγ' (cf. ad p. 319, 25; ἀπὸ κγ' etiam z) || 15 — 22 ἐκίνησεν ἐκ τοῦ πηλατίου τοῦ ἐν Δασταγέρδ <ex A addidit Boor: ἐν τάχει πολλῷ ἀπελευσόμενος εἰς Κτησιφῶντα, πάντα τὰ γρήματα, ἃ εἶχεν ἐν τῷ πηλατίῳ, ἐμβαλὼν τοῖς τε ἐλέφασιν καὶ ταῖς καμήλοις καὶ ἡμίονοις τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, γράψας καὶ τῷ λαῷ τοῦ Ῥαζζάτου, ἵνα εἰσελθῶσιν εἰς τὸ αὐτὸ πηλατίον καὶ τὰς τῶν ἀρχόντων οἰκίας καὶ ὅ τι ἂν εὐρεθῆ ἐν ταύταις ἀπενέγκωσιν· ὁ οὖν βασιλεὺς τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ στρατοῦ ἐπεμψεν ἐν Δασταγέρδ, > αὐτὸς δὲ om. || 23 ἐπιλεγόμενον] λεγόμενον || Βεβδάρχ] Βεβδράχ || 23 sq. καὶ τοῦτο καταστρέψαντες καὶ πυρὶ παραδόντες εὐχαρίστουν] τοῦτο ἀκούσας ὁ βασιλεὺς τὸ μὲν πηλατίον, ἐν ᾧ ἦν μετὰ τοῦ λαοῦ, κατέστρεψε τελείως καὶ πυρὶ παραδίδωκεν εὐχαριστῶν || 26 — p. 322, 1 ἐκ τῶν ἐν τῷ Δασταγέρδ πηλατίων αὐτοῦ καὶ εἰς Κτησιφῶντα ἀπελθεῖν, ὅπου ἀπὸ κδ' ἐτῶν οὐκ ἠνέσχετο ἰδεῖν Κτησιφῶντα, ἀλλὰ καὶ ἐν Δασταγέρδ ἦν τὰ βασίλεια αὐτοῦ] αὐτὸς δὲ εὐθύς ἐρχεται ἐν τῷ Δασταγέρδ, ὅπου ἦν ταβασίλεια τοῦ Χοσρόη (sic) || p. 322, 1 εὖρον δὲ οἱ λαοὶ τῶν Ῥωμαίων] οἱ δὲ λαοὶ τῶν Ῥωμαίων εὖρων (sic) || 2 ἐν τῷ πηλατίῳ αὐτοῦ ἐν τῷ Δασταγέρδ] ἐν τούτῳ || τριακσία βάνδα] τὰ (ex τ') βάνδα (cf.

Cedr. p. 732, 10 ἐν ᾧ καὶ εὖρε βάνδα Ῥωμαίων || 3 ἔλαβον] ἔλαβαν (cf. ad p. 301, 19) οἱ Πέρσαι || καὶ] συντούτοις καὶ || 4 ἀλόγη] ἀλώγη (= h, non Cedr. p. 732, 11) || ἀλόγης] ἀλώγης (= h, non Cedr.) || 4 sq. ἐβδομήκοντα καὶ ὀγδοήκοντα] δέκα καὶ ὀκτώ (= xz) || 5 καὶ μέταξιν πολλήν] μέταξίν τε (μέταξιν etiam g et Cedr. p. 732, 12) || πίπερ] πέπερ (πέπερι Cedr. p. 732, 12; cf. Boor vol. II p. 766) || 6 πολλά ὑπὲρ τὸ μέτρον] ὑπὲρ ἀριθμὸν (= Cedr. p. 732, 12 sq.) || 6 sq. καὶ ἄλλα εἶδη πολλά· τινὲς δὲ om. (= Cedr. p. 732, 13) || 7 ἄσμιον] ἄσμιον (= g et Cedr.; cf. Tafelius p. 116) || 8 ἀπὸ βελόνης] ἀποβελόνης (= x, non Cedr. p. 732, 14) || 9 κατέκυσαν] κατέκυσσε (= d; aliter Cedr. p. 732, 14 sq. ταῦτα διὰ τὸ βάρος κατέκυσαν) || τοῦ Χοσροῦ om. || 10 sq. ἔστειναν, ὅτε ἐν κάμπῳ ἠπλήκυσεν, πάντα κατέκυσαν, καὶ στήλας αὐτοῦ πολλὰς] εἶχεν ἐν τῷ κάμπῳ ἀπλικεύων (cf. ad p. 320, 10), ἀλλὰ καὶ στήλας αὐτοῦ ἔκυσεν || 11 εὖρον] εὖρε (εὖρεν Theophranis codd., εὖρον ex A reposuit Tafelius p. 116) || τούτοις τοῖς πλαατίοις] τούτῳ τῷ πλαατίῳ || 12—14. στρουθεῶνας καὶ δορκάδας καὶ ὀνάγγρους καὶ ταῶνας καὶ φασιανούς πληθὺς ἄπειρον, καὶ εἰς τὸ κυνήγιον αὐτοῦ λέοντας καὶ τίγρεις πεμμεγέθεις ζῶντας] ζῶα ἄπειρα καὶ διάφορα, καὶ πάντα ὁ λαὸς ἀνάλωσαν (cf. ad p. 300, 2) εἰς δαπάνην αὐτῶν || 15 Ἐδσηνοὶ] Αἰδσηνοὶ (non Cedr. p. 732, 15; cf. Αἰδσηνοὶ z, Αἰδσηνοὶ e) || ἐξ ἄλλων πόλεων] ἀπὸ ἄλλων ἐθνῶν (= Cedr. p. 732, 16; ἐθνῶν etiam xz) || 16 τῶν φώτων] τῶν ἀγίων θεοφανίων (= Cedr. p. 732, 17) || 18 καὶ om. (= Cedr. p. 732, 18) || 19 κατὰ πηκτικὰ, ἄπερ] ἐκπλήξεως γέμοντα (= Cedr. p. 732, 19) || 20 μάθη] μάθη, φησὶ (= Cedr. p. 732, 20) || 20 sq. τῶν πόλεων ἐρημουμένων παρ' αὐτοῦ καὶ πυρπολουμένων] τῶν πόλεων αὐτῶν πυρπολουμένων ὑπ' αὐτῶν (= Cedr. p. 732, 20 sq., qui tamen ὑπ' αὐτοῦ offert; ὑπ' αὐτῶν etiam d exhibit) || 21 ἐκράτηθησαν] ἐκράτησε || 21 sq. δικταρίων] δικταρίων || 22 τοῦ πλαατίου] τῶν πλαατίων αὐτοῦ || πολλοὶ ἐρωτώμενοι δὲ καὶ αὐτοὶ πολλοὺς, οἵτινες καὶ ἐρωτώμενοι || 23 ἐκ τοῦ Δασταγέρδ] ἐκ τὸ (= emz) Δασταγέρδ Χοσρόης || 24 ὑμᾶς] τὸν βασιλέα (cf. Cedr. p. 732, 22) || 25 sq. ἀπαρχαρότητα] παρχαρητητὰ (= fgx; ἀπαρχαρητητὰ conl. Combesisius) || p. 323, 3 αὐτοῦ] αὐτὸν (etiam plerique Theophranis codd.; corr. Tafelius p. 118) || πέντε μίλια] μίλια ε' (cf. μῆλια πέντε d) || 4 καὶ inc. f. 179^v Π || ἐπακοῦσθ' ὄρωσιν] ἀκολουθήσωσιν || 5 ποιῆσαι πέντε μίλια] πέντε μίλια ποιῆσαι (= z) εἰς ὁδὸν (sed ποιῆσαι εἰς ὁδὸν μίλια πέντε Cedr. p. 732, 24) || ἐποίησεν] ἀπῆλθεν (= Cedr. p. 733, 1) || 6 καὶ αἰ] ἀλλὰ καὶ αἰ || 8 οἶκον] οἶκημα || 9 ἦν] διὰ τὸ πάχος, ἦν (sic) || 10 ἐθαύμασεν] διὰ δὲ τριῶν] ἐθαύμασε· καὶ διατριῶν || Κτησιφῶντα] Κτισσιφῶντα || 10 sq. ὁ χρησιμοδοτηθεὶς ὑπὸ τῶν γοήτων] χρησιμοθετηθεὶς (cf. χρησιμοθετηθεὶς x) ὑπογοήτων || 12 Δαρᾶς] Δορᾶς | ἐπὶ τῶν χρόνων Φωκᾶ] ἐπὶ Φωκᾶ τοῦ τυράννου || 13 ἀπέλθη] ἀπέλθι || Κτησιφῶντι] Κτισσιφῶντι || 14 ἐν om. || 15 φεύγων] φεύγον || ἀπῆλθεν] ἀπῆλθε || 16 ἐθάρρησε] ἐθάρρησαι || ποντογέφυραν] ποντογέφυρον || 17 sq. λεγομένην Σελεύκειαν παρ' ἡμῖν] παρ' ἡμῖν λεγομένην Σελεύκειαν [sic;

cf. ad p. 299, 19; de duplici accentu cf. insuper p. 300, 24 ποιήσάμε-
 μενος, 311, 12 χειμῶνος, 328, 13 sq. βασιλεύουσας, 20 πίστεως; adde p. 305,
 17 μήρετι, 306, 4 μῆδε, 311, 15 μῆδεμιάς, 317, 26 πεντεκαὶ δεκάτης]
 || 20 μετὰ ἐτέρων τριῶν γυναικῶν, τῶν καὶ θυγατέρων αὐτοῦ] καὶ τριῶν
 θυγατέρων [cf. Cedr. p. 733, 3, qui Theophanis narrationem p. 322,
 24 — 323, 22 coartatam liberius reddidit p. 732, 21 — 733, 3 ὁ δὲ
 Χοσρόης πρὸ τοῦ καταλαβεῖν τὸν βασιλέα εἰς Δυσταγέρδην τρυπήσας τὸ
 τεῖχος τῆς πόλεως ἐξῆλθεν ἀγνοούντων πάντων μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν
 τέκνων αὐτοῦ. Καὶ ὁ μὴ δυνάμενος ποιῆσαι εἰς ὁδὸν μίλια πέντε τὴν ἡμέ-
 ραν, ἀπῆλθε φεύγων κε', καὶ διελθὼν τὴν Κτησιφῶντα πέραν τοῦ Τίγριδος
 ποταμοῦ εἰς τι φρούριον εἰσῆλθε μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων αὐ-
 τοῦ] || 21 παρέπεμψεν] ἀπέστειλεν || 22 εἰς τὸ ἀνατολικώτερον μέρος εἰς τόπον
 ὄχυρόν] εἰς τόπον ὄχυρόν πρὸς ἀνατολάς || 23 Σάρβαρον] Σαράβαρα (non Cedr.
 p. 733, 4; cf. Σαράβαρον xy, tum l. 26 et p. 324, 3) || 24 αὐτοῦ] αὐτόν (etiam
 Theophanis codd. praeter f) || 25 μετὰ κελεύσεως αὐτοῦ om. (= Cedr. p.
 733, 5) || 26 Σαράβαρου] Σαράβαρζζ (=z, non Cedr. p. 733, 6) || Σάρβαρον]
 Σαράβαρον (=d, non Cedr.) || 27 οὕτω] οὕτως || ἐπὶ] εἰς || 29 — p. 324, 1
 οἱ δὲ συλλυβόντες αὐτὸν διαλαθόντες τοὺς Πέρσας] οἵτινες τοὺς Πέρσας λαθόν-
 τες (οἵτινες Cedr. p. 733, 9) || p. 324, 3 Σάρβαρον] Σαράβαρον (=d, non
 Cedr. p. 733, 10) || 4 εἰσελθὼν οὖν] ἐλθόντι οὖν αὐτῷ (=h) || βασιλεὺς om.
 || 5 τοῦτω] τοῦτο (=y) || 6 ὑπέδειξεν] ὑπέδειξε || ἀνέγνω τὴν ἐπιστολὴν] τὴν ἐπι-
 στολὴν ἀνέγνω || 18 φιλώσασας] φιλώσας (=z, non Cedr. p. 733, 13) || Χο-
 σρόου] τοῦ Χοσρόου (=d, non Cedr.) || 9 ἐντίθησεν] ἐντίθεισιν || ὕ] τρεῖς (=h,
 non Cedr. p. 733, 14) || 10 ἀποκτανθῆναι καὶ ἐπιθῆαι] ἀποκτανθῆναι οὐκ ὀλί-
 γους ἐπιθῆαι || συναθροῖζει] συναθροίσας δὲ (= Cedr. p. 733, 15) || 12 πρὸς τὸν
 Καρδαρίγαν] τῷ Καρδαρίγα (τῷ Καρδαρίγα Cedr. p. 733, 16, quae nominis
 forma apud Cedrenum sollemniss est) || 13 ποιεῖν] ποιῆσαι (= Cedr. p. 733,
 17) || 15 Χαλκηδόνος] Χαλκηδόνος (=gy) || 16 λυμινόμενοι] λυμινόμενοι
 (=λυμηνόμενοι Cedr. p. 733, 19, neque aliter apud Theophanem repo-
 nebat Tafelius p. 121) || ἔγραψε inc. f. 180° Π || 18 οὖν om. || κἄν superser.
 librarius || 19 σβέσωμεν] σβέσομεν || 20 καταφλέξει] καταφλέξει (=gy) || 20
 μίσοι] μίσος (sed i ex ei factum est) || 21 τῆς Περσίδος] τῶν Περσῶν || κατ'
 αὐτοῦ] καταχοσρόου (=z; cf. Cedr. p. 733, 20 sq. καὶ διὰ τοῦτο ὁ λαὸς
 ἐμίσησε τὸν Χοσρόην) || καὶ ἐστράτευσεν Χοσρόης] ἐστράτευσεν δὲ (ὅς πάλιν
 ἐστράτευσεν Cedr. p. 733, 21) || 24 πάντας om. (= Cedr.) || ἀπέλυσεν] ἀπ-
 έστειλεν (=d et Cedr. p. 733, 22) || 25 Ναρβάν] Ναρβάν (=d et Cedr.
 p. 733, 23) || Κτησιφῶντος] Κτησιφῶν (cf. ἐν Κτησιφῶν ef ad p. 323, 13) ||
 || 26 ἴνα, ἡνίκα] ὀπηνίκα || 26 sq. τὴν γέφυραν] τὰς γέφυρας (sic; cf. Cedr.
 p. 734, 1) || 27 καὶ τὴν ποντογέφυραν om. (=f) || ἐβδόμη] ἐπτακκωδεκάτη |
 28 ἐκ τοῦ] ἀπὸ || p. 325, 1 ἠπλήκυσεν] ἐλθὼν ἠπλήκυσεν || ὅπου] ἐν ᾧ || 2
 φωσάτον] φροσάτον (cf. φροσάτον h et Boor vol. II p. 786) || ἐν οἷς εἶχον

καὶ δικασίους ἐλέφρντας] καὶ οἱ δικασίοι κίλέφρντες || 3 καὶ ἀπέστειλεν] ἀποστέλλει οὖν || τὸν om. || 3 sq. Ἀρμενιάκων] Ἀρμενιαικῶν (cf. Ἀρμενιαικῶν g et Boor vol. II p. 575) || 4 ἵνα ἀπέλθῃ μέχρι τοῦ ποταμοῦ καὶ καταμάθῃ] εἰς τὸ μαθεῖν || 5 εὐρών] μαθῶν παρ' αὐτοῦ, ὅτι || ἐκοψην] ἐκοψην οἱ Πέρσαι || 5 sq. καὶ οὐκ ἔχει πέραμα ὁ Ναρβῆς om. || 6 sq. ὑπέστρεψε πρὸς τὸν βασιλέα — καὶ ἀποκινήσας ὁ βασιλεὺς ἤλθεν] ἀνέρχεσθαι (= Cedr. p. 734, 2) || 7 τὸν Σιάζουρον] τὸν Σιαζουρόν (τὸ Σιαζούρ Cedr.) || πυρπολῶν] πυρπολλῶν || 8 Φεβρουάριον] Φευρουάριον (= codd. praeter f) || μῆν] μῆν] μῆν] [scil. pro μῆν] cf. nominativi forma θυγατέρας in Π ad Theoph. p. 299, 19 (Stud. p. 60). Similiter hic illic Theophanis codices variant cf. γυναικῶν p. 241, 29 (g), θυγάτερων p. 409, 30 (h), νύκτων p. 194, 27 (ehm) et 305, 4 (eim), χεῖρων p. 488, 1 (t) || 9 λεγόμενον] τὸ λεγόμενον || Βάρζην] Βαρζῆν (= z) || 10 Μεζέζιον] Βεζέζιον (sic) || κοῦρσον] κούρσον || 10 sq. Γουνδαβουσαῖν] Γουνδαβούνας (= hy; Γουνδουρῶνδος; Cedr. p. 734, 3; cf. l. 13) || 11 ὅστις χιλίρχος ἦν] ὁ χιλίρχος (= Cedr. p. 734, 3 sq.) || στρατιάς] στρατιά: (= dh; στρατείας rell.; corr. Tafelius p. 123; cf. ad p. 315, 3) || ἄλλων] καὶ ἄλλων (= d) σὺν αὐτῷ || 12 κομήτων] κομίτων || 13 Γουνδαβουσαῖν] Γουνδαβουνας (= d; cf. l. 10 sq.) || 13 sq. ἀνεγκάτω πρᾶγματι τῷ βασιλεῖ ἀπήγγειλε] ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ ἀνεγκάτω πρᾶγματι [Accentus in Π omissi exempla haec adiungo: p. 300, 2 πολεις, 304, 1 κατακουσαν, 305, 4 (309, 30; 330, 19; 338, 28) δε, 306, 20 τυχος, 308, 13 περχειμασαι, 20 νικην, 310, 12 φραγγων, 27 μη, 313, 13 περσας, 316, 27 τζ, 317, 18 ἦ (pro ἧ), 318, 8 εικοσειξ, 10 οὔτω, 318, 16 πετκλζ, 323, 29 Ῥωμιαων, 328, 21 ἐβαπτισεν, 329, 29 Ἰερκπολει, 330, 9 ἐνωθεις, 334, 8 οπτκισαν, 335, 11 νικη, 336, 22 τω, 23 ἐμεινε, 338, 2 μηνος, 29 Αἰγυπτου, 339, 29 ἐφορесе] || 14 sq. ἀπὸ τοῦ Διασταγέρδ] ἀποδασταγέρδ (= h) || 15 Κτησιφῶντι] Κτισιφῶντι || 16 τὸν υἱόν] τὸν ἐσχάτον αὐτοῦ υἱόν (τὸν ὑστάτον υἱόν αὐτοῦ Cedr. p. 734, 5) || Μερδασάν] Βεζδασάν (non Cedr. p. 734, 5) || 17 Σειρέμ.] Σηρέμ. || 17—20 καὶ ὅτι ἀντεπέρασε τὸν ποταμὸν πάλιν καὶ ἦνεγκε μεθ' ἐαυτοῦ τὸν Μερδασάν καὶ τὴν Σειρέμ. καὶ τὸν ἄλλον αὐτῆς Σαλιάρ. τὸν δὲ πρωτότοκον αὐτοῦ υἱόν Σιρόην καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ ἔασε πέραν τοῦ ποταμοῦ om. || 20 καὶ γνοὺς] ὅπερ γνοὺς (cf. Cedr. p. 734, 6 καὶ γνοὺς τοῦτο) || 21 Σιρόης] Σηρόης (= d), ὁ πρῶτος αὐτοῦ υἱός (ὁ πρῶτος υἱός αὐτοῦ Σιρόης Cedr. p. 734, 6) || ὅτι τὸν Μερδασάν θελεῖ στέψαι om. || 23 Γουνδαβουσαῖν om. || 25 εἶ τι] τί (ὁ τι conit. Tafelius p. 125) || Σιρόης] Σηρόης || 26 πολιτεία] χώρα || ἐκ] διὰ || 27 Χοσρόου] τοῦ Χοσρόου || 28 περιεφρόνησεν] περιεφρόνησε || p. 326, 1 δέξωνται] δέχονται (= dh) || 1—6 ἐπαυξήσαι ἔχω καὶ εἰσήνην ποιῶ μετὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων <ex A adiunxit Tafelius: καὶ μετὰ τῶν Τούρκων>, καὶ κελῶς ἔχομεν ζῆσαι καὶ σπουδάσον μετὰ τοῦ λαοῦ σου, ἵνα ἐγὼ βασιλεύσω· καὶ πάντας ὑμᾶς προαναβιβᾶσαι ἔχω καὶ συγκροτήσαι, καὶ κατ' ἐξαιρέτον σέ· καὶ

ὅτι ἐδήλωσα αὐτῷ διὰ τοῦ συγγαλάκτου αὐτοῦ, ὅτι, εἴ τι δύναμι, λαλήσαι
 ἔχω τὸν στρατὸν καὶ μοιχθῆσαι] ἵνα ἐπαυξήσω καὶ πάντας ὑμᾶς προκινεῖν βιάσω
 κατεξείρετον (sic Theophranis eodd., corr. Tafelius p. 126; cf. ad p. 316,
 9, ubi καταπλαιστίνης p. 339, 15 excoidit) δὲ σέ· ἐγὼ δὲ εἰς τούτῳ (sic)
 σπουδάζω || 7 κόμητας] κόμιας || 8 καὶ ταῦτα ἐδήλωσα] ἐδήλωσα δὲ ταῦτα || 9
 Σιρόη] Σηρόη || ἐδήλωσέ] ἀντεδήλωσέ || 10 sq. καὶ εἰς τὴν ποντογέφυραν τοῦ
 Τίγριδος ποταμοῦ ὑπαντήσω] καὶ πλῆθος λαοῦ καὶ ἀπέλιθω εἰς τὴν ποντογέ-
 (f. 180^v) γέφυραν (sic) τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ καὶ ὑπαντήσω || 11 λάβωμεν] λάβομεν
 (=hy) || 11 sq. καὶ κινήσωμεν κατὰ Χοσρόου om. [at cf. Cedr. p. 734, 12, cuius
 oratio in hac parte epitomes speciem prae se fert cf. enim Theoph. p. 325
 20—326, 23 cum Cedr. 734, 6—12 καὶ γνοῦς τοῦτο ὁ πρῶτος υἱὸς αὐτοῦ Σι-
 ρόης οὐ κατεδέξατο, ἀλλὰ προσλαβόμενος ἐμὲ καὶ ἄλλους καὶ κόμητας καὶ πλῆθος
 λαοῦ, εἰ μὲν δυνηθῶμεν ἀποκτείναι Χοσρόην, χάρις, εἰ δ' οὐ, πάντες προσεῴμεν τῇ
 βασιλείᾳ σου. Ταῦτα ἀποδεξάμενος ὁ βασιλεὺς καὶ φιλοτιμησάμενος αὐτὸν πά-
 λιν πρὸς Σιρόην ἀπέστειλε, δηλώσας αὐτῷ ἀνοῖξαι τὰς φυλακὰς καὶ τοὺς Ῥω-
 μαίους ἐξαγαγεῖν καὶ δοῦναι αὐτοῖς ὄπλα καὶ οὕτω κατὰ Χοσρόου κινήσαι] || 72
 καὶ ὅτι μετὰ Σιρόου εἰσι] εἰσι γὰρ μετ' αὐτοῦ || 3 sq. καὶ ἄλλα πολλὰ τέκνα
 ἀρχόντων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀράμ.] καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἀράμ. καὶ ἄλλα πολλὰ τέκνα
 ἀρχόντων || 14 ὅτι om. || 15 εὖ καὶ καλῶς] χάρις || εἰ δὲ ἀστοχῆσωσιν] ἢ
 (scil. pro εἰ) δὲ μὴ || 16 Σιρόη] Σηρόη || τῷ βασιλεῖ] τῇ βασιλείᾳ σου || καὶ]
 ἐπὶ τοῦτο || 17 τὴν βασιλείην] τῆς βασιλείας || 18 καὶ] νῦν δὲ (=z) || 18 sq.
 ἐπαθεν ἐξ αὐτοῦ ἢ τῶν Ῥωμαίων γῆ] ἐξ αὐτοῦ πέπονθεν (cf. παρ' αὐτοῦ πέ-
 πονθεν z) || 19 ἐκείνου ἀγνωμοσύνην] ἀγνωμοσύνην ἐκείνου ἴσως || 19 sq. ὁ βα-
 σιλεὺς om. || 20 ὁ δὲ βασιλεὺς] ὁ δὲ βασιλεὺς Ἡράκλειος (=z) || 21 κατεχο-
 μένους] κατεχωμένους || 22 ἐμβαλεῖ] ἐμβαλεῖν cf. Boor vol. II p. 734 sq. ||
 οὕτω] οὕτως || 23 sq. καὶ ἐμβαλὼν] ἐξέβαλε || 24 ἐπῆλθε] καὶ ἐπῆλθε || πα-
 τροκτόνω] πατρωκτόνω αὐτοῦ (non Cedr. p. 734, 13) || 25—28 αὐτὸς δὲ
 φυγεῖν δοκιμάσας καὶ μὴ ισχύσας ἐκρατήθη] τοῦτον δὲ δεσμεύσαντες σφοδρῶς
 σιδηροπέδις ὀπισθάγκωνα τοῖς τε ποσὶ καὶ τῷ τραχήλῳ βάζη σιδηρᾶ περιέθη-
 καν καὶ εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ σκοτεινοῦ] καὶ κρατήσας αὐτὸν ἐδέ-
 σμησε σιδηροῖς ὀπισθάγκωνα καὶ τῷ τραχήλῳ βαρεῖ σιδηρῶ (sic) περιθεῖς ἀπο-
 κλείει εἰς σκοτεινὸν οἶκον (καὶ κρατήσας αὐτὸν καὶ κλειᾶ περιθεῖς εἰς σκοτεινὸν
 κατέκλεισε Cedr. p. 734, 13 sq.) || 28 ὠχύρωσεν] ὀχύρωσεν (cf. ὀχύρωσεν
 egm) || κτίσας om. || p. 327, 1 sq. καὶ ἄρτον πενιχρὸν τούτῳ διδόντες καὶ
 ὕδωρ ἐλιμυγχόνουν] ἄρτον τὲ ὀλίγον διδοῦς καὶ ὕδωρ ἐλιμυγχόνησε (καὶ ἄρτον
 ὀλίγον καὶ ὕδωρ διδοῦς αὐτῷ ἐλιμυγχόνησεν αὐτὸν Cedr. p. 734, 14 sq.) ||
 2 sq. ἔφη γὰρ ὁ Σιρόης, ὅτι τὸν χρυσὸν φάγη, ὃν συνήγαγε μάτην, δι' ὃν
 πολλοὺς ἐλιμυγχόνησε om. (scil. propter μοιοῖπτωτον casu fortuitoque; ex
 nostro autem auctore pendens Cedrenus p. 734, 15 etiam verba καὶ
 τὸν κόσμον ἠρῆμωσεν sensu destituta neglexit) || 4 ἐμπύειν] ἐπτύειν cf. p.
 307, 15 || 5—10 καὶ ἀγαγὼν Μεσδασάν, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ὃν ἐβούλετο στέψαι, ἐνώ-

πιον αὐτοῦ ἔσφαζεν, καὶ πάντα τὰ λοιπὰ τέκνα αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ ἀνείλον, καὶ ἀπέστειλε πάντα ἐχθρὸν αὐτοῦ ὑβρίζειν καὶ τύπτειν καὶ ἐμπτύειν αὐτόν· πέντε δὲ ἡμέρας τοῦτο ποιήσαντες, ἐκέλευσεν ὁ Σιρόης τόξοις τοῦτον ἀνελεῖν, καὶ οὕτως κατὰ μικρὸν ἐν δεινοῖς παρεδῶκε τὴν πονηρὰν αὐτοῦ ψυχὴν] καὶ ἀγαγὼν Μερδάσας (sic), τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ὃν ἐβούλετο στέψαι, καὶ πάντα τὰ λοιπὰ τέκνα αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ ἔσφαζεν μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας (ἐν ἰε' ἡμέραις apud Theophanem offert x) τόξοις καὶ τοῦτον ἀνείλε παραδούς τὴν πονηρὰν αὐτοῦ ψυχὴν ἐν δεινοῖς (τοὺς δὲ υἱοὺς — sic — αὐτοῦ καὶ τὰ λοιπὰ τέκνα αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ κατέσφαξε· μεθ' ἡμέρας δὲ ἰε' καὶ αὐτὸν τόξοις ἀνείλε Cedr. p. 734, 17 sqq.) || 10 Σιρόης] Σηρόης || 15 ληφθεῖσιν] λειφθεῖσιν || ὅταν] ὅτε (= x) || post 16 om. Ἀράβων ἀρχηγὸς Μουάμεδ ἔτη θ' (quae in Theophanis codicibus leguntur cf. tamen p. 328, 10 et 329, 10), tum om. 17 sq. || 19 τοῦτω τῷ ἔτει] τῷ ὀκτωκαιδεκάτω αὐτοῦ ἔτει cf. ad p. 298, 15 || 19 Περσῶν καὶ Ῥωμίων] Ῥωμαίων καὶ Περσῶν (= Cedr. p. 735, 1) || 21 ἀνθρώπων om. (at cf. Cedr.

καὶ

p. 735, 3) || Σιρόου] Σορόου || 22 καὶ ταῖς] ταῖς (superscr. librarius) || 23 ἀποστρέψωσιν] ἀποστρέ (voculam delendam esse codicis rubricator significavit) ἀποστρέψωσιν || 24 sq. καταπολεμήσας τὴν Περσίδα] τὴν Περσίδα καταπολεμήσας || 25 ἔτει] ἔτη || 26 ἐπὶ Κωνσταντινουπόλιν] ἐπικωνσταντινουπόλεως || p. 328, 1 χρόνοις inc. l. 181' Π || διζύσας] διζουίσας || 2—4 ὁ δὲ λόγος τῆς πόλεως τὴν ἔλευσιν αὐτοῦ μαθόντες ἀκατασχέτω πότῳ πάντες εἰς τὴν Ἱερεῖαν ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν] ὁ δὲ λόγος τῆς πόλεως μετὰ τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, τοῦ υἱοῦ Ἡρακλείου, καὶ τοῦ πατριάρχου Σεργίου μαθόντες τὴν ἔλευσιν τοῦ βασιλέως ἐξῆλθεν (sic) εἰς συνάντησιν cf. Stud. p. 39 || 6 λαμπάδας] λαμπάδων || καὶ δακρύων om. || 8 δάκρυσιν] δάκρυσι || 9 ἅπαντες] πάντες (= z) || 10 εἰσῆλθον ἐν τῇ πόλει] εἰς τὰ βασιλεία εἰσῆγαγον (= Cedr. p. 735, 13, qui l. 2 — 10 omnino contraxit p. 735, 10 sqq.; cf. p. 38 supra). Sequitur (cum Theophanis codd.; cf. ad p. 327, 16) Ἀράβων ἀρχηγὸς Μωάμεδ (Μουάμεδ Theoph.) ἔτη θ' (om. Cedr. more suo), nec l. 11 deest || 13 τοῦτω τῷ ἔτει] τῷ ἑννακαιδεκάτω αὐτοῦ ἔτει cf. ad p. 298, 15 || ἔαρι] ἄερι (lapsu; cf. Cedr. p. 735, 14) || 13 sq. τῆς βασιλευσύσης πόλεως] τῆς βασιλεύουσας cf. ad p. 323, 17 sq. (τῆς βασιλίδος Cedr. p. 735, 14) || ἐπορεύετο ἀπρχαγῶν] ἐπορεύθη καὶ ἀπήγαγε (= Cedr. p. 734, 15) || 15 τοῦ ἀποδοῦναι] καὶ ἀποδοῦς (= Cedr. p. 735, 16) || εὐχριστιαν] εὐχριστεῖαν (non Cedr.; cf. ad p. 300, 4) || 15 ἐλθόντι — 23 βασιλέα] post πλησιάζειν (28) offert Π (om. Cedr.) || 16 Τιβεριάδι] Τιβεριάδι || Βενιαμίν τινα] Βενιαμῖν (= elm) τινὰ [cf. p. 314, 13 Κοσμᾶν τινὰ, 324, 26 μυστικὴν τινὰ, 340, 10 Πτολεμαῖον τινὰ; adde p. 306, 6 sq. δοῦναι ποτέ, 324, 18 ἔσωσε ποτέ, 338, 24 ἐνοπλος εἰμι, 339, 29 sq. τοῦτο ἐστὶ et τὲ accentu suo non privatum p. 303, 25; 310, 1; 315, 5; 322, 6; 334, 23; 339, 24] || 17 ἐνούσιος] πλούσιος || 18 αὐτοῦ] εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ || 18 sq. κατέκρινεν αὐτὸν λέγων] εἶπε

πρὸς αὐτὸν (sequebatur βασιλέα, quae vox rasura a librario sublata est) || 21 αὐτὸν] τοῦτον || 22 ὄντος] ὄντως || 23 — 26 εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἀποκαταστήσας Ζαχαρίαν τὸν πατριάρχην καὶ τὰ τίμια καὶ ζωοποιὰ ξύλα εἰς τὸν ἴδιον τόπον καὶ πολλὰ εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ ἀπῆλασε τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τῆς ἁγίας πόλεως | ἀπεκατέστησε (scil. indic. post καὶ ἀποδοὺς — εὐχαριστήσαν l. 15 locum suum habet; de duplici augmento cf. Boor vol. II p. 733 sq.) καὶ τὸν πατριάρχην Ζαχαρίαν, πάντας δὲ τοὺς Ἑβραίους τῆς ἁγίας πόλεως ἀπῆλασε (ἀποκατέστησε τὸν πατριάρχην Ζαχαρίαν, ἀπῆλασε δὲ πάντας τοὺς Ἑβραίους τῆς ἁγίας πόλεως Cedr. p. 735, 16 sq.) || 28 καταλαβὼν δὲ] μετὰ τοῦτο καταλαβὼν (cf. Cedr. p. 735, 19 τὴν Ἔδεσσαν δὲ καταλαβὼν) || p. 329, 1 ἀπὸ] ὑπὸ (non Cedr. p. 735, 20) || καὶ ἐλθὼν] ἐλθὼν δὲ (ἐλθὼν οὖν Cedr.) || 2 Σιρόης] Σηρόης || 3 — 5 Ἄδεσῆρ δέ, ὁ τούτου υἱός, τὴν βασιλείαν τῶν Περσῶν παρέλαβεν τούτου δὲ μῆνας ζ' κρατήσαντος τῆς ἀρχῆς ἐπικνέστη αὐτῷ Σαρβαραζῆς, καὶ τοῦτον πατάξας ἐβασίλευσε τῶν Περσῶν μῆνας β' | καὶ ἐκράτησεν Ἄδεσῆρ, ὁ τούτου υἱός, μῆνας ἑπτὰ ἦν καὶ ἀναρεῖ Σαρβαραζῆς βασιλεύσας μῆνας δύο (= Cedr. p. 735, 22 sq. sed Βαρραζῆς et ἡ' pro δύο ibidem extat) || 6 δὲ] om. (non Cedr. p. 735, 24) || 6 sq. Βοράνην κατεστήσαντο εἰς βασιλέα, τὴν θυγατέρα Χοσρόου | τὴν θυγατέρα Χοσρόου, Βοράνην, συνιστῶσι βασιλίδεα (= Cedr. p. 735, 24, ubi Βαρρα. habes) || 7 τῆς βασιλείας τῶν Περσῶν om. (= Cedr. p. 736, 1) || 8 sq. τούτην δὲ διεδέξατο Ὀρμίσδης ὑπὸ τῶν Σαρρακηνῶν διωχθεὶς, καὶ γέγονεν | διεδέχεται δὲ παρὰ Ὀρμίσδαν τούτου ὑπὸ τῶν Σαρρακινῶν διωχθέντος γίνεται (cf. Cedr. p. 736, 1 sq.) || 9 sq. μέχρι τῆς σήμερον] μέχρι τὴν σήμερον (= f; non Cedr. p. 736, 3), tum sequitur cum plerisque Theophanis codicibus; cf. ad p. 327, 16) Ἀρζβων ἀρχηγὸς Μουάμεδ ἔτη θ' || 11—20 om. || 21 τούτω τῷ ἔτει] τῷ εἰκοστῷ αὐτοῦ ἔτει cf. ad p. 298, 15 || ὄντος] ὄντως || 22 ἦλθε] ἔρχεται (= Cedr. p. 736, 4) || 23 τῇ] τὴν (sed ἐμφύτω πνουςργίε agnoscit Π) || 24 ὑπισχεῖτο] ὑπεισχητται (sic; ὑπισχεῖται Cedr. p. 736, 7) || 25 εἰ] ἡ (non Cedr. p. 736, 8) || ἐν-Χαλκηδόνι] ἐν Χαλκηδόνι (sic; non Cedr.) || ποιεῖν] ποιῆσαι (= Cedr. p. 736, 8 sq.) || 26 τὰς inc. f. 181^v Π || 27 ἠρώτησέ τε] ἠρώτησέ ται || 28 δεῖ] δῆ (sic; δῆ y, non Cedr. p. 736, 11) || 29 ἡ om. (habet Cedr. p. 736, 12) || ξενοφωνηθεὶς om. (etiam Cedr.) || γράφει] γράφη || 30 ἐπίσκοπον] πατριάρχην (om. Cedr. p. 736, 13; cf. Tafelius p. 134 sq.; cum Π facit y) || 31 — p. 330, 6 εὔρεν αὐτὸν συμφωνοῦντα τῷ Σεργίῳ εἰς τὸ ἐν θέλημα καὶ τὴν μίαν ἐνέργειαν. Σέργιος γάρ, ἕτε Συρογενῆς καὶ γονέων Ἰακωβιτῶν ὑπάρχων, μίαν φυσικὴν θέλησιν καὶ μίαν ἐνέργειαν ἐν Χριστῷ ὡμολόγησε καὶ ἔγραψεν ὁ δὲ βασιλεὺς ἀμφοτέρων στοιχήσας τὴν βουλὴν εὔρε καὶ τὸν Ἀθανάσιον συμφωνοῦντα αὐτοῖς· ἐγίνωσκε γάρ, ὅτι, ἔνθα μία ἐνέργεια εὔρηται, ἐκεῖ καὶ μία φύσις γνωρίζεται· βεβαιωθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τούτῳ γράφει] εὔρεν καὶ αὐτὸν ὁμόφρονα Ἀθανάσιω· γράφει οὖν (εὔρεν αὐτοὺς ὁμόφρονος Ἀθανάσιου γρά-

φει οὖν Cedr. p. 736, 14 sq.) || 6 πάππυ] πάπυ (non Cedr. p. 736, 15; πάππυ g; cf. Boor vol II p. 764) || 8 sq. ἀποστέλλεται Κύρος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας] Κύρος (sic Theophanis libri praeter e) ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας γίνεται (= Cedr. p. 736, 17 sq., sed Κύρος) || 9 τῆς om. (= Cedr. p. 736, 18) || 11 τούτων — 15 Χριστοῦ om. || 15 ἐν τούτοις] ἐν τούτοις ὄντων τῶν πραγμάτων (= Cedr. p. 736, 20) || 18 συνοδικῶ] συνοδικόν (συνοδικῶς Cedr. p. 736, 23) || 19 ἡσχύνθη] αἰσχύνθη (non Cedr. p. 737, 1; cf. Boor vol. II p. 734) || 21 οὐχ ὑπέφερον τότε δὴ, ὡς μέγα τι νομίζον ποιεῖν, ἐκτίθεται μὴ φέρον ἐκτίθεται [= Cedr. p. 737, 2 sq. Inter ὑποφέρειν et φέρειν similiter Theophanis libri et Π variant p. 295, 27 (cf. Stud. p. 44) et p. 317, 14 cf. p. 98, 27 μὴ φέρον ὄρῶν τὴν τῶν ἐκκλησιῶν ὁμολοιοῦν, 270, 1 μηδὲ θεωρεῖν φέρον τὰ πλήθη τῶν βαρβάρων, 439, 30 μὴ φέρον ὄρῶν μυροδοτοῦσιν αὐτήν. Alteram tamen lectionem sine ulla varietate et Theophanes et Π p. 334, 9 μὴ ὑποφέρων τὴν τούτου θέαν suppeditant] || 22 ἴδικτον] ἰνδικτον (non Cedr. p. 737, 3; cf. Boor vol II p. 783) || περιέχον] περιέχων (= chy, non Cedr.) || 22 sq. ὁμολογεῖν ἐνεργείας] ἐνεργείας ὁμολογεῖν (= z et Cedr. p. 737, 3 sq.) || 23 ὅπερ — 29 ὁμολογοῦντες om. (et Cedr.) || p. 331, 1 βασιλεύσαντος] βασιλεύοντος || 2 τῆ Μαρτίνῃ habet Π, sed τῷ Μαρτίνῳ m. pr. dederat || 7 συναθροίσας σύνοδον ἐπισκόπων] σύνοδον συναθροίσας (σύνοδον ἀθροίσας Cedr. p. 737, 6) || 8 ἀνεθεμάτισεν, sed ἀνεθεμάτισαν primitus exaratum erat || 9 sq. ἐπίσκοποι συναθροισθέντες τοὺς Μονοφυσίτας ἀνεθεμάτισαν om. || 12 sq. τῷ ἀγιώτατῳ ἀββῆ Μάζιμῳ, τῷ αἰδεσίμῳ] τὸν ἀγιώτατον ἀββῆ Μάξιμον τὸν αἰδεσίμον (cum codd.; corr. Boor cf. vol. II p. 775 sq.) || 13 μοναχικοῖς] μοναδικοῖς || κατορθώμασιν] κατορθώμασι || ἐκαίσε] ἐκαῖσαι || 16 τῆς δὲ Ῥώμης] τῆς Ῥώμης δὲ (= z) || Ῥαβέννη] Ῥαβένη (= df) || 17 κύων] κύον || τὸ ἴδιον ἐξέρμα] τὸν ἴδιον ἐμετόν || ἐπέστρεψεν] ὑπέστρεψεν (= z) || 20 τῷ iuc. f. 182^f Π || 23 sq. τὸν Πύρρον πάλιν τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως] τῷ θρόνῳ πάλιν Κωνσταντινουπόλεως Πύρρον || 25 Μαρτίνος] Μαρτίνος || 27 Μαρτίνον] Μαρτίνον || 28 Κύρον] Κύρον || p. 332, 1 post ἐκῆρυξεν novae sectionis signum(:) exhibet Π || θ'] ἐνάτω || ἐγγονος] τοῦ ἐγγονος (= z) || 3 Μαρτίνον] Μαρτίνον || Κωνσταντινουπόλει] Κωνσταντινουπόλει || 4 ἐξορίζ] ἐνεξορίζ (ἐν ἐξορίζ Theophanis libri praeter g) || καὶ τοῖς κλίμασιν om. || 5 ἐπισκόπων] ἐπισκόπων (= z) || ἐξορίαν] ἐξορίαν || 6 χειροτονεῖται] χειροτονεῖται || ὅς τις] ὡς τις || 7 συναθροίσας] ἀθροίσας (= z) || [331. 11—332, 8 ita expressit Cedr. p. 737, 9—15 ἐν Κωνσταντινουπόλει δὲ Παῦλος χειροτονεῖται, καὶ αὐτὸς αἰρετικὸς ἐπὶ αὐτοῦ Θεοδώρου τοῦ πάπα Ῥώμης τὰ κατὰ Πύρρον ἐν Ῥώμῃ γενόμενα καὶ τὸν ἅγιον Μάξιμον καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ Μαρτίνον τὸν ἀγιώτατον πάπαν Ῥώμης, τὸν μετὰ Ἰωάννην γενόμενον καὶ ἐν Χερσῶνι ἐξορισθέντα, ἐπράχθησαν τοῦτον Ἀγάθων διδεδεξάμενος τὸ μονοθέλητον ἀποκηρύττει] || 8 οὕτω] οὕτως (non Cedr. p. 737, 15) || 10 ἱερέων] αἰρέσεων (non Cedr. p. 737, 16) || ἐρημικῶ-

τατος] ἐρημικὸς (= xz et Cedr.) || 10 τύπτων] τύπτιον (non Cedr. p. 737, 17) || φοβερὰ om. (etiam Cedr. p. 737, 18) || 12 Γαβιδᾶν] Γαβιδᾶν (sed γ ex z factum est; Γαβιδᾶν praebet etiam Cedr. p. 737, 18) || Ἰερμουχᾶν] Ἰερμουχᾶμ (= z; Ἰερμουχᾶμ. Cedr. p. 737, 18 sq.) || 13 τὴν Δάθεσμον ἀμυχουσίαν] τὴν ἀθεσμον (= xzf) ἀμυχουσίαν (= z); aliter Cedr. p. 737, 19 ἢ ἀθεσμος ἀμυχουσίαν || Κιισαρῶν] Κεσαρῶν (non Cedr. p. 737, 20) || 13 sq. ἀί — ἀλώσεις] ἢ — ἄλωσις (= Cedr. p. 737, 19 sq.) || 16 στόλου ἀπώλει] τοῦ στόλου πικτελής (πικτελεῖς Π) ἀπώλει (non Cedr. p. 737, 23) || 17 λαῶν] λαόν (non Cedr.) || 17 sq. ἤτις οὐκ ἐπύσαστο] αἵτινες οὐκ ἐπαύσαντο (= Cedr. p. 738, 1) || 18 Συκελίαν] Συκελίαν (non Cedr. p. 738, 1 sq.) || 19 ἀνῆρέθη] ἀνῆρέθη ἐν τῷ βαλκωνίῳ τῆς Δάρνης (= z et Cedr. p. 738, 2. ubi recte βαλκωνίῳ legitur), tum sequitur (= cehm) Περσῶν βασιλεὺς Ὀρμίδης ἔτη ια' || 20—29 om. || p. 333, 1 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ κα' τούτου ἔτει cf. ad p. 298, 15 || Μωάμεδ] Μωάμεδ (quemadmodum semper Cedrenus offert et apud Theophanem Tafelius exhibet) || 2 προχειρισάμενος] προχειρισάμενος (non Cedr. p. 738, 4) || συγγενῆ] τὸν συγγενῆ (= x et Cedr.) || 3 εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἦλθεν ἡ ἀκοή αὐτοῦ om. (cum codd.; nimirum Theophanis memoriam ex A supplevit Boor); cum Π conspirat Cedr., qui etiam sequentia (4) omittere maluit: καὶ πάντες ἐροβήθησαν || 4 ἐν ἀρχῇ] ἐν τῇ ἀρχῇ (= g, non Cedr. p. 738, 5) || 5 ἐνόμισαν] ἐνόμησαν || 5 sqq. προσδοκώμενον] προσδοκώμενον (= m) || 6 τινες] τινες (= cefg) || τῶν προυχόντων] τὸν ἀριθμὸν (τῶν ἀριθμῶν Π; cf. l. 8) δέκα προυχοντας (et Cedr. p. 738, 7, qui tamen recte τινες l. 6 praebet) || 6 θρησκείαν] θρησκείαν || τὴν om. || 8 ἦσαν δὲ τὸν ἀριθμὸν (τῶν ἀριθμῶν cfh; cf. ad l. 6) δέκα οἱ τοῦτο πεπονηγότες om. || 9 δὲ om. || 10 κυμῆλου] κυμίων || 11 ἀφῆσαν] ἀφῆσαν (= ἀφῆσαν, quam scripturam x et Cedr. p. 738, 8 suppeditant; cf. Boor vol. II p. 734) || θρησκείαν] θρησκείαν || δειλιώντες] δειλιόντες || 12 ἐδίδασκον] ἐδίδασκον δὲ || ἀθέμητα] ἀ(f. 182^v)θέμητα || 13 διῆγον] διῆγων || ἡγοῦμαι διηγήσασθαι] εἰπεῖν (= x et Cedr. p. 738, 11) || 14 sq. οὗτος (ἐκ addit Boor) μιὰς γενικωτάτης φυλῆς κατήγετο ἐξ Ἰσμηλ] οὗτος ὁ Μωάμεδ ἐξ Ἰσμηλ ἦν τὴν φυλὴν κατήγων (οὗτος ὁ Μωάμεδ, ὁ καὶ Μουχούμετ, ἐξ Ἰσμηλ ἦν, τούτου τὴν φυλὴν κατήγων Cedr. p. 738, 12 sq.) || 15 Ἀβραάμ] Ἀβραάμ. (non Cedr. p. 738, 13) || Νίζαρος] Νήζαρος (= xy, non Cedr.) || 16 Μούδαρον] Μούνδαρον (codd. praeter A, non Cedr. p. 738, 15, nec l. 17) || 17 Ραβίαν] Ἀραβίαν (= xy, non Cedr.) || Μούδαρος] Μούνδαρος (cum codd.) || Κάισον] Ἴσον (= codd. praeter A; Κεῖτον Cedr. p. 738, 16) || Θεμίτην] Θεμίτην (Θεμίνην Cedr.) || 18 sq. Μυδιανίτην] Μυδιανίτην (= dxy; Μυδιαν. καὶ τὴν mendose Cedr. p. 738, 17) || 20 τούτων] αὐτῶν (= codd. praeter A et Cedr. p. 738, 18) || 21 Ἀμυνίται] Ἀμυνῆται (non Cedr. p. 738, 19) || 22 κυμῆλοις] κυμίοις || 23 Μωάμεδ] Μωάμεδ || ἐδοξεν αὐτῷ εἰσέναι] εἰσῆλθε (= Cedr. p. 738, 20) || 24 οὔσαν] οὔση (οὔση etiam x; om.

Cedr. p. 738, 21) || $\chi\alpha\delta\acute{\iota}\gamma\alpha\upsilon$ $\chi\alpha\delta\acute{\iota}\gamma\alpha$ ($\chi\alpha\delta\acute{\iota}\gamma\alpha$ Cedr.) || 25 $\mu\acute{\iota}\sigma\theta\iota\omicron\upsilon$ $\mu\acute{\iota}\sigma\theta\omicron\tau\omicron\varsigma$ (h. e. $\mu\acute{\iota}\sigma\theta\omega\tau\omicron\varsigma$, quae Cedreni est lectio p. 739, 1; cf. $\mu\acute{\iota}\sigma\theta\omega\tau\omicron\upsilon$ $\chi\alpha$) || p. 334, 4 $\epsilon\theta\eta\rho\acute{\alpha}\tau\omicron$ $\delta\epsilon$ $\pi\alpha\rho'$ $\alpha\upsilon\tau\omega\upsilon$ $\kappa\alpha\iota$ $\epsilon\theta\eta\rho\alpha$ $\epsilon\acute{\zeta}$ $\alpha\upsilon\tau\omega\upsilon$ (= Cedr. p. 739, 4) || 5 $\kappa\alpha\iota$ $\epsilon\sigma\chi\epsilon$ $\tau\omicron$ $\pi\acute{\alpha}\theta\omicron\varsigma$ $\tau\eta\varsigma$ $\epsilon\pi\iota\lambda\eta\psi\acute{\iota}\alpha\varsigma$] $\epsilon\sigma\chi\epsilon$ $\delta\epsilon$ $\pi\acute{\alpha}\theta\omicron\varsigma$ (= α) $\tau\eta\varsigma$ $\epsilon\pi\iota\lambda\eta\psi\acute{\iota}\alpha\iota\varsigma$ (cf. ad p. 300, 4); aliter Cedr. p. 739, 5 $\epsilon\pi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\delta\alpha\mu\omicron\upsilon\omicron\iota\omega\upsilon$ $\eta\gamma$, $\epsilon\acute{\nu}\omicron\sigma\eta\sigma\epsilon$ $\delta\epsilon$ $\kappa\alpha\iota$ $\epsilon\pi\iota\lambda\eta\psi\acute{\iota}\alpha\upsilon$ [ubi Theophranis et codicis Π verba $\kappa\alpha\iota$ $\nu\omicron\theta\eta\sigma\alpha\varsigma$ η $\tau\omicron\upsilon\tau\omicron\upsilon$ $\gamma\upsilon\eta$ $\sigma\phi\acute{\omicron}\delta\omicron\alpha$ $\epsilon\lambda\upsilon\pi\epsilon\tau\omicron$, $\omega\varsigma$ $\epsilon\upsilon\gamma\epsilon\eta\varsigma$ $\omicron\upsilon\sigma\alpha$ $\kappa\alpha\iota$ $\tau\omicron\psi$ $\tau\omicron\iota\omicron\upsilon\tau\omega$ $\sigma\upsilon\lambda\upsilon\phi\epsilon\iota\sigma\alpha$, $\omicron\upsilon$ $\mu\omicron\upsilon\omicron\upsilon$ $\acute{\alpha}\pi\omicron\rho\omega$ $\omicron\upsilon\tau\iota$, $\acute{\alpha}\lambda\lambda\acute{\alpha}$ $\kappa\alpha\iota$ $\epsilon\pi\iota\lambda\eta\psi\iota\alpha\tau\iota\kappa\omicron\psi$ $\tau\epsilon\tau\tau\omicron\upsilon\tau\iota$ $\delta\epsilon$ $\alpha\upsilon\tau\omicron\varsigma$ $\theta\epsilon\alpha\tau\epsilon\upsilon\sigma\alpha\iota$ $\alpha\upsilon\tau\eta\gamma$ (l. 5—8) ita redduntur l. 5 sq. : $\epsilon\theta\epsilon\rho\acute{\alpha}\tau\epsilon\upsilon\epsilon$ $\tau\eta\gamma$ $\gamma\upsilon\eta\alpha\iota\alpha$ $\lambda\upsilon\tau\omicron\upsilon\mu\epsilon\eta\gamma$ $\sigma\phi\acute{\omicron}\delta\omicron\alpha$, $\omicron\tau\iota$ $\eta\gamma$ $\epsilon\upsilon\gamma\epsilon\eta\varsigma$ $\kappa\alpha\iota$ $\omicron\tau\iota$ $\sigma\upsilon\lambda\eta\phi\eta\tau\eta$ $\tau\omicron\iota\omicron\upsilon\tau\omega$ $\acute{\alpha}\pi\omicron\rho\omega$ $\kappa\alpha\iota$ $\delta\alpha\mu\omicron\upsilon\omicron\iota\omega\upsilon$ $\nu\omicron\tau\iota$] || 8 $\omicron\upsilon\tau\omega$ $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\omega\upsilon$] $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\omega\upsilon$ $\omicron\upsilon\tau\omega$ ($\omicron\upsilon\tau\omega$ om. Cedr. p. 739, 7) || 9 $\omicron\lambda\iota\gamma\omega\rho\acute{\omega}$] $\omicron\lambda\iota\gamma\omega\rho\acute{\omega}$ || 10 $\mu\omicron\alpha\chi\omicron\upsilon$ $\tau\iota\upsilon\alpha$] $\mu\omicron\alpha\chi\omicron\upsilon$ $\tau\iota\upsilon\alpha$ (= Cedr. p. 739, 8) || $\delta\iota\alpha$ $\kappa\alpha\kappa\omicron\upsilon\sigma\iota\tau\acute{\iota}\alpha\upsilon$] $\delta\iota\alpha\kappa\alpha\kappa\omicron\upsilon\sigma\iota\tau\acute{\iota}\alpha\upsilon$ (cf. ad p. 300, 4) || 11 $\epsilon\kappa\epsilon\iota\sigma\epsilon$ $\omicron\iota\kappa\omicron\upsilon\omicron\upsilon\tau\alpha$] $\epsilon\kappa\epsilon\iota\sigma\alpha$ $\omicron\upsilon\tau\alpha$ ($\epsilon\kappa\epsilon\iota\sigma\epsilon$ $\omicron\upsilon\tau\alpha$ etiam Cedr. p. 739, 9) || 13 $\epsilon\acute{\iota}\rho\eta\kappa\epsilon\upsilon$] $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\alpha\iota$ (= Cedr. p. 739, 11) || 13 sq. $\pi\rho\acute{\omicron\varsigma}$ $\pi\acute{\alpha}\nu\tau\alpha\varsigma$ $\pi\rho\omicron\sigma\phi\eta\tau\alpha\varsigma$] $\pi\rho\acute{\omicron\varsigma}$ $\pi\acute{\alpha}\nu\tau\alpha\varsigma$ $\tau\omicron\upsilon\varsigma$ $\pi\rho\omicron\sigma\phi\eta\tau\alpha\varsigma$ ($\pi\rho\acute{\omicron\varsigma}$ $\pi\acute{\alpha}\nu\tau\alpha$ $\pi\rho\omicron\sigma\phi\eta\tau\eta\gamma$ Cedr. p. 739, 12 sq.) || $\alpha\upsilon\tau\eta$ $\delta\epsilon$ $\pi\rho\omega\tau\eta$ $\delta\epsilon\acute{\zeta}\alpha\mu\epsilon\eta\gamma$] $\kappa\alpha\iota$ $\alpha\upsilon\tau\eta$ $\mu\acute{\iota}\sigma\theta\epsilon\upsilon\sigma\alpha\varsigma$ ($\kappa\alpha\iota$ $\alpha\upsilon\tau\eta$ $\mu\acute{\iota}\sigma\theta\epsilon\upsilon\sigma\alpha\varsigma$ Cedr. p. 739, 12) || $\psi\epsilon\upsilon\delta\alpha\beta\beta\acute{\alpha}$] $\psi\epsilon\upsilon\delta\alpha\beta\acute{\alpha}$ (non Cedr.; cf. $\psi\epsilon\upsilon\delta\alpha\beta\acute{\alpha}$ m) || 15 $\epsilon\pi\acute{\iota}\sigma\tau\epsilon\upsilon\sigma\epsilon\upsilon$ $\alpha\upsilon\tau\omicron$ $\kappa\alpha\iota$ om. (= Cedr.) || $\epsilon\kappa\eta\rho\acute{\upsilon}\zeta\epsilon\upsilon$] $\epsilon\kappa\eta\rho\acute{\upsilon}\zeta\epsilon$ $\kappa\alpha\iota$ (= Cedr. p. 739, 13, unde Theophranis reddebat Tafelius p. 147) || 16 $\pi\rho\omicron\sigma\phi\eta\tau\eta\gamma$ $\alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon$ $\epsilon\acute{\iota}\nu\alpha\iota$ om. (= Cedr.) || η $\psi\eta\mu\eta$ $\eta\lambda\theta\epsilon\upsilon$] $\epsilon\iota\sigma\eta\lambda\theta\epsilon\upsilon$ ($\eta\lambda\theta\epsilon\upsilon$ Cedr. p. 739, 14, sed η $\psi\eta\mu\eta$ ex A suppl. Boor) || 17 $\pi\rho\omega\tau\omicron\upsilon$] $\kappa\alpha\iota$ $\pi\rho\omega\tau\omicron\upsilon$ (= Cedr.) || 18 sq. $\epsilon\theta\epsilon\rho\acute{\iota}\beta\omicron\upsilon$ $\delta\iota\alpha$ $\pi\omicron\lambda\acute{\epsilon}\mu\omicron\upsilon$ $\tau\omicron$ $\epsilon\sigma\chi\alpha\tau\omicron\upsilon$] $\epsilon\theta\epsilon\rho\acute{\iota}\beta\omicron\upsilon$ (= g) $\acute{\epsilon}\omega\varsigma$ $\tau\omicron\upsilon$ $\epsilon\sigma\chi\alpha\tau\omicron\upsilon$ $\pi\omicron\lambda\acute{\epsilon}\mu\omicron\upsilon$ (= Cedr. p. 739, 15 sq.) || 19 $\acute{\epsilon}\tau\eta$ $\delta\acute{\epsilon}\alpha\alpha$ om. (habet Cedr. p. 739, 16) || $\kappa\alpha\iota$] $\epsilon\acute{\iota}\tau\alpha$ $\kappa\alpha\iota$ (non Cedr.) || 20 $\acute{\epsilon}\alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon$] $\acute{\upsilon}\pi'$ $\alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon$ || 21 $\acute{\alpha}\pi\omicron\kappa\tau\acute{\epsilon}\nu\omega\upsilon$] $\acute{\alpha}\pi\omicron\kappa\tau\acute{\epsilon}\nu\omega\upsilon$ (= dz; cf. ad p. 301, 2) || $\acute{\upsilon}\pi\omicron$] $\acute{\alpha}\pi\omicron$ (= xy) || $\acute{\alpha}\pi\omicron\kappa\tau\epsilon\upsilon\omicron\mu\epsilon\omicron\varsigma$] $\acute{\alpha}\pi\omicron\kappa\tau\epsilon\upsilon\omicron\mu\epsilon\omicron\varsigma$ (= dg) || 24 $\pi\alpha\rho\upsilon\sigma\omega\upsilon$] $\pi\alpha\rho\omicron\upsilon\tau\omega\upsilon$ (= yz; cf. ad p. 314, 24) || $\acute{\alpha}\lambda\lambda'$ $\acute{\alpha}\lambda\lambda\omega\upsilon$] $\acute{\alpha}\lambda\lambda\alpha$ $\kappa\alpha\iota$ $\acute{\alpha}\lambda\lambda\omega\varsigma$ (sic) || 25 $\mu\acute{\iota}\zeta\iota\upsilon$] $\mu\acute{\iota}\zeta\iota\upsilon$ || 26 sq. $\sigma\upsilon\mu\pi\alpha\theta\epsilon\iota\upsilon$ $\delta\epsilon$ $\acute{\alpha}\lambda\lambda\eta\lambda\omicron\iota\varsigma$, $\kappa\alpha\iota$ $\beta\omicron\theta\eta\theta\epsilon\iota\upsilon$ $\acute{\alpha}\delta\iota\kappa\omicron\upsilon\mu\epsilon\omicron\iota\varsigma$ om. || p. 335, 1 $\acute{\epsilon}\tau\eta$] $\acute{\epsilon}\tau\eta$ || $\iota\omicron\delta\iota\kappa\tau\iota\omega\upsilon\varsigma$ δ' , $\mu\eta\gamma\iota$ Νοεμβρίου ζ'] $\mu\eta\gamma\iota$ Νοεμβρίου $\iota\omicron\delta\iota\kappa\tau\iota\omega\upsilon\varsigma$ δ' || 2 Ἡρακλείω] Ἡρακλείω $\tau\omega$ $\beta\alpha\sigma\iota\lambda\epsilon\acute{\iota}$ || $\acute{\alpha}\nu\alpha\tau\omicron\lambda\eta$] $\acute{\alpha}\nu\alpha\tau\omicron\lambda\eta$ (f. 183^v) $\omicron\upsilon\tau\iota$ (alio ordine Cedr. p. 750, 18 sq. $\omicron\upsilon\tau\iota$ $\delta\epsilon$ $\tau\omicron\psi$ $\beta\alpha\sigma\iota\lambda\epsilon\acute{\iota}$ $\acute{\epsilon}\nu$ $\tau\eta$ $\acute{\alpha}\nu\alpha\tau\omicron\lambda\eta$ $\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\upsilon\eta\eta\theta\eta$ $\alpha\upsilon\tau\omicron\psi$) || $\Delta\alpha\beta\acute{\iota}\delta$, $\acute{\omicron}$ $\iota\omega\acute{\iota}\varsigma$ $\alpha\upsilon\tau\omicron\psi$] $\iota\omega\acute{\iota}\varsigma$ $\acute{\omicron}$ $\Delta\alpha\beta\acute{\iota}\delta$ (= Cedr. p. 750, 19) || $\tau\eta$] $\tau\eta$ $\delta\epsilon$ (non Cedr. p. 750, 19; $\delta\epsilon$ etiam Tafelius reponerat p. 149) || 5 $\pi\alpha\tau\epsilon\rho\acute{\alpha}\rho\chi\omicron\upsilon$] $\tau\omicron\upsilon$ $\pi\alpha\tau\epsilon\rho\acute{\alpha}\rho\chi\omicron\upsilon$ (= h et Cedr. p. 750, 20) || ϵ'] $\iota\epsilon'$ || 8 om. (non 6 sq.) || $\tau\omicron\upsilon\tau\omega$ $\tau\omicron\psi$ $\acute{\epsilon}\tau\eta$] $\tau\omega$ $\alpha\beta'$ $\tau\omicron\upsilon\tau\omicron\upsilon$ $\acute{\epsilon}\tau\eta$ (cf. ad p. 298, 15; $\tau\omicron\psi$ δ' $\alpha\upsilon\tau\omicron\psi$ $\acute{\epsilon}\tau\eta$ falso Cedr. p. 750, 21) || Πέρσαι] $\acute{\omicron}\acute{\iota}$ Πέρσαι (= Cedr.) || 9 sq. $\kappa\alpha\iota$ $\epsilon\pi\omicron\lambda\acute{\epsilon}\mu\eta\sigma\alpha\upsilon$ $\acute{\epsilon}\alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon\varsigma$] $\kappa\alpha\iota$ $\epsilon\pi\omicron\lambda\acute{\epsilon}\mu\eta\sigma\alpha\upsilon$ $\acute{\alpha}\lambda\lambda\eta\lambda\omicron\iota\varsigma$ $\kappa\alpha\iota$ $\pi\omicron\lambda\lambda\omicron\iota$ $\delta\iota\epsilon\mu\theta\acute{\alpha}\rho\epsilon\iota\sigma\alpha\upsilon$ ($\kappa\alpha\tau'$ $\acute{\alpha}\lambda\lambda\eta\lambda\omicron\iota\omega\upsilon$ $\kappa\alpha\iota$ $\pi\omicron\lambda\lambda\omicron\iota$ $\delta\iota\epsilon\mu\theta\acute{\alpha}\rho\epsilon\iota\sigma\alpha\upsilon$ Cedr. p. 750, 21 sq.) || 10 $\acute{\omicron}$] $\acute{\omicron}$ (non Cedr. p. 750, 22) || 11 $\sigma\upsilon\gamma\chi\alpha\rho\acute{\iota}\alpha\iota$] $\sigma\upsilon\gamma\chi\alpha\rho\acute{\iota}\alpha$ (= Cedr. p. 750, 23) || $\tau\omicron\upsilon$ om. (= α ; $\epsilon\pi\acute{\iota}$ $\tau\eta$ $\tau\omicron\upsilon$ Περσῶν $\nu\acute{\iota}\kappa\eta$ om. Cedr.) || 12 $\acute{\omicron}$ Μωάμεδ] Μωάμεδ ($\acute{\omicron}$ Μωάμεδ Cedr. p. 751, 1) || 13 $\acute{\alpha}\mu\eta\rho\acute{\alpha}\iota\omicron\upsilon\varsigma$] $\acute{\alpha}\mu\eta\rho\acute{\alpha}\delta\alpha\varsigma$ (= Cedr.) || 13 sq. $\tau\omicron\upsilon$ $\pi\omicron\lambda\epsilon\mu\epsilon\iota\upsilon$ $\tau\omicron\upsilon\varsigma$ $\acute{\epsilon}\zeta$ Ἀράβων $\gamma\acute{\epsilon}\nu\omicron\upsilon\varsigma$ Χριστιανῶν

νους] πρὸς τὸ πολεμεῖν τοὺς ἐξαράβων γενομένους Χριστιανούς (πολεμεῖν τοῖς ἐξ Ἀράβων γενομένοις Χριστιανοῖς Cedr. p. 751, 2) || 14 ἤλθον] ἤλθε (non Cedr.; ἤλθε xy) || κώμης λεγομένης] κώμη λεγομένη (= κώμη λεγομένη, quemadmodum Theophanis libri praebent; corr. Tafelius p. 150) || 15 ὑπῆρχε] ὑπάρχει || ἐπιβόησι] ἐπιβόησι || κορρασινοῦ] κορρασινοῦ (= z) || 19 Σαρακηνῶ] Σαρακηνῶ || 20 ἤμελλον] ἤμελλον (cf. ἔμελλον xy) || 21 Μόθους] Μοθούς (= y) || ἀποκτένει] ἀποκτενεῖ (pro ἀποκτενεῖ? cum d cf. ad p. 301, 2 cl. ἀποκταίνει h) || ἀμυραίου] ἀμυραῖος (cf. Cedr. p. 751, 4 ἀνυραῖοι οἱ τρεῖς ἀμυραῖοι) || τὸ πλῆθος] πλῆθος πολὺ (cf. Cedr. p. 751, 4) || 22 εἷς] καὶ εἷς (καὶ ὁ εἷς Cedr. p. 751, 5) || τὴν om. (= z et Cedr.) || 23 πλησίον] πλησίον (= hy, non Cedr. p. 751, 6) || Ἀράβων] Ἀράβων || 23 sq. παρὰ τῶν βασιλείων] παρὰ τῶν βασιλείων Ῥωμαίων (παρὰ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων Cedr. p. 751, 6 sq.) || 24 ῥόγας μικρὰς] ῥόγας (ῥόγαν Cedr. p. 751, 7) || φυλάξαι τὰ στόμια] φυλάττειν τὰ στόματα (φυλάττειν τὰ στόμια Cedr.) || 25 ἡλθέ τις εὐνοῦχος] εὐνοῦχος τις || 28 τοῖς στρατιώταις δίδωσι] δίδωσι τοῖς στρατιώταις || p. 336, 2 ὠδήγησαν] ὠδήγησαν (non Cedr. p. 751, 10) || στομίου οὔσης] στόμιον (= yz) οὔσαν (= Cedr., neque aliter legit Tafelius p. 152) || 3 post σφόδρα habes (= yz; non Cedr. p. 751, 11) Περωῶν βασιλεὺς Ὀρμισδης ἔτη ια' || 4—13 om. || 14 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ καὶ τούτου (sic) ἔτει cf. ad p. 298, 15 || ἐπεμψεν Ἀβουβάχαρος] ἐπέμψεντος Ἀβουβαχάρου (= h) || 14 sq. τέσσαρας, οἱ καὶ ὠδηγηθέντες] τέσσαρες ὠδηγηθέντες (sic) || 16 Ἡραν] Ἡραν (cf. Ἡραν Cedr. p. 751, 12 et m) || τὴν om. (= yz, non Cedr.) || 16 sq. μόγις δὲ ἐλθὼν ποτε ἀπὸ Καισαρείας Παλαιστίνης Σέργιος] ἐλθὼν δὲ Σέργιος ὁ ἀποκαισαρεία (sic) τῆς (articulum etiam d adiungit) Παλαιστίνης (ἐλθὼν δὲ Σέργιος ἀπὸ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης Cedr. p. 751, 12 sq.) || 18 sq. σὺν τοῖς στρατιώταις τριακοσίοις οὖσιν] σὺν τοῖς τριακοσίοις αὐτοῦ στρατιώταις (σὺν τῷ στρατῷ Cedr. p. 751, 14) || 19 καὶ πολλοὺς αἰχμαλώτους λαβόντες καὶ λάφυρα πολλὰ] οἱ δὲ λαβόντες αἰχμαλωσίαν πολλὴν καὶ λάφυρα (quae Cedrenus repetit additamento καὶ λάφυρα neglecto) || 21 αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ] τῷ αὐτῷ χρόνῳ || 22 σημεῖον] ἀστὴρ || δοκίτης] δόκητης (sic) || 23 ἐπιπράτησιν inc. f. 183' Π || ἡμέρας] ἐπὶ ἡμέρας (quae ratio a Theophane neutiquam abhorret cf. p. 14, 30; 80, 5; 82, 30; 93, 6; 94, 21; 107, 23; 115, 2; 119, 25; 124, 2; 130, 6; 143, 11; 166, 30; 172, 7. 19; 173, 3; 177, 24; 181, 17; 186, 2; 232, 3; 281, 32; 370, 29; 386, 1; 396, 25; 404, 20; 416, 1; 465, 9; 470, 20; 472, 19; 480, 28; 491, 1) || 24 ξιφοειδῆς] ξιφοειδῆς [Cedrenus omnino ad alium locum, post particulam e Georgio Monacho haustam, l. 21—24 relegat, unde ipsa imitationis ratio ex duobus fontibus conflatae optime intelligitur cf.

Georgius Monachus
p. 597 Mur. (Patr. Gr.

p. 873 B):

μετὰ δέ γε τὸν θά-
νατον τοῦ θεηλάτου Μ-
χοῦμετ ἐφάνη κατὰ με-
σημβρίαν ἀστῆρ, λεγόμε-
νος δοκίτης, προμηνύων
τὴν τῶν Ἀράβων ἐπι-
κράτειαν, καὶ ἔμεινε ἡ-
μέρας λ', διατείνων ἀπὸ
μεσημβρίας ἕως ἄρκτου
ξίφοειδῶς.

Codex Π emendatus:

τῷ αὐτῷ χρόνῳ σει-
σμός ἐγένετο κατὰ τὴν
Παλαιστίνην καὶ ἐφάνη
ἀστῆρ ἐν τῷ οὐρανῷ κα-
τὰ μεσημβρίαν, ὁ λεγόμε-
νος δοκίτης, προμηνύων
τὴν τῶν Ἀράβων ἐπι-
κράτησιν. ἔμεινε δὲ ἐπὶ
ἡμέρας λ', διατείνων ἀπὸ
μεσημβρίας ἕως ἄρκτου
ἦν δὲ ξίφοειδῆς.

Cedrenus p. 745, 1—4:

μετὰ δέ γε τὸν θά-
νατον τοῦ θεηλάτου Μου-
χοῦμετ ἐφάνη κατὰ με-
σημβρίαν ἀστῆρ, ὁ λεγόμε-
νος δοκίτης, προμηνύων
τὴν τῶν Ἀράβων ἐπικρά-
τειαν. ἔμεινε δὲ ἐπὶ ἡμέ-
ρας τριάκοντα, διατείνων
ἀπὸ μεσημβρίας ἕως ἄρ-
κτου. ἦν δὲ ξίφοειδῆς. ||

26 Κύρος] Κύρος (=efz) || 27 om. || 28 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ εἰκοστῷ τετάρ-
τῳ ἔτει αὐτοῦ cf. ad p. 298, 15 || ἔτη δύο ἡμισυ] δύο ἡμισυ ἔτη (non Cedr.
p. 745, 5) || 29 παραλαμβάνει τὴν ἀρχὴν] ἀντ' αὐτοῦ κρατεῖ (=Cedr. p.
745, 6) || 29 sq. πέμψας στρατιὰν κατὰ τῆς Ἀραβίας om. (etiam Theopha-
nis codd. et Cedr.; addidit ex A Tafelius p. 153) || 20 Βόστραν] Βού-
στραν (non Cedr.) || p. 337, 1 πόλεων] πολλῶν (cf. p. 745, 7 καὶ ἄλλας
πολλὰς) || ἀπεδήμησαν δὲ] καὶ ἦλθε (=Cedr.) || τούτοις] τούτῳ (=Cedr.)
|| 4 καὶ Θεόδωρον σακελλάριον] τὸν δὲ σακελλάριον Θεόδωρον (=Cedr. p.
745, 10, ubi σακελλάριον occurrit) || 6 ἀμνησούντα] Ἀμνηρὰν (Ἀμνηρὰν Cedr. p.
745, 12) || 7 τοὺς λοιποὺς ἀπελάθει ἄχρι Δαμασκοῦ κἀκείσε] om. (=Cedr.)
|| πρὸς] εἰς (et Cedr.) || 8 Βαρδανήσιον] Βαρδανάσιον (=e; Βαρδανίσιον Cedr.
p. 745, 13) || παραφωσαστεύει] παραφωσαστατεύει (=Cedr.; cf. Boor vol.
II p. 786) || 8 sq. τὴν Συρίαν καταλιπὼν ὡς ἀπελπίσας, ἄρας] (=Cedr. p.
745, 13 sq.) || 10 ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν ἀπῆει] ἐπὶ Κωνσταντινούπολι ἀπέιη
(sic; non Cedr. p. 745, 15) || 11 ἔχοντας] ἔχοντα (=xz; non Cedr. p.
745, 16) || 12 post Δαμασκοῦ extat (=yz, non Cedr. p. 745, 18) Πε-
σῶν βασιλεὺς Ὀρμισδάς ἔτη ια' || 13—22 om. || 23 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ κε'
τούτου ἔτει cf. ad p. 298, 15 || ἐπεστράτευσαν] ἐστράτευσαν (cum codd.;
corr. Tafelius p. 155 secundum Cedreni scripturam: ἐπιστρατεύουσιν p.
745, 19) || Σαρακηνοὶ] Σαρκεννοὶ || 23 sq. τὴν Ἀραβίαν <καταλιπόντες sup-
plet Boor>] μετὰ τῶν Ἀράβων (μετὰ πλήθους Ἀράβων ex Cedr. p. 745,
19 sq. Theophani reddebat Tafelius p. 145) || 25 μαθὼν om. || καταλά-
βη] καταλάβει || 26 ἐλυτοῦ om. (=z) || πλήθος εἶναι] εἶναι πλήθος || p. 338,
1 Ἐμέσης] Ἐμέσης || τοῖς Ἀραβῶν] τοὺς Ἀραβας (=z et de constructione
συναντῶν τινα p. 60 supra) || 2 Ἄωου] ἰουλίου (=yz) || 3—5 οἱ περὶ τὸν
σακελλάριον· στασιάζοντες δὲ οἱ τοῦ Βαζάνου Βαζάνην προχειρίζονται βασιλεῶ
καὶ Ἡράκλειον ἀπεκέρυξαν· τότε οἱ περὶ τὸν σακελλάριον ὑπεχώρησαν] οἱ περὶ

Βαζάνην, Ἡράκλειον ἀποκηρύττουσι καὶ Βαζάνην ἀναγορεύουσι (ἀνηγορεύουσι Π) βασιλέα· ἐν τούτοις ὑποχωροῦσιν οἱ περὶ τὸν σακελλάριον (= Cedr. p. 745, 21 sqq.) || 5 Σαρακηνοὶ| Σαρακηνοὶ || ἄδεικν| ἄδικιν || 6 συμβάλλουσι| συμβάλλουσι (cf. ad p. 308, 28) μετὰ τοῦ Βαζάνου (cf. Cedr. p. 745, 23 sq.) || νότου| νότου || 7 μῆ| καὶ μῆ || ἀντωπῆσαι| ἀντιπροσωπῆσαι (= z, non Cedr. p. 746, 2) || 8 βελόντες| βελόντες (= g; cf. ad p. 301, 18) || 9 ἄδην| ἄμz || 10 Σαρακηνοὶ| Σαρακηνοὶ || Δαμασκὸν| Δαμασκῶν || 12 στρατεύουσι κατ' Αἰγύπτου| στρατεύουσι κατ' Αἰγύπτου καὶ λαβόντες αὐτὴν κατοικοῦσιν ἐν αὐτῇ [ae similititer Cedr. p. 746, 5 sqq., qui iterum ex duobus fontibus sua mutatus est cf.

Georgius Monachus p.
598 Mur. (Patr. Gr.
p. 873 BC):

ἐν τῷ χρόνῳ ἐπιστρατεύσαντες (οὔτοι πάλαι μὲν λεγόμενοι Ἄραβες, νῦν δὲ) Σαρακηνοὶ (καὶ τὴν Ἀραβίαν καταλιπόντες, ἦλθον ἐπὶ τὰ μέρη τῆς Δαμασκοῦ, πλήθος ἄπειρον, ὅπερ μαθόντες Βάνης καὶ Βασιλίσκος, οἱ στρατηγοὶ τῆς Ἀνατολῆς, κατ' αὐτῶν ἐξώρμησαν)· εἶτα συμβολῆς γενομένης ἤττωνται λίαν οἱ Χριστιανοὶ· ἀνέμου γὰρ πνεύσαντος κατὰ Ῥωμαίων βιαίου νότου, καὶ μὴ δυνάμενοι τοῖς ἐχθροῖς ἀντωπῆσαι διὰ τὸν πολὺν κοινορτόν, δεινῶς τρέπονται (καὶ οὕτως νικήσαντες οἱ Σαρακηνοὶ κατὰ κράτος καὶ λαμπρῶς ἐπὶ τὴν Δαμασκὸν ἦλθον), ἣν καὶ δορυάλωτον λαβόντες, ὡσαύτως καὶ τὰς χώρας πάσας τῆς Φοινίκης, οἰκίζονται ἐν αὐταῖς (οἱ ἐνα-

Codex Peimendatus:

τούτῳ τῷ ἔτει ἐστράτευσαν οἱ Σαρακηνοὶ μετὰ τῶν Ἀράβων ἐπὶ τὰ μέρη Δαμασκοῦ, πλήθος ὄντες ἄπειρον. Βαζάνης δὲ πρὸς τὸν βασιλικὸν σακελλάριον ἀποστέλλει, ἵνα καταλάβῃ μετὰ τοῦ στρατοῦ εἰς βοήθειαν αὐτοῦ διὰ τὸ εἶναι πλήθος τοὺς Ἄραβας. Κατέλαβε δὲ ὁ σακελλάριος πρὸς Βαζάνην, καὶ ἀπάραντες ἀπὸ Ἐμέσης συναντῶσι τοὺς Ἄραβας· καὶ συμβολῆς γενομένης τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ, ἥτις ἦν τρίτῃ τῆς ἐβδόμυδος, κατὰ τοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἤττωνται οἱ περὶ Βαζάνην, Ἡράκλειον ἀποκηρύττουσι καὶ Βαζάνην ἀναγορεύουσι βασιλέα. Ἐν τούτοις ὑποχωροῦσιν οἱ περὶ τὸν σακελλάριον, καὶ οἱ Σαρακηνοὶ εὐρόντες ἄδειαν συμβάλλουσι μετὰ τοῦ Βαζάνου πόλεμον.

Cedrenus p. 745, 19—
746, 7.

τῷ κατ' ἔτει ἐπεστράτευσαν οἱ Σαρακηνοὶ μετὰ πλήθους Ἀράβων, καὶ συμβολῆς γενομένης ἤττωνται Ῥωμαῖοι. Στάσιάζσαντες δὲ οἱ περὶ Βαζάνην Ἡράκλειον ἀποκηρύττουσι καὶ Βαζάνην ἀναγορεύουσι βασιλέα. Ἐν τούτοις ὑποχωροῦσιν οἱ περὶ τὸν σακελλάριον· καὶ οἱ Σαρακηνοὶ εὐρόντες ἄδειαν συμβάλλουσι μετὰ Βαζάνου πόλεμον καὶ ἤττωνται αὐτόν· ἀνέμου γὰρ πνεύσαντος βιαίου νότου κατὰ Ῥωμαίων καὶ μὴ δυνάμενων τοὺς ἐχθροὺς ἀντωπῆσαι διὰ τὸν πολὺν κοινορτόν, δεινῶς τρέπονται, καὶ ῥίπτοντες ἑαυτοὺς εἰς τοὺς στενωποὺς τοῦ ποταμοῦ Ἰερμοχθᾶ διεφθάρησαν καὶ τεσσαράκοντα γιλιάδες. Παρέλαβον δὲ καὶ τὴν Δαμασκὸν καὶ τὰς χώρας τῆς

γείς καὶ βέβηλοι τοῖς ἀ-
δύλοις τοῦ Θεοῦ κρίμα-
σιν).

Ἄνεμος δὲ πνεύσαντος
κατὰ Ῥωμαίων νότου,
καὶ μὴ δυναθέντες ἀντι-
προσώπῃσαι τοῖς ἐχθροῖς
διὰ τὸν κοινορτόν ἡττών-
ται· καὶ ἐκυτοῦς βυλόν-
τες εἰς τὰς στενοδούς τοῦ
Ἰερμουχθῆ ποταμοῦ ἐκεῖ
ἀπώλοντο ἅμα. Ἦσαν
δὲ ἀμφοτέρων τῶν στρα-
τηγῶν χιλιάδες μ'. Τότε
οἱ Σαρακηνοὶ νικήσαντες
λαμπρῶς ἐπὶ τὴν Δαμα-
σκὸν ἔρχονται καὶ ταύ-
την παραλαμβάνουσι καὶ
τὰς χώρας τῆς Φοινίκης·
καὶ οἰκίζονται ἐκεῖ καὶ
στρατεύουσι κατ' Αἰγύ-
πτου καὶ λαβόντες αὐ-
τὴν κατοικοῦσιν ἐν αὐτῇ.

Φοινίκης, καὶ οἰκίζονται
ἐκεῖ. Εἶτα στρατεύονται
κατ' Αἰγύπτου καὶ λα-
βόντες καὶ (voculam de-
lendam esse in propa-
tulo est) αὐτὴν κατοι-
κοῦσιν ἐν αὐτῇ.] ||

12 μισθῶν δὲ — τὴν Αἴγυπτον (18) om. (cum codd., siquidem supplementum Boor ex A adiunxit) || 18 Κύρος] Κύρος (= ez) || 19 Σαρακηνοῖς] Σαρακηνοῖς || δούς] δίδοντας (cf. δίδοντας h et Boor vol. II p. 839 || 21 οἱ τῶν

σζ

Σαρακηνῶν] οἱ τῶν ρακηνῶν (sic; superscr. in. rec.) || 22 ὁ δὲ inc. f. 184^r Π || 23 οὐκ εἰμι] οὐκ εἰμι || 25 Σαρακηνοὶ] Σαρακηνοὶ || Αἰγύπτου] Αἴγυπτον || 26 sq. μετ' ὀλίγων τινῶν] μετ' ὀλίγους τινάς (= z) || 27 διασώζεται] σώζε-
ται || Σαρακηνοὶ] Σαρακηνοὶ || 28 τὴν Αἴγυπτον om. || 30 καὶ ἀπελθῶν] ἀπελ-
θῶν δὲ || 31 Σαρακηνῶν] Σαρακηνῶν || 31 ἀνάτιος] ἀνέτιος || p. 339, 1 Σαρα-
κηνοὶ] Σαρακηνοὶ || 5—14 om. || 15 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ κα' ἔτει αὐτοῦ cf. ad
p. 298, 15 || 17 ἔλαβε] ἔλαβεν || 18 ἀσφαλείας] ἀσφαλέστατον [etiam codd.;
corr. Boor ex A; plane aliter Cedr. p. 746, 9 sq. παραλαμβάνει λόγους
τὴν ἀγίαν πόλιν Σωφρονίου πατριάρχου ὄντος, ubi λόγους pro λόγῳ ex suo
(cf. ad p. 340, 26) Cedrenus contra Theophanis consuetudinem posuit
cf. enim p. 344, 13 ταύτην λόγῳ παρέλαβεν, 485, 6 ταύτην παρέλαβε
δὴλῳ καὶ λόγῳ, — 377, 21 πολλὰ κάστρα ὑπὸ λόγον παρέλαβεν, 453,
22 παρέλαβεν αὐτὸ (scil. τὸ κάστρον) ὑπὸ λόγον, 469, 20 παρέλαβον οἱ
Ἄραβες τὸ κάστρον Θήβασαν ὑπὸ λόγον] || 19 καμήλων] καμήλων (καμήλου
Cedr. p. 746, 10 sq.) || ἐρρυπομένους] ἐρρυπομένους (non Cedr. p. 746, 11)
|| 20 τῶν Ἰουδαίων] τὸν Ἰουδαῖον ἰδεῖν (non Cedr. p. 746, 12; ἰδεῖν addit

praeterea z cf. Tafelius p. 159) || 21 κῦτὸν om. (= Cedr. p. 746, 13) || 24 ἐστὸς] ἐστὼς (= gz et Cedr. p. 746, 15) || 25 φύλλον] φύλλον || ἐπωδύρετο] ἀποδύρετο (= y) || ὄντος] ὄντως || 26 ἐκείσει] ἐκείσει || 27 sq. ἐνδύσασθαι αὐτᾶ] ἐνδύσασθαι (plane om. Cedr. p. 746, 17) || μόγεις] μόγεις (non Cedr.) || ἐπεισε φορέσει] ἐπεισε φορέσει αὐτὸ (ἐπέισθη Cedr.; cf. ἐπεισε φορέσει κῦτὸν z) || 29 Σωφρόνῳ] πατριάρχῃ (cf. Cedr. p. 746, 18) || 30 Σωφρόνιος] ὁ Σωφρόνιος; (= z, non Cedr. p. 746, 19) || 31 sq. κατακοσμήσας ἐκκλησίαν καὶ κατὰ τῆς Ἡρακλείου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Μονοθελητῶν κακοδοξίας ἀγωνισάμενος Σεργίου καὶ Πύρρου] ἐκκλησίαν κατακοσμήσας, πολλὰ κατὰ Ἡρακλείου καὶ τῶν αὐτοῦ ὁμοφρόνων Σεργίου καὶ Πύρρου τῶν Μονοθελητῶν ἀγωνισάμενος (πολλὰ κατὰ Ἡρακλείου καὶ τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ Σεργίου καὶ Πύρρου τῶν μονοθελητῶν ἀγωνισάμενος Cedr. p. 746, 19 sqq., ubi verba ὁ λόγῳ καὶ πράξει τῆν Ἱεροσολύμων ἐκκλησίαν κατακοσμήσας omnino desunt), tum sequitur (nec tamen apud Cedrenum) ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις καὶ Γεώργιος ὁ Πισίδης (Πησιδῆς ut videtur m. pr.) ἤμμοζε διάκονον (sic) τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ὑπάρχων || 33 δ' om. (cf. τούτῳ τῷ ἔτει Cedr. p. 746, 21) || 34 τοῖς Σαρακηνοῖς] Σαρακίνοις (articulo caret etiam z, habet Cedr. p. 746, 22) || p. 340, 1 om. || 2 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ κζ' αὐτοῦ ἔτει cf. ad p. 298, 15 || Ἰωάννης] ὁ Ἰωάννης (non Cedr. p. 751, 16) || ἐπίκλην] λεγόμενος (om. Cedr.; cf. Boor vol II p. 746 || Κατὰ] Κατὰς (= g et a sec. m. f; Κατὰς Cedr.) || 3 Ὀσροήνης] Ὀσροήνης (Ὀσροήνης sine acc. c; non Cedr. p. 751, 16 sq.) || Χαλκίδα] Χαλκηδόνι (= ey et Cedr. p. 751, 17) || δοῦναι αὐτῷ] διδόναι αὐτὸν (διδόναι αὐτῷ Cedr., ac dativum etiam in Π m. pr. exaraverat) || 14 κατ' ἐνικυτὸν om. (= Cedr.) || νομισμάτων] νομισματῶν (non Cedr. p. 751, 18) || ἢ μῆτε εἰρηρικῶς μῆτε πολεμικῶς] μῆτε πολεμικῶς μῆτε εἰρηρικῶς (non Cedr. p. 751, 18 sq; cf. μῆτε μῆτε εἰρηρικῶς, quam scripturam offert f, lacuna dimidii fore versus inter μῆτε et μῆτε interposita) || τὴν ποσότητα] τὸν (sic) ποσότητα || 6 ἀνέστρεψε] ἀνέστρεψεν || 6 Ἰάδ] Ἰασδὸν (= z) || 8 τοῦτο ἀκούσας] (f. 184^v Π) μαθὼν (= Cedr. p. 751, 19) || 9 εἰδήσει;] ἠδῆσει; (sic, non Cedr. p. 751, 20) || 11 om. || 12 τούτῳ τῷ ἔτει] ὧ (scil. litteram initialem τ rubricator addere neglexit) κῆ τούτου ἔτει cf. ad p. 298, 15 || παρελάβον] παρελάβαν (non Cedr. p. 751, 22; cf. ad p. 301, 16) || 13 ἐπέμφθη] ἐπέμφθη (non Cedr. p. 752, 1) || ἀμῆρας] ἀμῆρας (= dfm; ἀμῆρας Cedr.) || 14 ὑπὸ τοὺς Σαρακηνούς] ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν (= ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν yz, sed ὑπὸ τοὺς Σαρακηνούς Cedr. p. 752, 2; cf. ad p. 307, 26 et 319, 19) || Εὐφράτου] τοῦ Εὐφράτου (= z, non Cedr.) || 15 — 19 om. || 20 τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ κθ' τούτου ἔτει cf. ad p. 298, 15 || 20 sq. ἐπέρασεν Ἰὰδ πᾶσαν στρατιάν τὸν Εὐφράτην καὶ καταλαμβάνει] ὁ Ἰὰδ λαβὼν πᾶσαν τὴν στρατείαν (diphthongum etiam Theophanis codices exhibent; cf. ad p. 315, 3) αὐτοῦ καταλαμβάνει, unde Tafelii et Boorii coniecturis missis etiam in Theophanis contextu λαβὼν excidisse puto || 21 Ἐδεσηοῖ] Ἐδεσινοῖ

(=yz) || ἔλαβον] ἔλαβον (cf. ad p. 301, 16) || 22 sq. καὶ τῷ στρατηλάτῃ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ Ῥωμαίοις καὶ ἀπέρχονται ἐπὶ Κωνσταντῖν καὶ πολιορκήσαντες αὐτήν] καὶ παρέλαβον ταύτην || 23 αἰρούσιν] αἰρουν (= degm) || 24 ἀνήλωσαν] ἀνείλωσαν cf. ad p. 300, 2 || ἀπῆλθον] ἦλθεν (sed η ex e factum est; cf. ἦλθον z) || 25 Δαρῆς] Δαρᾶς (= dy) || 26 ἀπόλεσαν] ἀπόλεσαν || 26 καὶ οὕτω πᾶσαν τὴν Μεσοποταμίαν παρέλαβεν Ἰάδ] καὶ οὕτως παρέλαβεν Ἰάδ πᾶσαν τὴν Μεσοποταμίαν [eodemque modo Cedr. p. 752, 5 sq., qui praecedentem particulam (l. 20 — 26) ita decurtavit p. 752, 3 sqq. τῷ κθ' ἔπει παρέλαβεν Ἰάδ τὴν Ἐδεσαν λόγοις, (cf. eiusdem locus ad p. 339, 18 laudatus), τὴν δὲ Κωνσταντείαν πορεύω, ὁμοίως καὶ τὸ Δαρᾶς, καὶ πολλοὺς ἐν ταύτῃ ἀπόλεσε] || p. 341, 1 om. || 2 τούτῳ τῷ ἔπει] τῷ λ' αὐτοῦ ἔπει cf. ad p. 298, 15 || Σαρακηνοὶ] Σαρακίνοι || 3 συνάπτουσι] συμβαλλουσι (pro συμβάλλουσι cf. ad p. 308, 28), quae vox Theophanis ingenio magis convenit [cf. p. 35, 32; 205, 1; 217, 29; 239, 15; 282, 19; 366, 15; 418, 1; 433, 7; 467, 32, imprimis vero p. 37, 20 sq. συνέβαλον πόλεμον μετὰ Περσῶν, 354, 12 συνέβαλε πόλεμον μετὰ Φλώρου, 417, 30 συμβαλὼν μετ' αὐτοῦ πόλεμον Eadem structura Joanni Malalae videtur reddenda esse p. 459, 6 (Bonn) πόλεμον τῶν Μαυρουσίαν κατὰ τῶν Ἀφρῶν συμβαλόντων cf. p. 114, 15 συνέβαλε μετ' αὐτῶν πόλεμον et 115, 2 συνέβαλε πόλεμον μετὰ τοῦ Ἀντιφάντου] || 14 Ὀρμιάδας] Ὀρμιάδας (= xy) || 5 sq. εἰς τὰ βασίλεια κατελάβεν] ἐχώρει εἰς τὰ βασίλεια (cf. x εἰς τὰ βασίλεια ἐχώρει. Cedr. p. 752, 10 simpliciter καταφύγει habet, sicuti omnino narrationem de Heraclii imperio in extrema parte saepius in epitomen cogit || 6 Σαρακηνοὶ] Σαρακίνοι || 7 μετὰ πάσης τῆς βασιλικῆς ἀποσκευῆς] μετὰ πάσης βασιλικῆς ἐπιστίβης (ἀμ. τῆ βασιλικῆ ἀποσκευῆ Cedr. p. 752, 11) || Οὐμαρον] Οὐμαρ (= z, non Cedr.) || 8 αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ] τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ (= Cedr. p. 752, 11 sq.) || 9 ἐγένετο δὲ ἡ ἀναγραφὴ ἀνθρώπων] τῶν τε ἀνθρώπων (= Cedr. p. 752, 13) || 11 om. || 12 τούτῳ τῷ ἔπει] τῷ δὲ λ' αὐτοῦ ἔπει cf. ad p. 298, 15 || 12 sq. μηνὶ Μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος ιδ', ὑδεριάσας] ὑδεριάσας (eodem ordine x) μηνὶ Μαρτίῳ δωδεκάτῃ (ὑδεριάσας μηνὶ Μαρτίῳ ι' Cedr. p. 752, 14 sq.) || Theophanis finem (l. 13) βασιλεύσας ἔτη λ' καὶ μῆνας ι' excipit: ἱστοροῦσι (ἱστοροῦσι Π) δὲ τινες Ἡράκλειον, ὡς ἐν τῷ οὐρεῖν αὐτὸν σάνιδα κατὰ τοῦ ἤτρου <στέρονος Π> τιθέναι διὰ τὸ στρέφασθαι τὸ κλῆρον αὐτοῦ <adde: καὶ> κατὰ τοῦ προσώπου ἐχέειν τὸ οὐρον, ποινήν ταύτην ἴσως (ἴσος Π) ὑπέχοντος παρανόμου γάμου τοῦ εἰς Μαρτίναν (Μαρτίναν Π) τὴν ἰδίαν ἀνεψίαν. Ἐτέθη δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐν λάρνακι καὶ ἔμεινεν ἀσχεπές ἐπὶ ἡμέρας (acc. om. Π) τέσσαρας (τέσσερις Π): εἶτα συνετάφη αὐτῷ καὶ στέμματα χρυσοῦν διὰ λίθων (δικλίων Π) τιμίον καὶ μαργαριτῶν (μαργαρίτων Π), καὶ οὕτως ἐσχεπάσθη. [Quaecum relatione non prorsus congruit Cedrenus p. 752, 15—753, 2, quippe qui Leoni Grammatico sua debeat, cuius fons primarius Georgius Monachus est cf. enim

Georgius Monachus p.
571 (Patr. Gr. p. 836)

τοῦ δὲ Ἡρακλείου ὑ-
πὸ Ἀθανασίου ἀρχηγοῦ
(πατριάρχου Vind.) τῶν
Ἰκκωβιτῶν καὶ Σεργίου
τοῦ Σύρου Κωνσταντινου-
πόλεως ἀπατηθέντος εἰς
τὴν αἴρεσιν τῶν Μονοθε-
λητῶν ἐξεκουλίσθη. Καὶ
δὴ μετὰ ταῦτα νόσφ πε-
ριπεσῶν ὑδερικῆ, δι' ἧς
καὶ τέθνηκε, δεινῶς ἐτιμω-
ρεῖτο· ἐπὶ τοσοῦτον γὰρ
τὸ πάθος ἐπεκτάθη, ὡς,
ἡνίκα οὐρεῖν (ἀπουρεῖν
Vind.) ἐμελλε, σκνίδα
κατὰ τοῦ ἴτρου ἐτίθει
διὰ τὸ στρέφεσθαι τὸ αἰ-
δοῖον αὐτοῦ καὶ κατὰ
τοῦ προσώπου τὰ οὖρα
ἐκπέμπειν. Ἐλεγχος δὲ
ἦν τοῦτο τῆς ἑαυτοῦ πα-
ρανομίας ἕνεκεν τοῦ εἰς
τὴν ἰδίαν ἀνεψιᾶν παρ-
νομιώτατου γάμου.

Leo Grammaticus p.
155, 4 sqq. (cf. The-
od. Melit. p. 107):

οὗτος δὲ ὁ Ἡράκλειος
ὑπὸ Ἀθανασίου πατριάρ-
χου τῶν Ἰκκωβιτῶν καὶ
Σεργίου τοῦ Σύρου Κων-
σταντινουπόλεως ἀπατη-
θεὶς εἰς τὴν αἴρεσιν τῶν
Μονοθελητῶν ἐξεκουλίσθη.
Καὶ δὴ μετὰ ταῦτα νό-
σφ περιπεσῶν ὑδερικῆ,
δι' ἧς καὶ τέθνηκε, δει-
νῶς ἐτιμωρεῖτο. Ἐπὶ το-
σοῦτον γὰρ τὸ πάθος ἐπ-
εκτάθη (ἐπεκτάθη The-
od.), ὡς, ἡνίκα ἀπουρεῖν
ἐμελλε, σκνίδα κατὰ τοῦ
ἴτρου ἐπετίθει, διὰ τὸ
στρέφεσθαι τὸ αἰδοῖον αὐ-
τοῦ καὶ κατὰ τοῦ προσώ-
που τὰ οὖρα ἀναπέμπειν.
Ἐλεγχος δὲ ἦν τοῦτο
τῆς ἑαυτοῦ παρανομίας
ἕνεκεν τοῦ εἰς τὴν ἰδίαν
ἀνεψιᾶν Μαρτίναν (om.
Theod.) παρανομιώτατου
γάμου· τελευτήσαντος δὲ
τοῦ Ἡρακλείου κατετέθη
ἐν λάρνακι, καὶ ἔμενεν
ἀσκεπῆς ἡμέρας τέσσαρας·
καὶ μετὰ ταῦτα ἐσκεπά-
σθη καὶ συνετάφη αὐτῷ
στέμμα χρυσοῦν διὰ λί-
θων τιμῆς λιτρῶν ἐβδομή-
κοντα (τελευτήσαντος —
ἐβδομήκοντα om. Theod.).

Cedrenus:

οὗτος ὑπὸ Ἀθανασίου
πατριάρχου τῶν Ἰακωβι-
τῶν καὶ Σεργίου τοῦ Σύ-
ρου Κωνσταντινουπόλεως
ἀπατηθεὶς εἰς τὴν αἴρε-
σιν τῶν Μονοθελητῶν
ἐξεκουλίσθη. Καὶ δὴ μετὰ
ταῦτα νόσφ περιπεσῶν
ὑδερικῆ, δι' ἧς καὶ τέθνη-
κε, δεινῶς ἐτιμωρεῖτο.
Ἐπὶ τοσοῦτον γὰρ τὸ
πάθος ἐπεκτάθη, ὡς, ἡ-
νίκα ἀπουρεῖν ἐμελλε, σκ-
νίδα τίθεσθαι κατὰ τοῦ
ἴτρου διὰ τὸ στρέφεσθαι
τὸ αἰδοῖον αὐτοῦ καὶ κα-
τὰ τοῦ προσώπου τὰ οὖ-
ρα ἀναπέμπειν. Ἐλεγ-
χος δὲ ἦν τοῦτο τῆς ἑ-
αυτοῦ παρανομίας ἕνεκεν
τοῦ εἰς τὴν ἰδίαν ἀνεψιᾶν
Μαρτίνην παρανομιώτα-
του γάμου. Ἐτέθη δὲ τὸ
σῶμα αὐτοῦ ἐν λάρνακι
καὶ ἔμενεν ἀσκεπῆς ἡμέ-
ρας δ'· συνετάφη δὲ αὐ-
τῷ καὶ στέμμα χρυσοῦν,
καὶ οὕτως ἐσκεπάσθη.

Georgio materiam praebeuit Nicephorus p. 27, 7 sqq. χρόνου δὲ διεληθόν-
τος νόσφ ὑδερικῆ περιπίπτει, καὶ ὄραν τὸ πάθος δυσίατον — ἐπὶ τοσοῦτο γὰρ
ἐπεκτείνετο, ὡς καὶ, ἡνίκα ἀπουρεῖν ἐμελλε, σκνίδα κατὰ τοῦ ἴτρου ἐπετίθει.

ἐστρέφετο γὰρ αὐτοῦ τὸ αἰδοῖον καὶ κατὰ τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὰ οὖρα ἐπεμ-
πεν. Ἐλεγχος δὲ ἦν τοῦτο τῆς παρανομίας τῆς ἐκτουτοῦ, ὑπὲρ ἧς ταύτην δίκην
ὑστάτην ἐξέτισε τοῦ εἰς τὴν ἀνεψιὴν τὴν οἰκειάν γάμου κτλ., ac nescio an
ad eundem auctorem etiam narratio de Heraclio Monotheletarum secta-
tore referenda sit ¹⁾. — Cum Leone fere consentit Ps.-Pisides f. 412^r sq.,
nisi quod pro τελευτήσαντος — ἐβδομήμοντα (l. 13 sqq.) habes: τελευτήσας
δὲ ἐτάφη ἐν λάρακι σὺν (acc. om.) στέμνατι βασιλικῷ ²⁾, — ad Georgium
Monachum proprius accedit Glycas p. 519, 15 sqq. μετὰ δὲ ταῦτα ὑπὸ
Ἀθανασίου τοῦ τῶν Ἰακωβιτῶν καὶ Σεργίου Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχου
ἀπατηθεὶς εἰς τὴν τῶν Μονοθελητῶν ἐξεκλισθη ἀρεσιν καὶ δὴ νόσω μετὰ
ταῦτα περιπεσὼν (ὑδρος δὲ αὐτῆ), δι' ἧς καὶ τέθνηκε, δεινῶς τιμωρεῖτο· ἡμί-
γὰρ οὐρῆσαι ἔμελλε, σπινθὴ κατὰ τοῦ ἤτρου ἐτίθει· τίνος ἕνεκεν; ὅτι τοῦ αἰ-
δοίου τηρικῶτα στρεφόμενον τὰ οὖρα κατὰ τοῦ προσώπου ἐφέροντο. Ἐλεγχος
δὲ τούτου (l. τοῦτο) προφανῆς τῆς αὐτοῦ παρανομίας ἦν, ἣν ἐποίει τῇ ἰδίᾳ συν-
ευναζόμενος ἀνεψιᾷ, — Zonaras XIV 17 Ἡράκλειος δέ, ὡς εἴρηται, εἰς τὴν
τῶν Μονοθελητῶν ἐκκλισθεὶς ἀρεσιν νόσω περιπίπτει ὑδερικῇ. Λέγεται δὲ καὶ
τὸ αἰδοῖον αὐτοῦ στρεφόμενον ἄνω τὸ οὖρον πέμπειν, καὶ εἰ μὴ σπινθὴ ἐν τῷ
ἤτροι αὐτοῦ ἐτίθετο, κατὰ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐκκινόμενον ἀνεδίδοτο. Ὁ συμ-
βάνειν ἐδόκει διὰ τὴν ἐκθεσμον μῆζιν τῆς ἀδελφόπαιδος cf. praeterea Joël p.
46, 24 sqq. οὗτος οὖν ὑστερον ὑπ' Ἀθανασίου πατριάρχου τῶν Ἰακωβιτῶν καὶ Σερ-
γίου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Σύρου ἀπατηθεὶς εἰς τὴν τῶν Μονοθελητῶν ἀρε-
σιν ἐξεκλισθη· καὶ δὴ νόσω ὑδερικῇ περιπεσὼν καὶ δεινῶς τιμωρηθεὶς τέθνη-
κεν et Lascaris f. 170^r ἠπατήθη δὲ ἐν τούτῳ τὴν Μονοθελητῶν ἀρεσιν ἐκ-
λέξας καὶ τὴν ἀνεψιάν αὐτοῦ γάμος, ὅθεν ὑδρὸς νόσω ἐτελεύτησε ³⁾.

Verum haec haecenus! Paulo longior est digressio, sed duos pa-
rietes de eadem fidelia nobis videmur dealbasse. Ac primum quidem
cognitionis ratio, qua Π cum Theophane coniungitur, prodit, deinde
Cedreni compositio clara luce collustratur. Theophanis vestigia Π se-
quitur, nec tamen in servitutem se addixit imitator, quandoquidem haud
raro et orationem variat et supplementa aliunde petita admiscet. Theo-

¹⁾ Res obiter p. 31, 12 sqq. et 35, 27 sq. tangitur, sed lacunae suspicionem
Suidae verba movent vol. I 2 p. 880, 10 sqq. Ἡράκλειος, βασιλεὺς Ῥωμαίων οὗτος ὑπὸ
Ἀθανασίου πατριάρχου Ἰακωβιτῶν καὶ Σεργίου τοῦ Σύρου Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν ἀρεσιν τῶν
Μονοθελιτῶν ἐξεκλισθη, siquidem tota Lexicographi glossa ceteroquin ex Nicophori Bre-
viario fluxit cf. ad Pisid. Suppl. IV 162 ('Wiener Studien' vol. XIII p. 49 sqq.).

²⁾ Levioris momenti est lectionis varietas: 4 [Ἡράκλειος] ὁ [Ἡράκλειος] ἢ 7 [υδερικῇ]
ὑδερικῇ ἢ 7 sq. δεινῶς] δεινῶς γὰρ ἢ 8 [ἐπεκτάθη] ἀπεκτάθη ἢ 8 [ἀπουρεῖν] ἀπ' οὐρεῖν ἢ ἔμελλε]
ἔμελλεν ἢ ἤτρον] ἤτρον ἢ 10 καὶ om. ἢ οὖρον] οὖρος ἢ 11 δὲ om. ἢ τοῦτο] τοῦτου ἢ 12 [ἰδίαν]
ἰδίαν αὐτοῦ ἢ 12 sq. παρανομοῦτάτου γάμου] παρανομον αὐτοῦ γάμου.

³⁾ Accedat Synopsis Sathae p. 109 sq. cl. Constantino Manassa v. 3673 sqq.
p. 158.

phanis vero exemplum expressit, quod proxime classem z contingat, qua codicum g (Paris. 1711) et h (Vatic. 978) consensus repraesentatur cf. ad p. 299, 15. 18; 300, 4. 27; 302, 29 sq.; 303, 7; 304, 8. 8 sq. 11; 305, 24. 27 sq. 28; 306, 20; 307, 4. 9. (18); 308, 9 sq. 24; 309, 12 sq. 14; 310, 9; 311, 2. 21; 312, 20. 23; 313, 3. (7). 8. 11. 23; 314, 16; 315, 6; 316, 1. 2. 5. 11. 24 sq.; 317, (21). 24; 318, 1. 2. 7. 7 sq. 27; 319, 1. 9. 18; 320, 4. 8. 13. 14 sq. 16. 21; 322, 4 sq. 15. 23; 323, 5, 26; 324, 8. 21; 325, 9; 326, 18. 18 sq. 20; 328, 9; 330, 22 sq.; 331, 16. 17; 332, 1. 5. 10. 12. 13. 19; 333, 24; 334, 5. 21. 24; 335, 11. 17. 22; 336, 2. 3. 16. 26; 337, 12. 26; 338, 1. 2. 7. 11. 13. 18. 26 sq.; 339, 20. 28. 29. 34; 340, 7. 14. 21. 24; 341, 5 sq. 7, tum (=g) p. 299, 5. 7; 303, 15; 304, 18; 308, 28; 311, 15; 312, 4; 313, 8. 12; 314, 5, 14; 318, 23. 24; 320, 12. 21; 322, 5. 7. 25; 324, 15. 20; 326, 28; 333, 4. 6. 18 sq.; 334, 18. 21; 338, 8; 339, 24; 340, 2. 23 et (=h) p. 298, 16; 299, 18. 33; 303, 4. 16; 304, 26; 305, 3; 306, (21 sq.). 28. 30; 310, 11; 311, 1; 313, 5. 6; 314, 15; 316, 13. 24; 317, 13; 318, 7. 13 sq.; 319, 15; 321, 9; 322, 4; 324, 4. 9; 325, 10 sq. 11. 14 sq.; 326, 1. 11; 328, 16; 330, 22; 332, 19; 335, 5. 23; 336, 14. — Per Π ex Theophanis auctoritate pendet Cedrenus, integrius autem et emendatius codicis vestigiis instituisse putandus est. Neque vero sibi temperare potuit, quin imitationis nimiae crimen recusans orationis contextum hic illic mutaret aut alienis pannis intexeret, quamquam in universum brevitatis studiosus exempli sui memoriam coartare quam dilatare maluit. Cuius rationis specimina quaedam iis praecipue locis conlata sunt, quibus Theophanis et codicis Π discrepantiae enotandae erant; effigiem solidam et expressam sine magno negotio obtineas, si lectionis varietate penitus excussa et pensitata extrema imitationis lineamenta (p. 712, 16 — 753, 2) expleveris:

1) P. 712, 16 (ὁ δὲ) — 713, 7 (ἐκχυσεν) = Leo p. 146, 8 — 147, 3 et Π f. 171^v; cf. Stud. p. 55 sq.

2) 713, 7 (συνέπραττε) — 14 (τελευτᾷ) = Π f. 171^v; cf. p. 45. 54. 56 supra.

3) 713, 14 (μοναχός) — 19 (πόλις) = Leo p. 147, 3 — 8; cf. Stud. p. 56.

4) 713, 20 (κόσμου — χθ⁹) = Π (Theoph. p. 298, 5¹ — 7¹ et 5² — 7²).

5) 713, 20 (Ἡράκλειος) — 714, 1 (Ἀγόστου) = Leo p. 147, 10 — 13; cf. p. 58 sq. supra.

6) 714, 1 (οὗτος) — 6 (σχήματι) = Leo p. 147, 18 — 148, 2; cf. Stud. p. 46 n. 1 et p. 54.

- 7) 714, 6 (τούτω) — 9 (ὀλίγων) = Π (Theoph. p. 299, 15—18).
- 8) 714, 10 (τῷ β') — 16 (διζλογιζόμενος) = Π (Theoph. p. 299, 31—300, 4).
- 9) 714, 17 (τούτω) — 19 (Αὐγούστα) = Π (Theoph. p. 300, 7—9).
- 10) 714, 20 (τῷ γ') — 23 (ὑπέστρεψαν) = Π (Theoph. p. 300, 12—18).
- 11) 714, 24 (τῷ δ') — 715, 6 (πατριάρχου) = Π (Theoph. p. 300, 20—28).
- 12) 715, 7 (τῷ ε') — 15 (πατριάρχου) = Π (Theoph. p. 300, 30—301, 7).
- 13) 715, 16 (τῷ ς') — 20 (ἀνεχώρησαν) = Π (Theoph. p. 301, 9—13).
- 14) 715, 21 (τῷ ζ') — 23 (γεννηθέντα) = Π (Theoph. p. 301, 16—19).
- 15) 716, 1 (τῷ η') — 5 (ἡλίω) = Π (Theoph. p. 301, 21—24).
- 16) 716, 6 (τῷ θ') — 16 (εἰρήνης) = Π (Theoph. p. 301, 26—302, 4).
- 17) 716, 17 (τῷ ι') — 717, 2 (Γαλατίας) = Π (Theoph. p. 302, 15—23).
- 18) 717, 3 (τῷ ια') — 6 (χωρεῖν) = Π (Theoph. p. 302, 27—30).
- 19) 717, 7 (τῷ ιβ') — 12 (τξξ) cf. Leo p. 152, 20—153, 3 cl. Patzigio, Byz. Ztschr. vol. III (1894) p. 495.
- 20) 717, 12 (ἐν τῷ) — 18 (ἦν) cf. Patzig. l. c. (locum inlustrat Georgius Phrantzes IV 1 p. 316 Bonn).
- 21) 717, 18 (τούτω) — 718, 6 (ὠνόμασεν) = Π (Theoph. p. 302, 32—303, 8); cf. p. 51 supra.
- 22) 718, 6 (ὁ Χοσρόης) — 719, 8 (ἐθνῶν) = Leo p. 149, 16—151, 2; cf. *ibid.*
- 23) 719, 9 (ἀπάραξ) — 23 (συνήγαγε) = Π (Theoph. 303, 8—26); cf. p. 63 supra.
- 24) 719, 23 (καὶ νομιστήσας) — 720, 16 (καταλαμβάνει) = Π (Theoph. p. 304, 11—305, 6).
- 25) 720, 16 (ἐκείθεν) — 19 (προπολεμοῦντα) = Π (Theoph. p. 305, 9—12).
- 26) 720, 19 (καὶ δὴ) — 23 (ἠύχαρίστουν) = Π (Theoph. p. 306, 1—4).
- 27) 720, 23 (ὁ δὲ) — 721, 2 (ὑπέστρεψε) = Π (Theoph. p. 306, 7 sq.).
- 28) 721, 3 (τῷ ιγ') — 10 (βασιλέως) = Π (Theoph. p. 306, 19—307, 1).
- 29) 721, 10 (ὁ δὲ) — 12 (κώμας) = Π (Theoph. p. 307, 19—21).
- 30) 721, 12 (ἀκούσας) — 20 (ἀνθράκων) = Π (Theoph. p. 307, 23—308, 6).
- 31) 721, 20 (καὶ εἰσελθὼν) — 722, 5 (κατεδίωκεν) = Π; cf. Stud. p. 68.

32) 722, 6 (ὀπίσω) — 10 (παρρηχιμάσαι) = Π (Theoph. p. 308, 9—17).

33) 722, 10 (ἐν δὲ) — 12 (ἔλυσε) = Π (Theoph. p. 308, 21 sq.).

34) 722, 13 (τῷ ἰδ') — 15 (Ῥωμαίοις) = Π (Theoph. p. 309, 16—20).

35) 722, 15 (τοῦτο) — 725, 9 (παρρηχίμασε) = Π (Theoph. p. 309, 25—312, 8).

36) 725, 10 (τῷ ἐ') — 726, 22 (ἐγνωρίζετο) = Π (Theoph. p. 312, 19—314, 17).

37) 726, 22 (καταλαβούσης) — 727, 6 (βασιλέα) = Π (Theoph. p. 314, 19—26).

38) 727, 7 (τῷ ἐς') — 728, 23 (ὑπέστρεψαν) = Π (Theoph. p. 315, 2—316, 25).

39) 728, 23 (τοιούτων) — 729, 18 (ἀφίησιν) = Π f. 177^r sq.; cf. p. 75 sq. supra.

40) 729, 18 (ὁ δὲ Σάββαρος) — 20 (αὐτῶν) = Π (Theoph. p. 316, 25—27).

41) 729, 21 (τῷ ἰζ') — 731, 3 (τριεγλίαις) = Π (Theoph. p. 317, 11—318, 14).

42) 731, 3 (καὶ προπηθήσας) — 7 (χρῆλος) = Π (Theoph. p. 318, 17—22).

43) 731, 7 (μάχης) — 11 (ἐνδεκάτης) = Π (Theoph. p. 319, 1—5).

44) 731, 11 (καὶ τροπή) — 17 (πολλοί) = Π (Theoph. p. 319, 8—19).

45) 731, 17 (ὁ δὲ βασιλεὺς) — 19 (Βυζαντίου) = Π (Theoph. p. 319, 22—25).

46) 731, 19 (δικαπεράσας) — 21 (γέννησιν) = Π (Theoph. p. 320, 9—12).

47) 731, 22 (ἐκείθεν) — 23 (κατέστρεψεν) = Π (Theoph. p. 320, 20—22).

48) 731, 23 (ἐξ ἐκείνου) — 732, 2 (ἦν) = Π (Theoph. p. 320, 24—26).

49) 732, 2 (καὶ στρουθίωνες) — 4 (λαῶ) = Π (Theoph. p. 321, 7—10).

50) 732, 4 (τινές) — 8 (σοι) = Π (Theoph. p. 320, 26—321, 3).

51) 732, 8 (καὶ εὐθέρως) — 15 (κατέκτισαν) = Π (Theoph. p. 322, 1—9),

52) 732, 15 (προσέφυγον) — 21 (αὐτοῦ) = Π (Theoph. p. 322, 14—21).

53) 732, 21 (ὁ δὲ Χοσρόης) — 733, 3 (αὐτοῦ) cf. Π (Theoph. p. 322, 24—323, 22) cl. p. 83 supra.

- 54) 733, 3 (τινές) — 20 (ειρήνης) = Π (Theoph. p. 323, 22—324, 17).
- 55) 733, 20 (ὁ δὲ) — 734, 1 (γεφύρας) = Π (Theoph. p. 324, 20—27).
- 56) 734, 1 (ἄπειρα) — 3 (πόλεις) = Π (Theoph. p. 325, 6—8).
- 57) 734, 3 (προςερόβυ) — 5 (Μερδασάν) = Π (Theoph. p. 325, 10—17).
- 58) 734, 6 (καὶ γνούς) — 12 (κινῆσαι) cf. Π (Theoph. p. 325, 20—326, 23) ad p. 85 supra.
- 59) 734, 12 (ὁ δὲ) — 15 (αὐτήν) cf. Π (Theoph. p. 326, 23—327, 2) ibid.
- 60) 734, 15 (ἀπέστειλε) — 23 (Σαρβαρζῆ) cf. Π (Theoph. p. 327, 4—15).
- 61) 735, 1 (τῷ ἡ') — 6 (γῆν) = Π (Theoph. p. 327, 19—24).
- 62) 735, 6 (μυστικόν) — 13 (εἰσήγαγον) cf. Π (Theoph. p. 327, 26—328, 10) ad p. 39 supra.
- 63) 735, 14 (τῷ ἰθ') — 19 (πλησιάζειν) cf. Π (Theoph. p. 328, 13—15 et 24—28).
- 64) 735, 19 (τῆν Ἐδεσαν) — 736, 3 (σήμερον) = Π (Theoph. p. 328, 28—329, 10).
- 65) 736, 4 (τῷ κ') — 16 (Ἀθανασίου) = Π (Theoph. p. 329, 21—32).
- 66) 736, 16 (γράφει) — 20 (ἐνέργειαν) = Π (Theoph. p. 330, 6—11).
- 67) 736, 20 (ἐν τούτοις) — 737, 4 (Χριστῷ) = Π (Theoph. p. 330, 16—23).
- 68) 737, 4 (μετὰ) — 5 (διεδέξατο) = Π (Theoph. p. 330, 29 sq.).
- 69) 737, 5 (Ἰωάννης) — 9 (αὐτοῦ) = Π (Theoph. p. 331, 6—11).
- 70) 737, 9 (ἐν Κωνσταντινουπόλει) — 15 (ἀποκηρύττει) cf. Π (Theoph. p. 331, 11—332, 8) ad p. 88 supra.
- 71) 737, 15 (οὕτω) — 738, 2 (Δάφνης) = Π (Theoph. p. 332, 8—19).
- 72) 738, 3 (τῷ κκ') — 11 (ἐνόμισαν) = Π (Theoph. p. 333, 1—10).
- 73) 738, 11 (ἀναγκαῖον) — 739, 17 (θ') cf. Π (Theoph. p. 333, 13—334, 20).
- 74) 739, 17 (οὗτος) — 745, 4 (ξίφοειδής) cf. Georgius Monachus p. 592—597 (Muralt) cl. Π (Theoph. p. 336, 21—24; Stud. p. 92).
- 75) 745, 5 (τῷ κδ') — 18 (Δαμασκῷ) = Π (Theoph. p. 336, 28—337, 12).
- 76) 745, 19 (τῷ κε') — 746, 7 (αὐτῆ) cf. Georg. Mon. p. 598 et Π (Theoph. p. 337, 23 et 338, 1—12) ad p. 93 sq. supra.
- 77) 746, 8 (τῷ κς') — 22 (Σαρακηνοῖς) cf. Π (Theoph. p. 339, 15—34).

- 78) 747, 1 (περι) — 750, 17 (δέξῃται) cf. Georḡ. Mon. p. 598—602.
 79) 750, 18 (ὄντι) — 21 (πατριάρχου) = Π (Theoph. p. 335, 1—5).
 80) 750, 21 (τῷ δ' αὐτῷ) — 751, 11 (σφόδρα) = Π (Theoph. p. 335, 9—336, 3).
 81) 751, 11 (οἱ καὶ) — 15 (ὑπέστρεψαν) = Π (Theoph. p. 336, 15—20).
 82) 751, 16 (τῷ ζ΄) — 19 (πολεμικῶς) = Π (Theoph. p. 340, 2—5).
 83) 751, 19 (Ἡράκλειος) — 21 (ἐπεμψε) = Π (Theoph. p. 340, 7—10).
 84) 751, 22 (τῷ κη) — 752, 2 (Εὐφράτου) = Π (Theoph. p. 340, 12—14).
 85) 752, 3 (τῷ κθ') — 6 (Μεσοποταμίαν) cf. Π (Theoph. p. 340, 20—26) ad p. 96 supra.
 86) 752, 7 (τῷ δὲ λ') — 13 (φουτῶν) = Π (Theoph. p. 341, 2—10).
 87) 752, 14 (τῷ λx') — 15 (ι') = Π (Theoph. p. 341, 12 sq.).
 88) 752, 15 (οὗτος) — 753, 2 (ἐσκεπέσθη) cf. Leo Grammaticus p. 155, 4—15 (Stud. p. 97).

Corollarii loco narratio de Heraclii imperio ex Symeone Magistro codicis Escorialensis Y — I — 4 (chart. in fol., s. XVI) f. 62^r sq. accedat, quam ideo adponere lubet, quod alium testem arto cognationis vinculo cum Theophane et Π coniunctum (cf. p. 43—53 supra) profert:

Τῷ 397 ἔτει τοῦ κόσμου, τῆς δὲ θεΐας σαρκοσέως χγ', βασιλεύσας Ἡράκλειος καὶ Φωκᾶν τὸν τύραννον χειρωσάμενος καὶ ἱκανῶς τιμωρησάμενος ἀνέλεν σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ τοῖς ἄλλοις τῶν ὠκειωμένων αὐτῷ· τὸ δὲ δύστηνον αὐτοῦ σῶμα κατακαῆναι προσεταῖεν ἐν τῷ Βοί.

Ἦν δὲ τὴν ιδεάν Ἡράκλειος μεσηλιζ', εὐσθενής, εὐστερνος, εὐφθαλμος, ὀλίγον ὑπόγλαυκος, ξανθὸς τὴν τρίχα, λευκὸς τὴν χροίαν, ἔχων τὸν πώγωνα πλατὺν καὶ πρὸς μῆκος ἐκκρεμῆ· ὀπηνίκα δὲ πρὸς τὸ τῆς βασιλείας ἦλθεν ἀξίωμα, εὐθέως ἐκείρατο τὴν κόμην καὶ τὸ γένειον τῷ βασιλικῷ σχήματι. — Ἐστέρθη δὲ ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου.

Τῷ πρώτῳ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ δ', ἡμέρᾳ β', ἰνδικτιώνος ιδ', ἦμεν Ἡράκλειος ἀπὸ Ἀφρικῆς φέρων πλοῖα κατελλωμένα ἔχοντα ἐν τοῖς ἰστοῖς κιβώτια καὶ εἰκόνας τῆς Θεομήτορος, καθὰ καὶ ὁ Πισιδάειος Γεώργιος λέγει, καὶ στρατὸν πολὺν ἀπὸ Ἀφρικῆς καὶ Μαυριτανίας· ὁμοίως καὶ Νικίτας, ὁ υἱὸς Γρηγοροῦ τοῦ πατριάρχου, ἀπὸ Ἀλεξανδρείας καὶ Πενταπόλεως ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ λαὸν πολὺν πεζικόν.

Συνέπραττε δὲ τούτοις καὶ Πρίσκος, ὁ γαμβρὸς τοῦ Φωκᾶ, ὃν καὶ στρατηγὸν ἐποίησε βασιλεύσας. Τούτον Ἡράκλειος ἐπὶ τῆς συγκαλήτου ἀγαγὼν καὶ τὰ πρὸς Ἡράκλειον τὸν πατέρα αὐτοῦ γενόμενα ἐγγράφα αὐτοῦ κατὰ Φωκᾶ, τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ, ὁ βασιλεὺς κατέχων ἐν τῇ χειρὶ, κρούσας τὴν κεφαλὴν μετὰ τοῦ χριστοῦ ἐφη· ταλαίπωρε! γαμβρὸν οὐκ

ἐποίησας· φίλον ἀληθῆ πῶς ποιήσεις; Ποιεῖ οὖν αὐτὸν κληρικὸν καὶ ἐν τῇ μονῇ τῆς Χώρας περιορίσας ἐκεῖ αὐτὸν εἶασε τελευτῆσαι.

Ὁ τοίνυν Ἡράκλειος καταλαβὼν τὴν Ἄβυδον εὔρε Θεόδωρον, τὸν κόμητα τῆς Ἄβύδου, καὶ ἀνακρίνας ἔμαθεν παρ' αὐτοῦ τὰ κινούμενα ἐν
 25 Κωνσταντινουπόλει· ὁ δὲ Φωκῆς ἀπέστειλε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Δομεν-
 τζιολὸν τὸν μάγιστρον, φυλάττειν τὰ Μακρὰ τεῖχη· μαθὼν δὲ ὁ μάγι-
 στρος, ὅτι κατέλαβεν Ἡράκλειος τὴν Ἄβυδον ἔφυγε καταλιπὼν τὰ τεῖχη
 καὶ εἰσῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ὁ δὲ Ἡράκλειος ἐδέξατο ἐν Ἄβύ-
 δω πάντας, οὓς ἐξώρισε Φωκῆς, καὶ ἀνήλθε σὺν αὐτοῖς εἰς Ἡράκλειαν.
 30 Στέφανος δέ, ὁ τῆς Κυζίκου μητροπολίτης, λαβὼν στέμμα ἐκ τῆς ἐκκλη-
 σίας τῆς ἀγίας Θεοτόκου Ἀρτάκης ἀπήγαγεν αὐτὸ τῷ Ἡρακλείῳ.

Καταλαβὼν δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν προσώρμισε τῷ λιμένι τῆς
 Σοφίας καὶ πολεμου κροτηθέντος νικᾷ τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι Ἡράκλειος
 Φωκᾶν τὸν τύραννον.

35 Καὶ οὕτως αὐτὸν διὰ Φωτίου τοῦ ἐπάρχου χειρωσάμενος πιναρῶ
 θανάτῳ, ὡς εἴρηται, παρεδώκεν ἐνδίκως.

Φασὶ δέ, ὅτι μοναχὸς τις ἄγιος ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τούτου τοῦ τυ-
 ράννου Φωκᾶ πρὸς Θεὸν διακείμενος ἔλεγε· 'διὰ τί τοιοῦτον παράνομον
 βασιλέα δέδωκας Χριστιανοῖς'; Ἦκουσε δὲ φωνὴν ἀοράτως ὅτι 'χείρον
 40 τούτου οὐχ εἶρον πρὸς τὴν κακίαν τῶν νῦν κατοικοῦντων ἐν τῇ πόλει'.

<T>ῶ δὲ Μαίῳ μηνὶ ἐστράτευσαν οἱ Πέρσαι κατὰ Συρίας καὶ παρέ-
 λαβον τὴν Ἀπάμειαν καὶ τὴν Ἔδεσσαν καὶ ἦλθον ἕως Ἀντιοχείας· οἱ δὲ
 Ῥωμαῖοι συναντήσαντες αὐτοὺς καὶ πολεμήσαντες ἠττήθησαν.

Τῷ β' τούτου ἔπει παρέλαβον οἱ Πέρσαι Καισάρειαν τῆς Καππαδο-
 45 κίας καὶ πολλὰς μυριάδας ἐν αὐτῇ ἠγματοῦσαν. Ἡράκλειος δὲ βασι-
 λεύσας εὔρε παραλελυμένα τὰ τῆς πολιτείας πράγματα τῶν Ῥωμαίων·
 τὴν τε γὰρ Εὐρώπην οἱ Ἄβαστοι ἠρῆμωσαν καὶ τὴν Ἀσίαν οἱ Πέρσαι
 πᾶσαν κατέστρεψαν καὶ τὰς πόλεις ἠγματοῦσαν καὶ τὸν τῶν Ῥωμαίων
 στρατὸν ἐν τοῖς πολέμοις ἀνήλωσαν. Καὶ ταῦτα ἰδὼν ἐν ἀπορίᾳ ἦν, τί
 50 δράσει διαλογιζόμενος· ἐρευνήσας γὰρ τὸν στρατὸν, εἰ ἄρα σώζονται ἐκ
 τῶν μετὰ Φωκᾶ καὶ Μαυρικίου στρατευσάντων ἐπὶ τῆς τούτου τυραννί-
 δος, δύο μόνους εὔρεν ἐν πᾶσι τοῖς θέμασι.

Τῷ γ' αὐτοῦ ἔπει ἐπεστράτευσαν Σαρακηνοὶ κατὰ Συρίας καὶ λυ-
 μηνάμενοι χωρὶς ἱκανὰ ὑπέστρεψαν.

55 Τῷ δ' ἔπει παρέλαβον οἱ Πέρσαι τὴν Δαμασκὸν καὶ ἠγματοῦσαν
 αὐτήν.

Τῷ ε' ἔπει παρέλαβον οἱ Πέρσαι τὸν Ἰορδάνην καὶ Παλαιστίνην
 καὶ τὴν ἀγίαν πόλιν πολέμῳ καὶ πολλοὺς ἀπέκτειναν ἐν αὐτῇ, ὡς φασὶ
 60 τινες, μυριάδας θ'. Ἰουδαῖοι γὰρ ὠνούμενοι τοὺς Χριστιανούς, καθὰ ἠπό-
 ρει ἕκαστος, ἀπέκτειναν αὐτούς. Ζαχαρίαν δέ, τὸν πατριάρχην Ἱεροσολύ-

μων και τὰ τίμια και ζωοποιὰ ξύλα λαβόντες σὺν αἰχμαλωσίᾳ πολλῇ ἐν Περσίδι ἀπήγαγον.

Τῷ ε' ἔτει παρέλαβον οἱ Πέρσαι πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον και Ἀλεξάνδρειαν και Λιβύην και ἕως Αἰθιοπίας, και λαβόντες αἰχμαλωσίαν πολλήν και λάφυρα και χρήματα υπέστρεψαν τὴν δὲ Καρχηδόνα μὴ δυνηθέντες παραλαβεῖν, φρουρὰν ἐσάντες τοῦ πολιορκεῖν αὐτὴν ἀνεχώρησαν.

Τῷ ζ' ἔτει ἐστράτευσαν οἱ Πέρσαι κατὰ Καρχηδόνας και ταύτην παρέλαβον πολέμῳ· τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Ἰαννουαρίῳ α', ἰνδικτιῶνος ε', υπάτευσε Κωνσταντῖνος ὁ νέος, ὁ υἱὸς Ἡρακλείου, ὁ και Ἡράκλειος. Και προεβράλετο Καίσαρα Κωνσταντῖνον τὸν μικρόν, τὸν ἴδιον ἀδελφόν, τὸν ἐξ Ἡρακλείου και Μαρτίνης γεννηθέντα.

Τῷ θ' ἔτει ἐστράτευσαν οἱ Ἀβχρεῖς κατὰ τῆς Θράκης.

Τῷ ιβ' ἔτει μηνὶ Ἀπριλλίῳ δ', ἰνδικτιῶνος ι', τελέσας ὁ βασιλεὺς τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα εὐθύς τῇ δευτέρᾳ ἐσπέρας ὤρμησε κατὰ Περσίδος, λαβὼν ἀπὸ τῶν εὐχαγῶν οἰκῶν και ἐκκλησιῶν χρήματα ἐν θναίῳ ἀπορία γὰρ κατεῖχε τὸ παλάτιον. Ἔλαβε δὲ και τῆς μεγάλης ἐκκλησίας πολυκάνδηλα και ἕτερα σκευὴ ὑπουργικὰ και ἐχάραξε νομίσματα και μιλιαρῖσια πάμπολλα.

Ἀπῆλθε δὲ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ μέλανα ὑποδήματα περιβαλλόμενος, και πρηνῆς πεσὼν ἠΰξατο οὕτως· Ἰδέσποτα Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, μὴ παραδῶς ἡμᾶς εἰς ὄνειδος τοῖς ἐχθροῖς σου διὰ τῆς ἀμαρτίας ἡμῶν, ἀλλ' ἐπίβλεψον, ἐλέησον, και τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν σου νίκην δὸς ἡμῖν, ὅπως μὴ καυχῆσονται οἱ ἀλάστορες κατὰ τῆς κληρονομίας σου ἐπιαιρούμενοι. Ὅν ἰδὼν Γεώργιος ὁ Πισσίδης μετὰ τοιαύτης ταπεινώσεως ἔφη· ὦ βασιλεῦ.

μελεμβραφὲς πέδιλον εἰλίξας πόδας

βάψεις ἐρυθρὸν Περσικῶν ἐξ αἰμάτων.

Ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν πόλιν και τὸν λαόν τῇ Θεομήτορι ἀναθέμενος και τὸν στρατὸν θρασυποιήσας λόγοις ἀρίστοις και προγυμνάσμασι, και πίστεις δούς τῷ λαῷ, μέχρι τέλους σὺν αὐτοῖς ἀριστεύσας και τοὺς Πέρσας ἐκδειματώσας, εἰς γαλήνην τὰ πράγματα τῇ ἀντιλήψει τῆς Θεομήτορος μετηγάγετο και τὰ ζωοποιὰ ξύλα και τὸν πατριάρχην Ζαχαρίαν ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπεκατέστησε, μεγαλοπρεπῶς ὑποστρέψας ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων. Ὅν ὁ πατριάρχης Σέργιος και Κωνσταντῖνος ὁ [υἱὸς αὐτοῦ και] βασιλεὺς και υἱὸς αὐτοῦ σὺν παντὶ τῷ λαῷ μεθ' ὅσης τῆς ἡδονῆς υπεδέξαντο, ἐλακῶν κλάδους και λαμπάδας κατέχοντες! Ὅτε δὲ και πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ βασιλέως τὰ πολιορκουόμενα Κωνσταντινούπολιν τῶν υπεναντίων πλοῖα τῇ χάριτι τῆς Θεομήτορος ὑποβρούχια γέγονε, και ἡ πόλις και ὁ λαὸς ἅμα και τὸ βασίλειον τῆς πολιορκίας ἀπκλαγγέντες και νικη-

100 τὰ ἐν Θεῷ κατ' ἐχθρῶν ἀναφανέντες τὸν ἀκάλυπτον ὕμνον τῆ Θεομη-
τορι ἐμελώδησαν ἐν τῇ τοῦ βασιλείως ἐπιστροφῇ, καὶ ἔκτοτε καὶ μέχρι
τοῦ νῦν ἡ τοιαύτη ἑορτὴ ἐπεκράτησε γίνεσθαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

Περσῶν βασιλεὺς Ἀδασῆρ μῆνας ζ'.

105 Ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἡρακλείου ἀπεβίω Μωάμεδ, τῷ 598β' ἔτει
τοῦ κόσμου, τῆς δὲ θείας σαρκώσεως 718β'. Οὗτος γέγονεν ἀρχηγὸς καὶ
ψευδοπροφήτης τῶν Σαρακηνῶν ἔτη θ', τέθνηκε δὲ τῷ κα' ἔτει τῆς βα-
σιλείας Ἡρακλείου.

Περσῶν βασιλεὺς Ὀρμίσδης ἔτη ια'.

.... τῇ ιε' ἰνδικτιῶνι, μηνὶ Νοεμβρίῳ γ'.

110 Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀβουβάραχος διάδοχος Μωάμεδ ἔτη τρία.

Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Μόδεστος ἔτη β'.

Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος Σωφρόνιος ἔτη γ'.

Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Κύρος ἔτη ι'

115 Τῷ δὲ κα' ἔτει τελευταῖ Ἡράκλειος ὁ βασιλεὺς ὑδριάζας μηνὶ Μαρ-
τίῳ ιβ', βασιλεύσας ἔτη λ' καὶ μῆνας ι'.

ADNOTATIO CRITICA.

1 in mg. βασιλεία Ἡρακλείου || 718] correxi: 718 E(scur.); apud Cedrenum p. 713, 20 718 inrepsit, ubi ex Π (Theoph. p. 298, 7^b) 718 (et 598β' pro 598γ') rescribere nolui; cf. Stud. p. 54 || 5 μεσῆλιξ] μεσῆληξ || 7 ἐκκρεμῆ] ἐκκρεμῆ || 5 (ἦν) — 9 (σχῆματι) cf. Stud. p. 54 cl. p. 46 n. 1 || 10 in mg. ὅπως ἐγκρατῆς τῆς βασιλείας Ἡράκλειος γέγονεν || 11 ἰστοῖς] ἰστοῖς || 10 (τῷ πρώτῳ) — 15 (πεζικόν) cf. p. 43 n. 1 supra || 17 post Ἡράκλειος in mg. suppletur: βασιλεύσας || 20 in mg. σημειῶσαι (per scripturæ compendium); cf. l. 37. 61. 70) || 16 (συνέπραττε) — 22 (τελευτῆσαι) cf. p. 45 et 54 supra || 26 Μαζρά] μικρά || 23 (ὁ τοῖνον) — 29 (εἰς Ἡράκλειον) cf. Theoph. p. 298, 26 — 299, 3 (Π) || 30 in mg. περὶ Στεφάνου μητροπολίτου Κυζίου || 30 (Στεφάνος) — 31 (Ἡρακλείου) cf. Theoph. p. 299, 3—5 (Π) || 32 (καταλαβόν) — 34 (τύραννον) cf. Theoph. p. 299, 5—7 (Π) || 35 Φωτίου cf. Stud. p. 68 || 35 (καὶ οὕτως) — 36 (ἐνδύως) cf. Π ad p. 55 || 37 φασί] in mg. (η cf. ad l. 20 || 39 φωνῆν] in mg. ὥρατον (per scripturæ compendium) || 37 (φασί) — 40 (πόλει) cf. Stud. p. 55 || 41 τῷ ὦ (littera initialis neglecta est) || 41 (τῷ) — 43 (ἤτηθησαν) cf. Theoph. p. 299, 14—17 (Π ad p. 59 sq. supra) || 45 Ἡράκλειος inc. f. 62^v || 47 Ἄβαρεις] Ἄβαρεις m. pr., Ἄβαρες m. sec.; cf. Stud. p. 60 || 49 ἀπορία] ἀπορεία cf. ad Theoph. p. 300, 4 (Stud. p. 60 sq.) || 44 (τῷ β') — 52 (θέμασι) cf. Theoph. p. 299, 31—300, 6 (Π) || 53 (τῷ γ') — 54 (ὑπέστρεψαν) cf. Theoph. p. 300, 17 sq. (Π) || 55 (τῷ δ') — 56 (αὐτῶν) cf. Theoph. p. 300, 20 sq. (Π) || 61 in mg. (η cf. ad l. 20 || 57 (τῷ ε') — 62 (ἀπήγαγον) cf. Theoph. p. 300, 30 — 301, 5 (Π) || 63 (τῷ ε') — 66 (ἀνεχώρησαν) cf. Theoph. p. 301, 9—13 (Π) || 67 Καρχηδόνας] correxi propter Καρχηδόνα (65); Καρχηδόνος E cf. p. 61 su-

pra || 68 Ἰαννουαρίω] Ἰαννουαρίω || 70 in mg. (η cf. ad l. 20 || 67 (τῷ ζ') — 71 (γεννηθέντα) cf. Theoph. p. 301, 15—19 (Π) || 72 Ἄβαρεις] Ἄβαρις || τῷ θ' — Θράκης cf. Theoph. p. 301, 26 (Π) || 75 ἀπορία] ἀπορεία cf. l. 49 || 73 (τῷ ιβ') — 78 (πάμπολλα) cf. Theoph. p. 302, 32—303, 3 (Π; cf. p. 50 sq. supra) || 79 περιβαλλόμενος] περιβαλλόμενος || 80 πρηνῆς] πρηνῆς || δέσποτα κτλ.] in mg. εὐχῆ || 86 μελεμβαφές] μελεβαφές cf. Stud. p. 52 sq. [Philae vocem μελεμβαφῆς relinquendam esse forma μελendu-τῶν vol. II p. 359 v. 69 doctet cf. insuper I p. 358 (n. CXCHII) v. 1 πηλῶ τὸ σὸν πέδιλον ἐμβάψας, κράτορ. Fortasse apud Pisidam μελεμβαφῆς legerat: poetae enim adlocutio ad Heraclium manifesto vol. II p. 126 v. 185 sq. respicitur: βάψαις δὲ τοῖς αἵμασι τῶν θρασυτέρων | ὡς ἀπὸ βαφῆς Περσικῆς τὴν ἀρβύλην] || πέδιλον] πέδιλον || πόδας] τοὺς πόδας || 87 Περσιῶν] Περσικὸν || 79 (ἀπῆλθε) — 87 (αἰμάτων) cf. Π ad p. 50 sqq. supra || 91 εἰς bis exaratum est || 94 υἱος αὐτοῦ καὶ expunxi Stud. p. 41 || 96 ἐλαιῶν] ἐλαίων || 88 (ὁ δὲ) — 96 (κατέχοντες) fusius tractat Theoph. p. 303, 10—328, 10 (Π), nec tamen sententia de fide Deiparae implorata (88) occurrit (cf. p. 51 supra), quemadmodum etiam narratio de hymno acathisto (96—102) a Theophane (et Π) aliena est || 99 βασιλεῖον inc. f. 63^r || 103 Ἄδεσθρ] Ἄδεστέρ || Περσῶν — ζ' cf. Theoph. p. 328, 11 (Π) || 104 in mg. περὶ τοῦ Μωάμεδ || 104 (ἐπὶ) — 107 (Ἡρακλείου) cf. Theoph. p. 332, 20—333, 2 (brevius Π cf. Stud. p. 88) || 108 Περσῶν—ια' cf. Theoph. p. 332, 20 in cehm (= Π ibid.), non p. 329, 11^a — 14^a (om. Π) || 109 aliunde perperam adhaesit cf. Theoph. p. 335, 2 sqq. (Π) τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ Ἡράκλειος ἐτέθθη, υἱὸς Ἡρακλείου τοῦ μικροῦ, τοῦ καὶ Κωνσταντίνου, υἱοῦ Ἡρακλείου τοῦ μεγάλου καὶ ἐβαπτίσθη ἐν Βλαχέρναις ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου τῆ ε' (ιε' etiam Π) Ἰνδικοτιῶνι μηνὶ Νοεμβρίου γ' || 110 sq. (Αράβων—β') cf. Theoph. p. 335, 6 sq. (Π) || 111 Μόδεστος] Μόδεστος || 112 sq (Ἱεροσολύμων—ε') cf. Theoph. p. 336, 25 sq. (Π) || 113 Κύρος] accentum reliqui cf. Stud. p. 88 || 114 in mg. τελευτῇ Ἡρακλείου βασιλέως || 114 sq. (τῷ δὲ—ι) cf. Theoph. p. 341, 12 sq. (et Π: ad p. 95 supra).





